

Koncepcia rozvoja školstva mesta Rožňava

2021 - 2026

doplnený materiál na základe verejného pripomienkovania a rokovaní v komisiách

Autori koncepcie:

Mgr. Alžbeta Tamášová

PaedDr. Kvetoslava Kostyánszká

PaedDr. Marek Kmeť, Dip.Mgmt (OPEN)

Obsah

1. Úvod.....	4
1.1 Princípy koncepcie	4
1.2 Východiskové dokumenty a legislatíva v oblasti školstva	6
1.3 Všeobecne záväzné predpisy platné v regionálnom školstve Slovenskej republiky	7
2. Všeobecná analytická časť	9
3. Analýza súčasného stavu školstva v meste Rožňava	15
3.1 Materská škola	15
3.1.1 Materská škola Štítnická 337/9/A	16
3.1.2 Materská škola Vajanského 370/6	17
3.1.3 Materská škola Pionierov 639/18	18
3.1.4 Materská škola- Óvoda, Krátka 1825/28.....	19
3.1.5 Materská škola Ernesta Rótha 518/4	20
3.1.6 Materská škola Kyjevská 2020/14.....	22
3.1.7 Materská škola s VJM - Óvoda ako organizačná zložka Spojenej školy Komenského 5.....	23
3.1.8 Prehľad neštátnych materských škôl na území mesta Rožňava	24
3.2 Základná škola	27
3.2.1 Základná škola, Pionierov 1, Rožňava	28
3.2.2 Základná škola akademika Jura Hronca, Zakarpatská 12, Rožňava.....	31
3.2.3 Základná škola, Zlatá 2, Rožňava.....	34
3.2.4 Spojená škola, J. A. Komenského 5, Rožňava organizačná zložka Základnej školy Zoltána Fábryho s vyučovacím jazykom maďarským	37
3.2.5 Prehľad neštátnych základných škôl na území mesta Rožňava	40
3.3 Stredné školy.....	43
3.4 Základná umelecká škola	45
3.4.1 Základná umelecká škola, Akademia Hronca 3490/9B	45
3.4.2 Súkromná základná umelecká škola, Šafárikova 20, Rožňava	47
3.5 Základná škola pre žiakov so zdravotným znevýhodnením	48
3.6 Stredná škola pre žiakov so zdravotným znevýhodnením	48
3.7 Školský klub detí.....	50
3.8 Centrum voľného času	52
3.9 Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie	54
3.10 Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva	54
3.11 Zariadenia školského stravovania	55
3.12 Vysoká škola	55
3.13 Veková štruktúra pedagogických zamestnancov v školách školských zariadeniach na území mesta Rožňava	56

4.	Priority regionálneho školstva	64
4.1	Znižovanie informačnej nerovnosti.....	64
4.2	Kontrola a efektívnosť výchovno-vzdelávacej činnosti	65
4.3	Predčitateľská a čitateľská gramotnosť - finančná gramotnosť - digitálna gramotnosť	66
4.4	Ľudské práva	70
4.5	Práva detí	71
4.6	Antidiskriminácia.....	71
4.7	Národnostné menšiny	72
4.8	Cudzinci	74
4.9	Cudzie jazyky	74
4.10	Zdravý životný štýl.....	75
4.11	Bezpečnosť a prevencia	76
4.12	Deti a žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami Inkluzívne vzdelávanie vs. špeciálne školy, špeciálne triedy.....	77
4.13	Voľba kariéry	81
4.14	Celoživotné vzdelávanie.....	83
4.15	Prevencia rizikového správania detí a žiakov.....	84
5.	Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu	86
5.1	Dotazník - učitelia MŠ.....	87
5.2	Dotazník učitelia ZŠ a ZUŠ	88
5.3	Dotazník rodičia ZŠ a ZUŠ	91
5.4	Dotazník žiaci ZŠ / 5. -9. ročníky /	96
6.	Prepojenie kľúčových výstupov dotazníka a základných priorít koncepcie	107
6.1	Zvyšovanie kvality škôl a ich vzájomné prepojenie.....	107
6.2	Využívanie kapacít regiónu	110
6.3	Dôraz na neustále sa zlepšovanie	118
6.4	Optimalizácia a efektívnosť procesov	120
6.5	Príprava budúcnosti pre ďalšie generácie.....	122
6.5.1	Cestovný ruch / služby	122
6.5.2	Ekoturizmus a poľnohospodárstvo	122
6.5.3	IT / AI / marketing	123
6.5.4	Pozície, ktoré ešte len vzniknú.....	123
6.6	Práca so špecifickými cieľovými skupinami.....	124
7.	SWOT	125
7.1	Špecifické požiadavky partnerov škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Rožňava	129
8.	Záver	131

1. Úvod

„Sú konštantné a sú premenné. V školstve patrí k stálym prvkom dieťa, žiak, učiteľ, trieda, škola, premennými sú učivo, metódy práce, čas, učebnice...“

Želáme si, aby mali všetky deti v Rožňave rovnakú šancu vzdelávať sa podľa svojich potrieb a možností, vybrať si pri tom jazyk, spôsob a miesto učenia sa. Učitelia budú vnímať školu ako miesto, kde odborne a osobnostne rastú. Deti budú vnímané ako schopné vo svojej rozmanitosti. Dokážu sa aktívne učiť a riadiť si svoj voľný čas s podporou rodičov a inštitúcií a podľa svojich možností. Rodičia, deti a učitelia si dôverujú, spolupracujú a učia sa navzájom. Chceme dosiahnuť vzájomnú spoluprácu mesta, škôl, školských zariadení, inštitúcií, rodičov a verejnosti, pretože chceme, aby platilo, že

„Rožňava je mesto s výhľadom“

Koncepcia rozvoja školstva v meste Rožňava / ďalej len „Koncepcia“/ má za cieľ, na základe viaczdrojovej analýzy, formulovať hierarchiu cieľov, opatrení a aktivít v oblasti rozvoja školstva v meste Rožňava, t. j.:

- vytvoriť podmienky pre vzdelávanie (v zmysle zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov),
- vytvoriť podmienky pre rozvoj školstva v meste (v zmysle zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve... v znení neskorších predpisov a zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní...),
- vytvoriť podmienky pre rozvoj školstva v regióne / na základe postavenia mesta – okresné mesto – a počtu detí a žiakov s trvalým pobytom
- vytvoriť priestor pre partnerstvo medzi verejným, súkromným a mimovládny sektorom v oblasti rozvoja školstva,
- podporovať trvalo udržateľný rozvoj mesta.

1.1 Princípy koncepcie

- **partnerstvo** – koncepcia bola spracovaná v partnerstve a vzájomnej diskusii poskytovateľov a užívateľov služieb, preto boli rôznymi spôsobmi (pracovná skupina, prieskumy) oslovení reprezentanti rôznych typov inštitúcií pôsobiacich v oblasti školstva v meste (Mestský úrad, Mestské zastupiteľstvo, školy /materské, základné, stredné a základná umelecká / a školské zariadenia, rady škôl, žiaci, rodičia, KSK a pod.)

- **otvorenosť** – komunikácia so zainteresovanými subjektmi v školstve bola realizovaná formou elektronickej pošty a niekoľkých stretnutí,
- **odbornosť** – overené postupy tvorby strategických dokumentov,
- **viacdrojová analýza** – kombináciou štatistických informácií, existujúcich a získaných údajov, analýzy silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození, problémovej analýzy, prieskumov a prehľadov bola urobená dôkladná analýza ako východisko pre formuláciu stratégie a akčného plánu.

Je to strednodobý strategický dokument na obdobie 5 rokov - s výhľadom na 10 rokov - v ktorom:

1. mesto získava informácie a spätnú väzbu o problémoch a o potenciáli škôl a školských zariadení na území mesta, s dôrazom na detailnejšie informácie o školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, resp. o školách a školských zariadeniach na území mesta, ktoré sú zaradené do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky.
2. na základe získaných informácií rieši základný systém riadenia mesta a činnosť zainteresovaných subjektov v oblasti školstva.

Koncepcia rozvoja školstva – otvorený dokument - je vypracovaná na obdobie rokov 2021 - 2026 s výhľadom do roku 2030.

Východiskom pre strategický plán boli:

- Analýza súčasného stavu v oblasti školstva s využitím údajov primárneho a sekundárneho výskumu / zverejnená na webstránke mesta /,
- Analýza problémov oblasti školstva v meste,
- Disparity a faktory rozvoja v oblasti školstva v meste,
- Vízia / ideálny stav, ku ktorému si želáme sa priblížiť/,
- Príprava prieskumu na zistenie spokojnosti/nespokojnosti so stavom školstva v meste Rožňava zo strany pedagogických zamestnancov, rodičov, ktorých deti navštevujú školy a školské zariadenia a žiakov škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta resp. podľa záujmu aj v územnej pôsobnosti mesta,
- Vyhodnotenie prieskumu medzi pedagogickými zamestnancami materských, škôl, základných škôl a základnej umeleckej školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta,
- Vyhodnotenie prieskumu medzi rodičmi, ktorých deti navštevujú materské školy, základné školy a základné umelecké školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta,
- Vyhodnotenie prieskumu medzi žiakmi 5.-9. ročníkov základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta,
- Vyhodnotenie prieskumu o hodnotení vzájomnej spolupráce škôl a školských zariadení v meste Rožňava /materské školy - základné školy – stredné školy – školské zariadenia/,
- Pripomienky a návrhy Pracovnej skupiny pre tvorbu Koncepcie rozvoja školstva v meste,
- Analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození v oblasti školstva v meste a

jej vyhodnotenie /SWOT/,

- Pripomienky a návrhy ďalších subjektov – poslanci Mestského zastupiteľstva, členovia odborných komisií pri Mestskom zastupiteľstve, partneri škôl a školských zariadení atď.,
- Verejné pripomienkovanie pripravovaného návrhu Koncepcie rozvoja školstva Mesta Rožňava,
- Zapracovaní vecných pripomienok a návrhov.

1.2 Východiskové dokumenty a legislatíva v oblasti školstva

Dokumenty Európskej únie

Medzi najvýznamnejšie dokumenty EÚ patria:

- Lisabonská stratégia,
- Maastrichtské komuniké,
- Helsinské komuniké.

Dokumenty z oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré boli schválené v Rade ministrov EÚ pre vzdelávanie a v Európskom parlamente:

- Nové zručnosti pre nové pracovné miesta,
- Odporúčanie o vytvorení Európskeho systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET),
- Odporúčanie o vytvorení európskeho referenčného rámca zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy,
- Závery o vzdelávaní dospelých,
- Odporúčanie o vytvorení európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie,
- Závery o mobilite mladých,
- Bordeaux komuniké o európskej spolupráci v odbornom vzdelávaní a príprave,
- Príprava mladých pre 21. storočie: Agenda pre európsku spoluprácu v školstve,
- Lepšie začlenenie poradenstva do stratégií celoživotného poradenstva,
- Viacjazyčnosť, preklady a multikultúrny dialóg,
- Priority spolupráce v odbornom vzdelávaní a príprave,
- Kľúčové kompetencie pre celoživotné vzdelávanie,
- Charta kvality mobility,
- Jednotný rámec ukazovateľov a referenčných hodnôt na monitorovanie pokroku pri dosahovaní lisabonských cieľov vo vzdelávaní a odbornej príprave – 2007.

Ďalším dokumentom EÚ je Memorandum o celoživotnom vzdelávaní, ktoré vypracovala Európska komisia v roku 2000 s cieľom vytvoriť ucelenú stratégiu celoživotného vzdelávania v Európe. Vychádza z myšlienky nevyhnutnej potreby celoživotného vzdelávania, cieľom

ktorého je podpora aktívneho občianstva a zamestnanosti. Presadzovanie celoživotného vzdelávania sa sústreďuje na šesť kľúčových posolstiev, ktoré tvoria podstatnú časť textu memoranda. Memorandum obsahuje aj konkrétne príklady z praxe celoživotného vzdelávania v európskych krajinách.

1.3 Všeobecne záväzné predpisy platné v regionálnom školstve Slovenskej republiky

Zákony

- Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní / školský zákon / a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení
- Zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

Vyhlášky:

- Vyhláška MŠVVaŠ SR č. 1/2020 Z. z. o kvalifikačných predpokladoch pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,
- Vyhláška MŠVVaŠ SR č. 361/2019 Z. z. o vzdelávaní v profesijnom rozvoji,
- Vyhláška MŠVVaŠ SR č. 292/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú kritéria na určovanie najvyššieho počtu žiakov prvého ročníka stredných škôl,
- Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 320/2008 Z. z. o základnej škole
- Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 306/2008 Z. z. o materskej škole
- Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 306/2009 Z. z. o školskom klube detí, školskom stredisku záujmovej činnosti, centre voľného času, školskom hospodárstve a stredisku odbornej praxe

- Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 330/2009 Z. z. o zariadení školského stravovania
- Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 305/2008 Z. z. o škole v prírode
- Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 291/2004 Z. z. ktorou sa určujú podrobnosti o spôsobe ustanovenia orgánov školskej samosprávy, o ich zložení, o ich organizačnom a finančnom zabezpečení
- Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 324/2008 Z. z. o základnej umeleckej škole
- Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 307/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním
- Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 9/2006 Z. z. o štruktúre a obsahu správ o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení
- Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 292/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú kritériá na určovanie najvyššieho počtu žiakov prvého ročníka stredných škôl
- Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdiá na stredných školách v znení neskorších predpisov
- Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 65/2015 Z. z. o stredných školách
- Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 231/2009 Z. z. o podrobnostiach o organizácii školského roka na základných školách, na stredných školách, na základných umeleckých školách, na praktických školách, na odborných učilištiach a na jazykových školách
- Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 326/2008 Z. z. o druhoch a náležitostiach vysvedčení a ostatných školských tlačív vrátane spôsobov ich evidencie a uloženia
- Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 137/2005 Z. z. o školskej inšpekcii

2. Všeobecná analytická časť

Demografické charakteristiky

Historický vývoj okresu a mesta

Okres Rožňava sa počtom obyvateľov zaraďuje medzi stredne veľké okresy Slovenska, hustota jeho zaľudnenia je však veľmi malá, nedosahuje ani polovicu celoslovenského priemeru. Obyvateľstvo je sústredené do stredu okresu do Rožňavskej kotliny. Planiny Slovenského krasu na juhu a Slovenské Rudohorie na severe sú osídlené veľmi riedko.

Územie okresu patrí do južnej časti centrálno-karpatského pásma Západných Karpát. Rozloha okresu je 1620,55 km², čo z výmery Slovenskej republiky činí 3,3 % a tým ho radí na 9. miesto v rámci SR. Jeho južná hranica tvorí súčasne štátnu hranicu s Maďarskom. Na východe susedí s okresom Košice okolie, na juhozápade a západe s okresom Revúca, na západe s okresom Brezno a na severe s okresmi Poprad a Spišská Nová Ves a na severovýchode s okresom Gelnica. Územie okresu je výrazne členité s bohatou reliéfovou štruktúrou. Nájdeme tu horské až vysokohorské prostredie, ale aj údolné nivy a údolia riek s aktívnou poľnohospodárskou výrobou. Zvláštnosťou okresu je bohatstvo podzemných krasových priestorov, priepastí, vyvieraciek a ľadových jaskýň, v čom má absolútne prvenstvo na Slovensku.

V súčasnosti patrí medzi najvyhľadávanejšie územia na Slovensku. Zásľuhu na tom má nielen existencia dvoch Národných parkov (NP - Slovenský raj, Slovenský kras) a prírodných výtvorov akými sú Dobšinská ľadová jaskyňa, Jaskyňa Domica, Gombasecká jaskyňa, Krásnohorská jaskyňa, Ochtinská aragonitová jaskyňa, Jaskyňa Silická ľadnica, ale aj množstvo zachovaných kultúrnohistorických pamiatok. Medzi pamiatkami dominuje hrad Krásna Hôrka, Kaštieľ Betliar s prírodným parkom, secesné Mauzóleum Andrássyovcov v Krásnohorskom Podhradí, ale aj jedinečné kostoly so stredovekými nástennými maľbami v Štítniku, Ochtinej a Koceľovciach, ktoré sú považované za priamu súčasť európskej kultúry stredoveku. Všetky tieto pamiatky spája Gotická cesta, ktorá je prvou turistickou cestou svojho druhu na Slovensku.

Významnými zamestnávateľmi sú štátna a verejná správa, zdravotníctvo, poľnohospodárske podniky, dopravné podniky a tiež obchod a služby.

Rozvojová stratégia

Z pohľadu zamestnanosti sa môže okres Rožňava spoliehať na priemysel, dopravu, poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, bytové hospodárstvo, štátnu a verejnú správu a zdravotníctvo. Súkromný sektor ešte nestihol vytvoriť podmienky pre efektívne využitie možností, ktoré región poskytuje. **Možnosti ďalšieho rozvoja a zníženia nezamestnanosti sú hlavne v efektívnejšom využití a spracovaní surovínového potenciálu (nerastné suroviny, drevná hmota), zvyšovaní vzdelanostnej úrovne obyvateľstva, v rozvoji cestovného ruchu a s ním súvisiacej infraštruktúry, v dobudovaní kvalitnejšej cestnej siete a v lepšom využití kvalifikovaných ľudských zdrojov.**

Podľa posledného sčítania ľudu v roku 2011:

Počet obyvateľov:	63 351 /62 131 – 31.12. 2019/
Hustota zaľudnenia:	53 obyv. na 1 km ²

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

predproduktívny vek	23,9 %
produktívny	56,3 %
poproduktívny	19,9 %

NÁRODNOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

slovenská národnosť	58,88 %
maďarská	25,42 %
rómska	5,50 %
česká	0,35 %
ostatné	9,85 %

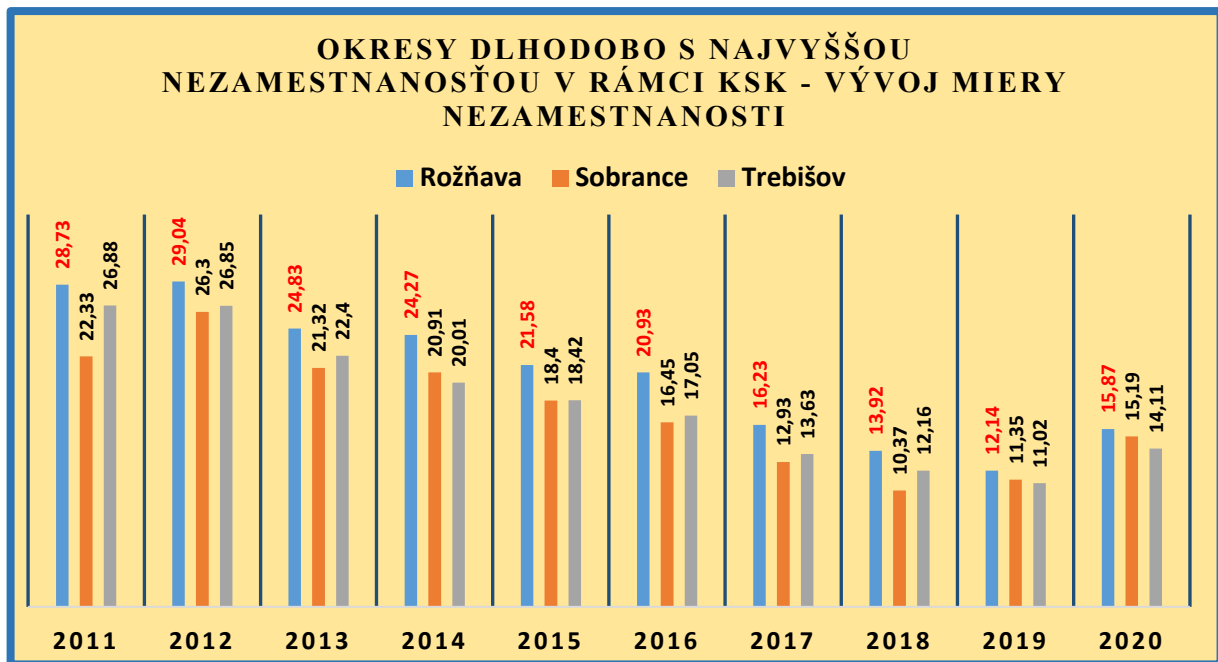
Okres Rožňava, môžeme považovať za dvojnárodnostné územie, pretože obyvateľov maďarskej národnosti je viac ako štvrtina celkového počtu obyvateľov. Popri Slovákoch a Maďaroch žije v okrese aj početná populácia Rómov.

ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA PODĽA VZDELANIA

základné vzdelanie	33,4%
učňovské	18,9 %
stredné odborné	2,3 %
stredné všeobecné s maturitou	3,0 %
stredné odborné s maturitou	13,3 %
vysokoškolské	3,6 %

730-ročné banícke mesto Rožňava leží v srdci malebného horného Gemera, v centre okresu a ponúka návštevníkom nevšedné zážitky v každom ročnom období. Prvá písomná zmienka o meste pochádza z roku 1291. V stredoveku patrila medzi významné banícke mestá s ťažbou železnej a medenej rudy. Od r. 1923 je okresným mestom a významným strediskom cestovného ruchu a východiskom pre poznávanie prírodných krás aj kultúrno-historických pamiatok tohto krásneho regiónu našej vlasti.

Po utlmení banskej činnosti čelí v posledných rokoch vážnym ekonomickým problémom. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a vedie tiež zoznam najmenej rozvinutých okresov. Do zoznamu najmenej rozvinutých okresov zapíše **okres, v ktorom miera evidovanej nezamestnanosti vypočítaná z disponibilného počtu uchádzačov o zamestnanie, ktorú ústredie vykazuje, bola v období za aspoň deväť kalendárnych štvrtrokov vyššia ako 1,6-násobku priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v Slovenskej republike za rovnaké obdobie.** Dňa 15. decembra 2015 bol okres Rožňava zaradený Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny SR medzi najmenej rozvinuté okresy.

Graf č. 1 : Porovnanie vývoja miery nezamestnanosti v okresoch KSK s dlhodobo najvyššou nezamestnanosťou – roky 2011-2020 / Zdroj: www.upsvr.gov.sk/statistiky/nezamestnanost-mesacne-statistiky/

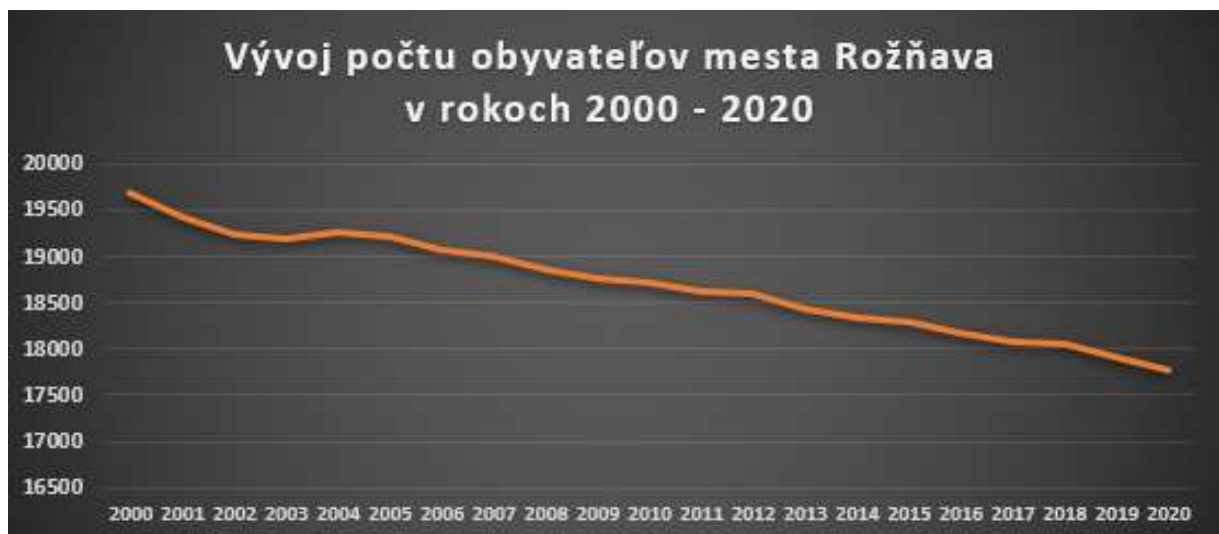
Slabými stránkami okresu Rožňava sú:

- **dlhodobá nezamestnanosť** a s tým súvisiace nedostatočné pracovné návyky a nízka kvalita pracovnej sily,
- nízka kúpyschopnosť obyvateľstva a vysoká sociálna odkázanosť,
- **nedostatočné využívanie bohatého prírodného a kultúrneho potenciálu,**
- **nedostatočné využívanie tradície pôdohospodárskej a potravinárskej výroby,**
- zlá dopravná infraštruktúra,
- zlá aplikácia národných politík (pôdohospodárstvo, podpora malých a stredných podnikov tiež **adaptabilita stredných škôl**), ako aj nedostatočná komunikácia a koordinácia na miestnej úrovni,
- nedostatočné **prinášanie inovácií a kreatívneho priemyslu** do regiónu.

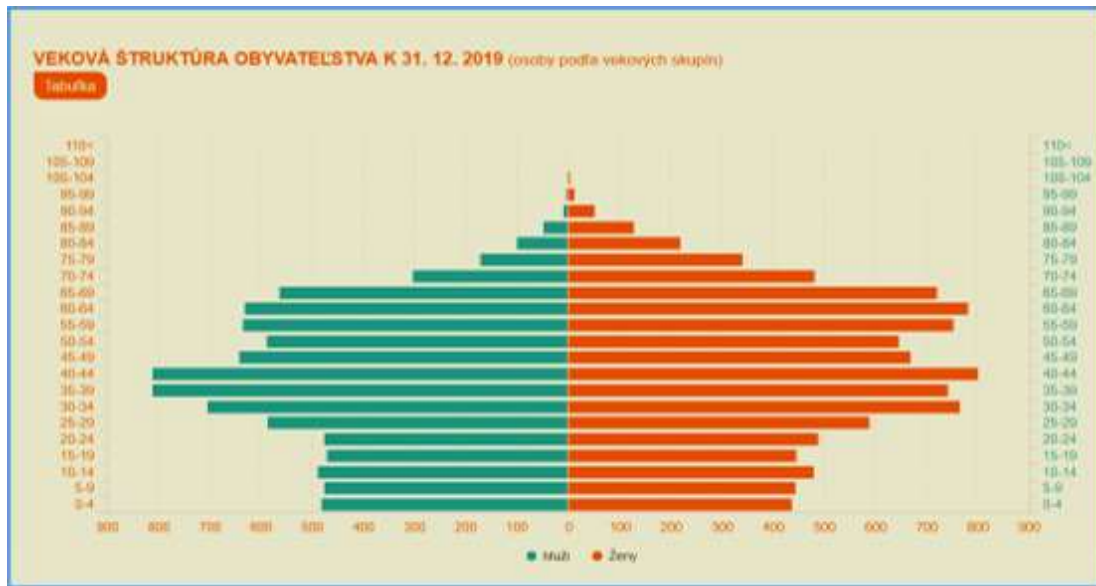
Rozvojové príležitosti okresu Rožňava tvoria:

- pôdohospodárstvo,
- tvorba pracovných miest v živočíšnej výrobe a špecializovanej rastlinnej výrobe, zvyšovanie pridanej hodnoty pri spracovaní drevnej hmoty, využívanie obnoviteľných zdrojov,
- potravinárska produkcia, rozvoj malých fariem (napr. včelárstvo, chov oviec),
- rozvoj drevospracujúceho priemyslu, spracovanie drevnej hmoty,
- **cestovný ruch využívajúci kultúrno-historický a prírodný potenciál,**
- **vytváranie pracovných miest a rozvoja regiónu v sektore IT**

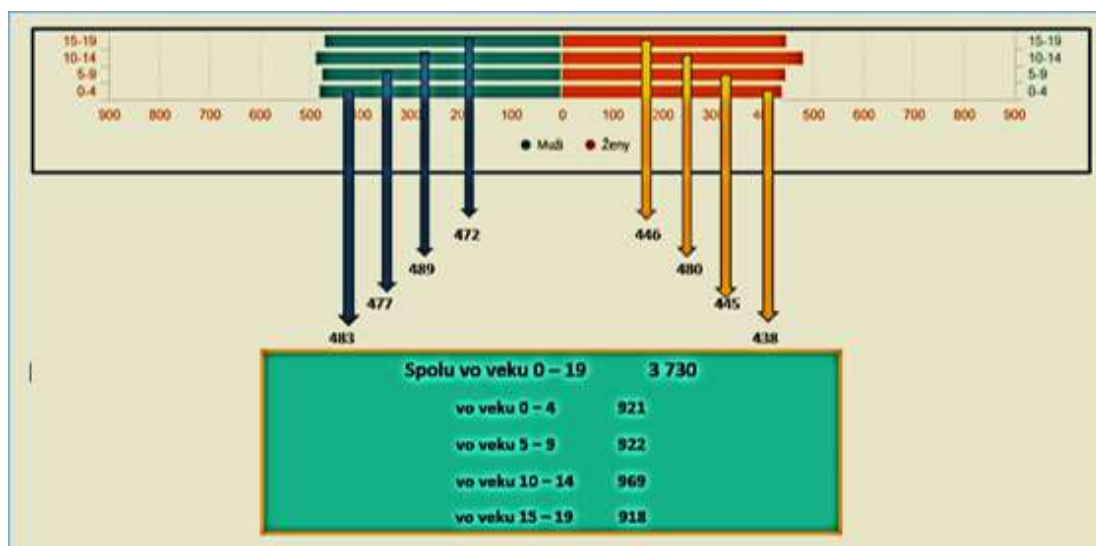
Počet obyvateľov mesta Rožňava od roku 2000 postupne klesá. Od roku 2000 t. j. za 21 rokov, bol zaznamenaný pokles počtu obyvateľov až o 1914 t. j. ročne priemerne o 91 osôb. V roku 2020 mesto s počtom obyvateľov 17 782 dosiahlo historické minimum od roku 1991.

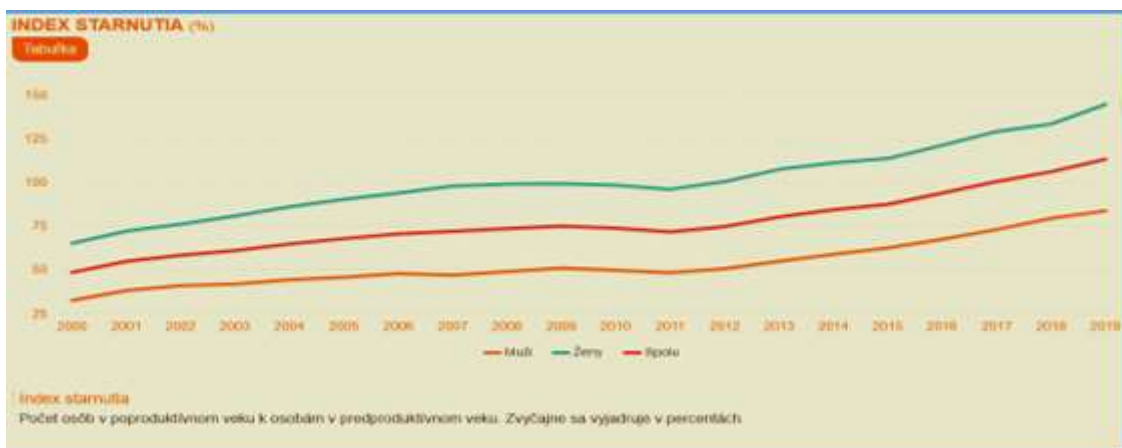
Graf č. 2: Vývoj počtu obyvateľov mesta Rožňava v rokoch 2000 – 2020 / Zdroj: mojaobec.statistics.sk

Graf č. 3 : Veková štruktúra obyvateľstva mesta Rožňava k 31.12.2019 / Zdroj: mojaobec.statistics.sk

Graf č. 4: Veková štruktúra obyvateľstva mesta Rožňava k 31. 12. 2019 - od 0 do 19 rokov

Graf č. 5 Index starnutia obyvateľov mesta Rožňava k 31. 12. 2019 / Zdroj: mojaobec.statistics.sk /

Na základe uvedených údajov a dát sa dá s určitou pravdepodobnosťou predpokladať, že v prípade pokračovania v tomto nepriaznivom trende, mesto Rožňava resp. aj okres Rožňava v blízkej/d'alekej budúcnosti / závisí to od miery podpory kraja, štátu prípadne EÚ / z dôvodu vysokej nezamestnanosti, neexistujúcej funkčnej infraštruktúry, objektívnej a reálnej stratégie rozvoja regiónu a nepostačujúcich stimulov t. j. rôznych foriem podpory / nielen materiálneho charakteru / bude patriť medzi najchudobnejšie časti nielen Slovenska, ale aj Európskej únie. **Tento negatívny vývoj môže vo vysokej miere ovplyvniť aj rozvoj školstva nielen v meste Rožňava, ale aj v celom rožňavskom okrese.**

Pomer detí a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a poberateľov dávky v hmotnej núdzi je vysoký už v súčasnosti, a za týchto podmienok bude ešte vyšší. Vzdelávanie takýchto detí a žiakov je náročnejšie vzhľadom na prostredie z akého pochádzajú, absenciu správneho spoločensko-sociálneho vzoru, finančné podmienky rodiny atď. Následkom týchto faktorov je aj častá neprítomnosť žiakov na vyučovaní. S neprítomnosťou žiaka resp. so zanedbávaním povinnej školskej dochádzky / od 1. 9. 2021 príbude aj povinné predprimárne vzdelávanie / školy a iné kompetentné kontrolné orgány – aj orgány činné v trestnom konaní - často bojujú.

Za posledné roky – pravdepodobne aj vplyvom celospoločenských zmien, kvality životného prostredia, stále sa zvyšujúcich nárokov na dôstojný a kvalitný život ľudí, stresu atď. - registrujeme nárast počtu detí/žiakov s rôznymi zdravotnými problémami nezávisle od prostredia z akého deti/žiaci pochádzajú. Aj v týchto prípadoch je potrebné pristupovať k deťom individuálne a citlivo so zabezpečením špeciálnych podmienok pre ich rozvoj. Všetky tieto – existujúce a predpokladané – zmeny kladú/budú kľásť vyššie nároky na pedagogických a odborných zamestnancov, ktoré bez ďalšieho vzdelávania a inovácie vyučovacích metód budú ťažko dosiahnuteľné resp. nedosiahnuteľné.

3. Analýza súčasného stavu školstva v meste Rožňava

3.1 Materská škola

§ 28 Zákona č. 245/2008 Z. z. **o výchove a vzdelávaní** / školský zákon / a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Materská škola podporuje osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej, estetickej, rozvíja schopnosti a zručnosti, utvára predpoklady na ďalšie vzdelávanie. Pripravuje na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí.

Ciele výchovy a vzdelávania v materskej škole

Hlavným cieľom výchovy a vzdelávania v materskej škole je dosiahnutie optimálnej kognitívnej, senzomotorickej a sociálno-citovej úrovne ako základu pre školské vzdelávanie v základnej škole a pre život v spoločnosti. Všeobecnými cieľmi výchovy a vzdelávania v materskej škole sú: -zlepšovať sociálnu aktivitu dieťaťa a naplňovať potrebu sociálneho kontaktu s rovesníkmi i s dospelými, -uľahčovať dieťaťu plynulú adaptáciu na zmenené – inštitucionálne, školské prostredie, -podporovať vzťah dieťaťa k poznávaniu a učeniu, -podporovať rozvoj individuálnych spôsobilostí dieťaťa, -sprostredkovať základy verejnej kultúry a rozvíjať u dieťaťa dimenzie školskej spôsobilosti, aby sa ľahko adaptovalo na následné primárne vzdelávanie, -umožňovať dieťaťu naplňovať život a učenie prostredníctvom hry, priamej skúsenosti a aktívneho bádania, -uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a ďalšími partnermi s rešpektovaním potrieb dieťaťa a vytvárania podmienok pre blaho všetkých detí, -identifikovať deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a zabezpečovať im podmienky na individuálny rozvoj v súlade s týmito potrebami, -zabezpečovať dostupnosť a rovnosť vo výchove a vzdelávaní, -zabezpečovať dostupnosť poradenských a ďalších služieb pre všetky deti, -získavať dôveru rodičov pri realizovaní výchovy a vzdelávania v inštitucionálnom prostredí a pri koordinovanom úsilí o zabezpečovanie blaha a potrieb detí.

V Rožňave pôsobí 9 materských škôl, z toho:

- 7 v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta a
- 2 sú neštátne – cirkevné.

Prehľad materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Rožňava:

3.1.1 Materská škola Štítnická 337/9/A

Koncepcia rozvoja školy

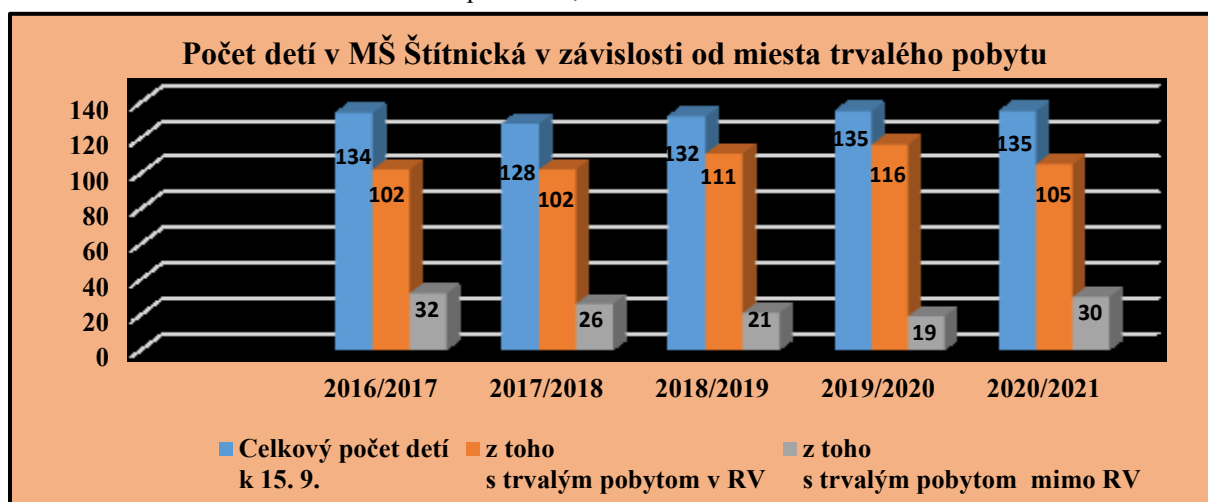
Materská škola sa špecializuje na environmentálnu výchovu a vzdelávanie a oboznamovanie sa detí s anglickým jazykom.

Názov školského vzdelávacieho programu: Ovocníčkovia poznávajú svet.

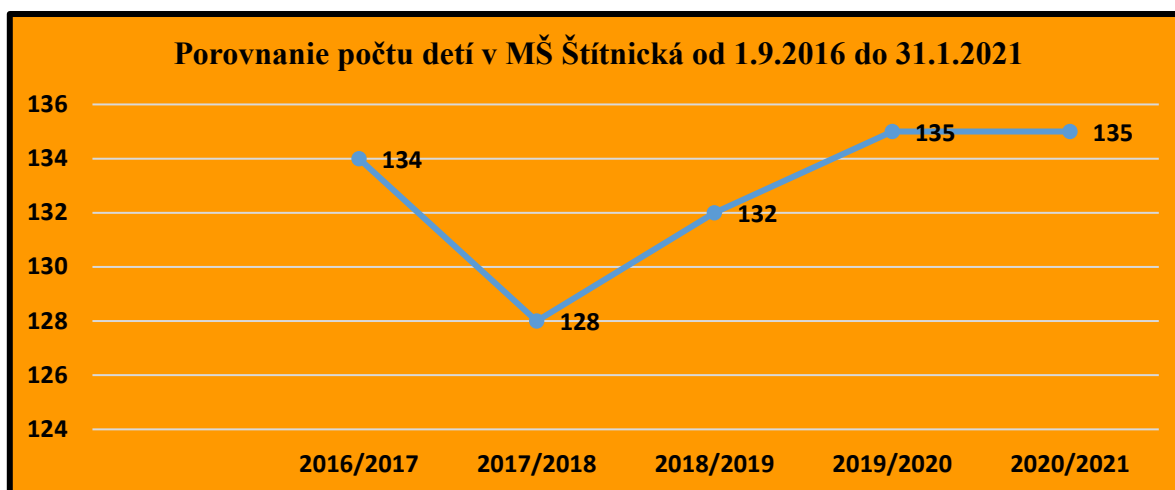
Cieľ: Pripraviť deti na vstup do ZŠ, rozvíjať u detí environmentálne cítenie a integrovanú výučbu anglického jazyka, vytvoriť pokojnú atmosféru založenú na tvorivo-humanistických princípoch, pokračovať v skvalitnení zdravého životného štýlu prostredníctvom ŠkVP, a rozvíjanie prírodovednej gramotnosti – Zelená škola. Doplnenie rodinnej výchovy.

Školský rok	Celkový počet detí k 15. 9.	z toho s trvalým pobytom v RV	%	z toho s trvalým pobytom mimo RV	%	Počet tried v MŠ	Celkový počet zamestnancov v MŠ	z toho pedagogickí zamestnanci	z toho nepedagogickí zamestnanci
2016/2017	134	102	76%	32	24%	7	20	15	4
2017/2018	128	102	80%	26	20%	7	20	15	4
2018/2019	132	111	84%	21	16%	7	20	15	4
2019/2020	135	116	86%	19	14%	7	20	15	4
2020/2021	135	105	78%	30	22%	7	20	15	4

Tab. č. 1 Prehľad počtu detí, tried a zamestnancov MŠ Štítnická

Graf. č. 6 Prehľad počtu detí MŠ Štítnická

Graf. č. 7 Prehľad počtu detí MŠ Štítnická - porovnanie

3.1.2 Materská škola Vajanského 370/6

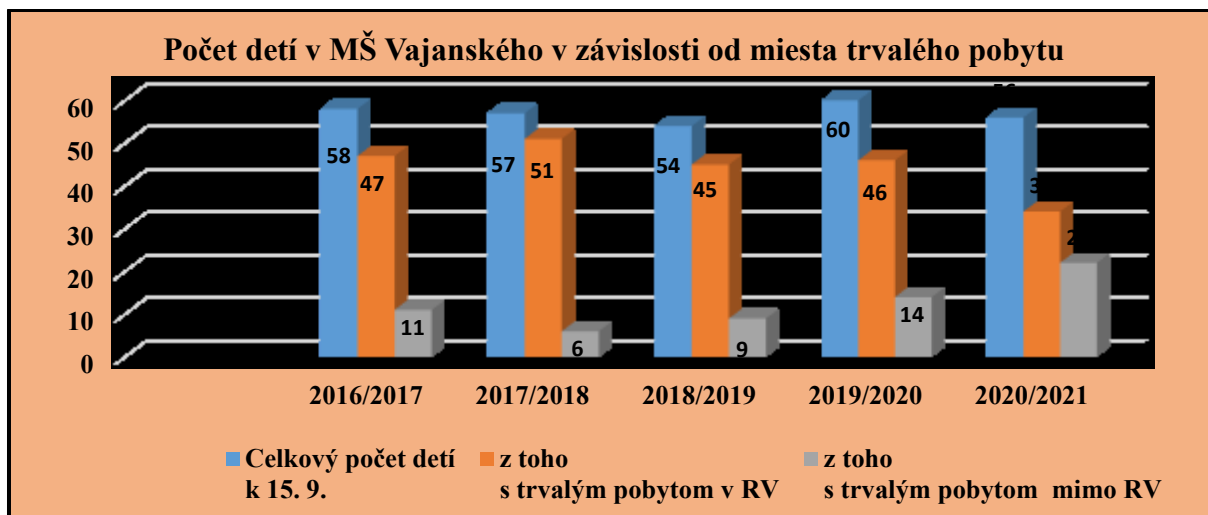
Materská škola je pavilónového typu, v súčasnosti výchovno-vzdelávací proces prebieha v pavilóne B vzhľadom k tomu, že pavilón A si vyžaduje kompletnú rekonštrukciu. Koncepcia rozvoja školy sa zameriava na individuálny prístup orientovaný na dieťa.

Názov školského vzdelávacieho programu: **Objavujeme svet hrou.**

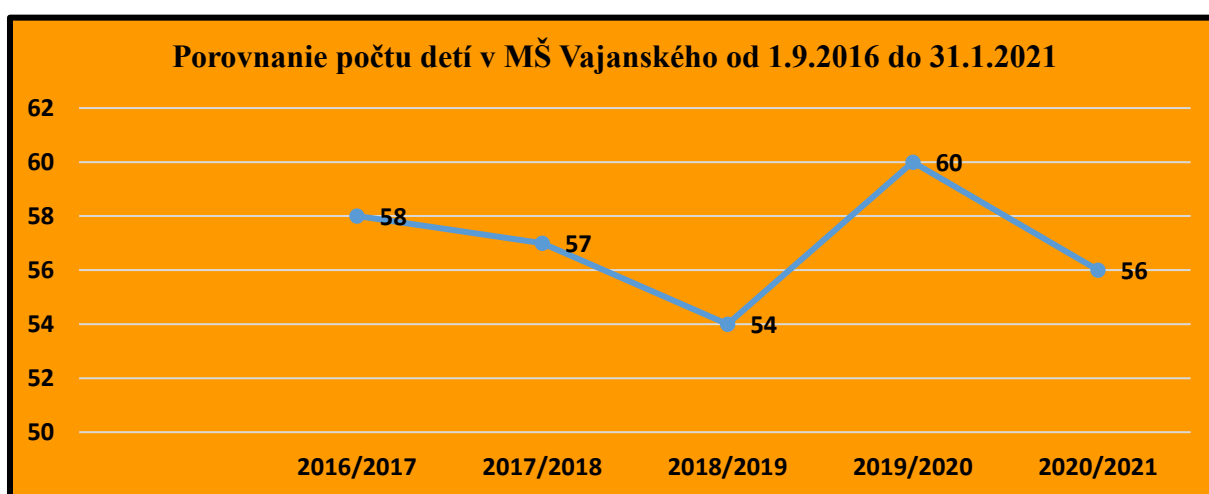
Cieľ: Zabezpečiť v procese výchovy a vzdelávania aktívnu účasť detí, stimulovať rozvoj tvorivosti, využívať problémové učenie, klásť dôraz na rozvoj komunikačných schopností uplatňovaním aktivizujúcich metód a foriem práce. Pozitívnym prístupom podnecovať detí k pohybovej aktivite, utvárať pozitívne postoje k svojmu zdraviu, k zdravému životnému štýlu, k prevencii obezity a príprava detí na vstup do základnej školy.

Školský rok	Celkový počet detí k 15. 9.	z toho s trvalým pobytom v RV	%	z toho s trvalým pobytom mimo RV	%	Počet tried v MŠ	Celkový počet zamestnancov v MŠ	z toho pedagogickí zamestnanci	z toho nepedagogickí zamestnanci
2016/2017	58	47	81%	11	19%	3	9	7	2
2017/2018	57	51	89%	6	11%	3	9	7	2
2018/2019	54	45	83%	9	17%	3	9	7	2
2019/2020	60	46	77%	14	23%	3	9	7	2
2020/2021	56	34	61%	22	39%	3	9	7	2

Tab. č. 2 Prehľad počtu detí, tried a zamestnancov MŠ Vajanského

Graf. č. 8 Prehľad počtu detí, tried a zamestnancov MŠ Vajanského

Graf. č. 9 Prehľad počtu detí, tried a zamestnancov MŠ Vajanského - porovnanie

3.1.3 Materská škola Pionierov 639/18

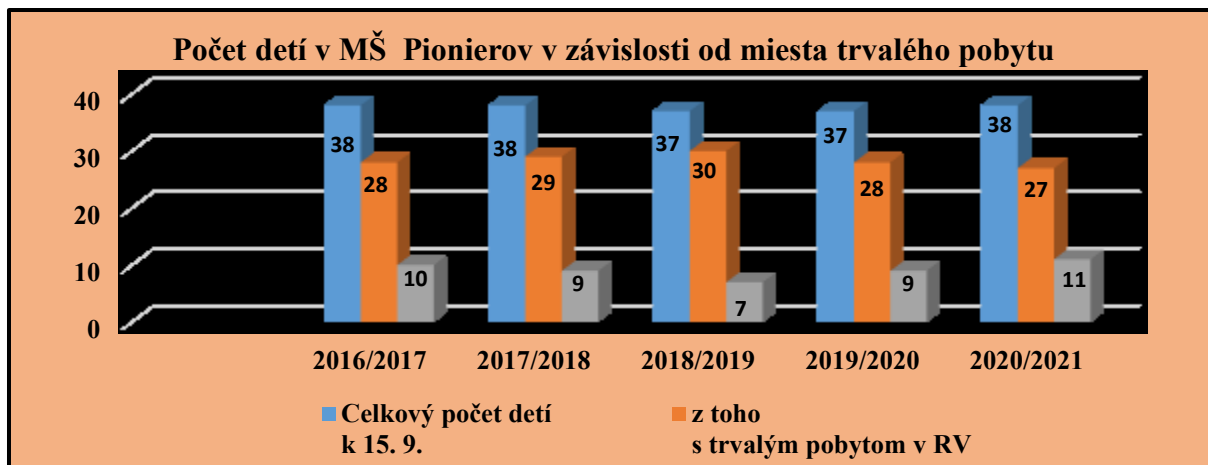
Koncepcia rozvoja školy je zameraná na rozvoj tvorivosti pred pamäťovým učením, v ktorej sa realizuje učenie hrou.

Názov školského vzdelávacieho programu materskej školy je: Úsmev

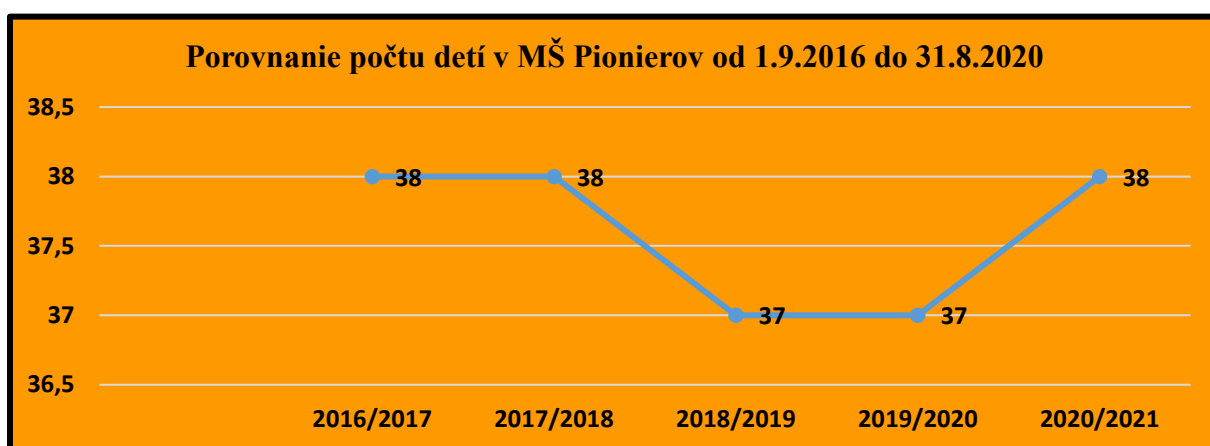
Cieľ: Láskovým prístupom k deťom, motiváciou, odborným pôsobením a osobnosťou učiteľa zdôrazňovať princípy priateľstva a lásky. Vytvoriť typ rodinnej výchovy. Vytvorenie možnosti pre individuálny rozvoj detí na prípravu pre vstup do 1. ročníka ZŠ.

Školský rok	Celkový počet detí k 15. 9.	z toho s trvalým pobytom v RV	%	z toho s trvalým pobytom mimo RV	%	Počet tried v MŠ	Celkový počet zamestnancov v MŠ	z toho pedagogickí zamestnanci	z toho nepedagogickí zamestnanci
2016/2017	38	28	74%	10	26%	3	8	6	2
2017/2018	38	29	76%	9	24%	3	8	6	2
2018/2019	37	30	81%	7	19%	3	8	6	2
2019/2020	37	28	76%	9	24%	3	8	6	2
2020/2021	38	27	71%	11	29%	3	8	6	2

Tab. č. 3 Prehľad počtu detí, tried a zamestnancov MŠ Pionierov

Graf. č.10 Prehľad počtu detí MŠ Pionierov

Graf. č. 11 Prehľad počtu detí MŠ pionierov - porovnanie

3.1.4 Materská škola- Óvoda, Krátka 1825/28

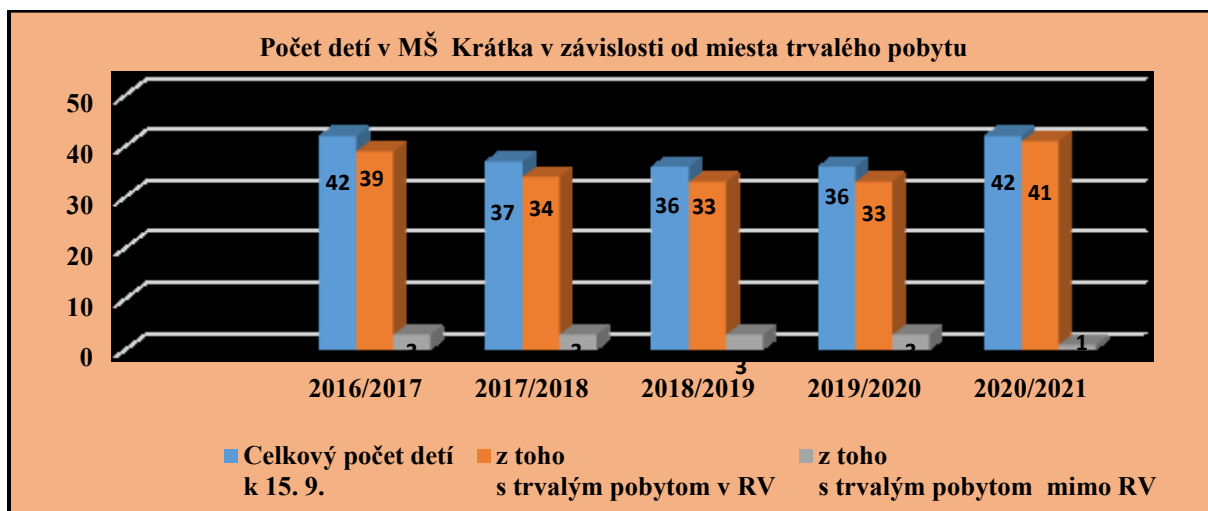
Materská škola poskytuje výchovno-vzdelávaciu činnosť deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia. Výchovno-vzdelávacia činnosť je zabezpečovaná v 1. triede s výchovno-vyučovacím jazykom slovenským a v 2. triede s výchovno-vyučovacím jazykom maďarským. MŠ pracovala podľa projektu MRK II – marginalizované rómske komunity v trvaní 2 rokov. Koncepcia rozvoja školy sa zameriava na motiváciu detí a rodičov k vyjadrovaniu sa v spisovnom jazyku.

Názov školského vzdelávacieho programu materskej školy je: Ostrov radosti.

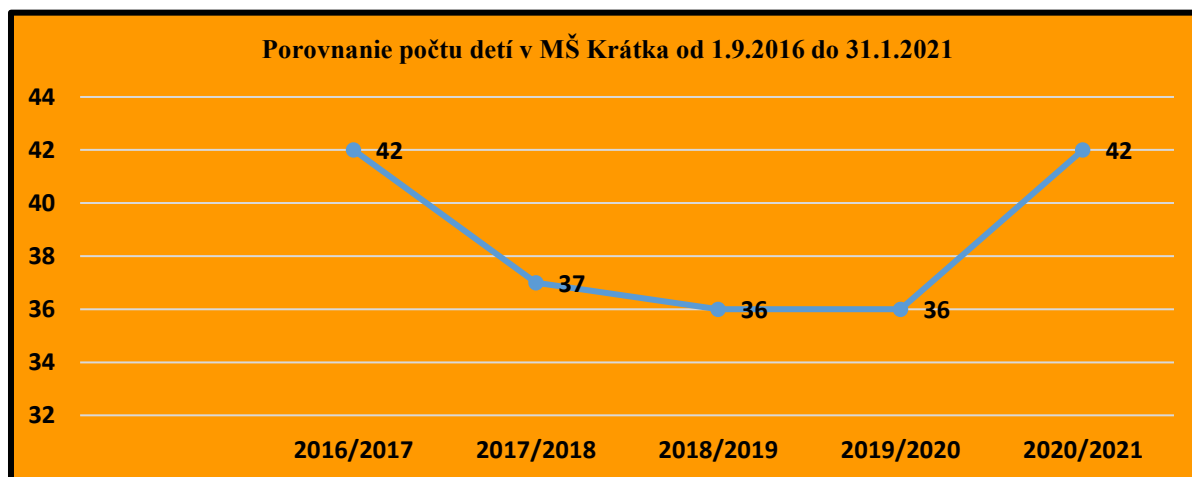
Cieľ: Prvoradou úlohou je zabezpečiť výchovu a vzdelávanie v podmienkach, ktoré sú ovplyvňované domácim prostredím dvojazyčného zamerania, pokračovať v skvalitnení komunikačných schopností u detí, rozvíjať sociálne zručnosti a návyky a implementovať ich aj v rodine, pripraviť deti na každodenný život v spoločnosti s dôrazom na zodpovednosť za svoje zdravie a za prostredie, v ktorom žijú. Dôsledná predškolská príprava detí pre vstup do ZŠ.

Školský rok	Celkový počet detí k 15. 9.	z toho s trvalým pobytom v RV	%	z toho s trvalým pobytom mimo RV	%	Počet tried v MŠ	Celkový počet zamestnancov v MŠ	z toho pedagogickí zamestnanci	z toho nepedagogickí zamestnanci
2016/2017	42	39	93%	3	7%	2	5	4	1
2017/2018	37	34	92%	3	8%	2	5	4	1
2018/2019	36	33	92%	3	8%	2	5	4	1
2019/2020	36	33	92%	3	8%	2	5	4	1
2020/2021	42	41	98%	1	2%	2	5	4	1

Tab. č. 4 Prehľad počtu detí, tried a zamestnancov MŠ – Óvoda Krátka

Graf. č. 12 Prehľad počtu detí MŠ – Óvoda Krátka

Graf. č. 13 Prehľad počtu detí MŠ – Óvoda Krátka - porovnanie

3.1.5 Materská škola Ernesta Rótha 518/4

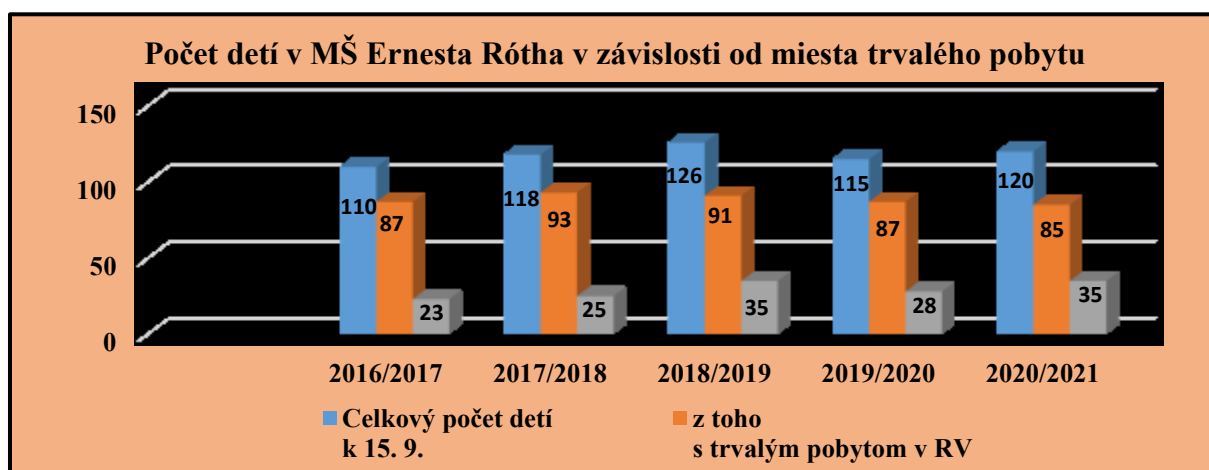
Koncepcia rozvoja školy sa zameriava na všestranný rozvoj dieťaťa so zameraním na zdravý životný štýl a s akcentom na šport, otužovanie, zdravé stravovanie, pozitívne sociálne vzťahy a kreativitu.

Názov školského vzdelávacieho programu materskej školy je: Domček plný nápadov.

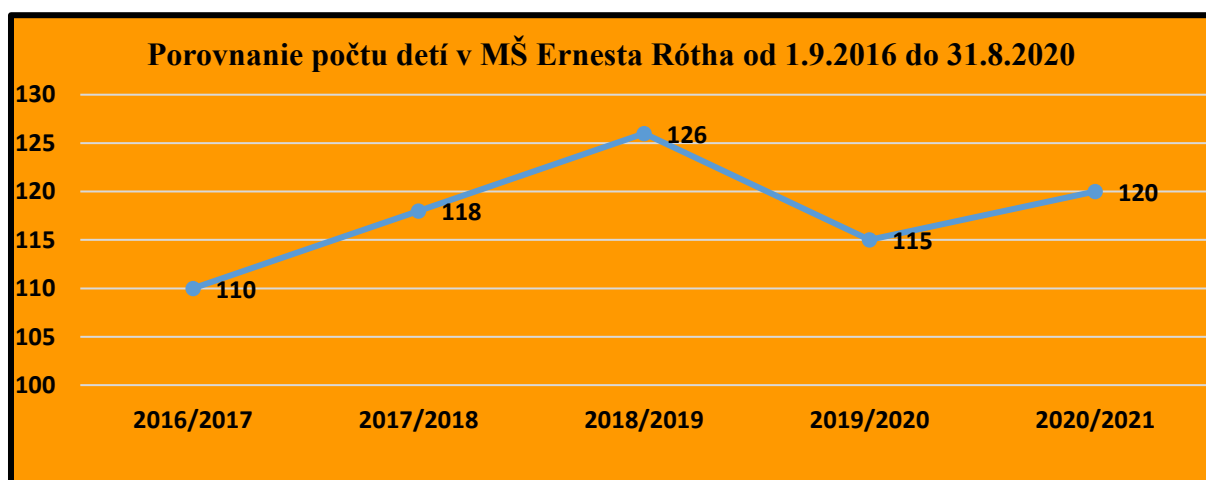
Cieľ: Najdôležitejším cieľom je stotožniť sa so Štátnym vzdelávacím programom pre predprimárne vzdelávanie v materskej škole, výchova k zdravému životnému štýlu a harmonickému posilňovaniu kompetencií detí. Vo výchovno-vzdelávacej činnosti uplatňovanie hry a hrové činnosti detí a aktivity prostredníctvom hier. Zaradenie aktivít na rozvíjanie predčitateľskej gramotnosti prostredníctvom zaujímavých činností.

Školský rok	Celkový počet detí k 15. 9.	z toho s trvalým pobytom v RV	%	z toho s trvalým pobytom mimo RV	%	Počet tried v MŠ	Celkový počet zamestnancov v MŠ	z toho pedagogickí zamestnanci	z toho nepedagogickí zamestnanci
2016/2017	110	87	79%	23	21%	6	17	13	4
2017/2018	118	93	79%	25	21%	6	17	13	4
2018/2019	126	91	72%	35	28%	6	17	13	4
2019/2020	115	87	76%	28	24%	6	17	13	4
2020/2021	120	85	71%	35	29%	6	17	13	4

Tab. č. 5 Prehľad počtu detí, tried a zamestnancov MŠ E. Rótha

Graf. č. 14 Prehľad počtu detí MŠ E. Rótha

Graf. č. 15 Prehľad počtu detí MŠ E. Rótha - porovnanie

3.1.6 Materská škola Kyjevská 2020/14

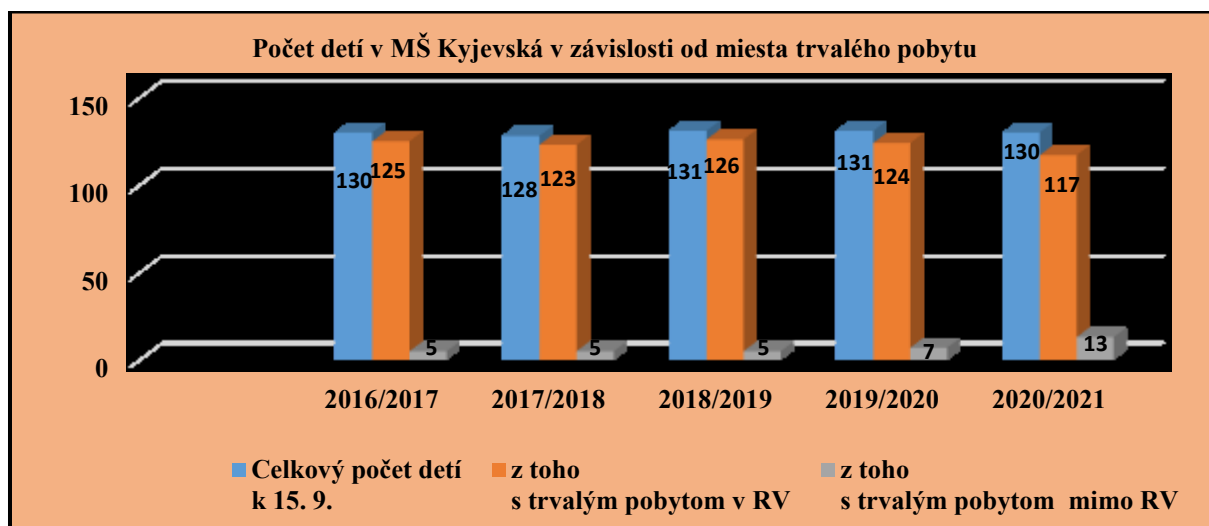
Koncepcia rozvoja školy je zameraná na ochranu a podporu zdravia detí, na zdravý pohyb a cvičenie a na spoluprácu so zahraničnými školami z Českého Tešína a z Budapešti. Škola pripravuje zavedenie alternatívnych prvkov pedagogiky Montessori do výchovno-vzdelávacej činnosti.

Názov školského vzdelávacieho programu materskej školy je: Slniečko.

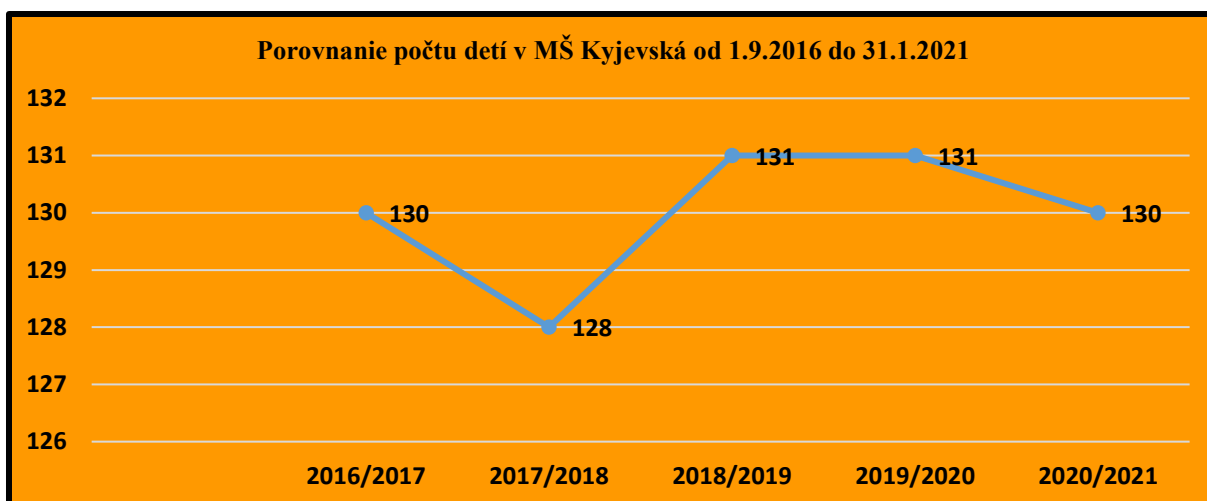
Cieľ: Celoročnými aktivitami vytvoriť u detí pozitívny vzťah k športu. Rozvíjať u detí návyky so zdravým životným štýlom: Škola v prírode, predplavecká príprava detí. Rozvíjať zdravé sebavedomie detí a podporovať ich jedinečnosť, pripraviť ich na vstup do primárneho vzdelávania a na ďalší aktívny život v spoločnosti. Plne rešpektovať detstvo ako hodnotu v živote človeka a rozvíjať pedagogické princípy v prospech dieťaťa.

Školský rok	Celkový počet detí k 15. 9.	z toho s trvalým pobytom v RV	%	z toho s trvalým pobytom mimo RV	%	Počet tried v MŠ	Celkový počet zamestnancov v MŠ	z toho pedagogickí zamestnanci	z toho nepedagogickí zamestnanci
2016/2017	130	125	96%	5	4%	6	17	13	4
2017/2018	128	123	96%	5	4%	6	17	13	4
2018/2019	131	126	96%	5	4%	6	17	13	4
2019/2020	131	124	95%	7	5%	6	17	13	4
2020/2021	130	117	90%	13	10%	6	17	13	4

Tab. č. 6 Prehľad počtu detí, tried a zamestnancov MŠ Kyjevská

Graf. č. 16 Prehľad počtu detí MŠ Kyjevská

Graf. č. 17 Prehľad počtu detí MŠ Kyjevská - porovnanie

3.1.7 Materská škola s VJM - Óvoda ako organizačná zložka Spojenej školy Komenského 5

Materská škola (od 01.09.2015) s výchovno – vzdelávacím jazykom maďarským je dvojtriedna a sídli v budove Spojenej školy, ako jej organizačná zložka. Má kapacitu 36 miest. Obe triedy boli vytvorené z tried základnej školy a prešli kompletnou rekonštrukciou v roku 2015.

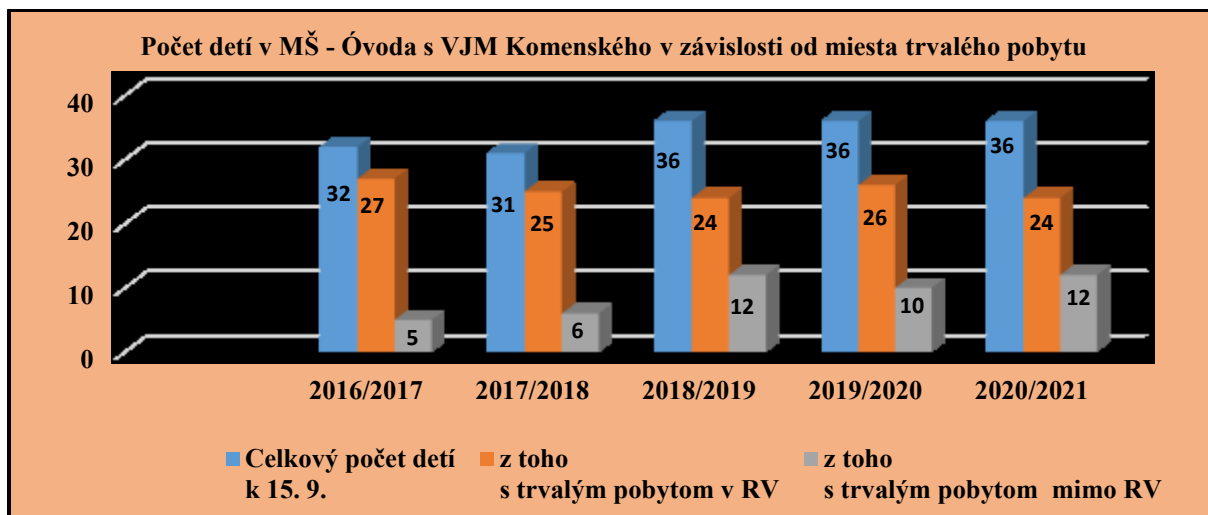
Koncepcia rozvoja školy sa zameriava na rozvoj pohybových schopností detí a na uplatňovanie kvalitnej predprimárnej výchovy v maďarskom jazyku.

Názov školského vzdelávacieho programu materskej školy je: Škriatkoškola.

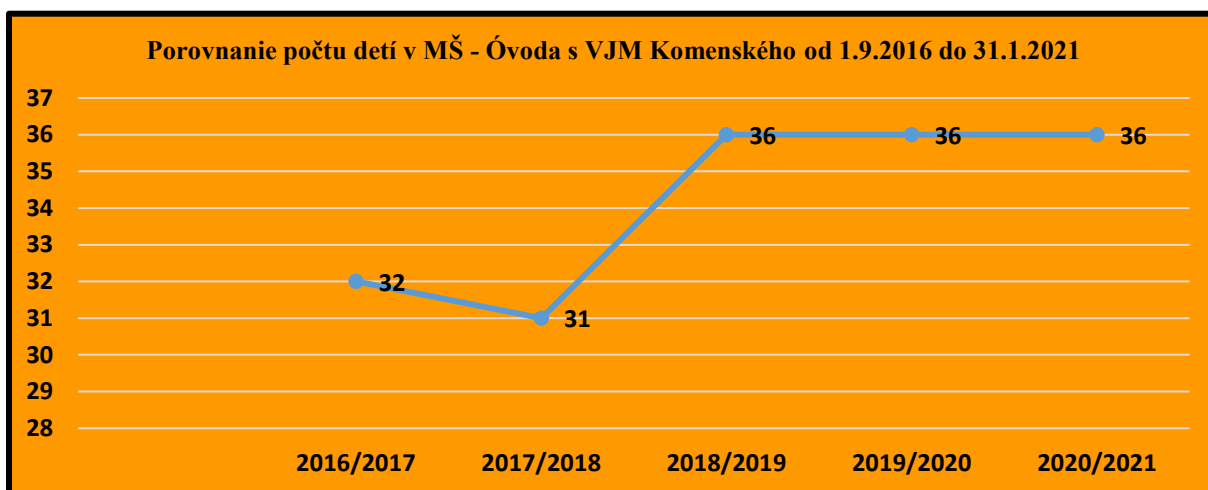
Cieľ: Materská škola je smerovaná k zdravému životnému štýlu, harmonickému posilňovaniu a všestrannému rozvíjaniu schopností detí, k uplatňovaniu tvorivo-humanistickej výchovy a vzdelávania. Má za cieľ aplikovať princíp aktivity dieťaťa, stimulovať rozvoj detskej tvorivosti, využívať zážitkové a problémové učenie, zintenzívniť zdravotné cvičenia zamerané na správne držanie tela, rozvíjanie jemnej a hrubej motoriky, rozvíjanie a upevňovanie aktívneho počúvania.

Školský rok	Celkový počet detí k 15. 9.	z toho s trvalým pobytom v RV	%	z toho s trvalým pobytom mimo RV	%	Počet tried v MŠ	Celkový počet zamestnancov v MŠ	z toho pedagogickí zamestnanci	z toho nepedagogickí zamestnanci
2016/2017	32	27	84%	5	16%	2	5	4	1
2017/2018	31	25	81%	6	19%	2	5	4	1
2018/2019	36	24	67%	12	33%	2	5	4	1
2019/2020	36	26	72%	10	28%	2	5	4	1
2020/2021	36	24	67%	12	33%	2	5	4	1

Tab. č. 7 Prehľad počtu detí, tried a zamestnancov MŠ – Óvoda Komenského

Graf. č. 18 Prehľad počtu detí MŠ – Óvoda Komenského

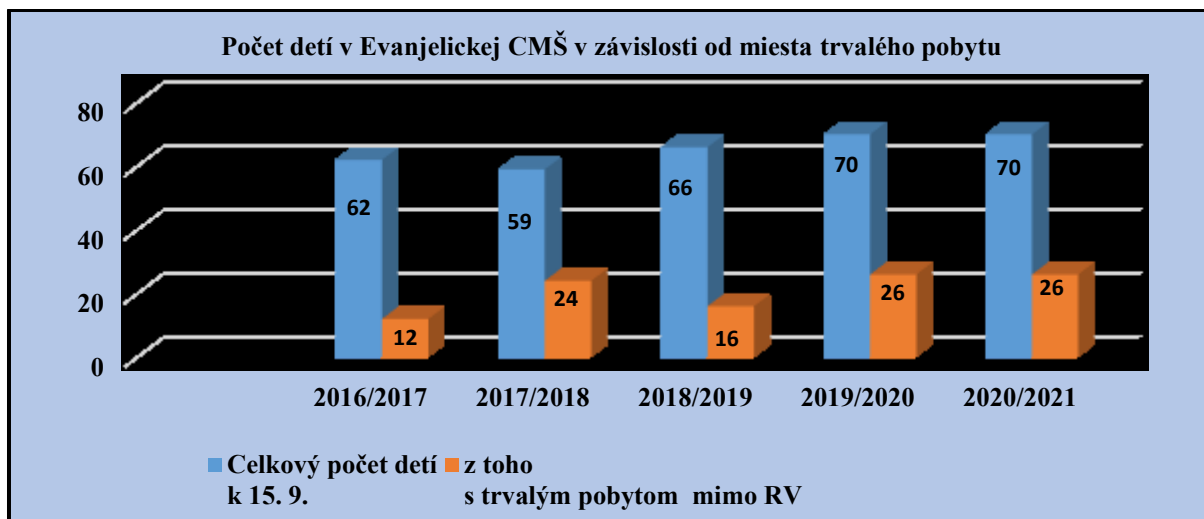
Graf. č. 19 Prehľad počtu detí MŠ – Óvoda Komenského - porovnanie

3.1.8 Prehľad neštátnych materských škôl na území mesta Rožňava

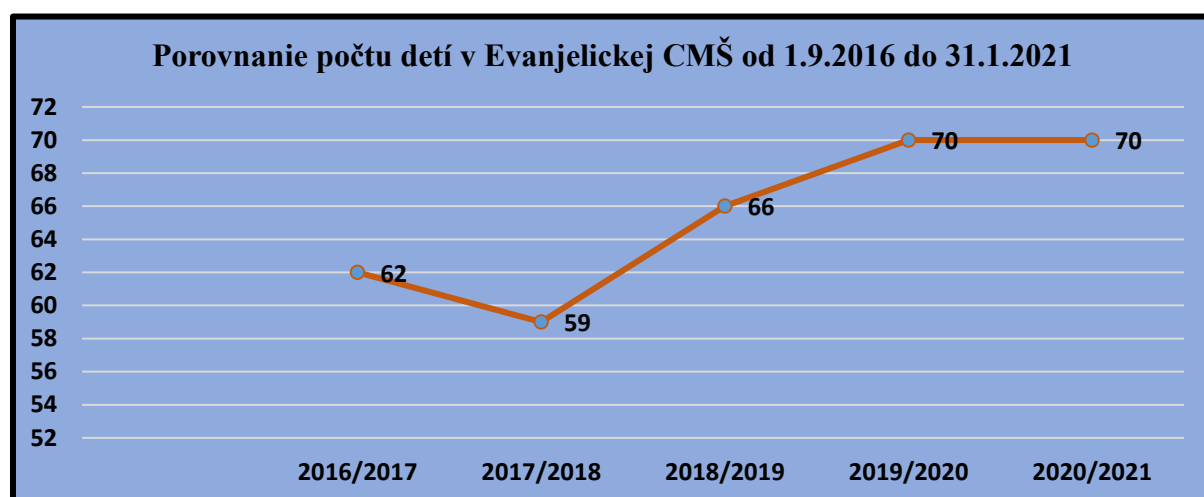
Evanjelická cirkevná materská škola, Zeleného stromu 14, Rožňava

Školský rok	Celkový počet detí k 15. 9.	z toho s trvalým pobytom v RV	%	z toho s trvalým pobytom mimo RV	%	Počet tried v MŠ	Celkový počet zamestnancov v MŠ	z toho pedagogickí zamestnanci	z toho nepedagogickí zamestnanci
2016/2017	62	40	65%	12	19%	3	9	6	3
2017/2018	59	35	59%	24	41%	3	9	6	3
2018/2019	66	50	76%	16	24%	3	10	6	4
2019/2020	70	44	63%	26	37%	3	10	6	4
2020/2021	70	44	63%	26	37%	3	10	6	4

Tab. č. 8 Prehľad počtu detí, tried a zamestnancov ECMS Zeleného stromu

Graf. č. 20 Prehľad počtu detí ECMS Zeleného stromu

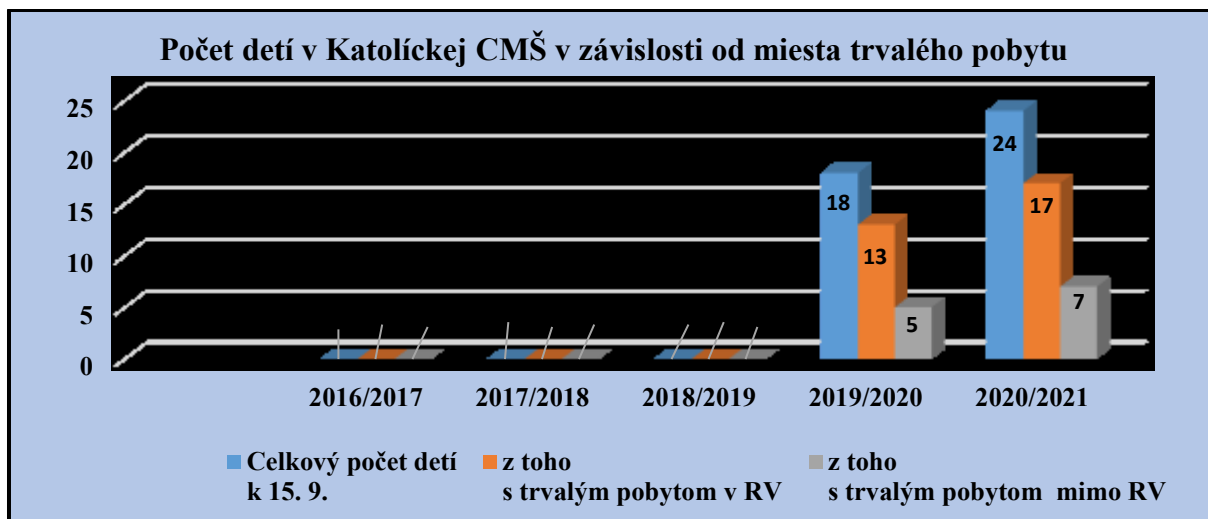

Graf. č. 21 Prehľad počtu detí ECMS Zeleného stromu - porovnanie

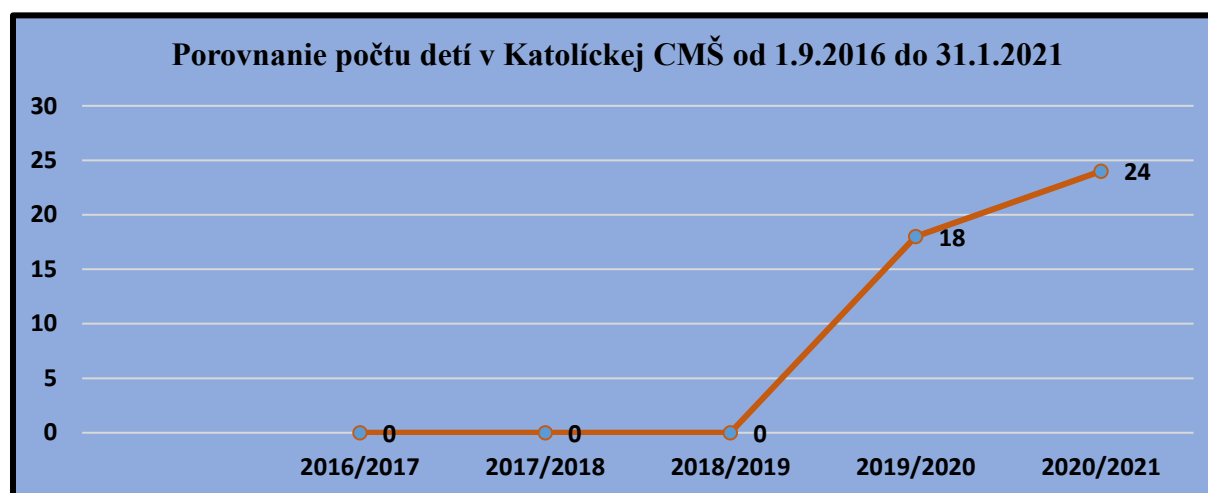
Katolícka materská škola bl. Zdenky, Kósu Schoppera 22, Rožňava

Školský rok	Celkový počet detí k 15. 9.	z toho s trvalým pobytom v RV	%	z toho s trvalým pobytom mimo RV	%	Počet tried v MŠ	Celkový počet zamestnancov v MŠ	z toho pedagogickí zamestnanci	z toho nepedagogickí zamestnanci
2016/2017	0	0		0		0	0	0	0
2017/2018	0	0		0		0	0	0	0
2018/2019	0	0		0		0	0	0	0
2019/2020	18	13	72%	5	28%	1	3	2	1
2020/2021	24	17	71%	7	29%	1	3	2	1

Tab. č. 9 Prehľad počtu detí, tried a zamestnancov KCMŠ Kósu Schoppera

Graf. č. 22 Prehľad počtu detí KCMŠ Kósu Schoppera

Graf. č. 23 Prehľad počtu detí KCMŠ Kósu Schoppera - porovnanie

3.2 Základná škola

§ 29 Zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní / školský zákon / a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Základná škola v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania tohto zákona podporuje rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúc zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerancie, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej. Poskytuje žiakovi základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie.

Program primárneho vzdelávania (1. stupňa základnej školy) má zabezpečiť hladký prechod z predškolského vzdelávania a z rodinnej starostlivosti na školské vzdelávanie prostredníctvom stimulovania poznávacej zvedavosti detí, vychádzajúcej z ich osobného poznania a vlastných skúseností. Východiskovým bodom sú tu aktuálne skúsenosti žiaka, predbežné vedomosti a pojmy a záujmy rozvíjané podľa jeho reálnych možností tak, aby sa dosiahol pevný základ pre jeho budúci akademický asociálny úspech. Program je založený na princípe postupu od známeho k neznámemu pri nadobúdaní skúseností z pozorovania a zažitia aktivít a udalostí, ktoré sú spojené so životom dieťaťa a jeho bezprostredným kultúrnym a prírodným prostredím.

Predpokladom dosiahnutia cieľov nižšieho sekundárneho vzdelávania je zaistenie kontinuity a plynulého prechodu z primárneho na nižšie sekundárne vzdelávanie. Základom nižšieho sekundárneho vzdelávania je interdisciplinárny (medzipredmetový) prístup pri osvojovaní znalostí a spôsobilostí žiakov a rozvoj ich analytických a kritických schopností. Aktuálne znalosti žiakov a ich uplatňovanie v praxi sú východiskovým bodom pri získavaní nových znalostí a ďalšom rozvoji kompetencií žiakov. Nevyhnutnou súčasťou cieľov nižšieho sekundárneho vzdelávania je vypestovať u žiakov zodpovednosť za vlastné učenie sa a poskytnúť im príležitosti objaviť a rozvinúť ich schopnosti v súlade s ich reálnymi možnosťami, aby získali podklad pre optimálne rozhodnutie o ďalšom –vyššom sekundárnom vzdelávaní.

V Rožňave pôsobí 7 základných škôl, z toho:

- 4 v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta a
- 3 sú neštátne – cirkevné.

Prehľad základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Rožňava:

3.2.1 Základná škola, Pionierov 1, Rožňava

Ciele a úlohy školy:

Prioritnou úlohou školy je umožniť všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích predmetoch a hlboké odborné vedomosti vo všetkých zvolených voliteľných predmetoch. Dať šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech bez ohľadu na rodinné a majetkové pomery, sociálne prostredie, národnosť a rasu.

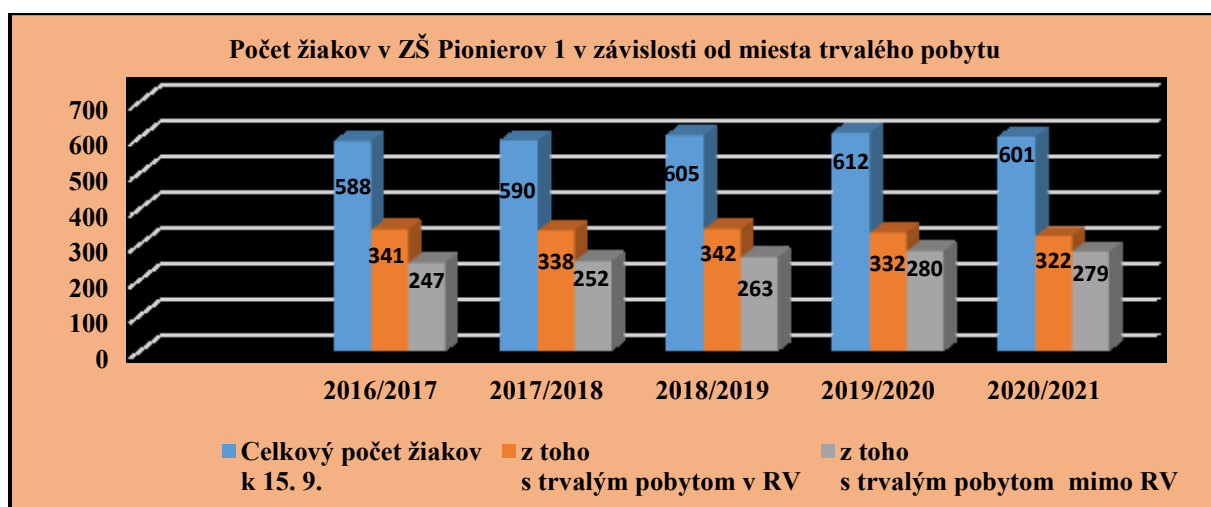
Školský vzdelávací program: Škola pre život I., II.

Profilácia školy: cudzie jazyky, športové triedy /futbal a basketbal/, počítačová gramotnosť.

Školský program prevencie obezity: program koreluje z odporúčania POP –zdravý životný štýl a jeho jednotlivými bodmi. Cieľ programu: zamerať sa na prevenciu nadváhy a obezity, zvýšenie povedomia žiakov o rozsahu a povahe zdravotných problémov spôsobených nadváhou a obezitou.

Školský rok	Celkový počet žiakov k 15. 9.	z toho s trvalým pobytom v RV	%	z toho s trvalým pobytom mimo RV	%	Počet tried v ZŠ	Celkový počet zamestnancov v ZŠ	z toho pedagogickí zamestnanci	z toho nepedagogickí zamestnanci
2016/2017	588	341	58%	247	42%	27	66	50	16
2017/2018	590	338	57%	252	43%	26	68	50	18
2018/2019	605	342	57%	263	43%	26	70	53	17
2019/2020	612	332	54%	280	46%	26	73	52	21
2020/2021	601	322	54%	279	46%	26	73	52	21

Tab. č. 10 Prehľad počtu žiakov s TP v RV a TP mimo RV a zamestnancov - ZŠ Pionierov

Graf. č. 24 Prehľad počtu žiakov s TP v RV a TP mimo RV a zamestnancov - ZŠ Pionierov

Graf č. 25 Prehľad počtu žiakov - porovnanie

Projekty, do ktorých je škola zapojená

/ na základe Správy o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2019/2020 /

Škola má úspešne za sebou realizáciu projektu v rámci štrukturálnych fondov EÚ spolufinancovaného Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR, ktorého cieľom bolo skvalitnenie vzdelávacieho procesu žiakov prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie objektu školy. Do marca 2014 škola realizovala projekt Inovatívne kroky základnej školy na podporu kvality a modernizácie vzdelávania – v rámci operačného programu Vzdelávanie – premena tradičnej školy na modernú, ktorého cieľom bolo inovovať obsah a metódy vzdelávania v ZŠ s cieľom moderne pripraviť pedagógov a žiakov pre vedomostnú spoločnosť.

Ďalšie projekty, do ktorých je škola zapojená:

- **Infovek** – jeho cieľom je integrovanie IKT do vzdelávania
- **Škola priateľská deťom** – je vhodným doplnkom výučby o ľudských právach. Cieľom tohto projektu je: zvýšiť zaujímavou, prístupnou a neformálnou formou informovanosť detí o Dohovore o právach dieťaťa, pripraviť dieťa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti a zvýšiť účasť mladých ľudí občianskych aktivitách.
- **Škola podporujúca zdravie** – cieľom je podnietiť žiakov i učiteľov, aby sa počas celého roka venovali problematike zdravia a snažili sa prijať zásady zdravého životného štýlu.
- **Otvorená škola** – jej filozofiou je priblížiť sa žiakom, rodičom a verejnosti a vytvárať podmienky pre hodnotné trávenie voľného času.
- **Moderné vzdelávanie** – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety – Národný projekt sa bude koncentrovať najmä na: inováciu obsahu a metódy výučby s

dôrazom na využívanie digitalizovaného obsahu; zvýšenie popularizácie a motivácie žiakov a študentov vzdelávať sa v prírodovedných a technických predmetoch a smeroch.

- **Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva** - v rámci národného projektu EVS RŠ bude vytvorený informačný systém Elektronické služby vzdelávacieho systému regionálneho školstva (ESVSRŠ), ktorý zabezpečí elektronickú podporu procesov zameraných na tvorbu a sprístupňovanie Školského vzdelávacieho programu (ŠkVP). Uvedený systém bude tvoriť bázu pre vypracovanie učebného plánu prípravy na vyučovanie, pre sprístupňovanie digitálneho učiva ako aj pre elektronickú podporu pre samotné vyučovanie a domácu prípravu žiakov.
- **Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí** - zefektívniť systém výchovného poradenstva a prevencie (ďalej „VPaP“) – modernizovať pracovné podmienky, inovovať metodologické nástroje, metodiky, poradenské metódy, ďalším vzdelávaním zamestnancov systému VPaP s osobitným zreteľom na ich prácu so žiakmi so ŠVVP.
- **Ročníkové projekty** v školskom roku 2019/2020 neboli realizované z dôvodu vydania opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR č. OLP/2576/2020 zo dňa 12.3.2020 podľa ktorého sa s platnosťou od 13. 3. 2020 do odvolania zakázala prevádzka zariadení pre deti a mládež.

Materiálno-technické vybavenie

Hlavné dni žiackych prázdnin boli využité na opravu vnútorných priestorov školy – všetkých 13 tried I. stupňa prešlo kompletnou opravou. Práce zahŕňali vymaľovanie tried, výmenu LED svietidiel, zakrytie teplovodných rúr sadrokartónovými kastlíkmi, zabezpečenie teplej vody, inštalované boli aj nové nástenky. V šiestich triedach boli opravené podlahy. Vzhľadom k havarijnej situácii bola bezodkladne opravená časť strechy na budove telocvične a následne opravená fasáda. Celkovou opravou prešla miestnosť polytechnickej učebne, nakoľko škole bol schválený nenávratný finančný príspevok na jej zariadenie. Vybavenie v učebniach /vrátane multimediálnych učební / a telocvični sú na veľmi dobrej úrovni.

Spolupráca školy, rodičov a verejnosti

V rámci spolupráce s Radou školy sa vedenie školy stretávalo pravidelne na zasadnutiach, kde sa okrem bežných rutinných otázok neriešil žiadny závažný problém.

Spolupráca s Rodičovskou radou je na veľmi dobrej úrovni. V spolupráci s rodičmi škola získala finančne prostriedky ktorými prispela k organizácii viacerých akcií na škole:, aktivity ŠKD, súťaže, odmeňovanie najúspešnejších žiakov.

Základom vzdelávania a výchovy začlenených žiakov, hlavne v oblasti diagnostiky a poradenstva, je úzka **spolupráca s Centrom PPPaP a Centrom ŠPP v Rožňave**. V oblasti vzdelávacích a kultúrnych akcií spolupracuje škola s **Gemerskou knižnicou P. Dobšinského, Domom tradičnej kultúry v Rožňave, Banickým múzeom, divadlom Actores v Rožňave**. V oblasti prevencie má škola nadviazaný **úzky kontakt s PZ SR a ÚPSVaR**. Škola tiež veľmi

úzko spolupracuje so svojím zriaďovateľom - mestom Rožňava, ktoré je nápomocné pri riešení materiálne - technického zabezpečenia, chodu a prevádzky školy.

Voľnočasové aktivity

Pre žiakov školy je zabezpečený nielen kvalitný výchovno-vzdelávací proces, ale aj bohatá mimoškolská činnosť. Tanečné, spevácke a hudobné krúžky, boli opäť v ponuke a tešili sa veľkému záujmu. Súčasťou školy je CVČ, vďaka ktorému na škole fungovali špecializované športové krúžky /futbal, taekwondo, športová streľba, basketbal, florbal, gymnastika.../. V ponuke sú krúžky pre deti v materských školách, cez ZŠ až po študentov stredných škôl.

3.2.2 Základná škola akademika Jura Hronca, Zakarpatská 12, Rožňava

Ciele a úlohy školy:

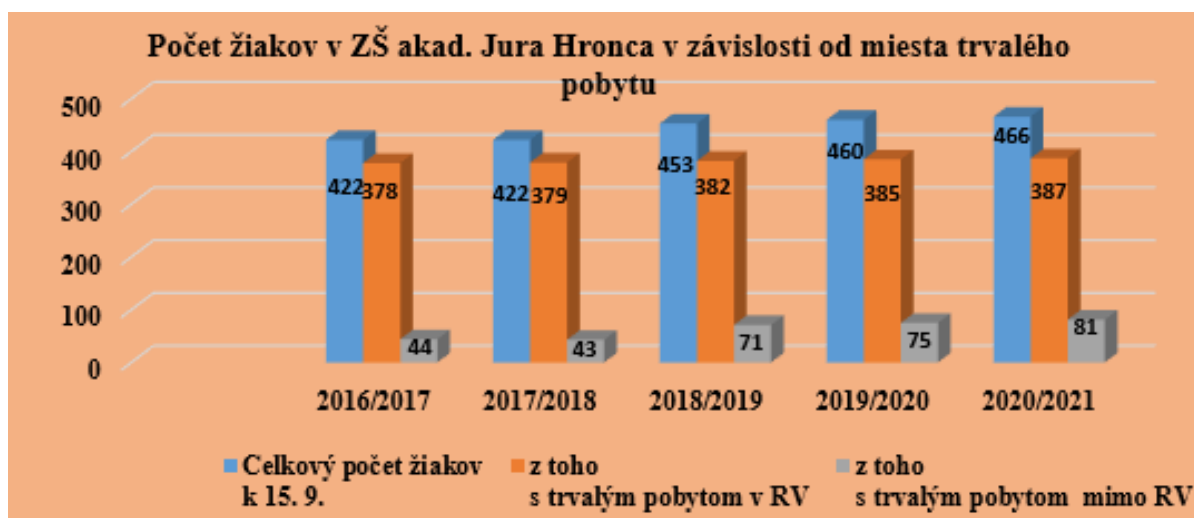
Cieľom školy je pripraviť osobnosť po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej. Škola poskytuje žiakovi základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote. Obsah vzdelávania (formou voliteľných hodín) je prispôsobený potrebám učiacej sa, informačnej spoločnosti.

Školský vzdelávací program: Spln si svoj sen

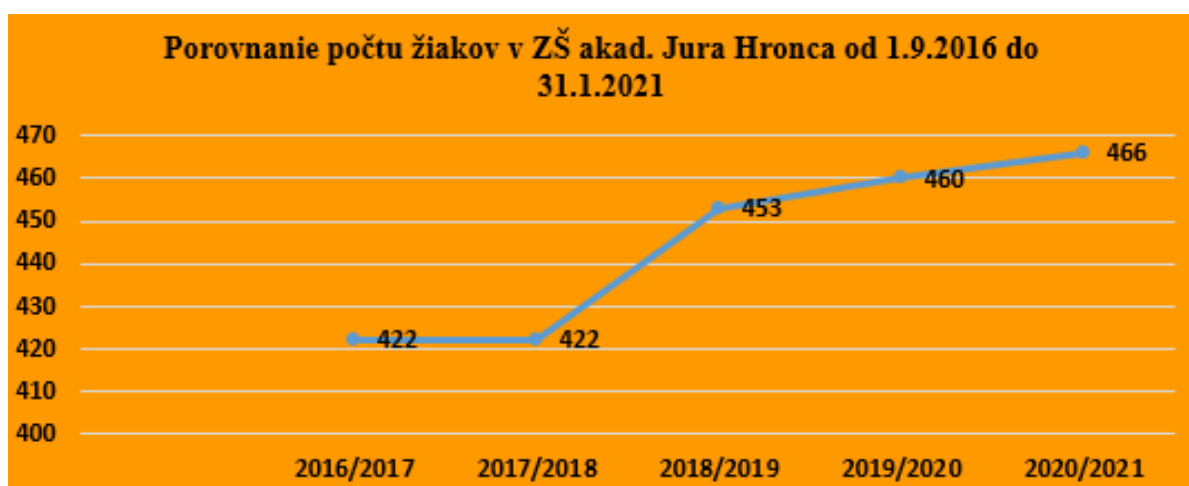
Hlavným zámerom školy je v rámci humanizácie vyučovacieho procesu naďalej pokračovať v aplikácii ITV Susan Kovalikovej na primárnom stupni, poskytnúť vyučovanie cudzích jazykov od 1. ročníka a dosiahnuť, aby každý absolvent školy zvládol základy počítačovej gramotnosti a prácu s internetom.

Školský rok	Celkový počet žiakov k 15. 9.	z toho s trvalým pobytom v RV	%	z toho s trvalým pobytom mimo RV	%	Počet tried v ZŠ	Celkový počet zamestnancov v ZŠ	z toho pedagogickí zamestnanci	z toho nepedagogickí zamestnanci
2016/2017	422	378	90%	44	10%	22	64	47	17
2017/2018	422	379	90%	43	10%	21	64	47	17
2018/2019	453	382	84%	71	16%	22	64	47	17
2019/2020	460	385	84%	75	16%	21	64	45	19
2020/2021	466	387	83%	81	17%	21	65	46	19

Tab. č. 11 Prehľad počtu žiakov s TP v RV a TP mimo RV a zamestnancov - ZŠ Zakarpatská 12

Graf. č. 26 Prehľad počtu žiakov s TP v RV a TP mimo RV - ZŠ Zakarpatská

Graf. č. 27 Prehľad počtu žiakov - ZŠ Zakarpatská - porovnanie

Projekty, do ktorých je škola zapojená

/ na základe Správy o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2019/2020 /

Medzi **dlhodobé projekty** patria:

- **Zelená škola** - je to trvalá cesta zmeny, ktorá vedie k zdravšej, "zelenšej" a aktívnejšej škole i spoločnosti, a vychádza z priamej a iniciatívnej účasti žiakov a rodičov v procese prípravy a realizácie aktivít programu v škole a v komunite
- **Národný projekt IT Akadémia** - vzdelávanie pre 21. storočie
- **Šach na školách** - rozvoj logického a tvorivého myslenia žiakov

- **ITV program Susan Kovalikovej** - podstata projektu spočíva v humanizácii vyučovacieho procesu s využívaním aktívnych, motivujúcich a kreatívnych metód, ktoré sa nesústreďujú len na výkon žiaka ale aj na jeho prežívanie-
- **Microsoft School 3** - za symbolický poplatok má škola 100 licencií na Windows aj Office
- **Škola podporujúca zdravie** - trvalý projekt zameraný na zdravé životné prostredie a klímu školy
- **Podpora profesijnej orientácie žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie** a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na zručnosti a práca s talentami
- **Moderné vzdelávanie** - digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety
- **Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť**
- **Projekt V4** - projekt s partnerskými školami z Česka, Maďarska a Poľska zameraný na prehĺbovanie priateľstva medzi blízkymi národmi

V minulom školskom roku boli úspešní v projekte spoločnosti TESCO, vďaka ktorému sme v areáli školy postavili dva altánky, ktoré slúžia našim žiakom, zamestnancom ako aj rodičovskej verejnosti.

Materiálno-technické podmienky

Budova školy je bezbariérová, hlavná časť s výťahom, pavilónového typu. Má 22 kmeňových tried a 12 odborných učebni - 3 pre anglický jazyk, fyziku, chémiu, biológiu, hudobnú výchovu, 2 učebne informatiky, tabletovú učebňu, kuchynku a školskú dielňu. Škola má aj dve telocvične a jej súčasťou je aj športový areál s atletickou dráhou, posilňovňa a herňa s biliardom a tromi stolnými futbalmi. Súčasťou školy je aj školská jedáleň. I vďaka projektom a efektívnemu hospodáreniu je škola výborne vybavená IKT. Skoro všetky triedy sú vybavené interaktívnymi tabuľami. V celej budove je WIFI pripojenie na internet. Každý učiteľ má k dispozícii notebook, rovnako aj jednotlivé triedy na bežnú výučbu. Postupne rekonštruujú sociálne zariadenia. Zmodernizovala sa školská jedáleň, dokúpili moderné školské lavice a interaktívne tabule s príslušenstvom. V športovom areáli je aj workoutové ihrisko a v spolupráci s rodičmi sme v areáli školy za telocvičňou vybudovali aj bike park pre cyklistov. Vďaka príspevku z rezervy vlády, oplotil sa aj areál školy. V júni zrealizovali modernizáciu 1 IKT učebne so zapojením na klientske stanice.

Spolupráca školy a verejnosti

Spolupráca s **rodičmi** je veľmi dobrá. Škola spolupracuje s viacerými subjektmi. Na prvé miesto postavili spoluprácu so zriaďovateľom, **mestom Rožňava**. Mesto je spoluprispevateľom na rôzne projekty, ktoré škola každoročne predkladá. Spolupracujú aj s **Domovom dôchodcov** a **Klubom dôchodcov**, pre ktorých pripravujú kultúrne programy. Veľmi dobrú spoluprácu majú aj **so všetkými MŠ na území Rožňavy**. Dobre sa spolupracuje aj s **Gemerskou knižnicou** a **GOS** v Rožňave, ktoré pre žiakov školy pripravujú zaujímavé súťaže a rôzne podujatia. Spolupracujú aj so športovými subjektmi, ObFZ v Rožňave, ženským

basketbalovým klubom **MBK Región Rožňava, MFK Rožňava, Klubom karate** a ďalšími športovými oddielmi. Veľmi dobrú spoluprácu majú aj s **CPPPaP** aj **CŠPaP v Rožňave** a **ZUŠ v Rožňave**.

3.2.3 Základná škola, Zlatá 2, Rožňava

Ciele a úlohy školy:

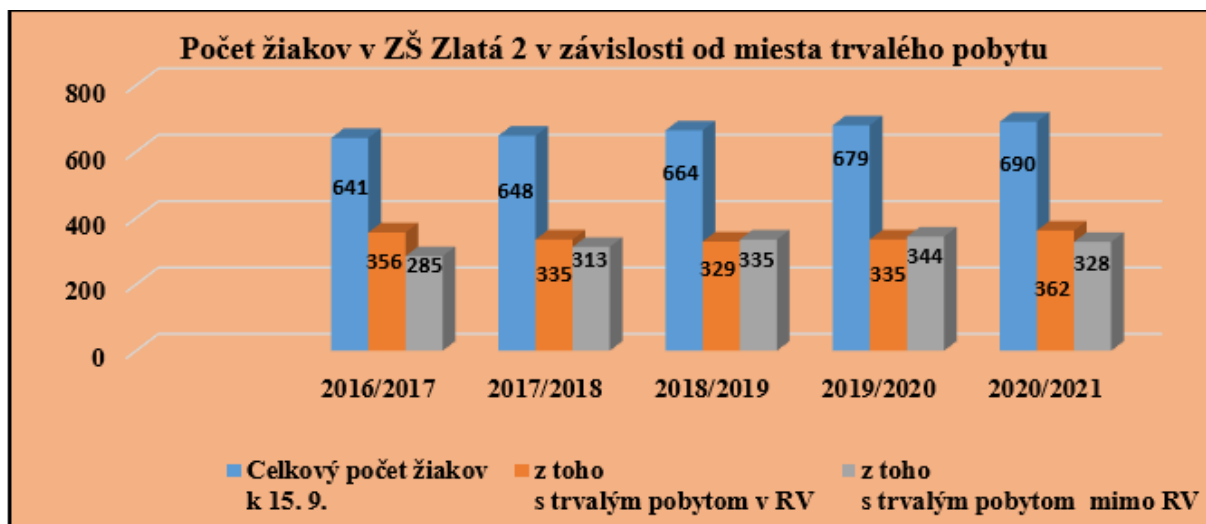
Hlavnou úlohou školy je umožniť všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích predmetoch. Dáva šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech bez ohľadu na rodinné a majetkové pomery, sociálne prostredie, národnosť a rasu. Výchovno-vzdelávaciu činnosť smeruje k príprave žiakov na život, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy.

Školský vzdelávací program: Škola pre všetkých

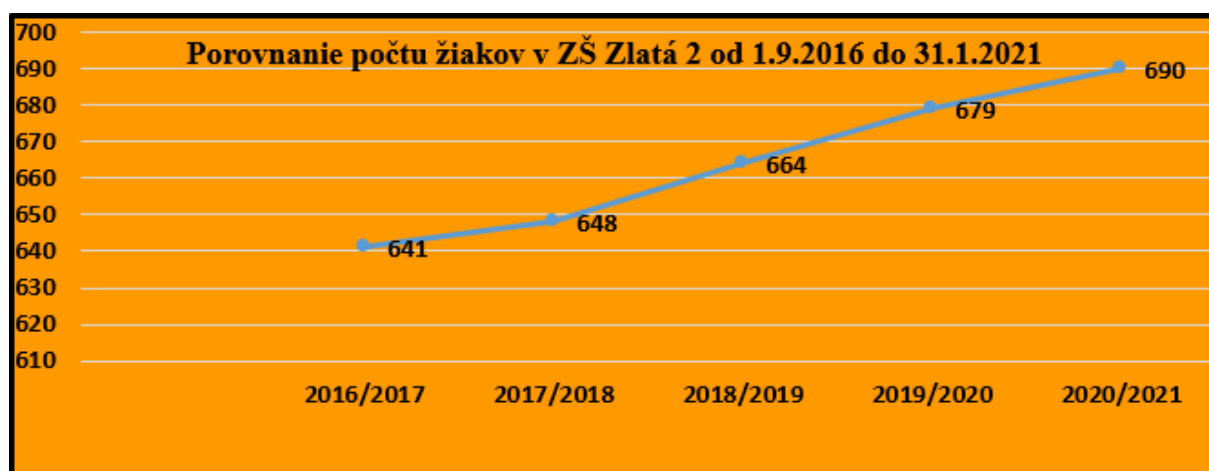
Ďalšími z cieľov školy je dosiahnuť zvýšenie gramotnosti v oblasti IKT žiakov a zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov. Zabezpečiť podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Školský rok	Celkový počet žiakov k 15. 9.	z toho s trvalým pobytom v RV	%	z toho s trvalým pobytom mimo RV	%	Počet tried v ZŠ	Celkový počet zamestnancov v ZŠ	z toho pedagogickí zamestnanci	z toho nepedagogickí zamestnanci
2016/2017	641	356	56%	285	44%	28	83	66	17
2017/2018	648	335	52%	313	48%	28	84	66	18
2018/2019	664	329	50%	335	50%	29	92	74	18
2019/2020	679	335	49%	344	51%	29	94	75	19
2020/2021	690	362	52%	328	48%	30	93	74	19

Tabuľka č. 12 Prehľad počtu žiakov s TP v RV a TP mimo RV a zamestnancov - ZŠ Zlatá

Graf. č. 28 Prehľad počtu žiakov s TP v RV a TP mimo RV - ZŠ Zlatá

Graf č. 29 Prehľad počtu žiakov - ZŠ Zlatá – porovnanie

Projekty, do ktorých je škola zapojená

/ na základe Správy o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2019/2020 /

Dlhodobé:

- **Infovek** - zavádzanie IKT do vyučovacieho procesu, bezplatný prístup na internet a zvýhodnené resp. bezplatné licencie na software
- **Škola podporujúca zdravie** - projekt zameraný na zlepšovanie návykov detí a na vytvorenie zdravšieho prostredia v školách
- **Strom života** - projekt zameraný na zber a bezpečnú likvidáciu monočlánkov a batérií z mobilných telefónov, fotoaparátov, kamier a i.

- V základnej škole úspešnejší – projekt POP II. **Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva**
- **Aktivizujúce metódy vo výchove**
- **Moderné vzdelávanie** - digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety
- Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov
- **Podpora profesijnej orientácie žiakov** základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práca s talentami
- **Zvyšovanie kvality vzdelávania** na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania
- **Podpora sociálnej inklúzie** v ZŠ Zlatá 2, Rožňava
- **IT Akadémia**
- **Pomáhajúce profesie vo vzdelávaní.**

Krátkodobé:

- **Čerstvé hlavičky**
- Projekt s DM drogériou na revitalizáciu školskej zelene

Materiálno-technické podmienky

Škola vstúpila v septembri 2020 do svojho 60. školského roku. Najväčší problém na škole predstavujú zatekajúce strechy, elektrické rozvody, ktoré sú v havarijnom stave, rovnako ako vodovodné a kanalizačné rozvody. Technický stav plynovej kotolne je stabilizovaný. Vyučovací proces je zabezpečený materiálne na dobrej úrovni, primerane sa využívajú prostriedky IKT s možnosťou využívať 3 počítačové učebne a dve učebne na výučbu cudzích jazykov. V rámci projektu na podporu polytechnickej výchovy škola dostala moderné zariadenie do učebne fyziky a do školskej dielne. V rámci Slovenska patrí v tejto oblasti medzi najlepšie vybavené školy. Zrekonštruovala sa aj školská jedáleň. V rámci rekonštrukcie sa rozšírila aj jej kapacita a momentálne patrí medzi najmodernejšie školské zariadenia na Slovensku.

Spolupráca školy a verejnosti

Škola má dobrú spoluprácu s **CVČ v Rožňave**, úzko spolupracuje s **Knižnicou P. Dobšinského**, účinná spolupráca je aj s **GOS, divadlom ACTORES**. Pri škole fungujú aj **detské organizácie AMAVET a Fénix**, ktoré obohacujú aktivity školy množstvom atraktívnych podujatí.

3.2.4 Spojená škola, J. A. Komenského 5, Rožňava organizačná zložka Základnej školy Zoltána Fábryho s vyučovacím jazykom maďarským

Ciele a úlohy školy:

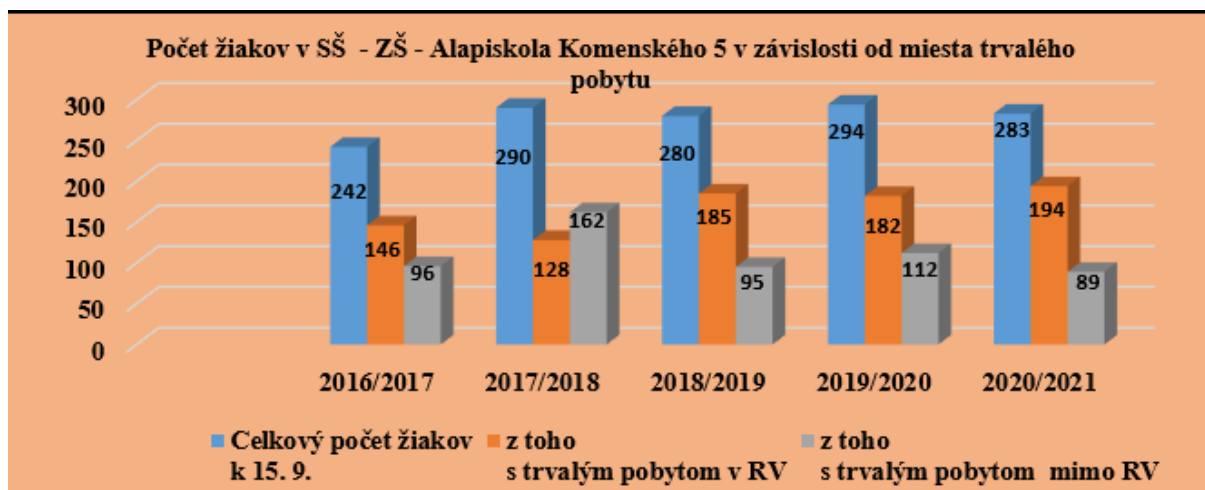
Poskytovať všetkým žiakom dostatok podnetov v rámci základného vzdelania k rozvoju všetkých kľúčových kompetencií. Vštepovať žiakom toleranciu a humánne myslenie, úctu k tradíciám a národnému dedičstvu. Rozvíjať komunikačné zručnosti žiakov v materinskom jazyku, štátnom jazyku, cudzom jazyku v informačných a komunikačných technológiách a sociálnych vzťahoch. Individuálnym prístupom zlepšovať vzdelávanie a výchovu žiakov s poruchami učenia a správania.

Školský vzdelávací program: Naša škola, naša budúcnosť - A mi iskolánk - a mi jövőnk

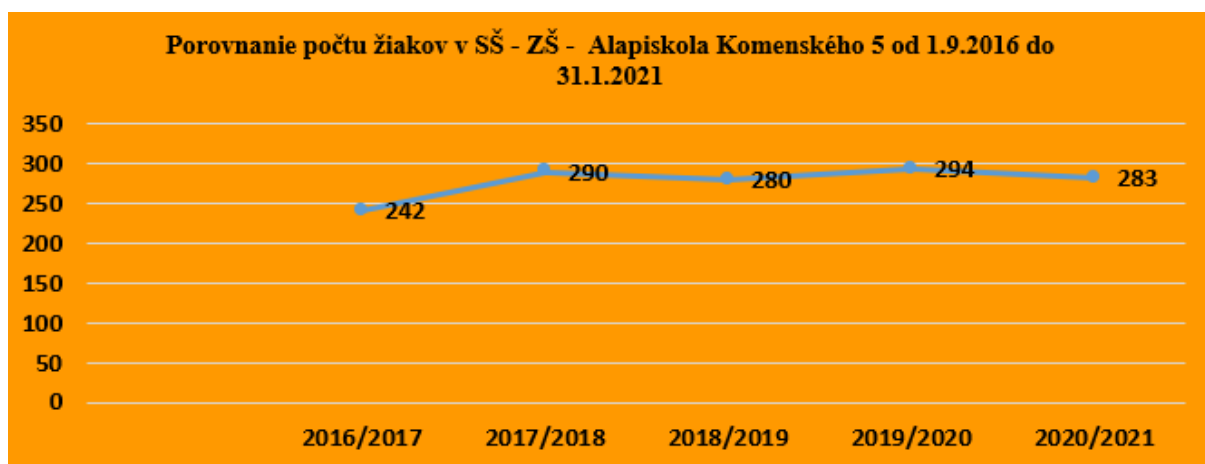
Zameranie školy: škola rešpektu a tolerancie – škola otvorená pre všetkých - škola zdravého životného štýlu - škola humánna - škola športová - škola kultúry a tradícií.

Školský rok	Celkový počet žiakov k 15. 9.	z toho s trvalým pobytom v RV	%	z toho s trvalým pobytom mimo RV	%	Počet tried v ZŠ	Celkový počet zamestnancov v ZŠ	z toho pedagogickí zamestnanci	z toho nepedagogickí zamestnanci
2016/2017	242	146	60%	96	40%	16	42	29	13
2017/2018	290	128	44%	162	56%	15	44	32	12
2018/2019	280	185	66%	95	34%	17	47	33	14
2019/2020	294	182	62%	112	38%	19	51	36	15
2020/2021	283	194	69%	89	31%	19	51	36	15

Tab. č. 13 Prehľad počtu žiakov s TP v RV a TP mimo RV a zamestnancov – SŠ Komenského

Graf. č. 30 Prehľad počtu žiakov s TP v RV a TP mimo RV a zamestnancov – SŠ Komenského

Graf. č. 31 Prehľad počtu žiakov – SŠ Komenského – porovnanie

Projekty, do ktorých je škola zapojená

- **Infovek** – jeho cieľom je integrovanie IKT do vzdelávania,
- **Vzdelávanie učiteľov ZŠ v oblasti CJ v súvislosti s Konceptiou vyučovania na základných a stredných školách.** Projekt sa zameriava na dozvedľovanie učiteľov primárneho stupňa, ktorí absolvovali 4-ročné vzdelávanie: Príprava kvalifikovaných učiteľov 1. stupňa ZŠ s rozšírením kvalifikácie na vyučovanie CJ.
- **Pomáhajúce profesie v edukácii** - Cieľom projektu je podporou inkluzívneho vzdelávania a skvalitnením profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov zabezpečiť rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov.
- **Zvyšovanie kvality vzdelávania v základných a stredných školách s využitím elektronického testovania** - ZŠ /NÚCEM/

- **Budovanie a zlepšenie technického vybavenia jazykových učební, školských knižníc, odborných učební** rôzneho druhu v základných školách /Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieku SR/,
- **projekt ERAZMUS+** zameraný na diagnostiku a rozvíjanie schopností detí s ADHD v materskej škôlke,
- **projekt „Škola otvorená bežcom“** - cieľom projektu bolo zrevitalizovať – obnoviť 260 m dlhú bežeckú dráhu na športovom ihrisku pri našej škole výmenou zarasteného pôvodného štrkového povrchu, budovaného v roku 1985.

Materiálno-technické podmienky

Budova školy je dvojpodlažná budova o celkovej rozlohe 7351 m² a je v prevádzke od 1982. Pozostáva z častí A, B, C, D, ktoré s chodbovými časťami E a F vytvárajú jeden celok, vnútri ktorých sú dva vnútorné dvory. Tieto dvory slúžia na prestávkový pobyt žiakov v jarnom a jesennom období a na slávnostné podujatia. V dvojpodlažných pavilónoch B, C, D sa nachádzajú kmeňové triedy, odborné učebne, kabinety, sociálne zariadenie. V trojpodlažnej pavilóne F je zborovňa, sekretariát, aula školy, sklad učebníc, 4 odborné učebne a školská jedáleň. V pavilóne G je telocvičňa, 4 šatne, 2 sprchy, toalety, kabinet telesnej výchovy so skladom náradia a učebných pomôcok. V roku 2012 boli vymenené okná na všetkých kmeňových triedach a na čelnej strane budovy. V školskom roku 2014/2015 sme obnovili školskú jedáleň /nová podlaha, nábytok/.

V školskom roku 2016/2017 sme realizovali úpravu detského ihriska pre žiakov - úprava terénu, osadenie detských hojdačiek, oplatenie. Boli vymenené podlahy v jednej časti chodby na nové. V mesiaci jún 2016 sa začala rekonštrukcia pavilónu A, kde je umiestnená dvojtriedna materská škola. Rekonštrukčné práce boli ukončené v auguste 2016. V školskom roku 2017/2018 sme premiestnili cvičnú kuchyňu a kadernický salón spolu s triedami SOŠ z pavilónu C na prízemie do pavilónu D, vymenili sme gumolity na schodoch, v 3 triedach, v 3 odborných učebniach a na chodbe v pavilóne F, rozširovali sme kamerový systém.

V školskom roku 2018/2019 v školskej jedálni sme vymenili výdajové okno na plastové s novým výdajovým pultom. Na budove telocvične sa začala rekonštrukcia strechy a elektroinštalácie. V rámci participatívneho rozpočtu mesta sme vymenili antukový povrch bežeckej dráhy na športovom ihrisku so spoluúčasťou školy.

Najväčší problém spôsobuje zatekanie strechy v pavilónoch A, E, F.

Tepelnou izoláciou a rekonštrukciou strechy na budove by značne sa znížili náklady na energiu.

Spolupráca školy a verejnosti

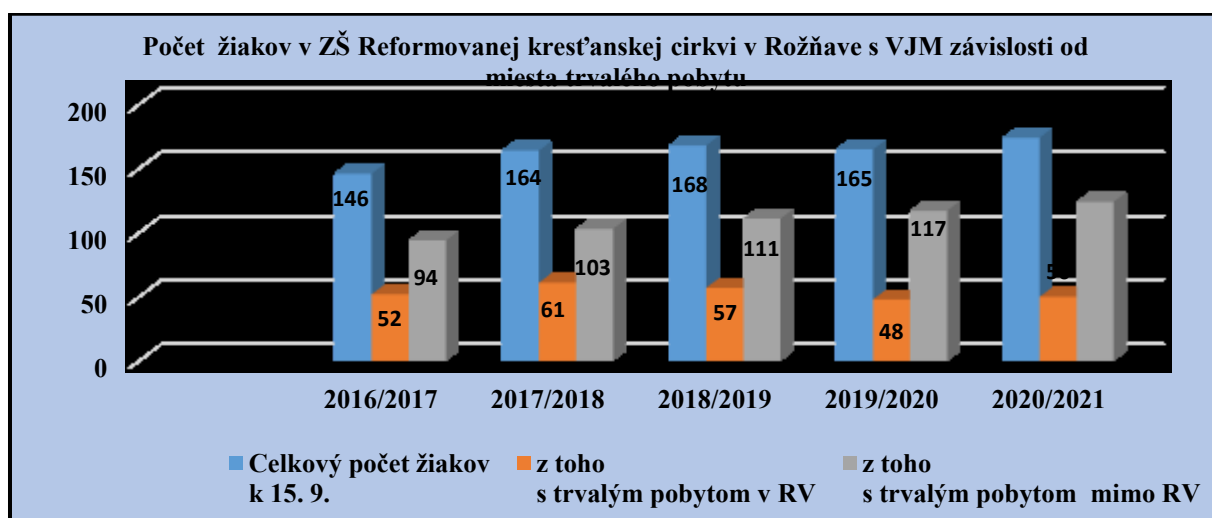
Skvalitnili si webovú stránku školy a priebežne sa dopĺňali informácie o pripravovaných aktivitách, akciách a o dianí v škole. Zorganizujú Dni otvorených dverí. Ponúkajú poradenské a iné služby rodičom. Výchovný poradca spolupracuje s rodičmi individuálne začlenených žiakov s cieľom pomôcť pri zvládaní každodenných problémov žiakov a pomáha pri riešení výchovných problémov jednotlivých žiakov v súčinnosti so zákonnými zástupcami.

3.2.5 Prehľad neštátnych základných škôl na území mesta Rožňava

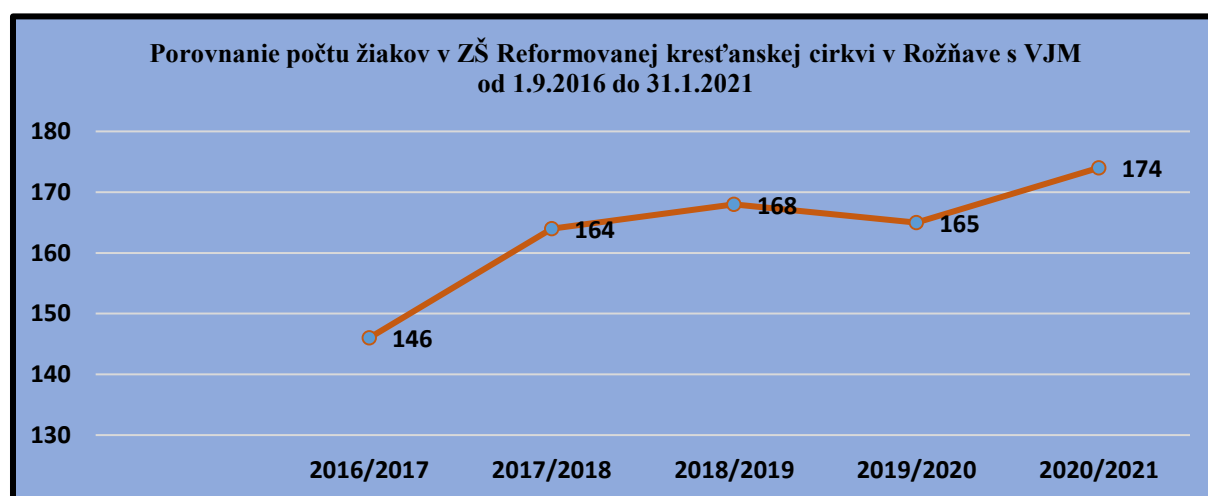
Základná škola Reformovanej kresťanskej cirkvi v Rožňave s VJM, Kozmonautov 2, Rožňava - A Rozsnyói Református Egyházközség Alapiskolája:

Školský rok	Celkový počet žiakov k 15. 9.	z toho s trvalým pobytom v RV	%	z toho s trvalým pobytom mimo RV	%	Počet tried v CZŠ	Celkový počet zamestnancov v CZŠ	z toho pedagogickí zamestnanci	z toho nepedagogickí zamestnanci
2016/2017	146	52	36%	94	64%	9	31	22	9
2017/2018	164	61	37%	103	63%	9	32	23	9
2018/2019	168	57	34%	111	66%	9	32	23	9
2019/2020	165	48	29%	117	71%	9	32	22	10
2020/2021	174	50	29%	124	71%	10	33	23	10

Tab. č. 14 Prehľad počtu žiakov s TP v RV a TP mimo RV a zamestnancov – CZŠ Ref. cirkvi

Graf. č. 32 Prehľad počtu žiakov s TP v RV a TP mimo RV – CZŠ Ref. cirkvi

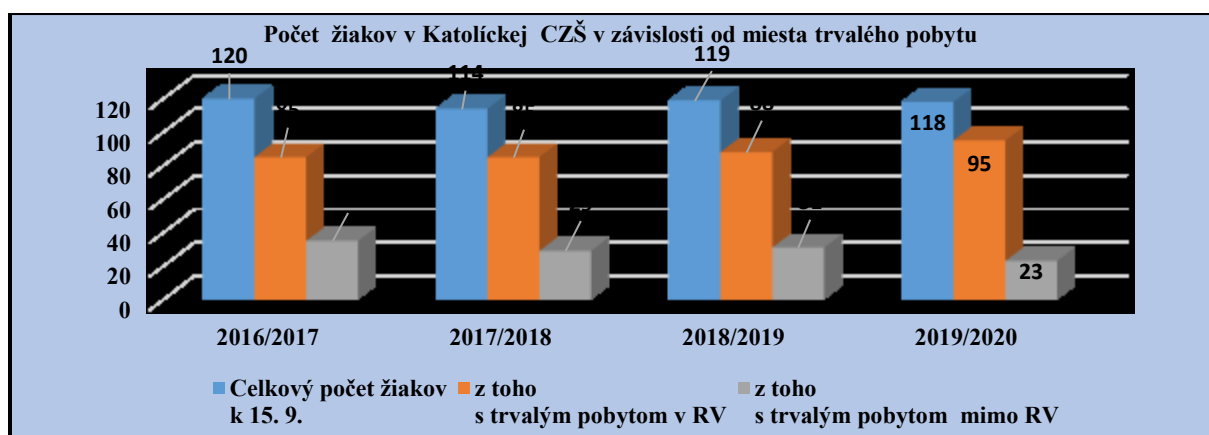

Graf. č. 33 Prehľad počtu žiakov – CZŠ Ref. cirkvi – porovnanie

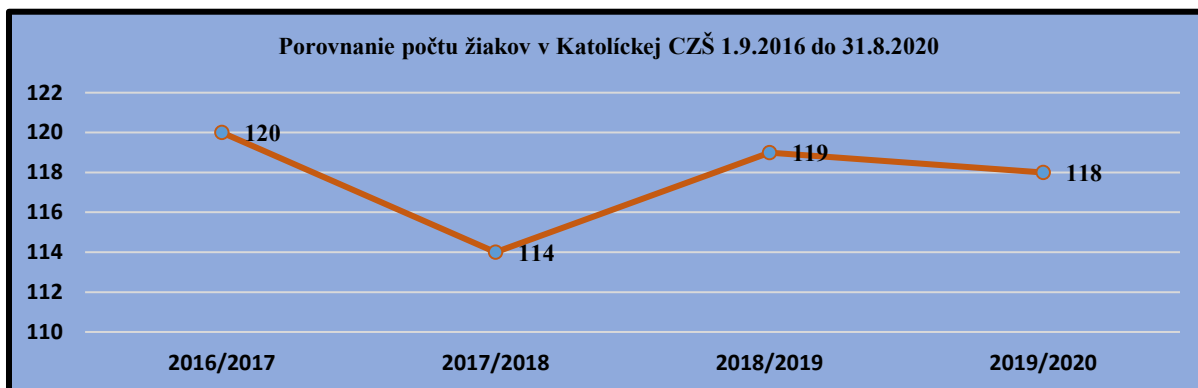
Katolícka základná škola sv. Jána Nepomuckého, Kósu Schoppera 22, Rožňava

Školský rok	Celkový počet žiakov k 15. 9.	z toho s trvalým pobytom v RV	%	z toho s trvalým pobytom mimo RV	%	Počet tried v ZŠ	Celkový počet zamestnancov v ZŠ	z toho pedagogickí zamestnanci	z toho nepedagogickí zamestnanci
2016/2017	120	85	71%	35	29%	9	20	17	3
2017/2018	114	85	75%	29	25%	9	21	18	3
2018/2019	119	88	74%	31	26%	9	22	19	3
2019/2020	118	95	81%	23	19%	9	22	18	4

Tab. č. 15 Prehľad počtu žiakov s TP v RV a TP mimo RV a zamestnancov – KZŠ K. Schoppera

Graf č. 34 Prehľad počtu žiakov s TP v RV a TP mimo RV– KZŠ K. Schoppera

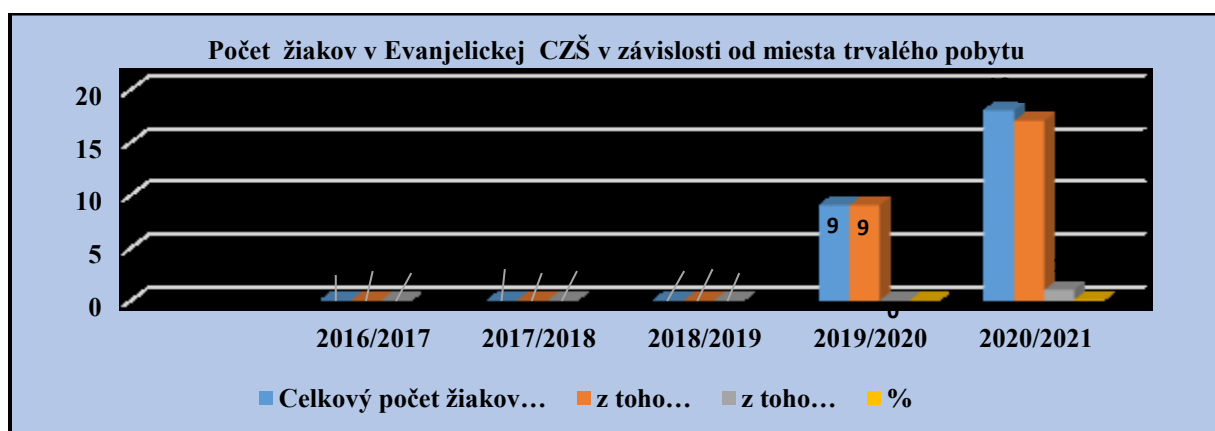

Graf č. 35 Prehľad počtu žiakov– KZŠ K. Schoppera - porovnanie

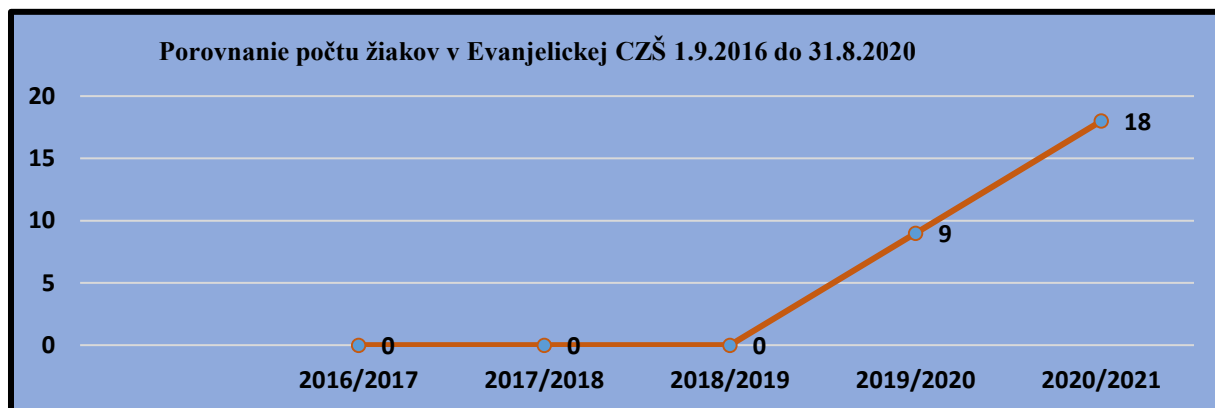
Evanjelická cirkevná základná škola, Zeleného stromu 14, Rožňava:

Školský rok	Celkový počet žiakov k 15. 9.	z toho s trvalým pobytom v RV	%	z toho s trvalým pobytom mimo RV	%	Počet tried v MŠ	Celkový počet zamestnancov v MŠ	z toho pedagogickí zamestnanci	z toho nepedagogickí zamestnanci
2016/2017	0	0		0		0	0	0	0
2017/2018	0	0		0		0	0	0	0
2018/2019	0	0		0		0	0	0	0
2019/2020	9	9	100	0	0	1	4	2	2
2020/2021	18	17	94	1	6 %	1	4	2	2

Tab. č. 16 Prehľad počtu žiakov s TP v RV a TP mimo RV a zamestnancov – ECZŠ Z. stromu

Graf č. 36 Prehľad počtu žiakov s TP v RV a TP mimo RV– ECZŠ Z. stromu

Graf č. 37 Prehľad počtu žiakov– ECZŠ Z. stromu- porovnanie

3.3 Stredné školy

Stredné školy poskytujú žiakom stredné odborné vzdelanie, úplné stredné odborné vzdelanie, úplné stredné všeobecné vzdelanie a vyššie odborné vzdelanie. Pripravujú žiakov na výkon povolání a činností v národnom hospodárstve, správe, kultúre, umení a v ostatných oblastiach života (aj na vysokoškolské štúdium). Stredné školy vychovávajú žiakov so zásadami vlastenectva, humanity a demokracie a v zmysle vedeckého poznania. Pripravujú ich na tvorivú prácu a odbornú činnosť v povolání a poskytujú mravnú, estetickú, zdravotnú, telesnú, ekologickú a náboženskú/ etickú výchovu. Stredné školy sa členia na uvedené druhy:

GYMNÁZIUM

§ 41 Zákona č. 245/2008 Z. z. **o výchove a vzdelávaní** / školský zákon / a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Gymnázium je všeobecnovzdelávacia, vnútorne diferencovaná stredná škola, ktorá pripravuje žiakov vo štvorročnom, v päťročnom alebo v osemročnom vzdelávacom programe a poskytuje úplné stredné všeobecné vzdelanie podľa § 16 ods. 4 písm. c). Vzdelávacie programy gymnázia sú zamerané predovšetkým na prípravu pre štúdium na vysokých školách, môžu pripravovať aj na výkon niektorých činností vo verejnej správe a kultúre.

STREDNÉ ODBORNÉ ŠKOLY

§ 42 Zákona č. 245/2008 Z. z. **o výchove a vzdelávaní** / školský zákon / a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 3 Zákona č. 61/2015 **o odbornom vzdelávaní a príprave** a o zmene a doplnení niektorých zákonov

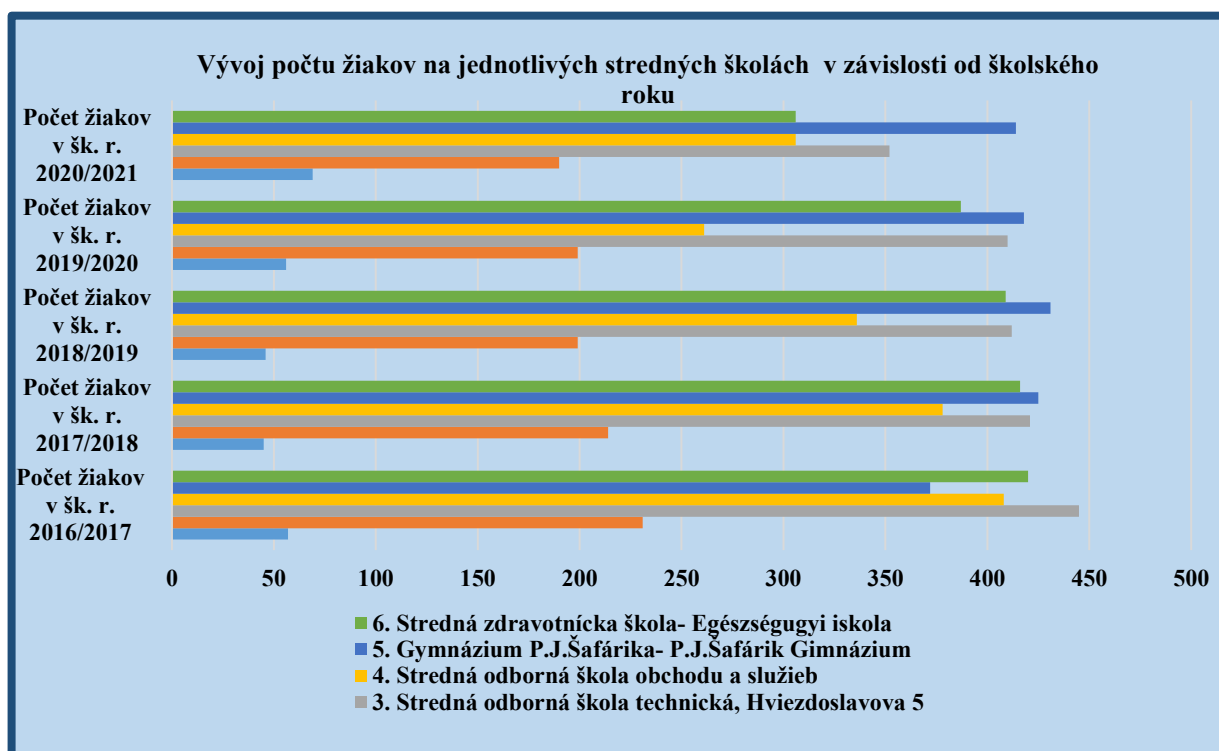
Stredná odborná škola je vnútorne diferencovaná stredná škola, ktorá poskytuje žiakom odborné vzdelávanie a prípravu vo vzdelávacom programe príslušného odboru vzdelávania zameranom predovšetkým na výkon povolania, skupiny povolání a odborných činností.

Typy stredných odborných škôl, nachádzajúcich sa na území mesta Rožňava:

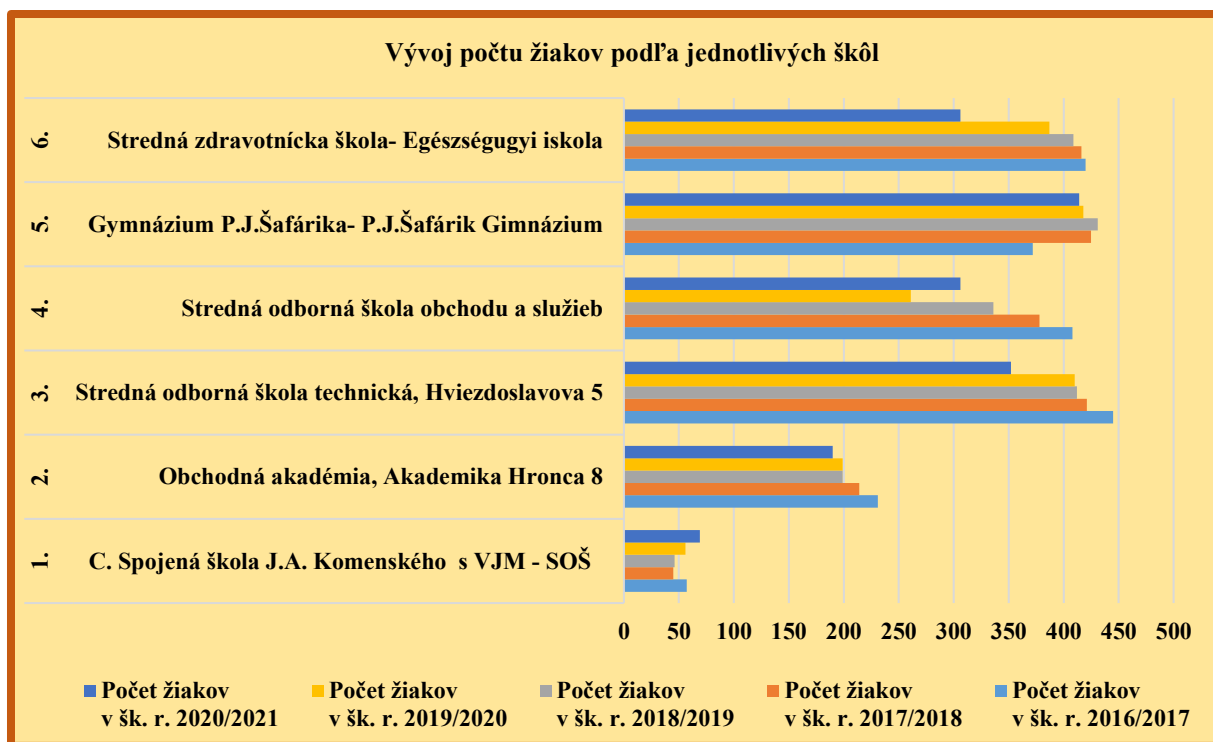
- stredná odborná škola – Spojená škola J. A. Komenského 5 s VJM – Szakközépiskola,
- stredná odborná škola technická – Stredná odborná škola technická, Hviezdoslavova 5,
- stredná odborná škola obchodu a služieb – SOŠ obchodu a služieb, Rožňava Baňa 211,
- stredná zdravotnícka škola – Stredná zdravotnícka škola – Egészségügyi Középiskola, Námestie 1. mája č. 1
- obchodná akadémia – Obchodná akadémia, Akademia Hronca 8.

Stredné školy		Počet žiakov v šk. r. 2016/2017	Počet žiakov v šk. r. 2017/2018	Počet žiakov v šk. r. 2018/2019	Počet žiakov v šk. r. 2019/2020	Počet žiakov v šk. r. 2020/2021
1.	C. Spojená škola J.A. Komenského s VJM - SOŠ	57	45	46	56	69
2.	Obchodná akadémia, Akademia Hronca 8	231	214	199	199	190
3.	Stredná odborná škola technická, Hviezdoslavova 5	445	421	412	410	352
4.	Stredná odborná škola obchodu a služieb	408	378	336	261	306
5.	Gymnázium P.J.Šafárika- P.J.Šafárik Gimnázium	372	425	431	418	414
6.	Stredná zdravotnícka škola- Egészségügyi iskola	420	416	409	387	306
SPOLU		1933	1899	1833	1731	1637

Tab. č. 17 Prehľad počtu žiakov – SŠ v Rožňave

Graf č. 38 Prehľad počtu žiakov - SŠ v Rožňave

Graf č. 39 Prehľad počtu žiakov- SŠ v Rožňave - porovnanie

3.4 Základná umelecká škola

§ 49 Zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní / školský zákon / a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Základná umelecká škola zabezpečuje umeleckú výchovu a vzdelávanie podľa vzdelávacieho programu odboru vzdelávania prevažne pre žiakov základnej školy. Základná umelecká škola môže organizovať aj štúdium pre deti vo veku pred plnením povinnej školskej dochádzky, žiakov stredných škôl a dospelých.

V Rožňave pôsobia 2 základné umelecké školy.

3.4.1 Základná umelecká škola, Akademia Hronca 3490/9B

v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. Základná umelecká škola má 4 odbory: hudobný, výtvarný, tanečný a literárno-dramatický odbor.

Hudobný odbor

Najväčší počet žiakov je tradične v hudobnom odbore, kde sa vyučuje hra na klavíri, akordeóne, husliach, zobcovej flaute, trúbke, keyboarde, bicích nástrojoch, spev.

Výtvarný odbor

Výtvarný odbor školy je s počtom žiakov druhým najväčším odborom školy. Je orientovaný od materiálo – technického experimentovania v nižších ročníkoch, cez štúdie / vecné, aspektové, analyticko – syntetické / k samotnej operatívnej tvorby.

Literárno – dramatický odbor

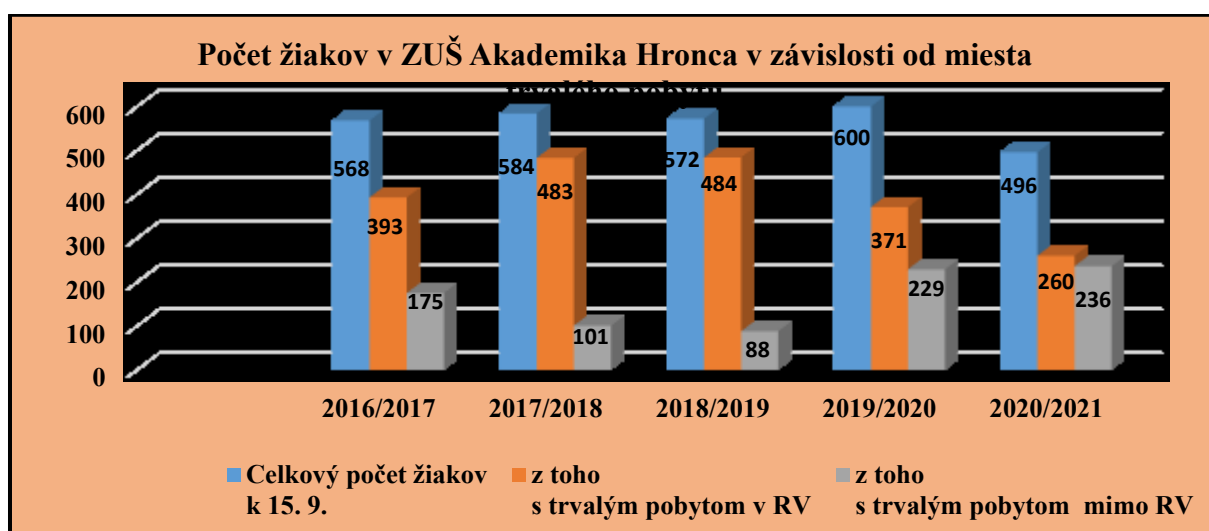
Tento odbor sa zameriava na dramatické, pohybové, rečové a slovesné tvorivé činnosti, hru s bábkou a písané slovo. Žiaci nadobúdajú schopnosť osobitého a kultivovaného prejavu v divadelnej, prednesovej a slovesnej činnosti.

Tanečný odbor

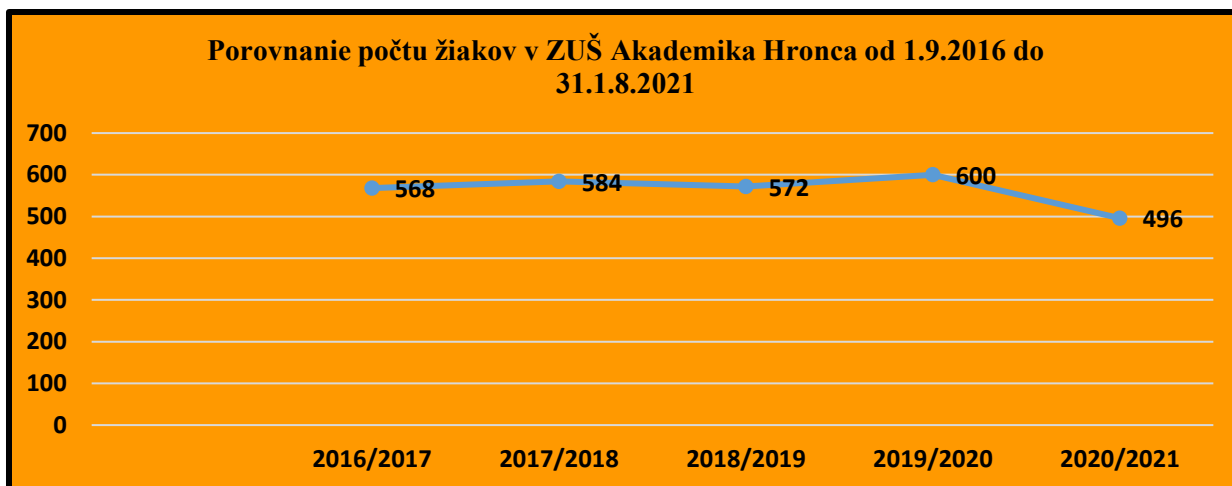
Jeho cieľom a zameraním je poskytnúť žiakom základnú tanečnú výchovu, pripraviť ich na záujmovú umeleckú tvorivosť v súboroch moderného scénického alebo ľudového scénického tanca. Do popredia sa dostáva vyučovanie baletu s najmladšími žiakmi školy.

Školský rok	Celkový počet žiakov k 15. 9.	z toho s trvalým pobytom v RV	%	z toho s trvalým pobytom mimo RV	%	Počet tried v ZUŠ	Celkový počet zamestnancov v ZUŠ	z toho pedagogickí zamestnanci	z toho nepedagogickí zamestnanci
2016/2017	568	393	69%	175	31%	35	33	28	5
2017/2018	584	483	83%	101	17%	35	36	30	6
2018/2019	572	484	85%	88	15%	37	37	31	6
2019/2020	600	371	62%	229	38%	37	37	30	7
2020/2021	496	260	52%	236	48%	37	37	30	7

Tab. č. 18 Prehľad počtu žiakov s TP v RV, mimo RV a zamestnancov – ZUŠ

Graf č. 40 Prehľad počtu žiakov s TP v RV, mimo RV – ZUŠ

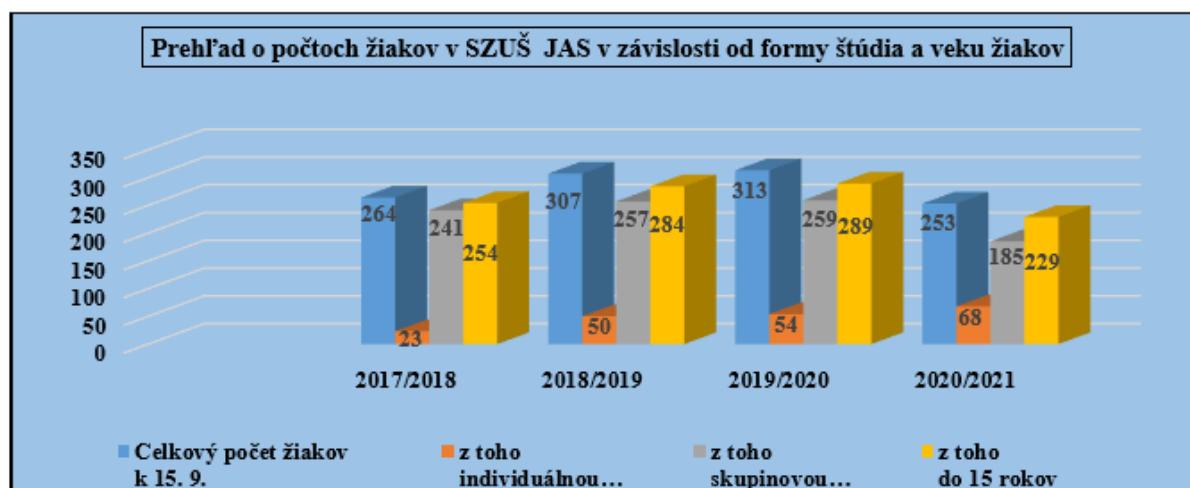

Graf č. 41 Prehľad počtu žiakov – ZUŠ - porovnanie

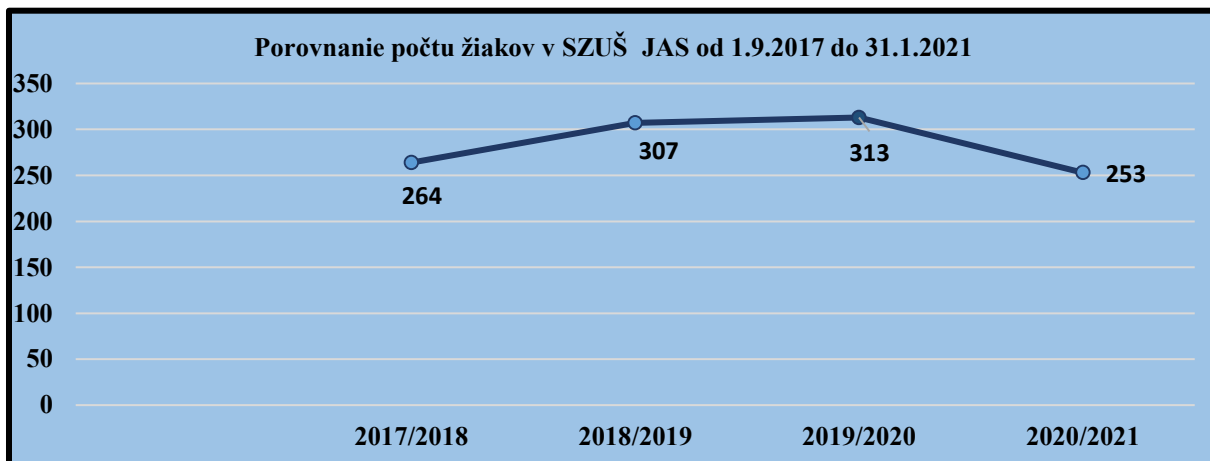
3.4.2 Súkromná základná umelecká škola, Šafárikova 20, Rožňava

Školský rok	Celkový počet žiakov k 15. 9.	z toho individuálnou formou	%	z toho skupinovou formou	%	z toho do 15 rokov	%
2017/2018	264	23	9%	241	91%	254	96%
2018/2019	307	50	16%	257	84%	284	93%
2019/2020	313	54	17%	259	83%	289	92%
2020/2021	253	68	27%	185	73%	229	91%

Tab.č. 19 Prehľad počtu žiakov – SZUŠ

Graf č.42 Prehľad počtu žiakov – SZUŠ

Graf č. 43 Prehľad počtu žiakov – SZUŠ

3.5 Základná škola pre žiakov so zdravotným znevýhodnením

§ 97 Zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní / školský zákon / a o zmene a doplnení niektorých zákonov

V **základnej škole pre žiakov so zdravotným znevýhodnením** podľa § 95 ods. 1 písm. b) sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie podľa špeciálnych vzdelávacích programov.

3.6 Stredná škola pre žiakov so zdravotným znevýhodnením

§ 98 Zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní / školský zákon / a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

1. V **strednej škole pre žiakov so zdravotným znevýhodnením** sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie podľa špeciálnych vzdelávacích programov.
2. V stredných školách pre žiakov so zdravotným znevýhodnením možno predĺžiť dĺžku vzdelávania až o dva roky. Dĺžku vzdelávania určí štátny vzdelávací program.
3. Stredná škola pre žiakov so zdravotným znevýhodnením podľa odseku 1 sa spravidla zriaďuje pre žiakov s rovnakým zdravotným znevýhodnením pre najmenej desať žiakov a zriaďovateľ ju zruší, ak počet žiakov klesne pod osem. V odôvodnených prípadoch, najmä z dôvodu dostupnosti, ju možno po súhlase zriaďovateľa ponechať zriadenú aj s menším počtom žiakov. Triedu pre žiakov so zdravotným postihnutím v strednej škole možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov a najviac desať. Riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch.

Spojená škola internátna, Zeleného stromu 8, Rožňava (ďalej len „SŠI“) v októbri 2020 oslávi svoje 60. výročie založenia. Začínala s jednou triedou, no v súčasnosti má škola tieto organizačné zložky:

- Špeciálna základná škola internátna s vyučovacím jazykom slovenským,
- Špeciálna základná škola s vyučovacím jazykom maďarským,
- Odborné učilište (ďalej len „OU“),
- Praktická škola (ďalej len „PŠ“),
- Centrum špeciálno - pedagogického poradenstva.

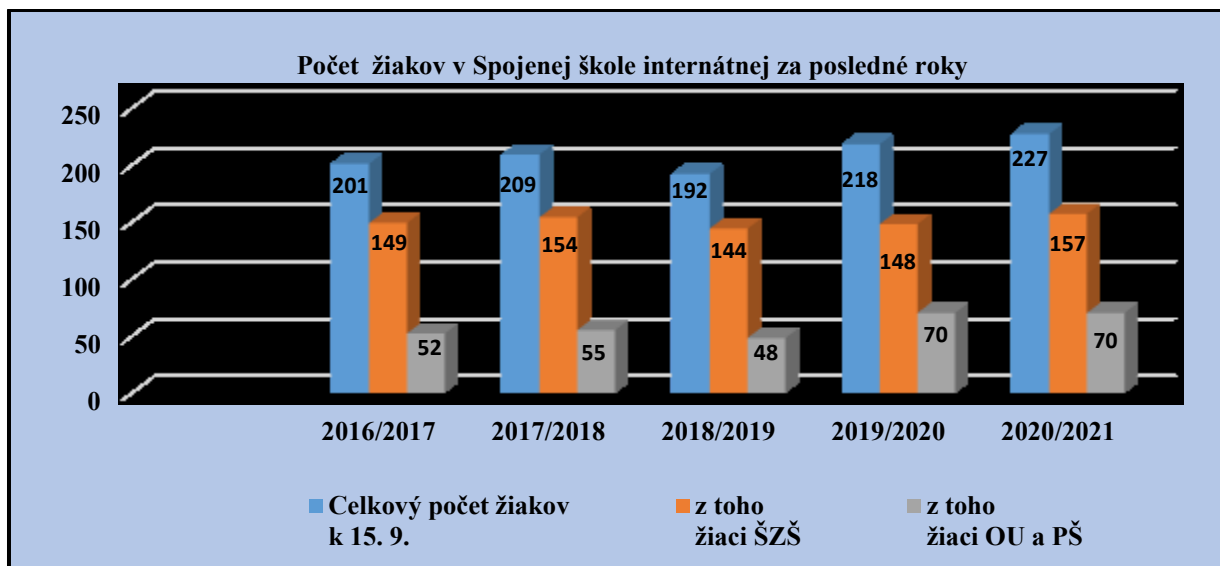
Charakteristika žiakov

SŠI vzdeláva žiakov s mentálnym postihnutím alebo s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným znevýhodnením a vnútorne sa člení podľa stupňa mentálneho postihnutia žiakov na:

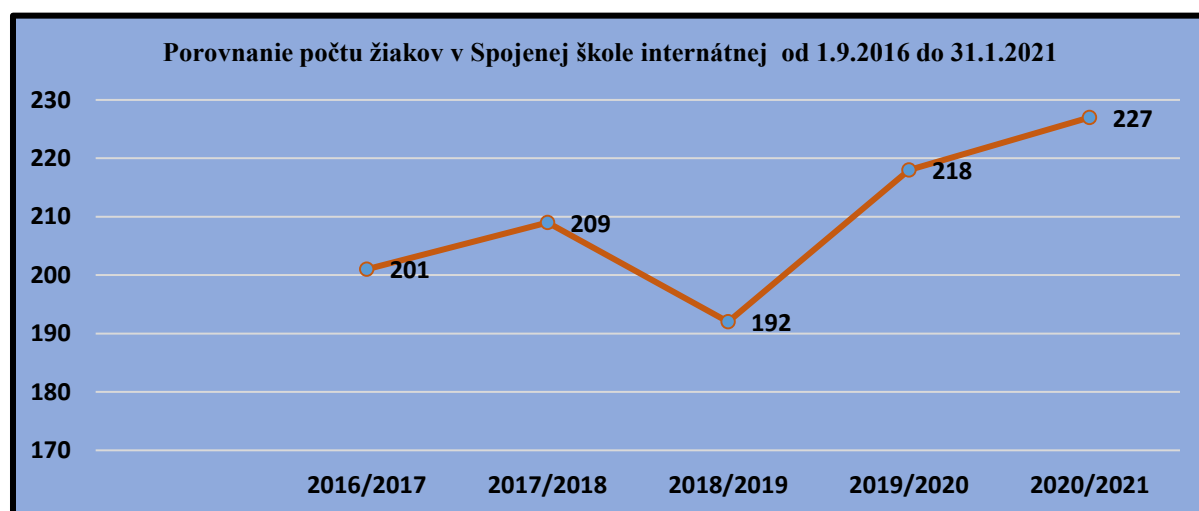
- variant A pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia,
- variant B pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia,
- variant C pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia alebo pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktorí majú aj iné zdravotné postihnutie, sú držiteľmi preukazu zdravotne ťažko postihnutých a nemôžu sa vzdelávať podľa variantu A alebo B.
- pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím.

Školský rok	Celkový počet žiakov k 15. 9.	z toho žiaci ŠZŠ	%	z toho žiaci OU a PŠ	%
2016/2017	201	149	74%	52	26%
2017/2018	209	154	74%	55	26%
2018/2019	192	144	75%	48	25%
2019/2020	218	148	68%	70	32%
2020/2021	227	157	69%	70	31%

Tab.č. 20 Prehľad počtu žiakov – SŠI

Graf č. 44 Prehľad počtu žiakov – ŠŠI

Graf č. 45 Prehľad počtu žiakov – ŠŠI – porovnanie

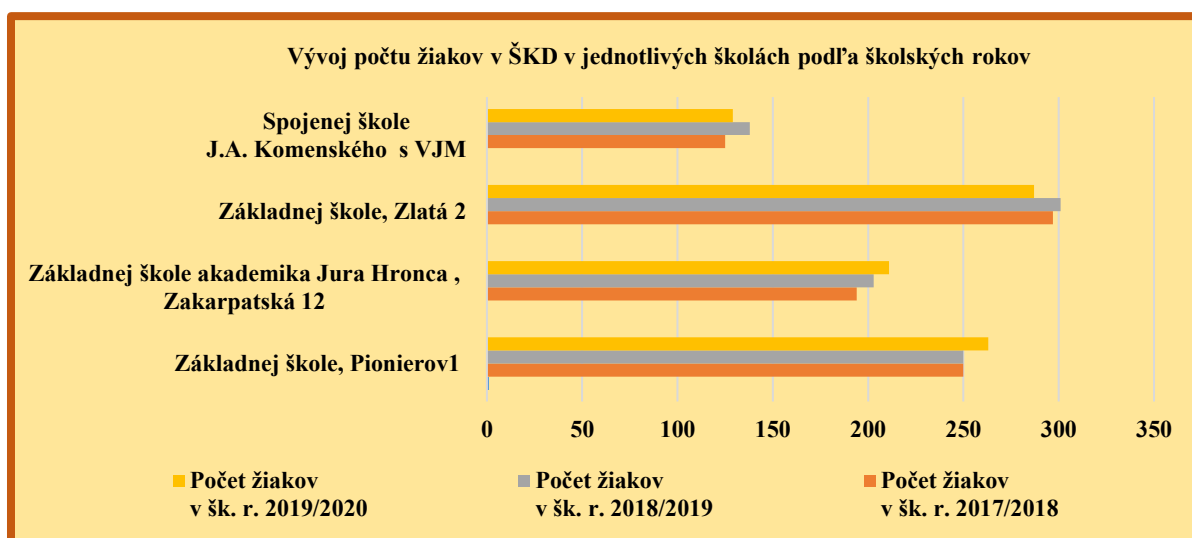
3.7 Školský klub detí

§ 114 Zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní / školský zákon / a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

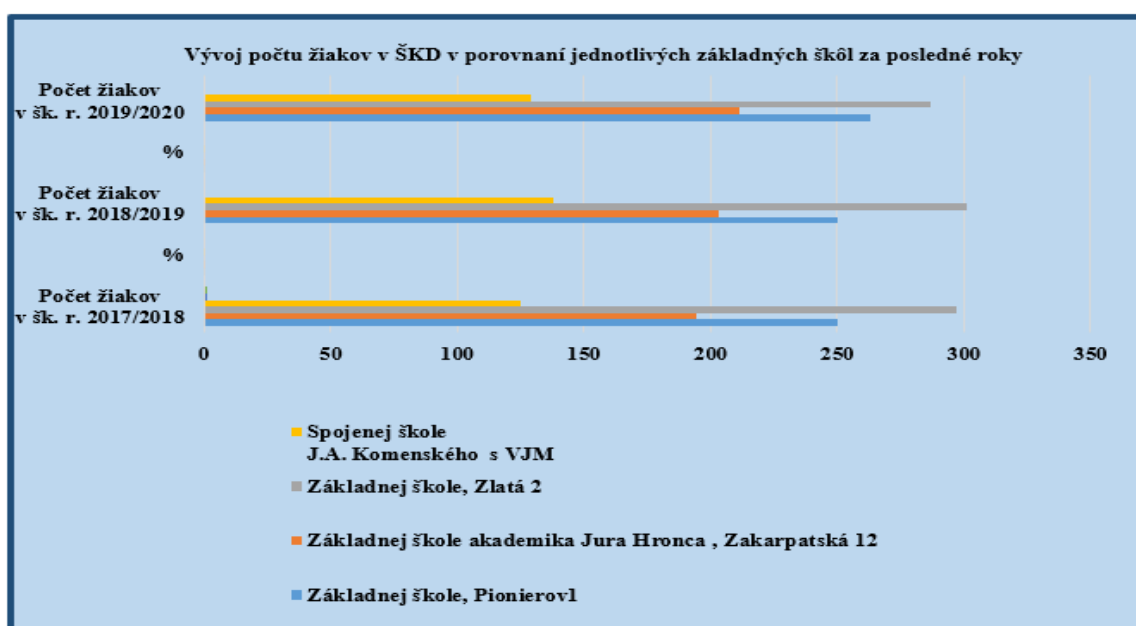
Školský klub detí je súčasťou školy, ktorá zabezpečuje pre deti, ktoré plnia povinnú školskú dochádzku na základnej škole, činnosť podľa výchovného programu školského zariadenia zameranú na ich prípravu na vyučovanie a na oddych v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin. Činnosť, ktorú zabezpečuje školský klub detí, nie je totožná s činnosťou zabezpečovanou centrom voľného času.

Školské kluby detí pri:		Počet žiakov v šk. r. 2017/2018	%	Počet žiakov v šk. r. 2018/2019	%	Počet žiakov v šk. r. 2019/2020	%
1.	Základnej škole, Pionierov1	250	29%	250	28%	263	30%
2.	Základnej škole akademika Jura Hronca , Zakarpatská 12	194	22%	203	23%	211	24%
3.	Základnej škole, Zlatá 2	297	34%	301	34%	287	32%
4.	Spojenej škole J.A. Komenského s VJM	125	14%	138	15%	129	14%
SPOLU		866	100%	892	100%	890	100%

Tab.č. 21 Prehľad počtu žiakov – ŠKD v Rožňave – zriaďovateľská pôsobnosť mesta

Graf č. 46 Prehľad počtu žiakov – ŠKD v Rožňave – zriaďovateľská pôsobnosť mesta

Graf č. 47 Prehľad počtu žiakov – ŠKD v Rožňave – zriaďovateľská pôsobnosť mesta

3.8 Centrum voľného času

§ 116 Zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní / školský zákon / a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Centrum voľného času (ďalej len „CVČ“) zabezpečuje podľa výchovného programu školského zariadenia výchovno-vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť detí, rodičov a iných osôb do veku 30 rokov v ich voľnom čase.

CVČ v Rožňave zabezpečuje výchovno-vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť detí, rodičov a iných osôb do veku 30 rokov v ich voľnom čase. Výchovno-vzdelávacia činnosť usmerňuje rozvoj záujmov detí, mládeže v čase mimo vyučovania ako aj všetkých zúčastnených osôb v ich voľnom čase.

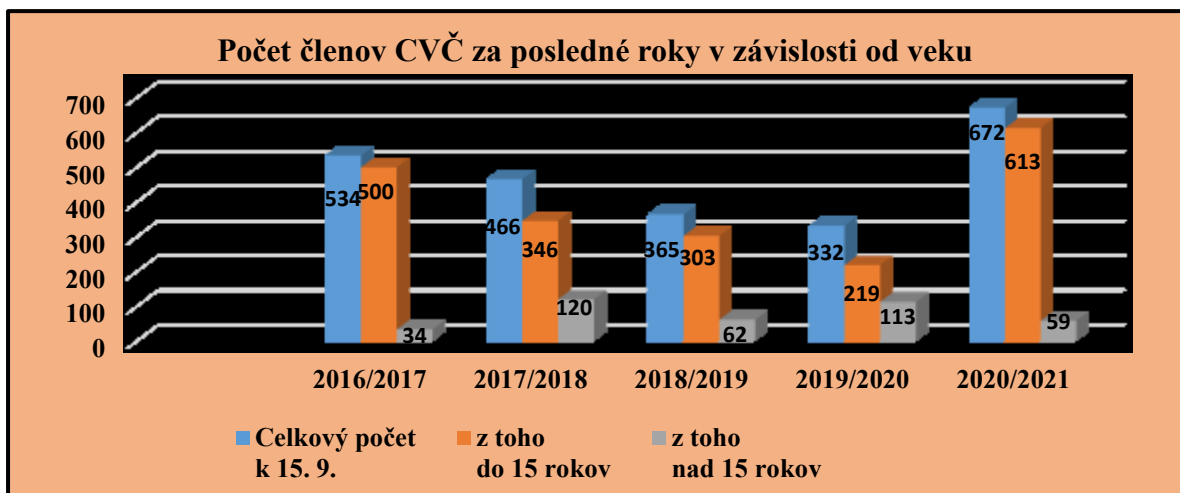
CVČ utvára podmienky na rozvíjanie a zdokonaľovanie praktických zručností, podieľa sa na formovaní návykov užitočného a zmysluplného využívania voľného času. Táto činnosť je celoročná a pozostáva z pravidelnej, nepravidelnej záujmovej činnosti a prázdninovej činnosti. Počas školského roka prevažuje pravidelná krúžková činnosť, príležitostná činnosť, prázdninová činnosť, spontánna činnosť ako aj organizovanie voľno-časových aktivít, ktorých sa zúčastňujú deti aj iné osoby, ktoré nenavštevujú centrum. V období školských prázdnin sa uskutočňujú činnosti oddychového a rekreačného charakteru.

CVČ zabezpečuje, podľa potrieb, vedomostné súťaže, olympiády a športové súťaže pre deti základných a stredných škôl, vyhlasovaných MŠVVaŠ SR. CVČ poskytuje školám a školským zariadeniam, občianskym združeniam, ktoré vykonávajú činnosť s deťmi a ďalšími právnickými a fyzickými osobami, ktoré o to požiadajú metodickú a odbornú činnosť v oblasti venujúcej sa deťom a mládeži v ich voľnom čase.

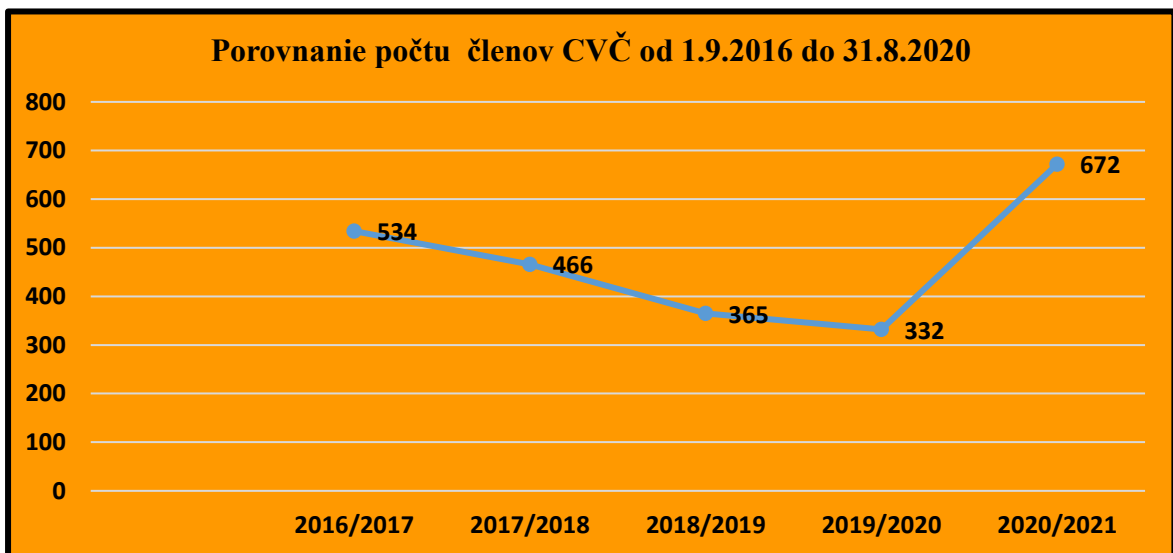
Dňa 1. 1. 2018 rozhodnutím Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 2017/15439:4-10H0 zo dňa 14. 11. 2017 sa zaradilo do siete škôl a školských zariadení SR, Centrum voľného času, Pionierov 1, Rožňava, ako súčasť Základnej školy, Pionierov 1, Rožňava. Do tohto času CVČ bolo samostatným právnym subjektom so sídlom: Akademika Hronca 100/9A, Rožňava.

Školský rok	Celkový počet k 15. 9.	z toho do 15 rokov	%	z toho nad 15 rokov	%
2016/2017	534	500	94%	34	6%
2017/2018	466	346	74%	120	26%
2018/2019	365	303	83%	62	17%
2019/2020	332	219	66%	113	34%
2020/2021	672	613	91%	59	9%

Tab.č. 22 Prehľad počtu žiakov – CVČ v Rožňave – zriaďovateľská pôsobnosť mesta

Graf č. 48 Prehľad počtu žiakov – CVČ v Rožňave – zriaďovateľská pôsobnosť mesta

Graf č. 49 Prehľad počtu žiakov – CVČ v Rožňave – zriaďovateľská pôsobnosť mesta

3.9 Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie

§ 132 Zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní / školský zákon / a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej len „CPPPaP“) poskytuje komplexnú psychologickú, špeciálnopedagogickú, diagnostickú, výchovnú, poradenskú a preventívnu starostlivosť deťom okrem detí so zdravotným postihnutím najmä v oblasti optimalizácie ich osobnostného, vzdelávacieho a profesijného vývinu, starostlivosti o rozvoj nadania, eliminovania porúch psychického vývinu a porúch správania. Zákonným zástupcom a pedagogickým zamestnancom poskytuje poradenské služby.

V **Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Letná 44, Rožňava**, pracuje tím pozostávajúci zo psychológov, špeciálnych pedagógov a sociálnych pedagógov. CPPPaP vykonáva činnosť zameranú na optimalizáciu výchovného, vzdelávacieho, psychického, sociálneho a kariérového vývinu detí od narodenia až po ukončenie prípravy na povolanie. Okrem individuálnych činností (zväčša diagnostiky a poradenstva) sa venujeme aj skupinovým činnostiam (rôzne aktivity v triednych kolektívoch, prednášky, besedy, skupinová diagnostika pri profesijnom vývine a podobne).

Ich činnosť zahŕňa starostlivosť o deti v materských, základných a stredných školách, ako aj o deti, ktoré nenavštevujú predškolské zariadenie. V centre poskytujú poradenstvo v **slovenskom** a v **maďarskom jazyku**.

3.10 Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva

§ 133 Zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní / školský zákon / a o zmene a doplnení niektorých zákonov .

Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva poskytuje komplexnú špeciálnopedagogickú činnosť, psychologickú, diagnostickú, poradenskú, rehabilitačnú, preventívnu, metodickú, výchovno-vzdelávaciu a inú odbornú činnosť a súbor špeciálnopedagogických intervencií deťom so zdravotným postihnutím vrátane detí s vývinovými poruchami s cieľom dosiahnuť optimálny rozvoj ich osobnosti a sociálnu integráciu.

Centrum špeciálno- pedagogického poradenstva je súčasťou Spojenej školy internátnej v Rožňave od 1. septembra 1999. Špeciálno-pedagogické poradenstvo výrazným spôsobom inovovalo náš školský systém. Prezentuje nové prístupy ku komplexnej špeciálnopedagogickej starostlivosti o osoby so zdravotným postihnutím a ich rodinám alebo zákonným zástupcom prioritne pre tie deti, ktoré sa z rôznych objektívnych dôvodov vychovávajú a vzdelávajú mimo teritória špeciálnych škôl. Je nevyhnutné vytvárať podmienky pre realizáciu včasnej diagnostiky a ranej starostlivosti o zdravotne postihnuté deti od narodenia, a postupne vytvárať podmienky k ich uplatneniu v spoločnosti integrovaným spôsobom života v čo najväčšej miere.

Súkromné centrum špeciálno- pedagogického poradenstva, Komenského 5, Rožňava, pôsobí v meste Rožňava od roku 2019. Poskytuje komplexnú špeciálnopedagogickú a psychologickú diagnostiku a prognostiku, špeciálno-pedagogické, logopedické a psychologické intervencie a korekcie vzhľadom na individuálne potreby zdravotne znevýhodnených detí a mládeže / od 01.09.2016 so súhlasom VÚC Košice pre SŠ/, ako aj pre žiakov so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami, a na základe získaných poznatkov navrhujeme optimálny spôsob, formy, špecifiká a osobitosti edukácie klientov v súlade s možnosťami a platnou legislatívou. Od novembra 2017, pôsobia ako zdrojové centrum pre deti a žiakov s narušenými komunikačnými schopnosťami s úsekmi raného poradenstva a metodiky.

3.11 Zariadenia školského stravovania

Zoznam zariadení školského stravovania v školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Rožňava:

Pri základných školách:

- Školská jedáleň pri ZŠ Pionierov 1, Rožňava
- Školská jedáleň pri SŠ Komenského 5, Rožňava
- Školská jedáleň pri ZŠ Zlatá 2, Rožňava
- Školská jedáleň pri ZŠ akademika Jura Hronca, Zakarpatská 12, Rožňava.

Pri materských školách:

- Školská jedáleň pri MŠ Vajanského 370/6, Rožňava
- Školská jedáleň pri MŠ E. Rótha 518/4, Rožňava
- Školská jedáleň pri MŠ Štítnická 337/9/A, Rožňava
- Školská jedáleň pri MŠ Kyjevská 2020/14, Rožňava
- Výdajná školská jedáleň pri MŠ Pionierov 1, Rožňava
- Výdajná školská jedáleň pri MŠ Krátka 1825/28, Rožňava.

3.12 Vysoká škola

Poslaním vysokých škôl, ktoré sú súčasťou európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania a spoločného európskeho výskumného priestoru, je rozvíjať harmonickú osobnosť, vedomosti, múdrosť, dobro a tvorivosť v človeku a prispievať k rozvoju vzdelanosti, vedy, kultúry a zdravia pre blaho celej spoločnosti. Napĺňanie tohto poslania je predmetom hlavnej činnosti vysokých škôl.

Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, detašované pracovisko bl. Sárky Salkaháziovej v Rožňave ponúka štúdium v odboroch:

- Fyziologická a klinická výživa
- Ošetrovateľstvo
- Sociálna práca.

3.13 Veková štruktúra pedagogických zamestnancov v školách školských zariadeniach na území mesta Rožňava

Medzinárodná štúdia OECD o vyučovaní a vzdelávaní TALIS (Teaching and Learning International Study) je najväčšou štúdiou, ktorá sa zameriava na učiteľov. Takmer vo všetkých zúčastnených krajinách tvoria väčšinu učiteľov ženy. SR patrí medzi krajiny s najväčším podielom žien - učiteľiek. Až 82 % všetkých učiteľov tvoria na Slovensku ženy, kým v priemere krajín OECD je to 68 %. **V krajinách OECD zapojených do štúdie TALIS je priemerný vek učiteľov 44 rokov, podobne je to aj na Slovensku.**

Priemerný vek riaditeľov škôl v krajinách OECD je **52 rokov**, podobne je to aj na Slovensku. Takmer štvrtina riaditeľov škôl na Slovensku (24 %) je vo veku 60 a viac rokov, v krajinách OECD je v priemere v podobnom veku 20 % riaditeľov. **Slovenská republika** patrí medzi krajiny, v ktorých sa **za posledných 10 rokov výrazne zvýšil** percentuálny podiel riaditeľov **blížiacich sa k dôchodkovému veku** (vek 60 a viac rokov).

V porovnaní s priemerom krajín OECD je na Slovensku **nižší podiel učiteľov do 30 rokov (SR 8,2 %, OECD 11,1 %)** a **vyšší podiel učiteľov vo veku 30-49 rokov (SR 58,7 %, OECD 54,5 %)**. Na slovenských školách sme zaznamenali za uplynulých 10 rokov od roku 2008 významný pokles podielu mladých učiteľov vo veku do 30 rokov - takmer o 8 percentuálnych bodov. Od roku 2013 je však tento pokles miernejší a predstavuje 3 percentuálne body. V okrese Rožňava tento priemerný vek je vyšší.

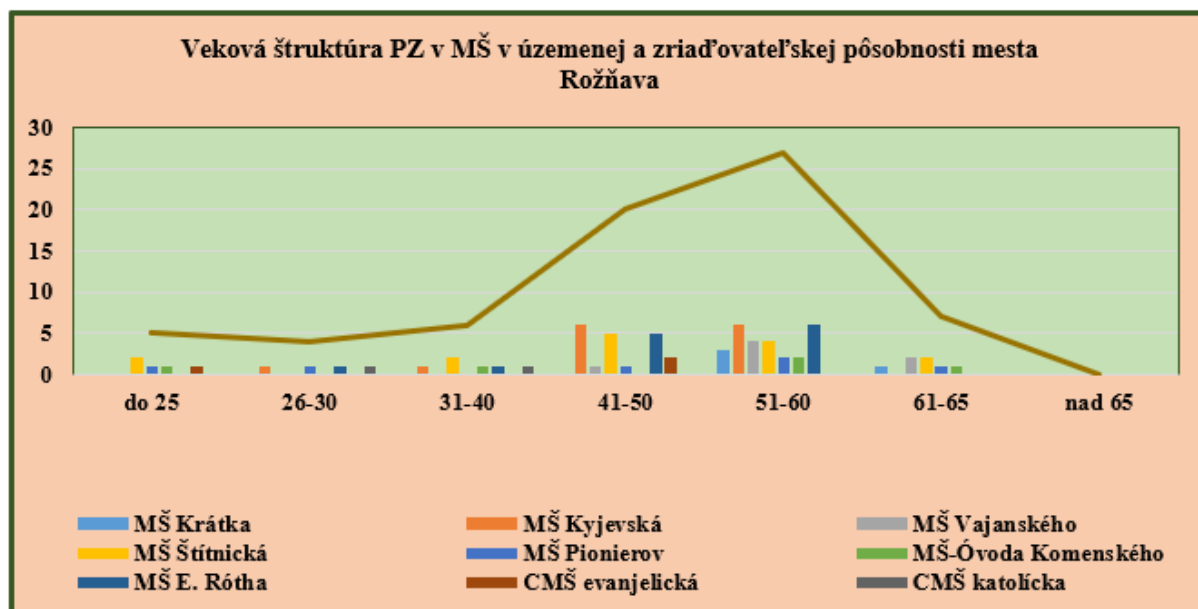
Vzhľadom na spomínaný nepriaznivý trend - zvýšenie priemerného veku pedagogických zamestnancov na školách a školských zariadeniach - v rámci prípravy Konceptie bola zmapovaná aj veková štruktúra pedagogických zamestnancov pôsobiacich v meste Rožňava.

Veková štruktúra pedagogických zamestnancov v MŠ v územnej a zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Rožňava / v rokoch /							
Škola	do 25	26-30	31-40	41-50	51-60	61-65	nad 65
MŠ Krátka	0	0	0	0	3	1	0
MŠ Kyjevská	0	1	1	6	6	0	0
MŠ Vajanského	0	0	0	1	4	2	0
MŠ Štítnická	2	0	2	5	4	2	0
MŠ Pionierov	1	1	0	1	2	1	0
MŠ-Óvoda Komenského	1	0	1	0	2	1	0
MŠ E. Rótha	0	1	1	5	6	0	0
CMŠ evanjelická	1	0	0	2	0	0	0
CMŠ katolícka	0	1	1	0	0	0	0
Spolu	5	4	6	20	27	7	0

Tab. č. 23 Veková štruktúra PZ v MŠ – mesto Rožňava

Na základe výsledkov bolo zistené, že v prípade materských škôl, stredných odborných škôl, ale aj spojenej školy internátnej, v prípade priemerného veku pedagogických zamestnancov,

stav nie je výrazne horší, problém je skôr vyšším počtom zastúpenia zamestnancov vo vekovej kategórii od 51 – 60 a 61 – 65 rokov, čo môže značne ovplyvniť najbližšie roky t. j. môže pôsobiť problémy pri zabezpečovaní kvalifikovaných pedagogických síl do škôl a školských zariadení.

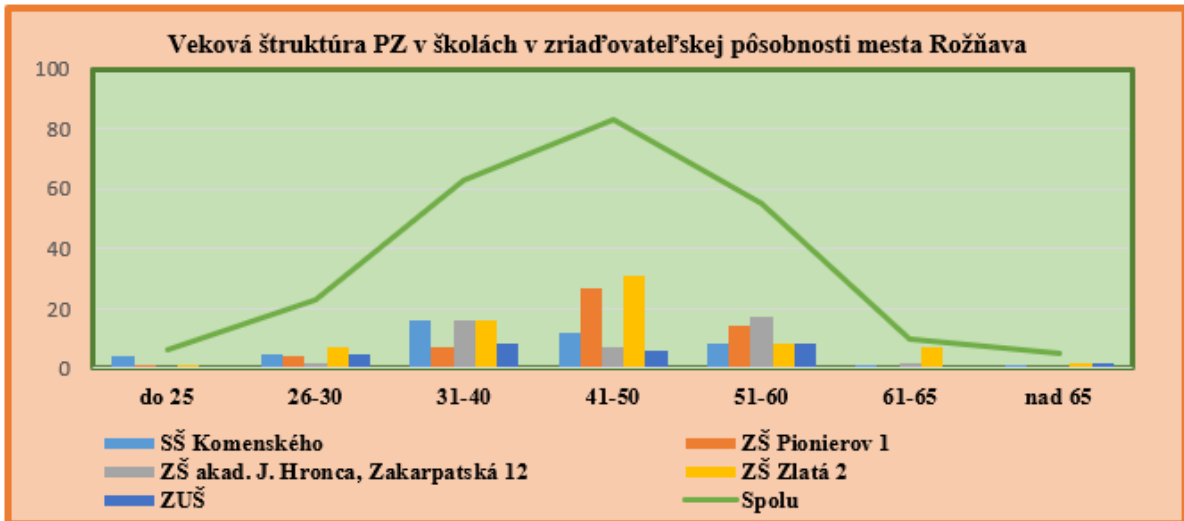

Graf č. 50 Veková štruktúra PZ v MŠ – mesto Rožňava

Veková štruktúra pedagogických zamestnancov v ZŠ a ZUŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Rožňava

Škola	do 25	26-30	31-40	41-50	51-60	61-65	nad 65
SŠ Komenského	4	5	16	12	8	1	1
ZŠ Pionierov 1	1	4	7	27	14	0	0
ZŠ akad. J. Hronca, Zakarpatská 12	0	2	16	7	17	2	0
ZŠ Zlatá 2	1	7	16	31	8	7	2
ZUŠ	0	5	8	6	8	0	2
Spolu	6	23	63	83	55	10	5

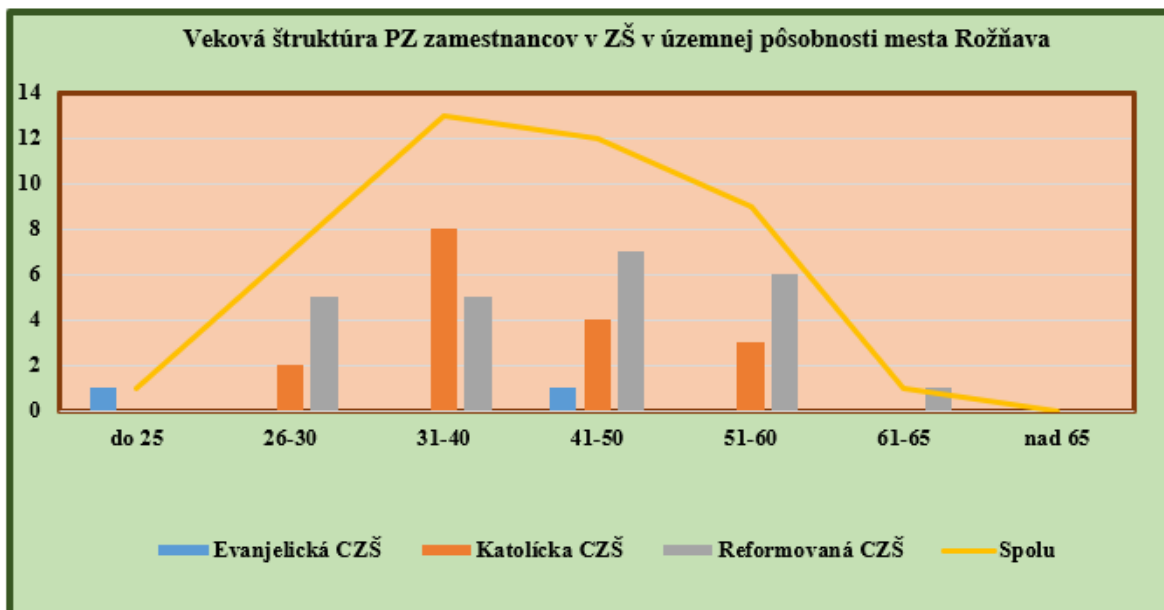
Tab. č. 24 Veková štruktúra PZ v ZŠ a ZUŠ – zriaďovateľská pôsobnosť mesta

Graf č. 51 Veková štruktúra PZ v ZŠ a ZUŠ – zriaďovateľská pôsobnosť mesta

Veková štruktúra pedagogických zamestnancov v ZŠ v územnej pôsobnosti mesta Rožňava							
Škola	do 25	26-30	31-40	41-50	51-60	61-65	nad 65
Evanjelická CZŠ	1	0	0	1	0	0	0
Katolícka CZŠ	0	2	8	4	3	0	0
Reformovaná CZŠ	0	5	5	7	6	1	0
Spolu	1	7	13	12	9	1	0

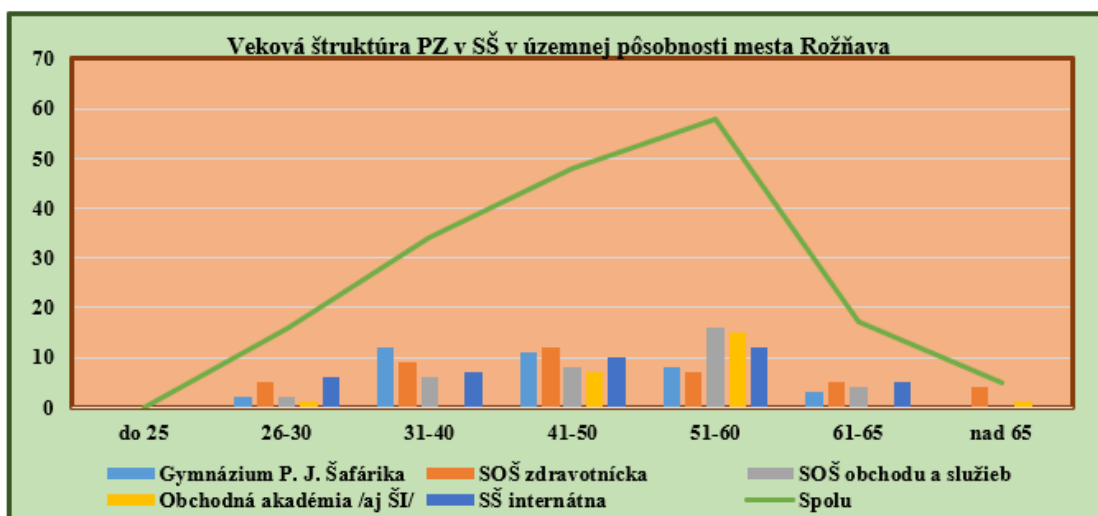
Tab. č.25 Veková štruktúra PZ v CZŠ – územná pôsobnosť mesta

Graf č.52 Veková štruktúra PZ v CZŠ – územná pôsobnosť mesta

Veková štruktúra pedagogických zamestnancov v SŠ v územnej pôsobnosti mesta Rožňava / v rokoch /								
v územnej pôsobnosti mesta /SŠ/	Škola	do 25	26-30	31-40	41-50	51-60	61-65	nad 65
	Gymnázium P. J. Šafárika	0	2	12	11	8	3	0
	SOŠ zdravotnícka	0	5	9	12	7	5	4
	SOŠ obchodu a služieb	0	2	6	8	16	4	0
	Obchodná akadémia /aj ŠI/	0	1	0	7	15	0	1
	SŠ internátna	0	6	7	10	12	5	0
	Spolu	0	16	34	48	58	17	5

Tab.č. 26 Veková štruktúra PZ v SŠ – územná pôsobnosť mesta

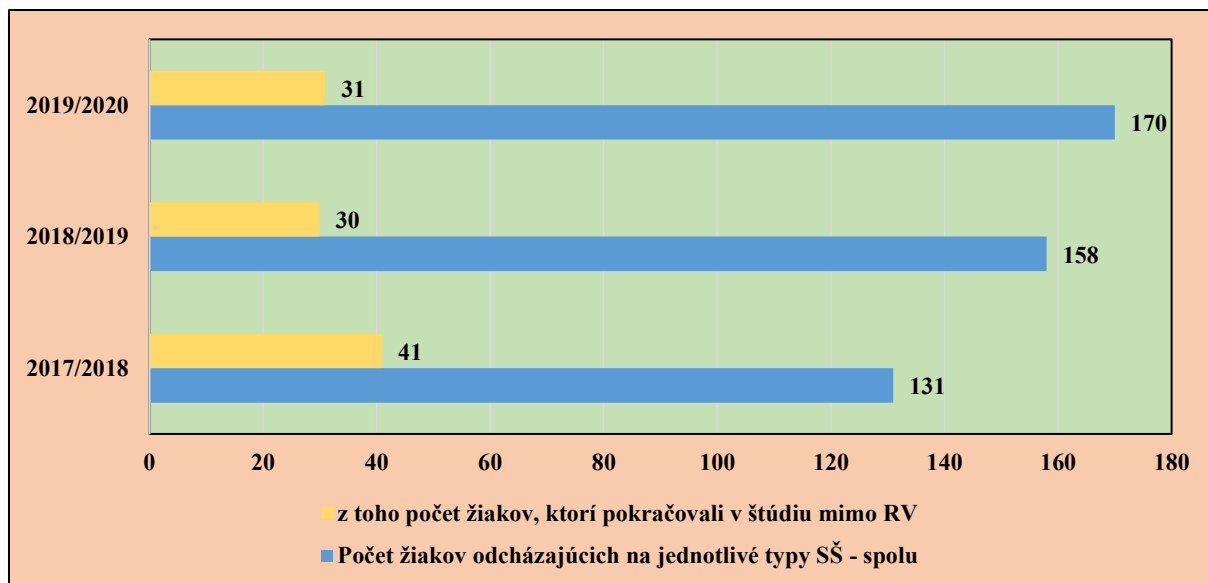

Graf č. 53 Veková štruktúra PZ v SŠ – územná pôsobnosť mesta

Pokračovanie v štúdiu žiakov po ukončení základnej školy:

Prehľad škôl, v ktorých pokračujú v štúdiu žiaci 9. ročníka základnej školy a počet žiakov, ktorí nepokračujú v štúdiu - podľa jednotlivých školských rokov			
Škola	základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Rožňava		
	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Školský rok			
Počet žiakov odchádzajúcich na jednotlivé typy SŠ - spolu	131	158	170
z toho počet žiakov, ktorí pokračovali v štúdiu mimo RV	41	30	31
%	31,30	18,98	18,23
gymnázium RV/gymnázium mimo RV	9/8	24/5	20/5
obchodná akadémia v RV/obchodná akadémia mimo RV	16/0	13/0	29/1
konzervatórium	0/2	0/2	0/1
stredná odborná škola v RV/ stredná odborná škola mimo RV	65/31	81/23	90/24
škola iného typu			
Počet žiakov, ktorí nepokračujú v štúdiu	4	1	1
Poznámka			

Tab. č. 27 Pokračovanie v štúdiu žiakov po ukončení ZŠ – počty žiakov

Graf č. 54 Pokračovanie v štúdiu žiakov po ukončení ZŠ – počty žiakov

Na základe zaslaných údajov od základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Rožňava sa zistilo, že napriek nárastu počtu žiakov v posledných končiacich ročníkoch ZŠ /131 – 158 – 170/, v uplynulých troch školských rokoch, počet žiakov v stredných školách v územnej pôsobnosti mesta klesá. Záujem o štúdium na stredných odborných školách naďalej pretrváva, ale relatívne s vysokým percentom, mimo mesta Rožňava t. j.:

v školskom roku 2017/2018.....**47,7 %**,

v školskom roku 2018/2019.....**28,4 %**,

v školskom roku 2019/2020.....**26,7 % žiakov odišlo študovať SOŠ do iného mesta.**

Tieto čísla považujeme za alarmujúce, aj keď medzičasom sa to znížilo. Je potrebné hľadať príčiny, ktoré môžu byť rôzne napr.: absencia typu školy, absencia konkrétneho učebného odboru, nízka informovanosť rodičov o existujúcich učebných odboroch, neefektívna forma spolupráce SŠ a ZŠ atď. Existujúci stav je určite slabou stránkou školstva v meste, s ktorým sa bude treba zaoberať – navrhnúť možné riešenia – v Akčnom pláne rozvoja Š a ŠZ v meste Rožňava a na druhej strane to môže byť aj príležitosťou na zlepšenie osvety pre školy v budúcnosti.

Spolupráca medzi MŠ

Na základe prieskumu medzi materskými školami v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Rožňava, v súvislosti s otázkou spolupráce medzi materskými školami /ďalej len MŠ/, vo všeobecnosti prevláda názor, že spolupráca je dobrá. Avšak protichodne vyznievajú odpovede, kedy každá MŠ uvádza pri hodnotení spolupráce medzi školami určité rezervy ako aj námety k skvalitneniu spolupráce. Nájdu sa MŠ, ktoré uviedli, že školy v meste spolupracujú len okrajovo, v zmysle účasti na podujatiach organizovaných striedavo niektorými MŠ, aj to len 4x

ročne, vždy na tých istých podujatiach /a aj to len s určitou skupinou detí, ktoré reprezentujú svoju MŠ/:

- 1. Športová olympiáda detí MŠ- organizácia v spolupráci so Športovým olympijským klubom Gemer,**
- 2. Prednes poézie a prózy detí rožňavských materských škôl,**
- 3. Kvíz Čo vieš o našom meste,**
- 4. Kvíz „Logik“**

Pri organizácii resp. príprave takýchto spoločných podujatí absentuje zapojenie všetkých MŠ. Spoločné podujatia - súťaže, prehliadky, olympiádu detí však vnímajú MŠ pozitívne.

Ďalej uviedli, že medzi MŠ prevláda súperenie pred spoluprácou, čo pravdepodobne vyplynulo z obdobia, kedy boli obavy o naplnenie tried v MŠ a profilovaním sa škôl, kedy sa pozornosť rodičov detí zamerala na rôzne ponúkané nadštandardné aktivity škôl. Nezdravú atmosféru v minulosti vnášal aj zriaďovateľ nejednotným prístupom ku jednotlivým školám a ich potrebám. Aj keď na druhej strane uvádzajú, že vzťahy medzi pedagogickými zamestnancami jednotlivých MŠ sú vo všeobecnosti priateľské a ústretové. PZ z jednotlivých MŠ si navzájom pomáhajú aj personálne počas zabezpečenia letnej činnosti pre deti z MŠ. Ako súčasť spolupráce PZ navrhujú aj neformálne stretnutia kolektívov jednotlivých MŠ.

Spolupráca medzi MŠ sa primerane rozvíja aj v oblasti vzájomnej pomoci v problematike riadenia školy, školskej dokumentácie či legislatívy. Úroveň spolupráce v poslednom období podmieňuje i rešpektujúci prístup odboru školstva, ktorý je v každej situácii nápomocný, ľudský, smerujúci ku zvyšovaniu úrovne kvality MŠ.

MŠ by v budúcnosti privítali pravidelne organizované rôzne metodické, tematické stretnutia PZ k aktuálnym témam, pracovné stretnutia s odborníkmi, odbornými PZ v oblasti predprimárneho vzdelávania, workshopy, možnosti aktívnej spolupráce v rámci realizácie aktualizáčného vzdelávania PZ, rôzne spoločné, tematicky orientované aktivity pri príležitosti Dňa materských škôl, rôzne antistresové programy, cvičenia pre PZ zabraňujúce syndrómu vyhorenia PZ.

K spolupráci MŠ na regionálnej úrovni školy uviedli, že tento charakter spolupráce absentuje, aj napriek tomu, že v minulosti bola vyvíjaná aktivita zo strany mestskej MŠ ponukou workshopov k aktuálnym témam predprimárneho vzdelávania realizovaných v rámci metodického združenia školy, avšak záujem MŠ v regióne bol nedostatočný, dokonca minimálny aj zo strany mestských MŠ, čo mohlo byť určitou mierou spôsobené spoplatnením niektorých workshopov.

Výsledky uvedeného prieskumu prezentujú potrebu a zároveň nutnosť budovať a rozvíjať otvorenú komunikáciu, ústretosť, zmysluplnú a cieleňú spoluprácu smerujúcu ku zvyšovaniu úrovne procesu, rozvíjať inovácie a nové stratégie, metódy vo výchovno-vzdelávacom procese predprimárneho vzdelávania, ktoré Zákon č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov zavádza ako povinné predprimárne vzdelávanie v

materskej škole ako súčasť plnenia povinnej školskej dochádzky pre päťročné deti v materskej škole a s účinnosťou od školského roku 2021/2022 bude povinné pre všetky deti, ktoré dosiahnu vek 5 rokov do 31. 08. 2021.

Navrhovaná koncepcia rozvoja školstva v meste Rožňava počíta s možnosťou Regionálneho edukačného klastra /REK/, ktoré by práve svojou náplňou – metodickou podporou formou zabezpečenia rôznych /aj z prieskumu školami požadovaných/ aktivít, cielených vzdelávaní, metodický dní, dokázalo pokryť a týmto spôsobom vplývať na úroveň ako aj na kvalitu ďalšej spolupráce. Prostredníctvom REK sa otvára cesta k bližšej a hlavne aktívnejšej spolupráci nie len medzi školami v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, ale aj územnej pôsobnosti či v regióne.

V prípade materských škôl je potrebné sa pripraviť aj na zásadné zmeny - nielen v legislatíve, ale aj v praxi – ktoré nastanú zavedením povinného predprimárneho vzdelávania detí v piatich rokoch veku. Spolupráca medzi MŠ bude viac ako nutná už pri určovaní spádových materských škôl, aby deti bez ohľadu na prostredie z akého pochádzajú a taktiež na ich prípadné zdravotné a sociálne znevýhodnenie, boli rovnomerne prerozdelené do všetkých materských škôl. Taktiež bude potrebné spolu riešiť formy pomoci pre rodičov s dopravou detí do MŠ, zvlášť v prípadoch rodín s viacerými deťmi.

Prepojenie vzájomnej spolupráce medzi MŠ a ZŠ

Hlavným cieľom výchovy a vzdelávania v materskej škole /ďalej MŠ/ je dosiahnutie optimálnej kognitívnej, senzomotorickej a sociálno-citovej úrovne ako základu pre ďalšie vzdelávanie v základnej škole, preto vzdelávanie v MŠ smeruje k osvojeniu všeobecného vzdelania a poskytuje základné predpoklady pre plynulý prechod na primárne vzdelávanie v základnej škole /ďalej ZŠ/. MŠ rozvíja osobnosť dieťaťa všestranne a harmonicky vo všetkých oblastiach, ak sa však MŠ profiluje na určitú oblasť a poskytuje deťom aj nadštandardné aktivity resp. zameranie, obsah vzdelávacích oblastí aktualizuje, inovuje a obohacuje v rámci školských vzdelávacích programov /ak vychádzame z regionálnych potrieb ako napr. cudzí jazyk, šport, environmentálna či regionálna výchova a pod./, je priam žiaduce, aby sa venovala pozornosť aj tejto skutočnosti. Potrebné je aj tu zabezpečiť kontinuitu ďalšieho rozvoja kompetencií detí nadobudnutých v MŠ v danej oblasti, ako aj obsahu vzdelávania na ďalšom stupni vzdelávania. To znamená, aby sa to odrazilo aj v profilácii a tvorbe školského vzdelávacieho programu ZŠ, aby medzi MŠ a ZŠ dochádzalo ku symbióze v spolupráci, cieľovej orientácii, profilácii ŠkVP týchto škôl. Toto všetko sa neudeje bez spoločných cieľov, kooperácie, efektívnej spolupráce, otvorenej komunikácie, vzájomnej ústretovosti s možnosťou inovatívnych zmien na úrovni MŠ a ZŠ navzájom ako aj medzi sebou.

Z uvedeného dôvodu /aj keď je to citlivá otázka v rámci konkurencie až nezdravej rivality medzi školami, ktorá vyplynula zrejme z obdobia kedy boli obavy o naplnenie tried v MŠ, ZŠ, tiež profilovaním sa škôl, keď sa aj pozornosť rodičov detí/žiakov zamerala na rôzne ponúkané nadštandardné aktivity škôl/, je potrebné hľadať vhodné riešenie – akúsi strednú cestu - „zdravo postavenú konkurenciu“ , ako tento „nadštandard“ – regionálnu potrebu využiť v prospech

skvalitňovania VVP na školách. Je zrejmé aj z dotazníkového prieskumu rodičov, že aj v súčasnosti, naďalej je veľký dopyt po cudzojazyčnom vzdelávaní a rôznych nadštandardných aktivitách, či záujmových krúžkov už na pôde predprimárneho vzdelávania.

Jednou z príležitostí „ako na to“, ktorá sa aj v návrhu novej koncepcie rozvoja školstva priam ponúka, je pokúsiť sa riešiť aj túto situáciu – ako v prípade spolupráce medzi MŠ - práve pilotným projektom REK, prostredníctvom ktorého by učitelia predprimárneho a primárneho vzdelávania – lídri/mentori mohli podporovať ďalšie vzdelávanie učiteľov, kolegov práve v oblastiach, kde je nedostatok učiteľov, resp. chýba im kvalifikácia /aj čo sa týka kvalifikovanej výučby cudzieho jazyka v MŠ, rôznych vyučovacích predmetov v ZŠ, či orientácia na deti so ŠVVP a iné...../ aj v rámci príkladov dobrej praxe riešiť problematiku koncepčne.

V tomto zmysle otvorená zostáva aj otázka možnosti optimalizácie škôl a ŠZ, a to napríklad aj spájaním a združovaním škôl a školských zariadení v zmysle pripravovaných zmien v legislatíve v oblasti školstva zo strany MŠVVaŠ SR, ktoré predpokladajú pri združení škôl a školských zariadení nové označenie **Školský klaster**.

4. Priority regionálneho školstva

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky každoročne vydáva metodickú príručku pre školy a školské zariadenia, zaradených do siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky, tzv. **Pedagogicko-organizačné pokyny** a od školského roku 2020/2021 s novým názvom **Spríevodca školským rokom**. Metodická príručka na základe platných legislatívnych predpisov resp. koncepcií a stratégií, určuje hlavné ciele a priority regionálneho školstva na Slovensku a preto pri tvorbe **Koncepcie rozvoja školstva v meste Rožňava** – v prípade teoretickej časti - sa vychádzalo práve z tohto materiálu. Pri konkrétnych prioritách a odporúčaní pre školy a školské zariadenia je uvedená aj analýza, robená na základe skutočných údajov a špecifik jednotlivých inštitúcií. Taktiež sú uvedené prípadné spolupartnerstvá a odporúčané postupy a opatrenia, ktoré môžu priaznivo ovplyvniť dosiahnutie zlepšenia vzdelávacieho systému.

PRIORITY – ÚLOHY – ODPORÚČANIA

4.1 Znižovanie informačnej nerovnosti

Regionálne školstvo predstavuje komplikovaný systém zložený z rôznych typov škôl s rozmanitou organizačnou štruktúrou. Je preto často zložité porovnať si informácie o školách medzi sebou. Historicky informácie o školách zbieral Ústav informácií a prognóz školstva, v súčasnosti Centrum vedecko-technických informácií SR, ale pre ich komplexnosť a komplikovanosť nie je vždy jednoduché im porozumieť alebo premietnuť na konkrétne školy alebo do konkrétneho regiónu. Veľkou pomôckou pre školy, žiakov, rodičov aj pre širokú verejnosť je portál **Mapa regionálneho školstva** /vid'. obraz nižšie /, ktorá slúži najmä na **zníženie informačnej nerovnosti v regionálnom školstve na Slovensku**. Záujemcom o štúdium a ich rodičom ponúka informácie, ktoré im môžu pomôcť v rozhodovaní sa pri výbere školy. Odbornej verejnosti ponúka portál jednoduchší prístup k informáciám, ktoré boli až doposiaľ často neprístupné alebo prístupné len neprehľadne.

Obr. č.1 portál Mapa regionálneho školstva

Z úrovne mesta:

Zistenia:

V prípade základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, je možnosť získať základné ako aj doplnkové informácie o škole cez ich webstránky. Na základe dotazníkového prieskumu zákonní zástupcovia žiakov nevedeli odpovedať alebo dávali negatívne odpovede v prípade zverejnenia informácií hlavne o: správach z inšpekcii a kontrol, výsledkoch autoevalvácie škôl, výsledkoch externých testovaní. Taktiež sa zistilo, že niektoré materské školy nemajú vytvorenú alebo funkčnú webstránku, cez ktorú by mohli informovať rodičov a širokú verejnosť o živote školy / prevádzka školy, organizácia školy, informácie o aktivitách školy, správy o kontrolách atď./.. Túto možnosť im ponúka iba stránka mesta.

Úlohy a odporúčania:

1. Vytvoriť webovú stránku pre každú materskú školu.
2. Určiť zoznam základných informácií ktoré, majú byť na webstránke školy a školského zariadenia - zákonom predpísaných povinne zverejňovaných a zriaďovateľom požadovaných.
3. Kontrola webstránok škôl a školských zariadení.

4.2 Kontrola a efektivita výchovno-vzdelávacej činnosti

Úlohy a odporúčania

- Venovať pozornosť relevantnému a systematickému monitorovaniu úrovne vzdelávacích výsledkov a edukačných problémov žiakov, na základe analýz prijímať opatrenia a ich účinnosť pravidelne vyhodnocovať.
- Vo výchovno-vzdelávacom procese zacieliť pozornosť na **rozvíjanie kľúčových kompetencií** s dôrazom na rozvoj **kritického myslenia**, digitálnej gramotnosti, sociálnych kompetencií (pravidelným uplatňovaním participatívneho vyučovania), občianskych kompetencií (systematickým podporovaním rozvíjania sebahodnotiacich zručností žiakov) a pripraviť sa na nové – očakávané – kompetencie absolventov, ktorými sú podľa Svetového ekonomického fóra: **nápaditosť, aktívne učenie sa, vzdelávacie stratégie, originalita, hodnotenie systémov, dedukcia, analýza systému...**
- Zabezpečiť vhodné **podmienky pre participáciu metodických orgánov** na procesoch riadenia školy. Sledovať účinnosť a mieru **uplatňovania pedagogických inovácií** vo výchovno-vzdelávacom procese smerujúcich k napĺňaniu individuálnych potrieb žiakov.
- Zamerať vnútorný systém kontroly na zmysluplnosť a **účinnosť odovzdávania si pedagogických skúseností, poznatkov a informácií z absolvovaných externých vzdelávaní** s cieľom skvalitňovať výchovno-vzdelávací proces, – systematické monitorovanie **kvality výchovy a vzdelávania detí, žiakov so ŠVVP a inkluzívneho vzdelávania.**

- Využívať **premyslene zvolené stratégie vyučovania s cieľom zabezpečiť optimálny učebný výkon žiaka a podporovať zvyšovanie úrovne žiakmi nadobudnutých kompetencií.**
- Využívať **rôznorodé metódy, formy a primerané diagnostické nástroje** evalvácie detí a žiakov pri posudzovaní ich napredovania, pri prevencii ich zlyhávania, **podpore ich talentov pri identifikácii ŠVVP.** Prijímať konkrétne opatrenia na zníženie počtu menej úspešných žiakov vo vzdelávaní, motivovať a viesť ich k zmene postojov k učeniu.
- V edukácii uplatňovať pozitívnu motiváciu, využívať rôzne formy povzbudzovania žiakov k zlepšovaniu výkonu, napríklad aj zavedením **programu rovesníckej mediácie.**
- Prijímať **podporné opatrenia na prekonávanie kultúrnych, jazykových a socioekonomických bariér vyplývajúcich z prostredia rodín žiakov.**
- Venovať pozornosť autoevalvačnému procesu ako autoregulačnému mechanizmu vlastnej pedagogickej práce školy. V autoevalvačnom procese **pozornosť sústrediť aj na spoluprácu s rodinou a inými organizáciami podieľajúcimi sa na výchove a vzdelávaní**
- Podporovať vytváranie **otvorenej klímy, tímovej spolupráce a vzájomnej podpory** v triednych kolektívoch, poskytovať žiakom priestor na slobodné vyjadrovanie, príležitosť **otvorene kriticky diskutovať.** Cieľavedomejšie sa zaujímať o spôsoby trávenia voľného času žiakov, spoznávať ich záľuby v záujme formovania vývinu ich osobnosti. Zamerať pozornosť na **zlepšovanie vzájomných vzťahov medzi učiteľmi, medzi učiteľmi a žiakmi i medzi žiakmi navzájom** – vid'. výsledky dotazníkového prieskumu:

4.3 Predčitateľská a čitateľská gramotnosť - finančná gramotnosť - digitálna gramotnosť

Pod pojмами **predčitateľská a predpisateľná gramotnosť**, či počiatočná čitateľská a počiatočná pisateľská gramotnosť rozumieme **kompetenciu dieťaťa objavovať vo svojom bezprostrednom okolí všetko, s čím súvisí svet písma a čísel, schopnosť reagovať na čítaný text, porozumieť mu, zreprodukovať ho, napodobňovať a graficky zaznamenať to, čo vidí.** V školách zabezpečiť žiakom prístup ku knihám a vytvoriť podmienky na čítanie, ale predovšetkým sa venovať dôvodom, kvôli ktorým dnešná mládež nerada číta. Sú to napr.:

Nesprávny výber knihy

Pri čítaní kníh je dôležité, aby deti čítali knihy, ktoré sú vhodné ich čitateľskej úrovni.

Žiadny čas na čítanie

Deti majú čoraz menej času na čítanie. Častým dôvodom je, že nie všetci rodičia majú prácu, kedy môžu tráviť celé poobedie s dieťaťom, a preto ho posielajú na rôzne voľnočasové krúžky.

Priveľa technológií

Technológie zahltili svet. Čoraz viac ľudí má prístup k technológiám.

Rodičia nečítajú

Hovorí sa, že deti sú odrazom svojich rodičov. Trávia s nimi množstvo času a kopírujú ich

správanie. Takže, ak rodič nečíta knihy, s veľkou pravdepodobnosťou ich ani jeho dieťa nebude čítať. Rodič je jeho najsilnejší vzor.

Chýba im trpezlivosť

Dnešné deti nie sú trpezlivé, pretože vyrastajú v dobe, kedy je takmer všetko možné dostať na počkanie.

Žiadny prístup ku knihám

Ak deti nemajú žiadny prístup ku knihám a nevidia ich okolo seba, samé z vlastnej iniciatívy čítať nezačnú.

Knihy sú príliš jednoduché

Mnoho kníh, hlavne pre čitateľov v mladšom veku, je písaných veľmi jednoducho, či až príliš jednoducho, čím stráca kniha svoj zmysel. Dieťa potom stráca motiváciu čítať a nevidí v tom zmysel.

Školy intenzívne nepodporujú čítanie

Deti často nemajú žiadny záujem čítať, špeciálne v škole, pretože daný materiál je pre nich nezaujímavý. Učitelia v škole by sa mali snažiť nájsť texty, ktoré by deti zaujali tak, aby zabudli, že vlastne čítajú, lebo musia.

Očakávajú, že budú testované

Ak deti čítajú v škole, podvedome očakávajú, že z toho budú testované, pretože na základe testovania je postavený celý školský systém.

Problémy so sústredením

Keď príde na čítanie, veľa detí má problémy so sústredením. Text môže byť zložitejší, či napísaný komplikovanejšou formou.

Porovnávanie slabších a rýchlejších čitateľov

Ďalším z problémov pri čítaní, ktoré vznikajú v škole, je porovnávanie rýchlosti čítania nahlas.

Čítanie je za trest

Niektorí rodičia vychovávajú metódou trestov či odmien, aj keď príde na problematiku čítania kníh.

Napriek tomu, že spolupráca s Gemerskou knižnicou – na základe vyjadrenia partnerov / knižnica a školy / je na dobrej úrovni, vo všeobecnosti prevláda názor, že tak ako sa mení doba, mení sa aj poslanie knižníc. V minulosti boli miestom, kde sa dali požičať knihy alebo v priestoroch študovne poskytovali možnosti na štúdium. V súčasnosti majú knižnice množstvo ďalších úloh. Predovšetkým je potrebné hľadať odpovede a riešenia na hore uvedené dôvody – v spolupráci s dotknutými. **Súčasnú knižnicu už dávno nie sú iba miestom vypožičiavania kníh. A predpokladá sa, že v budúcnosti budú mať veľmi dôležité poslanie a oveľa širší okruh pôsobnosti, napr.:**

- zabezpečenie slobodného prístupu k poznatkom a informáciám šíreným na všetkých druhoch nosičov,
- vytváranie podmienok na duchovný rozvoj jednotlivca i spoločnosti,
- tvorba zbierok, staranie sa o knižničné fondy ako o súčasť kultúrneho dedičstva krajiny,

- budovanie verejne prístupných internetových pracovísk, umožňujúce slobodný a lacný prístup všetkým demografickým skupinám občanov k informáciám vrátane informácií poskytovaných v súlade so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám,
- uchovávanie dokumentov v digitálnej a tlačenej forme súčasne,
- zorganizovanie rôznych podujatí - výstavy, kultúrne podujatia a semináre,
- pomoc pri vzdelávaní občanov,
- knižnica má byť miestom na oddych, komunitné stretávanie, celoživotné vzdelávanie a seberealizáciu.

Úlohy a odporúčania:

1. V MŠ podporovať počiatočnú čitateľskú gramotnosť detí uplatňovaním špecifických metód, podnetným literárnym prostredím. Napomáhať aktívnemu počúvaniu a komunikovaniu s porozumením. Napomáhať rozširovaniu a skvalitňovaniu slovnnej zásoby detí v štátnom jazyku i v materinskom jazyku.
2. Vypracovať plán aktivít na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti a začleniť ho do ŠkVP.
3. Odporúča sa čitateľskú gramotnosť rozvíjať prierezovo vo všetkých predmetoch. Explicitne zadefinovať hlavný cieľ čítania – čítanie s porozumením.
4. Formovať kladný vzťah detí a žiakov ku knihe a literatúre, organizovať súťaže v čitateľských zručnostiach a popoludňajšie čitateľské aktivity v ŠKD. Pri rozvíjaní čitateľskej gramotnosti využívať spoluprácu a pomoc zákonných zástupcov pri domácom čítaní a zintenzívniť zaangažovanosť zákonných zástupcov pri konkrétnych školských aktivitách.
5. Do ŠkVP ZŠ a SŠ začleniť premyslenú koncepciu rozvoja čitateľskej gramotnosti, ktorá je výsledkom tvorivej súčinnosti pedagogických zamestnancov školy, zamestnancami knižnice a prostredníctvom všetkých ju systematicky realizovať vo výchovno-vzdelávacom procese.

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti. Finančná gramotnosť nie je absolútnym stavom, je to kontinuum schopností, ktoré sú podmienené premennými ako vek, rodina, zamestnanie, kultúra či miesto bydliska. Je to označenie pre stav neustáleho vývoja, ktorý umožňuje každému jednotlivcovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a neustále meniace sa ekonomické prostredie. Je súborom znalostí, ktoré človeku umožňujú porozumieť financiám a správne s nimi zachádzať v rôznych životných situáciách. Je možné ju rozdeliť na tri časti:

- **peňažnú gramotnosť**, ktorá je súhrnom kompetencií nevyhnutných na správu hotovostných a bezhotovostných peňazí a transakcií s nimi a na správu k tomu určených nástrojov,
- **cenovú gramotnosť**, ktorá zahŕňa problematiku cenových mechanizmov a inflácie,
- **rozpočtovú gramotnosť**, ktorá predstavuje kompetencie nevyhnutné na správu osobného a rodinného rozpočtu.

Nevyhnutnou podmienkou dosiahnutia určitého stupňa finančnej gramotnosti je, aby človek disponoval aj takými znalosťami, schopnosťami a zručnosťami, ako sú:

- **informačná gramotnosť** (schopnosť prijať, pochopiť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov),
- **právna gramotnosť** (mať legislatívne znalosti o právach spotrebiteľa),
- **digitálna gramotnosť** (vedieť získať informácie prostredníctvom informačných technológií a porozumieť im),
- **čitateľská gramotnosť** (porozumieť, vyhodnotiť a použiť informácie získané v texte),
- **sociálna gramotnosť** (zvládať medziľudskú komunikáciu a dokázať vyjadriť svoje potreby),
- **pracovná gramotnosť** (vedieť si nájsť vhodné zamestnanie, byť úspešný v podnikaní),
- **kultúrna gramotnosť** (schopnosť existovať v danom kultúrnom prostredí, podieľať sa na jeho vytváraní).

Úlohy a odporúčania:

1. Využite metodických príručiek a materiálov, dostupných na:

<https://www.minedu.sk/metodika-financnej-gramotnosti/>,

<https://www.statpedu.sk/sk/vzdelavanie/vzdelavacie-aktivity/financne-vzdelavanie/doplukove-materialy-odkazy-suvisiace-zdroje-informacii/>

2. **Pomocou špeciálnych programov /napr. program Aflatot / začať budovať základy sociálnej a finančnej gramotnosti už vo veku 3- 6 rokov.** <http://osf.sk/socialno-financne-vzdelavanie-afatoun/> **Metodika Aflatot je dostupná na:** <https://osf.sk/wp-content/uploads/2018/01/Metodika-Aflatot-Vargova.pdf>
3. **Podpora programov koordinátorov digitálnych kompetencií - cieľom je vyškoliť učiteľa, ktorý by bol na škole nositeľom know-how oblasti digitálnych kompetencií a podporovateľom kolegov v oblasti budovania digitálnych zručností žiakov a používania informačných technológií vo výchovno-vzdelávacom procese:** <https://www.jaslovensko.sk/ucitel/zakladne-skoly/vzdelavacie-programy/https://www-digikoordinatori-jaslovensko.sk/>
4. **Podpora projektov aktívnych učiteľov s cieľom šíriť osvetu v oblasti digitálnej bezpečnosti a zodpovedného správania sa v online priestore: Nadácia Orange realizuje grantový program e-Školy pre budúcnosť, zameraný na bezpečné a zodpovedné používanie digitálnych technológií deťmi.**
5. **Rozvoj gramotností je podmienený aj aplikáciou inovatívnych metód založených na aktívnom prístupe žiakov k učeniu sa, odporúča sa v tejto oblasti:**

rozvíjať kritické a systémové myslenie; vyučovať finančnú gramotnosť zaujímavo, inovatívne, tvorivo a zábavne a tak podporiť tvorivosť, aj aktivitu a motiváciu žiakov hľadať, objavovať a spoznávať nové skutočnosti; koordinovať rozvoj finančnej gramotnosti vo VVP; pripravovať a vymieňať si učebné texty, pracovné listy, testy; tvorba vhodného obsahu pre extra hodiny v podobe úloh podporujúcich rozvoj kľúčových kompetencií aj v oblasti finančnej gramotnosti, finančnú gramotnosť ako ucelený systém výchovy a vzdelávania žiakov uplatňovať vo vyučovacích predmetoch školy, kde je dôležitá ich medzi predmetová kooperácia, **odovzdávanie si odborných i metodických skúseností s aplikovaním foriem a metód práce finančnej gramotnosti, uplatňovanie inováčných**

metód a aktivizujúcich foriem vo vyučovaní: rozhovory, diskusie, besedy, zážitkové metódy, práca s internetom, tvorba prezentácií, projektov, vypracovanie úloh a testov, odborné prednášky a pod.

4.4 Ľudské práva

V súlade s medzinárodnými záväzkami SR v problematike ľudských práv a Celoštátnou stratégiou ochrany a podpory ľudských práv v SR, schválenou vládou SR uznesením číslo 71/2015. Na základe toho školy majú

Úlohy a odporúčania:

1. Definovať v ŠkVP a následne uplatňovať stratégie na **rozvoj kritického myslenia**,
2. Implementovať do učebných osnov vyučovaných predmetov témy súvisiace s demokratickým občianstvom a ľudskými právami,
3. Výchovu k ľudským právam v triede a škole usmerňovať tak, aby **sa stala integrálnou súčasťou celoživotného procesu podpory a ochrany ľudských práv**, vzhľadom na potrebu plánovania procesu výchovy k ľudským právam ich ochranu a implementáciu zabezpečiť **efektívnou spoluprácou školy, zákonných zástupcov, mimovládnych organizácií a miestnej komunity**
4. **Zapájať deti a žiakov do aktivít v oblasti výchovy k ľudským právam organizovaním besied, súťaží, stretnutí, tematických výstav, návštev divadelných predstavení s tematikou ľudských práv** atď.
5. Do ŠkVP zapracovať prierezové témy súvisiace s multikultúrnou výchovou, výchovou v duchu humanizmu a so vzdelávaním v oblasti ľudských práv, práv dieťaťa, práv osôb so zdravotným postihnutím, rovnosti muža a ženy, predchádzania všetkým formám diskriminácie, xenofóbie, antisemitizmu, intolerancie, extrémizmu, rasizmu a nenávisťných prejavov. Pri vypracovaní prierezových tém sa odporúča obrátiť na odborníkov CPPPaP, ktorí aj v rámci prevencie robia rôzne aktivity pre žiakov a taktiež vedia poradiť pedagogickým zamestnancom pri riešení konkrétnych prípadov,
6. Viest' žiakov k **aktívnej účasti pri kreovaní a fungovaní žiackej školskej rady a podporovať participáciu žiakov a ich zákonných zástupcov** na rozhodovacích procesoch otvorenej školy (tvorba školského poriadku, školského rozpočtu apod.), pristupovať dôsledne k napĺňaniu výchovy k ľudským právam pri rozvíjaní ich občianskych kompetencií. Poskytnúť žiakom **informácie o inštitúciách a mimovládnych neziskových organizáciách pôsobiacich v oblasti ochrany ľudských práv** (verejný ochranca práv, prokuratúra, komisár pre deti) a o možnosti vykonávať dobrovoľnícku činnosť v lokalite školy, komunite, regióne.

4.5 Práva detí

„Všetky deti majú v živote jedno spoločné - svoje práva“ /Unicef/

V školstve by malo byť stredobodom záujmu dieťa a mladý človek a jeho potreby. Z detí by sa mali vychovať zodpovední a rešpektujúci ľudia platní pre našu spoločnosť. Výchova a vzdelávanie k ľudským právam musí preto zahŕňať viac než len poskytovanie informácií. Musí predstavovať „komplexný celoživotný proces, ktorým sa jednotlivci na všetkých úrovniach rozvoja a všetkých spoločenských vrstiev učia rešpektovať dôstojnosť iných a ktorí si osvojujú spôsoby rešpekt zabezpečiť.“

Úlohy a odporúčania:

1. **Vo výchovno-vzdelávacej činnosti rešpektovať Dohovor o právach dieťaťa.** Veku adekvátnou formou oboznamovať deti a žiakov s ich právami a povinnosťami. V MŠ využívať primerané piktogramy, symboly a obrázky, ktorých význam je deťom vopred známy.
2. **V súvislosti s ľudsko-právnymi aspektmi problematiky násilia páchaného na deťoch odporúčame školám a školským zariadeniam, aby na viditeľnom mieste, ktoré je prístupné všetkým žiakom zverejnili všetky dôležité čísla telefonických a internetových liniek slúžiacich pre deti v prípadoch, ak sa cítia byť psychicky, fyzicky, sexuálne, alebo inak ohrozené.**
3. **V nadväznosti na úlohy vyplývajúce z Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím a činnosti Národného koordinačného strediska preriešenie problematiky násilia na deťoch sa odporúča podporiť informovanosť o ochrane a právach detí medzi osobami, ktoré majú pravidelný kontakt s deťmi v oblasti výchovy a vzdelávania. Značnú aktivitu vyvíja v tomto smere Oddelenie Podpory ochrany detí pred násilím, sekcia sociálnych vecí a rodiny na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Rožňave. V rámci týchto aktivít majú možnosť odborníci, pôsobiaci v rôznych odvetviach štátnej správy, verejnej správy a samosprávy sa vzdelávať a vymeniť svoje skúsenosti z praxe.**

4.6 Antidiskriminácia

§ 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon):

Dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva v **zákaze diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania,**

národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia alebo z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti.

Úlohy a odporúčania:

1. V školách a školských zariadeniach dôsledne uplatňovať zákaz všetkých foriem diskriminácie a segregácie. Eliminovať nežiaduce javy, akými sú priestorové, organizačné, fyzické a symbolické vylúčenie alebo oddelenie rómskych detí a žiakov v dôsledku ich etnickej príslušnosti (často v kombinácii so sociálnym znevýhodnením), iných detí a žiakov so znevýhodnením od ostatných detí a žiakov. Vytvárať vhodné podmienky na ich vzdelávanie v školách a triedach spolu s majoritnou populáciou.
2. Šíriť myšlienky tolerance, akceptácie odlišností a zlepšovanie postojov voči znevýhodneným skupinám obyvateľstva, eliminovať intoleranciu a nenávisťné prejavy.

4.7 Národnostné menšiny

Práva národnostných menšín a etnických skupín sú upravené, garantované priamo v základnom zákone – Ústave Slovenskej republiky.

Počet zástupcov národností / vrátane podielu národnostných menšín / a ich percentuálne zastúpenie v okrese Rožňava a v meste Rožňava /2011 /:

Rožňava - okres

Rožňava - mesto

Národnosť	Počet	Percento
Slováci	11 816	59,96 %
Maďari	3 909	19,84 %
Rómovia	470	2,38 %
Česi	79	0,40 %
nezistená	3 301	16,75 %

Etnické a jazykové zloženie [upraviť | upr...

národnosť	počet (2011)	%
slovenská	37 298	58,88
maďarská	16 103	25,42
rómska	3 487	5,50
rusínska,ukrajinská	76	0,12
česká, moravská	221	0,35
nemecká	36	0,06
poľská	26	0,04
srbská	3	<0,01
ruská	12	0,02
židovská	4	0,01
bulharská	5	0,01
iná	62	0,10
nezistená	6 018	9,50
spolu	63 351	100,00

Úlohy a odporúčania:

1. V školách s vyučovacím jazykom národnostných menšín uplatňovať **model vyučovania slovenského jazyka formami a metódami vyučovania cudzích jazykov**, aplikovať činnostne zameraný prístup k vyučovaniu a učeniu sa cudzích jazykov a venovať pozornosť inovatívnym metódam a formám výučby s ohľadom na rôzne štýly učenia sa žiaka.
2. Zabezpečiť poskytnutie **informácie zákonným zástupcom o možnostiach voľby školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny alebo s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny**, v prípade záujmu zabezpečiť takéto vzdelávanie – je to mimoriadne dôležité napr. pri výbere

strednej školy.

3. V MŠ umožniť používanie digitálneho bilingválneho projektu IKATIKA, v ktorom okrem štátneho jazyka sú jednotlivé lekcie spracované aj v materinskom jazyku rusínskej, maďarskej a rómskej národnostnej menšiny.
4. V školách s vyučovacím jazykom národnostných menšín s **cieľom zvyšovania úrovne vyučovacieho jazyka a slovenského jazyka venovať zvýšenú pozornosť počúvaniu s porozumením, hovoreniu, čítaniu s porozumením, klásť dôraz na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, na prácu s informáciami, na schopnosť argumentovať primerane veku žiaka.**
5. V školách s vyučovacím jazykom maďarským využívať vo vyučovaní slovenského jazyka a slovenskej literatúry **špecifické materiálne didaktické prostriedky.**
6. **Odporúča sa spolupracovať:**
 - s asistentmi učiteľa z rómskej komunity, najmä v oblasti prípravy žiaka na vyučovanie,
 - so zákonnými zástupcami žiakov z rómskej komunity, najmä v oblasti prevencie sociálno-patologických javov v škole i mimo školy.
7. **Odporúča sa zviditeľňovať talentovaných žiakov z rómskych komunit a zapájať ich do rôznych súťaží.**
8. **Podporovať vzdelávanie učiteľov MŠ v triedach a školách s VJM s cieľom skvalitniť úroveň ich komunikačných kompetencií v štátnom jazyku.**
9. **Podporovať vzdelávanie a profesijný rozvoj učiteľov 1. stupňa ZŠ s VJM a učiteľov s aprobáciou slovenský jazyk a slovenská literatúra z metodiky vyučovania slovenského jazyka ako druhého jazyka (L2).**

4.8 Cudzinci

Prístup k vzdelávaciemu systému v regionálnom školstve (t. j. materské, základné, stredné školy vrátane špeciálnych) podľa **Čl. 27 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ** je podľa platných zákonov v SR zabezpečený za rovnakých podmienok ako vlastným štátnym príslušníkom. Vzdelávanie detí cudzincov v regionálnom školstve je legislatívne zabezpečené zákonom č. 245/2008 Z. z. **o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (§146)** s účinnosťou od 1. septembra 2008. Deťom cudzincov s povoleným pobytom na území Slovenskej republiky, deťom žiadateľov o udelenie azylu a Slovákov žijúcich v zahraničí sa poskytuje výchova a vzdelávanie, ubytovanie a stravovanie v školách podľa školského zákona za tých istých podmienok ako občanom SR. Pre deti cudzincov sa na odstránenie jazykových bariér organizujú základné a rozširujúce jazykové kurzy štátneho jazyka.

Úlohy a odporúčania:

- Pri vzdelávaní detí cudzincov sa odporúča školám využívať príručku pre učiteľov žiakov – cudzincov „**Slovenčina ako cudzí jazyk**“.
- **Jazykové kurzy pre deti cudzincov zabezpečujú organizačne a finančne OŠ OÚ na základe žiadosti zriaďovateľa.**
- V spolupráci s mimovládnyimi organizáciami a inými inštitúciami – Gemerská knižnica, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Polícia SR atď. - **realizovať osvetovú činnosť**, aktivity, prednášky a besedy zamerané na zvýšenie informovanosti detí a žiakov o migrantoch.

4.9 Cudzíe jazyky

Ovládanie cudzích jazykov je nevyhnutnou súčasťou každého moderného človeka. Cudzíe jazyky vládnu svetom. Ten, kto ovláda a je schopný aktívne a efektívne používať cudzie jazyky, má ako sa zdá veľkú výhodu oproti tomu, kto žiaden cudzí jazyk neovláda a práve preto považujeme aj v našej koncepcii za jednu z hlavných priorít zabezpečenie kvalitného vyučovania cudzích jazykov. Vo všeobecnosti sa väčšina odborníkov i štúdie prikláňajú k tomu, že **čím skôr sa dieťa začne učiť cudzí jazyk, tým lepšie**. Názory, že priskoré učenie cudzieho jazyka spôsobuje zmätenie dieťaťa a spomalenie jeho vývoja, sú už dávno prekonané. Faktom je, že **deti sa učia cudzí jazyk oveľa jednoduchšie ako dospelí**. Na druhej strane najnovšie štúdie zistili, že rozdiel medzi skorším začiatkom (3 až 6 rokov) a neskorším (6 až 10 rokov) nemá až taký vplyv na konečnú úroveň cudzieho jazyka. To znamená, že pozornosť treba venovať získavaniu elementárnych jazykových zručností už v predškolskom veku t. j. už v materských školách a na kvalitných základoch možno cudzojazyčné vzdelávanie ďalej efektívne rozvíjať na ďalších stupňoch škôl. Dôležitejšia je forma a intenzita.

Zastávame názor, že vzhľadom na multikultúrny, viacjazyčný otvorený svet, úlohou zriaďovateľa a úlohou školy má byť, pomocou kvalitnej cudzojazyčnej výučby, zabezpečiť

žiakom kompetencie, ktoré môžu byť základom úspešného uplatnenia sa v budúcnosti všade na svete.

Úlohy a odporúčania:

1. Zaviesť **možnosť vyučovania cudzieho jazyka** – hrovou formou – **už v materských školách,**
2. Používať moderné učebnice a aplikovať činnostne zameraný prístup k vyučovaniu a učeniu sa cudzích jazykov a **venovať pozornosť inovatívnym metódam a formám výučby s ohľadom na rôzne štýly učenia sa žiaka.**
3. Zapájať žiakov do tvorivých **aktivít v rámci Európskeho dňa jazykov** a podporovať tak jazykovú zdatnosť a záujem o vzdelávanie v oblasti jazykov a poznávania reálií a kultúrnej rozmanitosti Európy.
4. **Zapájať sa do projektov celoživotného vzdelávania Erasmus +, eTwinning**

4.10 Zdravý životný štýl

Zdravie je definované ako stav úplnej fyzickej, duševnej a sociálnej pohody a nie len stav neprítomnosti choroby či slabosti. Telesné aj mentálne zdravie, spoločenské vzťahy, šport a fyzická aktivita patria k základným faktorom zdravého životného štýlu. Náš región, región Gemer, je bohatý na prírodné krásy – Slovenský kras, Slovenský raj – ktoré priam ponúkajú možnosti zdravého životného štýlu formou aktívneho relaxu duše a tela.

Úlohy a odporúčania:

Základné ciele určené v Konceptii rozvoja športu v meste Rožňava t. j.

- **Vytváranie podmienok na zabezpečenie zdravého životného štýlu obyvateľstva mesta Rožňava, vrátane aktivít športu pre všetkých za účelom zlepšenia psychicko-fyzickej zdatnosti populácie a prevencie chorôb zapríčinených sedavým spôsobom života,**
- **Vytváranie podmienok na zabezpečenie zdravého životného štýlu detí v materských školách a budovanie vzťahu k pohybovým aktivitám,**
- **Zatraktívnenie obsahu a zamerania hodín telesnej výchovy, zníženie počtu necvičiacich detí, vedenie športovo nadaných detí k výkonnostnému športu v rámci športových klubov v meste,**
- **Zvýšenie pohybovej aktivity detí a mládeže, najmä vo voľnom čase, vytvorenie motivačného programu športových aktivít pre deti a mládež a koordinácia aktivít a činnosti so športovými klubom,**

odporúčame v čo najväčšej miere zapracovať do ŠkVP škôl.

Otváranie športových tried na školách, aktívna účasť na športových súťažiach a spolupráca s Olympijským klubom Gemer / propagácia hodnôt a princípov olympizmu t. j. prispievať k

výchove a vzdelávaní mladej generácie prostredníctvom športu, fair-play, kultúrnych a environmentálnych aktivít/ svedčia o tom, že školy si uvedomujú svoje povinnosti a majú záujem o športovú výchovu detí a mládeže.

Ďalej sa odporúča:

1. Venovať v školách **zvýšenú pozornosť prevencii užívania alkoholu a tabaku.**
2. Informovať žiakov o **škodlivých a vedľajších účinkoch nelegálnych a dopingových látok.**
3. **Prevenciu drogových závislostí, prevenciu rizikového správania detí a žiakov realizovať** ako integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu **pod gesciou regionálneho CPPPaP.**
4. Zabezpečiť všetkým žiakom, najmä žiakom zo SZP, **poskytovanie energeticky vyváženej teplej stravy v školských jedálňach a prístup k pitnej vode.**

4.11 Bezpečnosť a prevencia

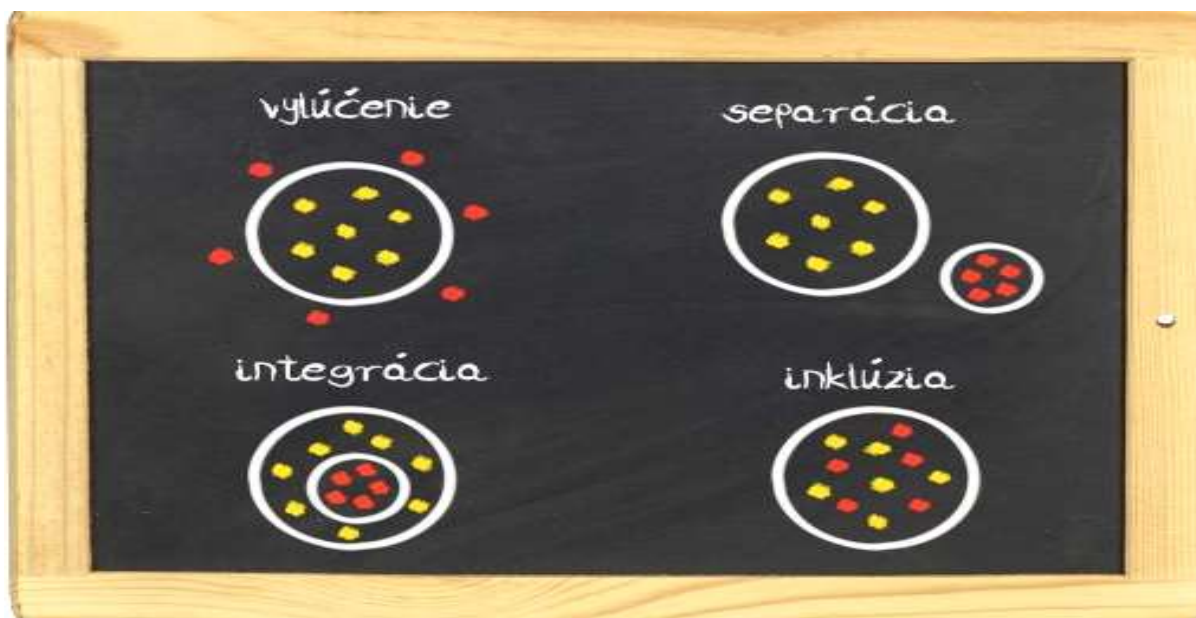
Povinnosťou každej školy je vytvárať svojim žiakom bezpečné prostredie na výchovu a vzdelávanie v zmysle školskej legislatívy a podľa dohovoru o právach dieťaťa. Každý žiak má právo na bezpečnosť v škole, na život bez bolesti, ponižovania a strachu.

Úlohy a odporúčania

1. **Priebežne monitorovať správanie sa detí a žiakov** a zmeny, v prípadoch podozrenia na porušovanie ich zdravého osobnostného vývinu zabezpečiť ich ochranu a bezodkladne riešiť vzniknutý problém v súčinnosti s vedením školy a zákonnými zástupcami dieťaťa a žiaka a v spolupráci so školským psychológom, odbornými zamestnancami príslušného CPPPaP, podľa potreby aj s príslušným pediatrom, sociálnym kurátorom alebo políciou.
2. **Postupovať v zmysle platných legislatívnych predpisov** t. j. v plnej miere spolupracovať so štátnymi orgánmi / súdy, orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, orgán ochrany atď. /.
3. V súčinnosti so zriaďovateľom, **venovať zvýšenú pozornosť zabezpečeniu školských areálov a školských ihrísk pred znečistením a ich devastáciou.**
4. Prijímať **efektívne opatrenia pre podporu a povzbudenie pravidelnej dochádzky do školy** a na **obmedzenie počtu tých žiakov, ktorí školskú dochádzku neukončia.**
5. **Vypracovanie vlastných programov prevencie šikanovania** v súlade so Smernicou č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach.
6. **Vopred si preveriť ponúkané preventívne aktivity** a programy s cieľom predísť prípadnému nežiaducemu vplyvu laických a neodborných aktivít, ako aj škodlivému vplyvu kultov, siekt či extrémistických organizácií na deti a žiakov.
7. **V oblasti školskej úrazovosti je riaditeľ školy a školského zariadenia povinný dodržiavať lehotu zavádzania každej udalosti do webovej aplikácie** na štatistické účely podľa metodického usmernenia č. 4/2009-R čl. 4 ods. 1.

8. Zabezpečiť dôslednú revíziu školských poriadkov zaangažovaním všetkých skupín zainteresovaných do procesu edukácie.

4.12 Deti a žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami Inkluzívne vzdelávanie vs. špeciálne školy, špeciálne triedy

Život v meste Rožňava úzko súvisí s rozvojom školstva nielen na území mesta, ale aj samotného okresu. Ten je spádovou oblasťou nie len pre deti, žiakov, ale aj rodičov celého regiónu pri rozvoji a podpore vzdelanosti. So vzdelávaním súčasnej doby úzko súvisí pojem integrácie/inklúzie, na ktorý by sa koncepcia školstva mala primárne zamerať, a však i navzdory tomu v okrese/meste absentuje legislatívne ukotvená možnosť výchovy a vzdelávania - (podľa § 96 až § 98 Školského zákona) MŠ/ZŠ/SŠ pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením, pričom rodičia detí a žiakov so ŠVVP majú len možnosť voľby formou integrácie, možnosť špeciálnej školy (v úzkej profilácii na komorbiditu s mentálnym postihnutím) alebo hľadanie možnosti v iných regiónoch Slovenska. **Mesto Rožňava tak so zreteľom na udržanie životnej pohody (wellbeing), výchovy a vzdelávania obyvateľov okresu, ktorý svojim životom prinášajú do okresu a mesta hodnoty, by sa malo zamerať na snahu o zabezpečenie legislatívne zabezpečenej možnosti pre rodičov a ich deti.**

Pretože ak má byť starostlivosť o deti a žiakov s postihnutím či narušením v Slovenskej republike a meste Rožňava kvalitná a komplexná, aj špeciálne školstvo má v systéme vzdelávania nenahraditeľné miesto. Rozumným a vo väčšine vyspelých štátov Európy aj prijatým prístupom je rozvíjanie modelu integrovaného/inkluzívneho prístupu k deťom a žiakom so špeciálnymi vzdelávacími potrebami (ŠVVP) a zároveň podpora existencie špeciálnych škôl a zariadení. V nich sa vzdelávajú deti a žiaci:

- pre ktorých integrácia/inklúzia nie je vhodná,

- ktoré sa v špeciálnych školách na proces inklúzie/integrácie špeciálnym vzdelávacím programom pripravujú,
- ktoré vyskúšali integrované/inkluzívne vzdelávanie, nebolo pre nich prospešné, preukázalo sa, že potrebujú prostredie špeciálnych škôl.

Odborná prax v určitých momentoch poukazuje, že integrované/inkluzívne vzdelávanie nie je vždy vhodné pre žiakov s ťažkými prejavmi porúch správania, s pridruženou psychiatrickou diagnózou, s ťažkým mentálnym postihnutím, s nízko funkčným autizmom alebo inou pervazívnou poruchou, pre žiakov s akýmkoľvek druhom zdravotného postihnutia či znevýhodnenia s nevyhovujúcim sociokultúrnym a rodinným zázemím (pre absenciu podpory a spolupráce školy s rodinou). Pretože rodina s dieťaťom so zdravotným postihnutím/znevýhodnením je preukázateľne sociálne znevýhodnená oproti ostatným rodinám, má problémy s adaptáciou na bežný život v spoločnosti, miestnej komunite. Pokiaľ dostane včas potrebný rozsah služieb pre svoje dieťa so ŠVVP a zároveň pre členov rodiny, má rodina väčšie šance udržať dieťa v rodine, nemusí voliť ústavnú starostlivosť, dochádza k lepšej a rýchlejšej stabilizácii rodiny ako funkčného celku /CPPPaP/

Mesto Rožňava /aj ako okresné mesto/ si uvedomuje svoju povinnosť postarať sa aj o túto skupinu obyvateľov, veď zanedbanie poskytnutia primeranej formy, v primeranom prostredí vzdelávania pre deti so zdravotným znevýhodnením od nástupu do materskej školy má nepriaznivý vplyv na ich ďalšie vzdelávanie a etablovanie sa do spoločnosti. a z hľadiska toho je pripravovaná Koncepcia rozvoja školstva v meste Rožňava zameraná aj na hľadisko a **možnosti vzniku tried/škôl pre žiakov so zdravotným znevýhodnením**. Aby rodiny okresu našli v Rožňave, školách a školských zariadeniach okrem fungujúcej inklúzie, podporných odborných tímov aj možnosť voľby a nemuseli za voľbami cestovať do iných regiónov. Podporné stanovisko bolo vyžiadané aj od **Centra včasnej intervencie Košice n. o.:**

Posledné roky sa v rámci poskytovania služby včasnej intervencie stále častejšie stretávame s rodinami s dieťaťom so zdravotným znevýhodnením, najmä s **narušenou komunikačnou schopnosťou (NKS) alebo s poruchou autistického spektra (PAS)**. Narastajúci počet týchto detí nás stavia pred úlohu poskytnúť im adekvátne možnosti vzdelávania. Vzhľadom na osobitosti vo vývine detí, mnohé nie sú schopné plnohodnotne sa integrovať medzi deti v klasických materských školách a neskôr v základných školách. Ich znevýhodnenie **vyžaduje formu vzdelávania, ktorá zabezpečí všetky podmienky (materiálne, ako aj personálne), a to v špecializovanom zariadení, resp. špeciálnej triede.** Špeciálnu triedu pre max. 6 detí je možné zriadiť pri ktorejkoľvek materskej škole. Vyžaduje si však aj kvalifikované personálne zabezpečenie – dvaja špeciálni pedagógovia a jeden asistent. Materiálne vybavenie pre takúto triedu je finančne náročnejšie – deti s NKS a PAS pracujú so špeciálnymi edukačnými pomôckami a pomôckami určenými pre hrovú terapiu. Obzvlášť deti s PAS vyžadujú štruktúrované prostredie, ako aj prostredie bez rušivých vplyvov. V prípade nárastu počtu detí je potrebné vytvoriť možnosť rozšírenia kapacity o ďalšie triedy pre deti so špeciálnym prístupom k vzdelávaniu. Individuálny prístup k deťom s NKS a PAS im do budúcnosti umožní nadobudnúť zručnosti a vzdelanie, ktoré zodpovedá ich možnostiam, rozvinie sa ich potenciál. Nemenej dôležité je, že sa vzdelávajú v kolektíve seberovných. Takéto prostredie a možnosť

vzdelávania sa ich pripravuje v neskoršom veku na integráciu medzi zdravé deti a v rámci svojich možností sa zapojiť do bežného života.

Ďalšiu skupinu, ktorej je potrebné sa venovať je skupina **detí so zdravotným znevýhodnením z dôvodu obmedzenia pohybu a to deti s telesným postihnutím (bez alebo s mentálnym znevýhodnením)**. Deti s obmedzeným pohybom vyžadujú bezbariérový prístup do predškolského a školského zariadenia. **Deti s mentálnym znevýhodnením** vyžadujú individuálny prístup, viac pokojné, senzorické prostredie, špeciálny prístup zo strany personálu – špeciálnych pedagógov a asistentov. Integrácia týchto detí medzi zdravé deti je prísne na individuálnom zvážení psychológa, špeciálneho pedagóga, prípadne psychiatra, aby deti boli vzdelávané v rámci svojich možností bez rušivých vplyvov okolia.

Deti a žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Ak v živote stretnete prvýkrát človeka s bielou palicou, na vozíku alebo používajúceho znakovú reč, vnímate len jeho odlišnosti od väčšiny. Ak však strávite s takýmto človekom dlhší čas, zistíte, že väčšina jeho schopností, pocitov a potrieb je rovnaká ako u kohokoľvek iného.“ (Pierre Mertens)

Do kategórie detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami patrí:

1. dieťa a žiak so zdravotným znevýhodnením:

- dieťa a žiak s mentálnym postihnutím,
- dieťa a žiak so sluchovým postihnutím,
- dieťa a žiak so zrakovým postihnutím,
- dieťa a žiak s telesným postihnutím,
- dieťa a žiak s narušenou komunikačnou schopnosťou,
- dieťa a žiak s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami,
- dieťa a žiak chorý alebo zdravotne oslabený,
- dieťa a žiak hluchoslepý,
- žiak s vývinovými poruchami učenia,
- žiak s poruchami aktivity a pozornosti,
- dieťa a žiak s viacnásobným postihnutím,
- dieťa a žiak s poruchami správania.

2. dieťa a žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia

- je žiak žijúci v prostredí, ktoré vzhľadom na sociálne, rodinné, ekonomické a kultúrne podmienky nedostatočne podnecuje rozvoj mentálnych, vôľových, emocionálnych vlastností dieťaťa/žiaka, nepodporuje jeho socializáciu a neposkytuje mu dostatok primeraných podnetov pre rozvoj jeho osobnosti.

3. dieťa a žiak s nadaním

- je žiak, ktorý má nadpriemerné schopnosti v intelektovej oblasti, v oblasti umenia alebo športu, alebo v týchto oblastiach dosahuje v porovnaní s rovesníkmi mimoriadne výkony a prostredníctvom výchovy a vzdelávania sa jeho nadanie cielene rozvíja.

V prípade dieťaťa a žiaka so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami školám sa

odporúča:

- 1. V spolupráci so zriaďovateľmi, príslušnými úradmi práce sociálnych vecí a rodiny a komunitnými centrami prijímať opatrenia na zlepšenie dochádzky, správania a vzdelávacích výsledkov a pri výchove a vzdelávaní týchto detí a žiakov – v rámci Rožňavy je výborná spolupráca s odborom sociálnych vecí na MsÚ a Komunitným centrom. Terénni sociálni pracovníci sú vždy nápomocní pri riešení rôznych problémov.**
- 2. Zintenzívniť poradenskú a osvetovú činnosť pedagogických zamestnancov škôl pre zákonných zástupcov detí a žiakov so ŠVVP a zapájať zákonných zástupcov všetkých detí a žiakov do komunitných aktivít školy podieľajúcich sa na výchove a vzdelávaní detí a žiakov so ŠVVP**
3. Na základe informovaného súhlasu dotknutej osoby – zákonného zástupcu dieťaťa alebo žiaka, poskytnúť zariadeniam školského výchovného poradenstva a prevencie (ďalej len „poradenské zariadenia“) vstupné informácie o deťoch a žiakoch potrebné pre odbornú diagnostiku na účely posúdenia ŠVVP vyplývajúcich zo SZP.
- 4. Dodržiavať ustanovenia Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím,**
5. Deťom a žiakom so zdravotným znevýhodnením – podľa možnosti - umožniť aj v mimo vyučovacom čase používanie kompenzačných špeciálnych učebných pomôcok,
6. V spolupráci s poradenskými zariadeniami zabezpečiť **rediagnostické vyšetrenie dieťaťa a žiaka**, ak je odôvodnený predpoklad, že sa zmenil charakter jeho ŠVVP,
7. V záujme skvalitnenia podmienok pre výchovu a vzdelávanie detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením **vytvoriť bezbariérové prostredie**, vrátane vstupu do budovy školy a odporúča sa aj **zabezpečenie asistenta učiteľa / cez rôzne projekty / prípadne pomocného vychovávateľa** a taktiež, podľa možnosti, **vytvorenie pracovných miest pre odborných zamestnancov**,
- 8. Podporné opatrenia pri výchove a vzdelávaní žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním uplatňovať o. i. s využitím finančných prostriedkov zahrnutých do rozpočtu školy na základe klasifikácie týchto žiakov pre výpočet koeficientu personálnej náročnosti.**

Inkluzívne vzdelávanie

Prvá zásada Európskeho piliera sociálnych práv zdôrazňuje:

„Každý má právo na kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie, aby si udržal a získal zručnosti, ktoré mu umožnia plne sa zapojiť do života spoločnosti a úspešne zvládaj zmeny postavenia na trhu práce“.

Pri riešení inkluzívneho vzdelávania na školách existuje jeden zásadný problém s ktorým často bojujú školy a školské zariadenia. To je absencia dostatočného počtu resp. úplná absencia kvalitných kvalifikovaných odborných zamestnancov. Nemáme školských psychológov, špeciálnych pedagógov, logopédov. MŠVVaŠ SR poskytuje cez rôzne projekty možnosť získavania finančných prostriedkov na prácu tzv. inkluzívnych tímov, ale menšie mestá a taktiež obce, nedokážu nájsť kvalifikovaných zamestnancov, lebo všeobecne je ich málo. Napriek tomu vieme, že v inklúzii je naša budúcnosť a treba hľadať cestu na jej zabezpečenie.

Úlohy a odporúčania:

1. Hľadať odborných zamestnancov, prípadne zabezpečiť v rámci ďalšieho vzdelávania /rozšírením spôsobilosti/ odbornosť pre kmeňových pedagogických zamestnancov.
2. Pri podpore inkluzívneho vzdelávania sa odporúča využívať pri vzdelávaní **inovatívne technológie a zážitkové vzdelávanie s prvkami scitlivovania, vzdelávacie portály s metodickými návodmi v oblasti inkluzívneho vzdelávania.**
3. Vytvárať priestor na spoluprácu so zákonnými zástupcami a ich rodinnými príslušníkmi, s miestnymi a mimovládnyimi organizáciami,
4. Využívať v bežnom vyučovaní jazykov bezplatné e-knihy zo série Príbehmi k poznaniu s autentickými výpoveďami ľudí z menšín, so zdravotným znevýhodnením, sociálne znevýhodnených a neúplných rodinných prostredí.
5. **Uplatňovaním vhodných pedagogických a odborných intervencií realizovať inkluzívne vzdelávanie detí a žiakov, u ktorých je takéto vzdelávanie vhodné, vo všetkých MŠ, ZŠ a SŠ, t. j. verejných, súkromných a cirkevných s využitím špecifických metód výučby a podporných opatrení.**
6. **Pri zavádzaní inkluzívneho vzdelávania vytvárať inkluzívne tímy zložené z pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov. Implementovať princípy inklúzie, vytvárať klímu školy pre vzájomnú spoluprácu.** Pedagogickú diagnostiku orientovať predovšetkým na zohľadňovanie skrytého potenciálu vo vzdelávaní, identifikovanie bariér a nerovností vo vzdelávaní a ich následné odstraňovanie a identifikovanie rizikových faktorov. **V rámci projektov MŠVVaŠ SR je/bolo možné získať finančné prostriedky na zabezpečenie odborných zamestnancov, ktorí v spolupráci s pedagogickými zamestnancami vytvárajú vhodné podmienky na inklúziu pre deti a žiakov škôl a školských zariadení – aktuálne : Pomáhajúce profesie v edukácii II.**

4.13 Voľba kariéry

Uplatniteľnosť absolventov škôl a saturovanie potrieb trhu práce a profesií, povolání a kariér budúcnosti je akútnym problémom spoločnosti a samozrejme školstva v neposlednom rade v celosvetovom meradle. Slovensko v tomto smere stojí len na začiatku hľadania a implementácie vhodných riešení. Pálčivosť problémov je mimoriadna. Na úrovni rozhodovania o kariérom smerovaní je táto téma aktuálna už na základnej škole. Ako však vyplýva z analýz a prieskumov, mienka verejnosti, a tým pádom rodičov aj detí, je výrazne ovplyvňovaná

stigmatizáciou stredného odborného školstva a názorom, že voľba strednej odbornej školy je len pre tých, ktorí majú horšie známky a nemajú šancu dostať sa na gymnázium. Svoju úlohu tu zohráva aj ambícia veľkej časti populácie absolvovať vysokoškolské štúdium a skutočnosť, že s touto študijnou dráhou výber odbornej strednej školy väčšinou nie je spájaný. Výber odborného vzdelávania či špeciálne duálneho vzdelávania je teda zaťažený tak stereotypmi ako aj absenciou informácií. Túto situáciu je potrebné zmeniť a jednou z ciest môže byť profesionalizácia práce na školách pri facilitácii procesu rozhodovania, pri komunikácii o problematike a sprostredkovaní informácií. Rovnako môže byť cestou priblížiť rodičom fakty o uplatniteľnosti na trhu práce v budúcnosti ale tiež o vývoji v jednotlivých segmentoch vzdelávania a o samotnom procese rozhodovania, ktoré sami môžu využiť pre jeho skvalitnenie v záujme vlastných detí /Komunikačné postupy vhodné pre podporu rozhodovania o povolani v oblasti odborného vzdelávania – metodický materiál Orbis Institute /.

Pri výbere budúceho povolania žiaka prioritne ovplyvňujú rodičia, nie je rozdiel medzi vplyvom na žiakov žijúcich na vidieku alebo v meste. Rodičia ovplyvňujú svoje dieťa na základe vonkajších podnetov, ktorými sú popularizované povolania, a nie potreby trhu a zamestnávateľov. V súčasnosti škola nezohráva dôležitú rolu pri ovplyvňovaní žiaka pri voľbe povolania a štúdia na strednej škole Zastávame názor – aj na základe vyjadrení stredných škôl v Rožňave - že je potrebné urobiť zmeny v kariernom poradenstve a v komunikácii informujúcej žiakov a ich sociálne okolie o významných faktoroch pre rozhodovanie o nadväzujúcom vzdelávaní a jeho dopadoch na perspektívu uplatniteľnosti na trhu práce. Úzkou spoluprácou zriaďovateľov škôl, škôl /základných aj stredných/, CPPPaP, ÚPSVaR, zástupcami rodičov a žiackych/študentských parlamentov. Taktiež sa plánuje aktívna spolupráca s pripravovaným strediskom služieb škole (SSŠ – viac informácií v časti tohto materiálu Zvyšovanie kvality škôl a ich vzájomné prepojenie) a jeho súčasťou REK (Rožňavský Edukačný Klaster – viac informácií v ďalšej časti dokumentu) ako metodických orgánov . Takto by bolo možné dosiahnuť, aby mesto a región vedeli včas reagovať na zmeny trhu práce a zamerať sa na skutočné potreby samotného regiónu.

Možnosti konkrétneho prepojenia aktivít s REK:

- Nedostatočná spolupráca medzi školami v regióne.
- Slabá výmena odborných skúseností medzi školami.
- Nedostatky v oblasti profesijnej orientácie žiakov ZŠ.
- Slabá motivácia žiakov SŠ vzhľadom k trhu práce v regióne.
- Znižujúca sa vedomostná úroveň prijímaných žiakov.
- Slabá motivácia žiakov ohrozených sociálnou inklúziou v vzdelávaní.
- Upadajúci záujem o štúdium v maďarskom jazyku.
- Možnosť inovácie siete stredných škôl.
- Možnosti úprav ŠkVP a učebných plánov podľa požiadaviek regiónu.
- Využitie kultúrneho a prírodného dedičstva regiónu vo vzdelávaní .
- Realizácia spoločných aktivít a projektov s inými školami v regióne.

- Záujem pedagogických zamestnancov o ďalšie vzdelávania vzhľadom na nároky a potreby žiakov.
- Spoločné metodické dni učiteľov.

Úlohy a odporúčania:

1. Vytvoriť komisiu/pracovnú skupinu so zástupcami hore uvedených subjektov a určiť priority regiónu na základe skutočných potrieb.
2. Vypracovať strategický plán kariérneho poradenstva a zabezpečiť jeho realizáciu permanentne a cielene už od ročníkov primárneho vzdelávania.
3. Vytvoriť účinný informačný a podporný systém smerom k zákonným zástupcom a žiakom pri voľbe ich ďalšieho štúdia, systematicky koordinovať spoluprácu výchovných, kariérnych poradcov, triednych učiteľov, zákonných zástupcov a ostatných relevantných osôb.
4. Spolupracovať so SŠ poskytujúcimi duálne vzdelávanie.
5. Podporovať zvyšovanie odborných kompetencií výchovného poradcu, kariérneho poradcu a školského poradcu a ich vzájomnú spoluprácu a koordináciu.

4.14 Celoživotné vzdelávanie

Celoživotné vzdelávanie sú všetky aktivity, ktoré sa uskutočňujú v priebehu života s cieľom zlepšiť vedomosti, zručnosti a schopnosti. Celoživotné vzdelávanie ako základný princíp výchovy a vzdelávania uplatňovaný vo vzdelávacej sústave Slovenskej republiky tvorí a) školské vzdelávanie a b) ďalšie vzdelávanie nadväzujúce na stupeň vzdelania dosiahnutý v školskom vzdelávaní /Zákon č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. /.

Dnešná spoločnosť kladie na ľudí veľmi vysoké nároky. **Keď sa chce človek presadiť, musí spĺňať požiadavky, ktoré sú naň kladené a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti**, aby mohol obstáť v stále silnejúcej konkurencii. V prípade pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov je aj jednoznačnou povinnosťou v zmysle školského zákona udržiavať a rozvíjať svoje profesijné kompetencie a taktiež absolvovanie aktualizáčného vzdelávania. Profesijný rozvoj sa uskutočňuje prostredníctvom vzdelávania, tvorivej činnosti súvisiacej s výkonom pracovnej činnosti - najmä činnosti vedeckej, výskumnej, publikačnej alebo umeleckej - sebvzdelávania a výkonu pracovnej činnosti alebo absolvovania odbornej stáže zameranej na inovovanie profesijných kompetencií.

V rámci celoživotného vzdelávania sa nie je možné venovať len učiteľom, ale s ohľadom na veľkú skupinu obyvateľov s ukončeným nižším vzdelaním je potrebné hľadať riešenia na do vzdelávanie resp. rekvalifikáciu. Napríklad v spolupráci so Štátnym inštitútom odborného vzdelávania (ŠIOV). Príkladom dobrej praxe v tejto oblasti sú skúsenosti s realizáciou aktivít

v našom regióne, ktoré sú metodicky zahrnuté aj v príručke základných zručností pre nízkokvalifikovanú cieľovú skupinu: <http://zakladnezrucnosti.sk/projekt-bluess/>

Profesijný rozvoj učiteľov:

- je **súbor aktivít vedúcich k zdokonaľovaniu výkonu profesie učiteľa a skvalitňovaniu výsledkov učenia žiakov,**
- zahŕňa **akcie ďalšieho vzdelávania učiteľov**, vzájomnú odbornú debatu medzi pedagógmi a samoštúdium,
- **a jeho systematické hodnotenie** umožňuje, aby sa profesijný rast premietal do diferencovaného odmeňovania aj kariérneho postupu.

Na základe týchto cieľov riaditeľovi, ale aj zriaďovateľovi školy a školského zariadenia vyplýva aj ďalšia úloha t. j. pri schvaľovaní plánov profesijného rozvoja musia zohľadniť aj potreby regiónu. V praxi to znamená, že ak pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec má v pláne pôsobiť naďalej v danom regióne, v danej škole, musí poznať sociálne podmienky, mieru bohatstva/chudoby a nezamestnanosti, každodenné radosti a starosti regiónu, aby vedel čo môže očakávať od svojich žiakov a od ich rodičov. **Región Gemer – a samozrejme aj mesto Rožňava – si musí uvedomiť, že prítomnosť odborných zamestnancov na školách a školských zariadeniach / špeciálnych pedagógov, psychologov, sociálnych pedagógov, logopédov atď. / v blízkej budúcnosti nebude/nemá byť vymoženosťou, ale nutnosťou.** Nakoľko vieme, že už v dnešnej dobe je ťažké a v niektorých prípadoch priamo nemožné získať takých odborníkov, bude potrebné hľadať a nájsť iné riešenia napr. poskytnutím a zabezpečením kvalitného a v regióne nevyhnutného ďalšieho vzdelávania – rozširujúceho štúdia – pedagogických zamestnancov. Aj v týchto prípadoch môže ponúknuť pomoc REK formou zabezpečenia takýchto vzdelávaní priamo tu v regióne /zabezpečením detašovaného strediska vzdelávania v Rožňave/. Tu vidíme priestor aj na bližšiu spoluprácu materských, základných a stredných škôl a to zorganizovaním rôznych spoločných vzdelávaní zameraných na ich konkrétne potreby.

Odporúčanie:

1. **Zistiť záujem škôl a školských zariadení v meste/regióne o vzájomnú spoluprácu v oblasti ďalšieho vzdelávania so zameraním – okrem všeobecných – aj na skutočné regionálne potreby.**

4.15 Prevencia rizikového správania detí a žiakov

Primárnym poslaním školského vzdelávania a výchovy je efektívne vzdelávanie – teda vedenie žiaka k získavaniu informácií, ich kritickému posudzovaniu a triedeniu a nemenej dôležité je aj podnecovanie sociálneho a osobnostného rozvoja žiaka. Optimálne je, ak sa toto spojenie odrazí aj v stratégii školy zameranej na prevenciu najznámejších spoločensky nežiaducich javov v škole, medzi ktoré patrí užívanie návykových látok, agresia a šikanovanie.

Na základe metodických materiálov Štátneho pedagogického ústavu sa školské vzdelávanie musí zameriavať nielen na rozvoj kognitívnych schopností potrebných k získavaniu informácií,

ich kritickému posudzovaniu a triedeniu, no zároveň musí venovať veľkú pozornosť aj osobnostnému a sociálnemu rozvoju žiakov, pretože práve ten je dôležitým pilierom efektivity prevencie spoločensky nežiaducich javov, resp. rizikového správania.

K najčastejším prejavom rizikového správania v školskom prostredí patria problémy spojené s:

- experimentovaním, resp. rizikovým užívaním návykových látok (legálnych a nelegálnych drog),
- neprijateľným správaním (agresia, šikanovanie, aktuálny netolizmus spájaný s tzv. virtuálnymi drogami - riziká internetu, mobilnej komunikácie),
- prejavmi intolerancie k inakosti (telesnej, zdravotnej, rasovej, kultúrnej...).

Základom prevencie je rozvoj všeobecných kompetencií žiakov s dôrazom na:

- rozvoj sociálnych spôsobilostí, ktoré sú nápomocné pri orientácii v sociálnych vzťahoch, formovaní zodpovednosti za vlastné správanie a uvedomovaní si dôsledkov konania,
- posilňovanie komunikačných spôsobilostí s cieľom nasmerovať a získavať žiakov k preferovaniu konštruktívneho riešenia problémov a konfliktov, nácviku adekvátnych reakcií na stres, neúspech a kritiku,
- vytváranie pozitívnej sociálnej klímy v prostredí školy, ktorej základom je atmosféra dôvery, bezpečia, istoty a prijatia,
- formovanie pozitívnych postojov k spoločenským (mravným, morálnym) a humanistickým hodnotám.

Odporúčanie:

1. Komunikácia školy a rodiny

Pri príprave preventívnej stratégie školy majú byť účastní aj rodičia – veľkým prínosom je, ak sa priamo podieľajú na jej tvorbe, no najdôležitejšie je, ak chápu jej význam, poznajú jej obsah a akceptujú „pravidlá hry“ zakotvené v nej (postup riešenia problémov a vyskytnutých prípadov, opatrenia, možnosti pomoci, tresty). **Preto je vhodné, ak škola venuje náležitú pozornosť získavaniu rodičov tým, že ich podrobne informuje o cieľoch a konkrétnych plánoch školy v tejto súvislosti a motivuje ich k spoločnému postupu a zodpovednosti.**

2. Uplatňovanie kompetenčného prístupu vo výchovno-vzdelávacom procese – s dôrazom na rozvoj osobných a sociálnych spôsobilostí:

- aktivizujúce metódy a participácia (žiacov) v priebehu výchovy a vzdelávania,
- vhodné spôsoby pedagóga pri korigovaní rozdielnych názorov žiakov („nezhadzovanie“ tzv. nesprávnych názorov),
- iniciovanie (a udržanie) konštruktívnej diskusie so zapojením aj pasívnych žiakov tak, aby neutrpela kvalita vyučovania,
- využívanie metód zameraných na aktívne sociálne učenie, ktoré umožní mladým ľuďom efektívnejšie sa orientovať v sociálnych situáciách a medziľudských vzťahoch,
- začlenenie kritického myslenia do bežného vzdelávacieho procesu.

3. **Využívať možnosti získania finančných prostriedkov pre školy a školské zariadenia cez rozvojové projekty MŠVVaŠ SR – „Protidrogová prevencia“ a „Zdravie a bezpečnosť v školách“**
4. **Bližšia spolupráca s CPPPaP – spolupráca pri tvorbe a realizácii rôznych preventívnych programov. Najmä s ohľadom na aktuálne problémy v školách a triedach.**

5. Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu

Táto analytická časť je komplexným spracovaním zberu údajov, ktoré boli získané v dotazníkovom prieskume. Dotazníkový prieskum bol zameraný na oslovenie čo najširšieho okruhu respondentov, z ktorých nám odpovede poskytl:

- pedagogickí zamestnanci škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Rožňava,
- žiaci škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta,
- rodičia žiakov škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta.

Priami partneri našich škôl a školských zariadení t. j.:

- predsedovia rád škôl pri školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta;
- vedenia škôl a školských zariadení v územnej pôsobnosti mesta /MŠ, ZŠ, SŠ/;
- odbor sociálnych vecí a rodiny a terénni sociálni pracovníci;
- Technické služby mesta Rožňava;
- Olympijský klub Gemer,
- Mestská polícia,
- Odbory ZO OZ pri MŠ Štítnická,
- CVČ.

Ďalší partneri našich škôl a školských zariadení:

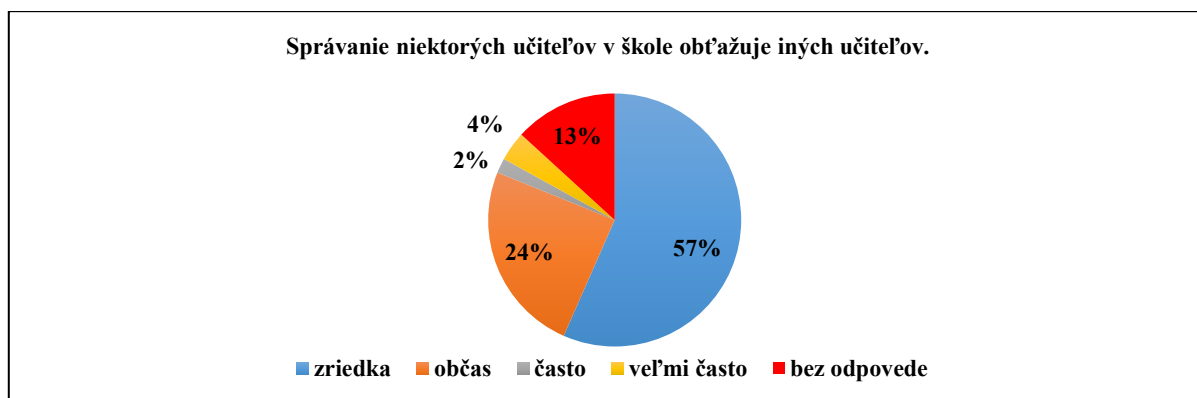
- CPPPaP a ČŠPP,
- divadlo Actores,
- vedenie Banického múzea v Rožňave,
- Zväz maďarských pedagógov na Slovensku – oblasťný výbor Rožňava
- Gemerská knižnica P. Dobšinského v Rožňave,
- ÚPSVaR - oddelenie podpory ochrany detí pred násilím.

Dotazníkový prieskum bol vyhodnotený viacerými spôsobmi a metódami tak, aby z neho bolo získaných čo najviac informácií, podkladov a argumentov pre tvorbu Konceptie a SWOT. Taktiež bude slúžiť ako autoevalvačný nástroj pre školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. V Konceptii nie sú uvedené všetky výsledky prieskumu, nakoľko je to obsahovo príliš rozsiahly materiál, snažili sme sa uviesť skôr tie okruhy a konkrétne odpovede, ktoré bude potrebné v budúcnosti riešiť resp. ich monitorovať a prehodnocovať. Kompletný

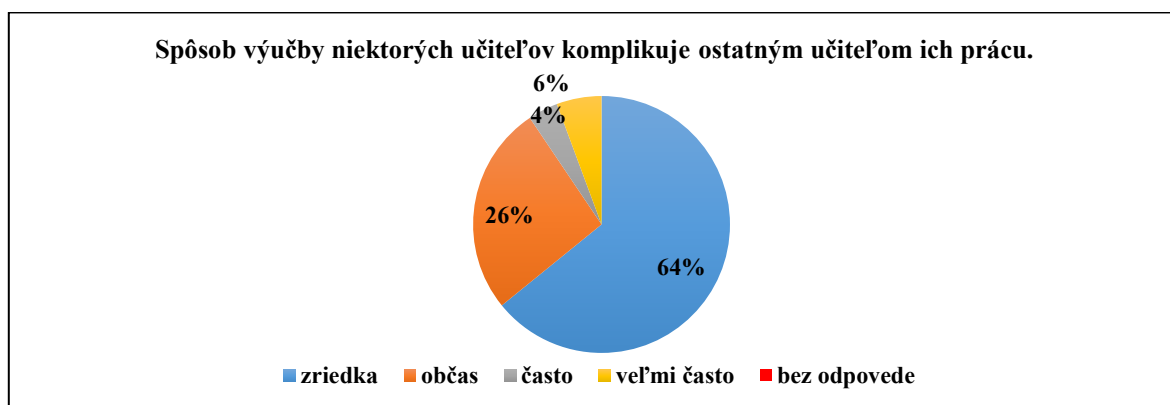
materiál – všetky výsledky dotazníkového prieskumu – bude zverejnený ako príloha ku Koncepcii.

5.1 Dotazník - učitelia MŠ

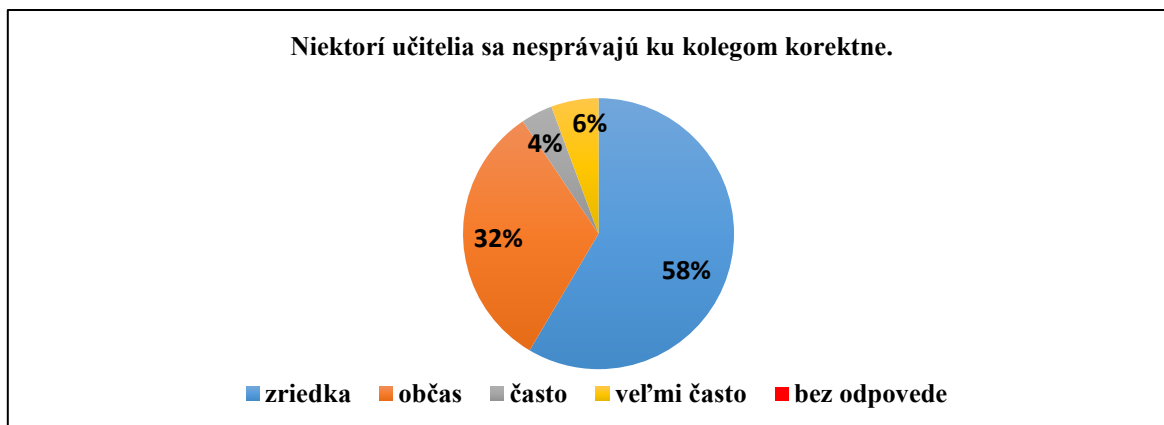
24% učiteľov sa vyjadrilo, že ich občas správanie kolegov v škole obťažuje, 2% -často, 4 % - veľmi často a dokonca 13% sa radšej nevyjadrilo k tejto otázke.

36 % (26% - občas, 4% - často, 6 % - veľmi často) učiteľov sa vyjadrilo, že spôsob výučby niektorých ich kolegov im komplikuje ich prácu.

42% učiteľov sa vyjadrilo, že ich kolegovia sa nie vždy správajú korektne ku svojim kolegom (32% - občas, 4% - často, 6 % - veľmi často).

Výstupy z dotazníka MŠ učitelja a rodičia - zhrnutie

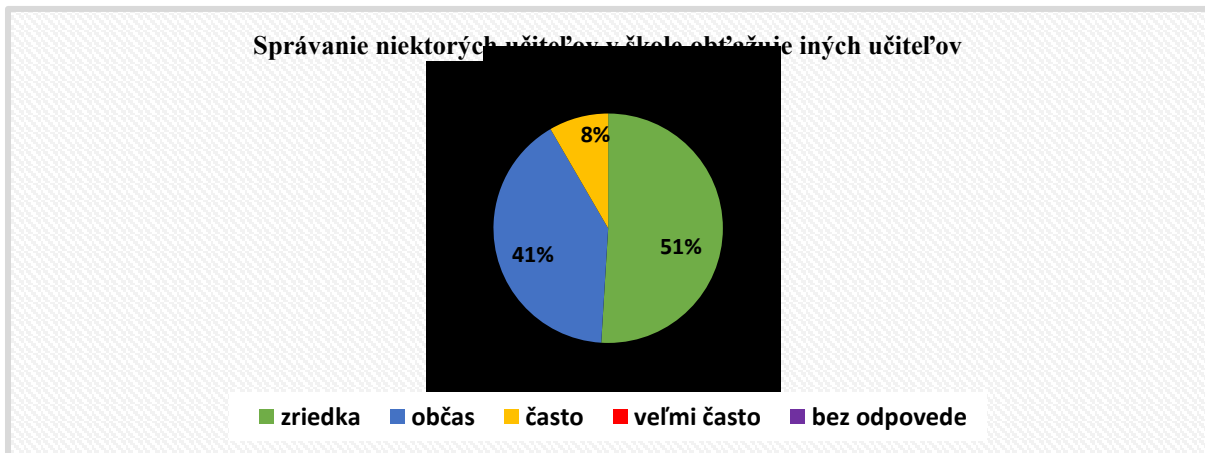
- 24% učiteľov sa vyjadrilo, že ich občas správanie kolegov v škole obťažuje a 13% sa nevyjadrilo k tejto otázke vôbec.
- 36 % učiteľov sa vyjadrilo, že spôsob výučby niektorých ich kolegov im komplikuje ich prácu.
- 42% učiteľov sa vyjadrilo, že ich kolegovia sa nie vždy správajú korektne ku svojim kolegom.
- Každý tretí opýtaný rodič sa alebo nevyjadril alebo nebol spokojný s poskytovaním elementárnych základov jazyka.
- 89 rodičov z 310 sa vyjadrilo na otázku, či poskytuje materská škola ako krúžok cudzí jazyk negatívne a 81 rodičov neodpovedalo vôbec.

5.2 Dotazník učitelja ZŠ a ZUŠ

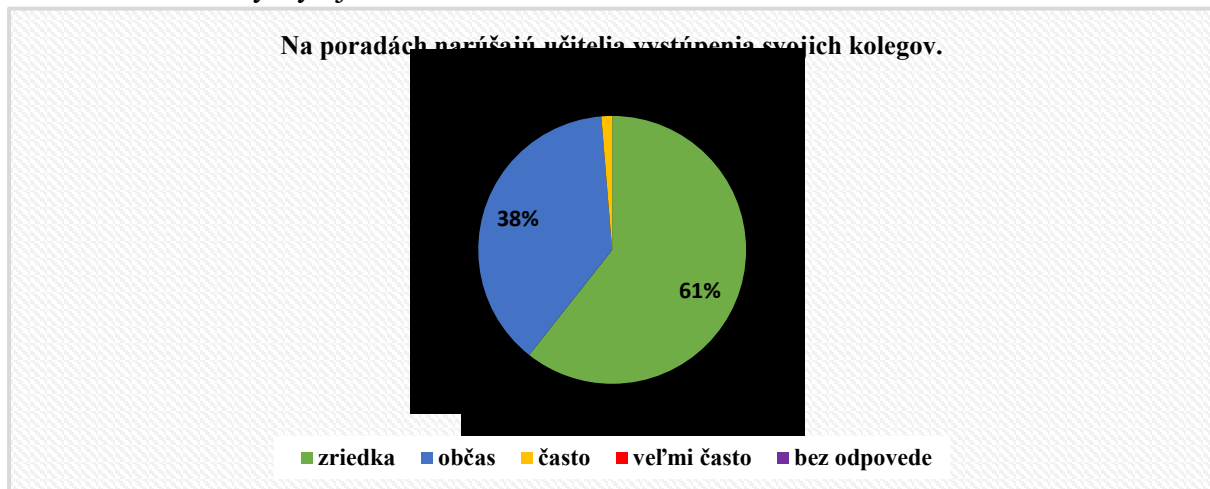
Klíma na škole/správanie učiteľov

Skoro polovica (49 %) učiteľov tvrdí, že **ich správanie niektorých kolegov v škole obťažuje** (41 % - občas, 8 % - často). Z krátkodobého pohľadu nemusia mať tieto výstupy zásadný význam. Žiaľ, z pohľadu kumulácie záťažových situácií v tímoch môže byť práve tento fakt spúšťačom problémových vzťahov a toxického prostredia v školskom kolektíve.

Riešením je nastavenie efektívnej a otvorenej komunikácie, kde nebude chýbať empatia a schopnosť vykomunikovať si problémové správanie. V mnohých školských kolektívoch je riešením spoločné vypracovanie tzv. socioprávidiel.

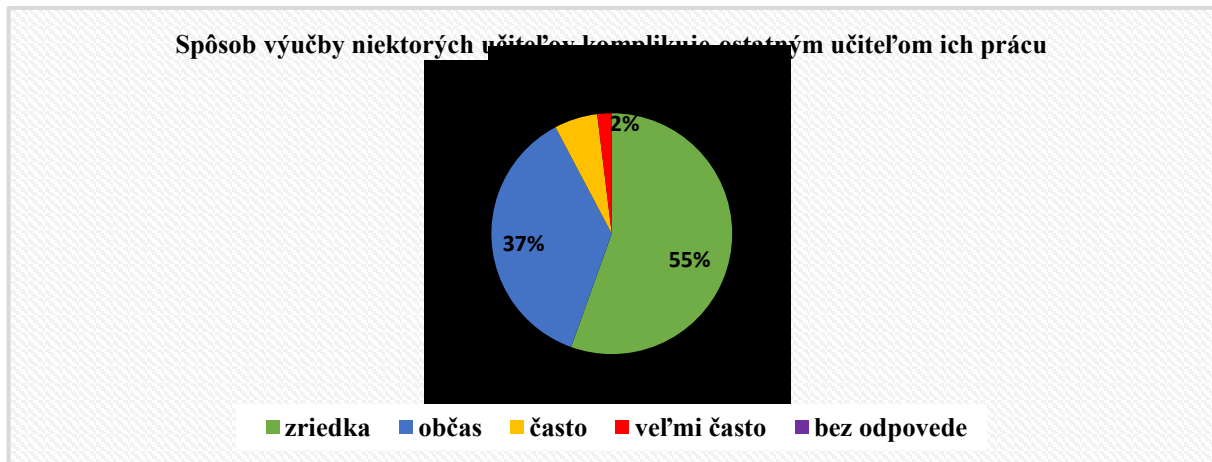

Vzájomný rešpekt a akceptácia kolegov je ďalší aspekt budovania pozitívnej klímy v kolektíve. Pri otázke na správanie sa kolegov počas porád uviedlo 38 % - občas rušivé správanie kolegov na poradách a 1 % časté narušenie kolegov. Šesť z desiatich učiteľov uviedlo, že takéto prípady sa v ich zborovni vyskytujú zriedka.

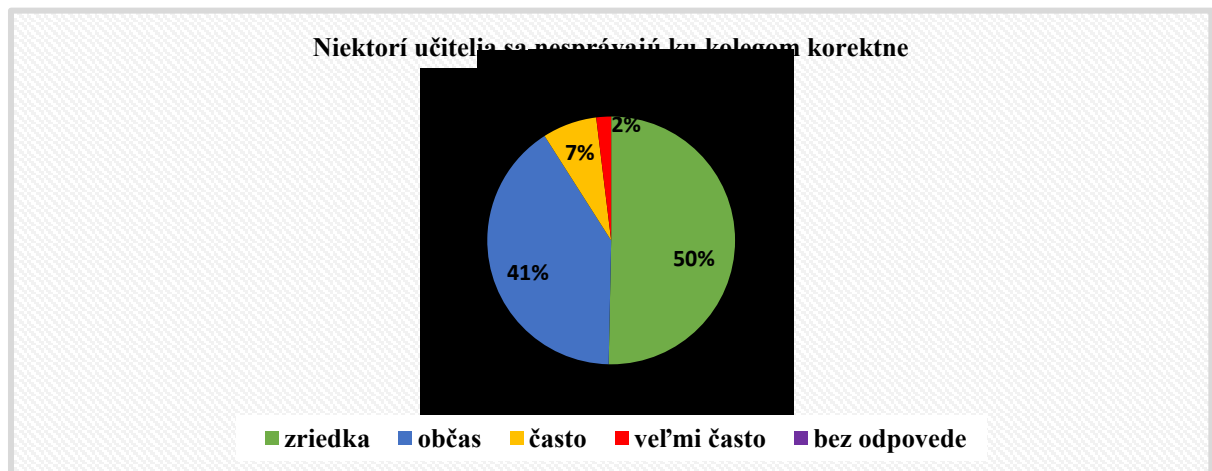

Každý učiteľ má zaužívaný spôsob výučby a využíva rôzne prístupy a nástroje pri vzdelávaní. Predpokladom efektívnej práce so žiakom je komunikácia medzi učiteľmi a prispôbovanie prístupu učiteľov vzhľadom k možnostiam žiakov. Spôsob výučby kolegov mnohým (45%) sťažuje ich prácu. 37 % učiteľom občas, 6 % často a 2 % - veľmi často.

Výstupy prezentujú problémy v komunikácii pri práci so žiakmi resp. sú indikátorom problémov pri rôznorodosti prístupov na školách. Odpovede učiteľov môžu otvárať aj problematické otázky medzigeneračnej komunikácie, ale najmä nastavenia vízie škôl a ich napĺňanie vo vyučovacom procese.

Profesionálne vzťahy a ich nastavenie na pracovisku sú základom dosahovania cieľov, ktoré má škola pri výchove a vzdelávaní svojich žiakov. Vzťahová rovina historicky nie je v školských tímoch manažovaná a otvára možnosti subjektívnych pocitov, ktorých nie je venovaná dostatočná pozornosť. Vo výstupoch dotazníkov 5 z desiatich učiteľov uviedlo pocit, v ktorom sa niektorí učitelia nesprávajú ku svojim kolegom korektne.

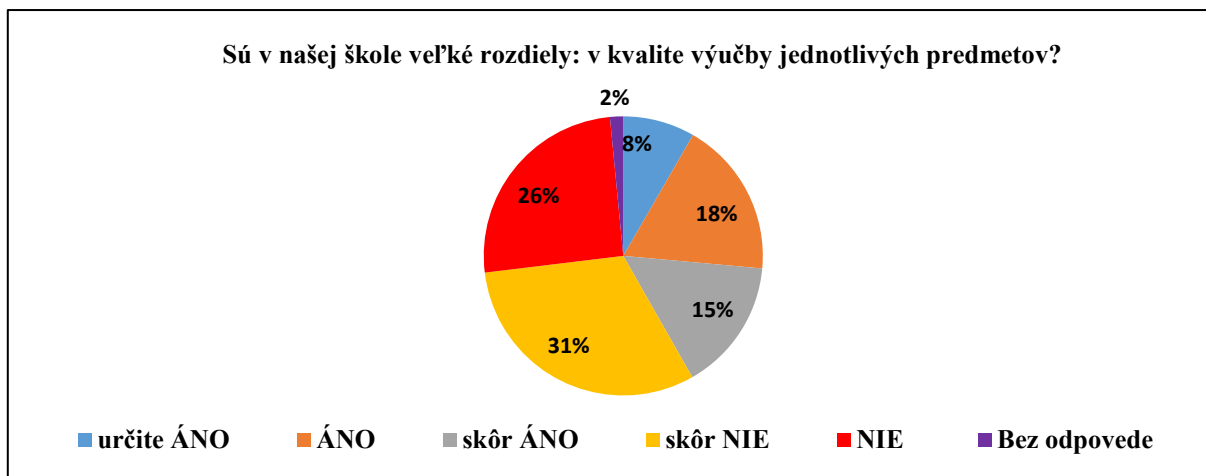
Výstupy z dotazníka ZŠ a ZUŠ učitelia - zhrnutie

- Skoro polovica (49 %) učiteľov tvrdí, že ich správanie niektorých kolegov v škole obťažuje.
- Spôsob výučby kolegov mnohým (45%) sťažuje ich prácu.
- Vo výstupoch dotazníkov 5 z desiatich učiteľov uviedlo, že sa niektorí učitelia nesprávajú ku svojim kolegom korektne.

5.3 Dotazník rodičia ZŠ a ZUŠ

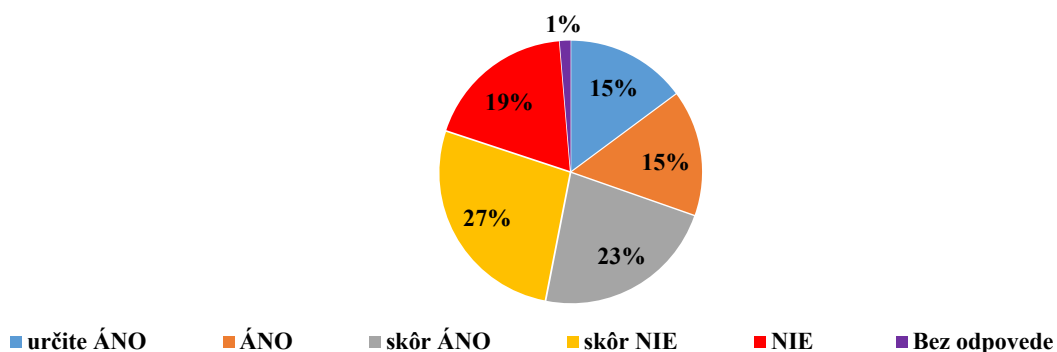
Rodičia sa vyjadrili, že v **kvalite výučby jednotlivých predmetov vnímajú rozdiely** (8 % - určite áno, 18 % - áno, 15 % - skôr áno), spolu 41%. Obdobne vnímajú rodičia aj náročnosť výučby jednotlivých predmetov.

Pre smerovanie školy a kontinuálne zlepšovanie kvality je vhodné obdobný dotazník opakovať v určitých frekvenciách.

Viac ako polovica rodičov, ktorí odpovedala, že vníma rozdiely v prístupe jednotlivých vyučujúcich. 15 % rodičov uviedlo, že určite áno, 15 % označilo áno, 23 % respondentov odpovedalo, že skôr áno, t.j. celkovo 53% respondentov . Odlišnosť v prístupe si uvedomujú aj samotní učitelia v otázkach venovaných sledovaniu spôsobov výučby.

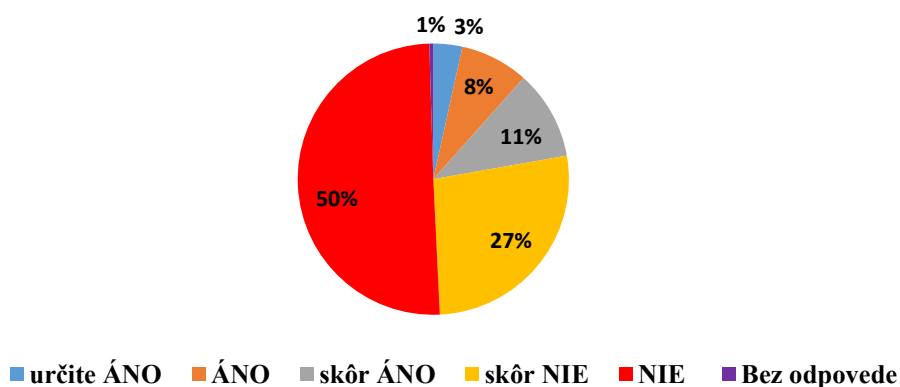
Sú v našej škole veľké rozdiely: v prístupe jednotlivých vyučujúcich?

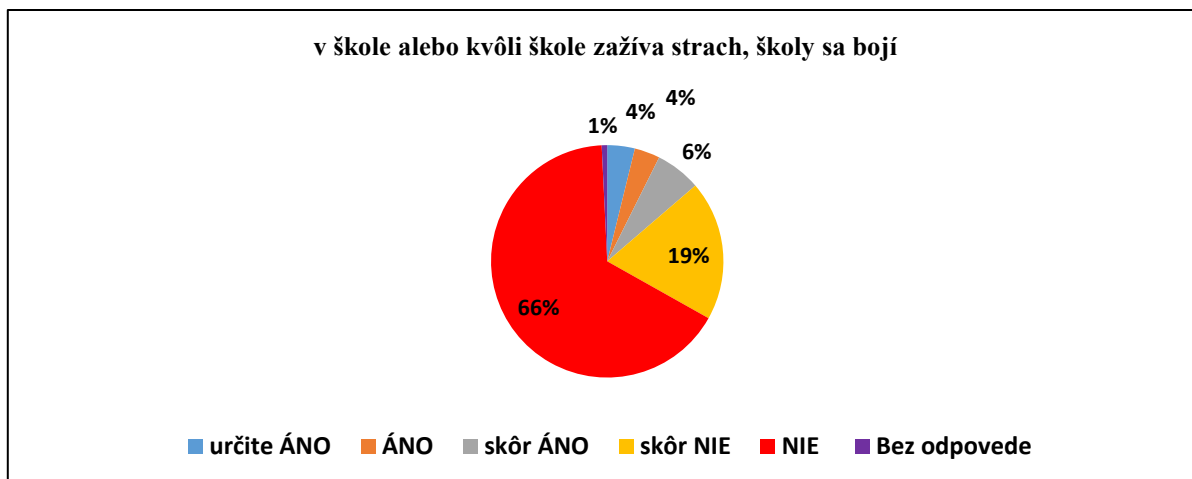
Riešením je lepšia komunikácia medzi učiteľmi a monitoring vyučovacích štýlov, ktoré sú úspešnejšie v daných triedach resp. v cieľových skupinách. Využívanie inovatívnych metód resp. ich nástrojov by sa malo postupne aplikovať do vyučovania. Aj online vyučovanie má rôzne možnosti a spôsoby využitia komunikačných nástrojov. Od transmisívneho prezentovania bez zapojenia žiakov do aktivít až po využitie interaktívnych aplikácií na aktívnu participáciu žiakov.

V otázke „**Posúďte prosím, s čím sa Vaše dieťa v škole stretáva a ako sa tu cíti:** Konflikty so spolužiakmi“ uviedli dvaja z desiatich rodičov, že ich dieťa (22%) má konflikty so spolužiakmi. Polovica rodičov nemá pocit resp. nevie, že by ich dieťa malo konflikt so spolužiakmi.

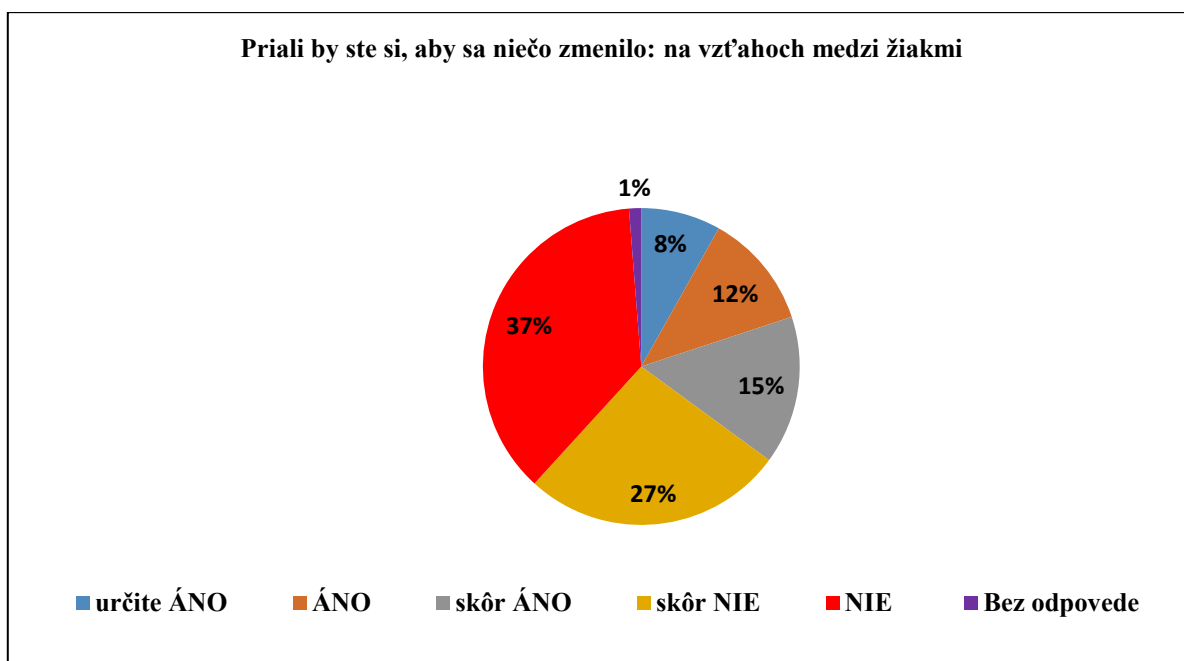
má konflikty so spolužiakmi

14 % rodičov vníma, že ich dieťa zrejme zažíva v škole strach a bojí sa. 85% rodičov uviedlo v tejto otázke odpoveď nie alebo skôr nie.

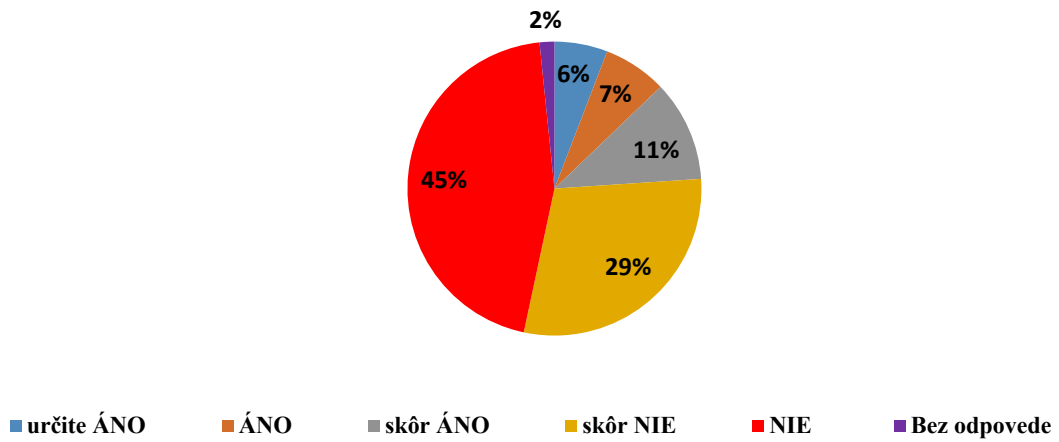

Výsledky poukazujú na skutočnosť, že vzťahy medzi žiakmi majú potenciál na zlepšenie (nadväznosť na otázku č.14c - konflikty so spolužiakmi) $8 \% + 12 \% + 15 \% = 35 \%$, viac ako tretina rodičov vníma, že by radi zaznamenali zmenu vo vzťahoch medzi žiakmi na škole.

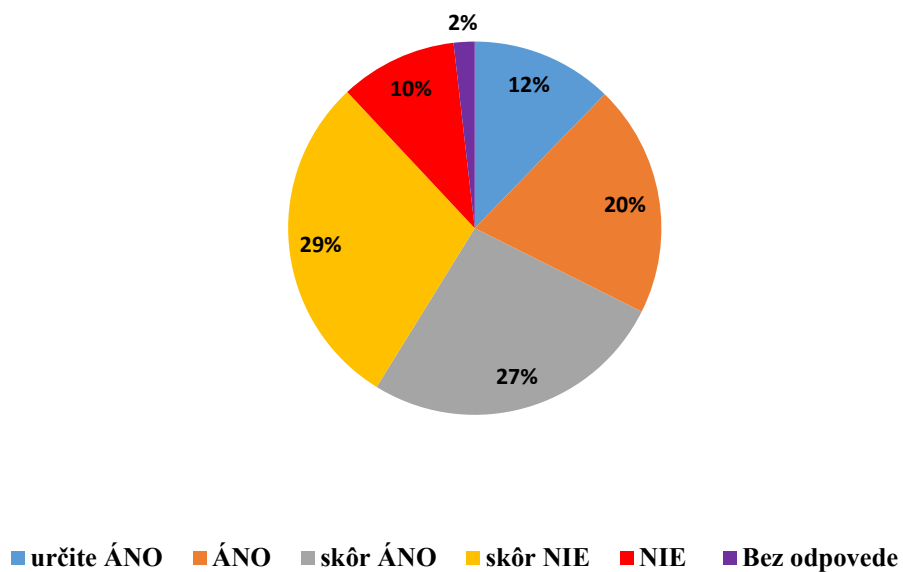
Kumulovane **24 % rodičov by privítalo zmenu v jednaní učiteľov voči žiakom**. 45 % rodičov považuje jednanie so žiakmi za adekvátne a potrebu zmien určite nepocitujú.

Priali by ste si, aby sa niečo zmenilo: na jednaní učiteľov so žiakmi

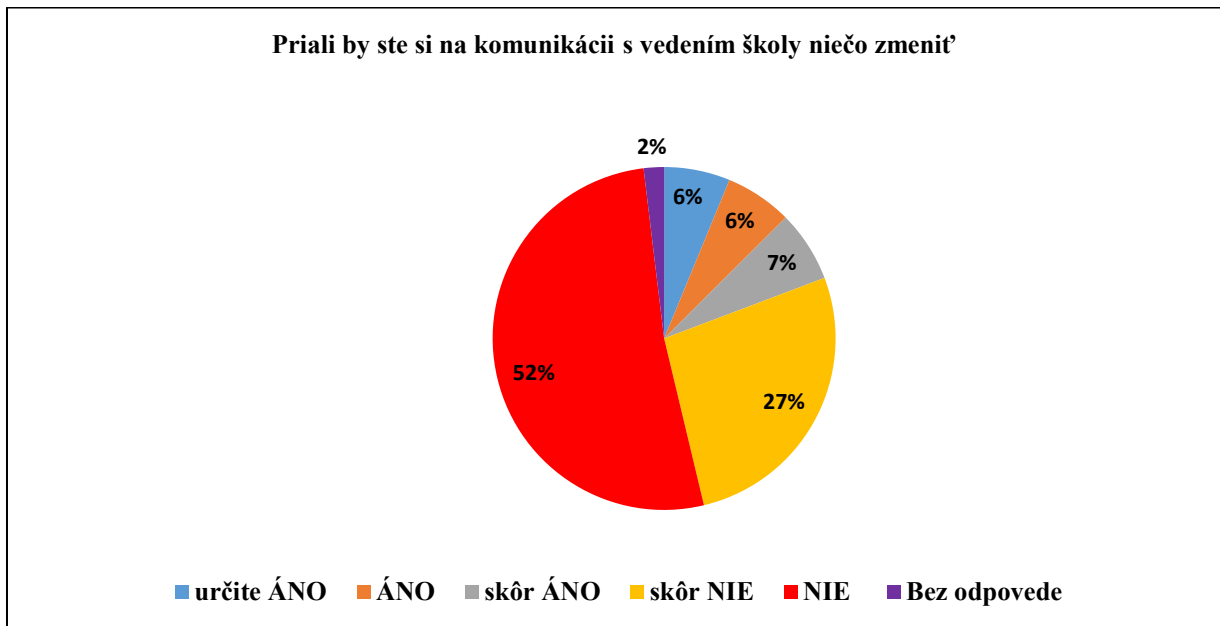

V dotazníku rodičov bola otázka na zistenie odpovede nakoľko majú rodičia možnosť ovplyvniť dianie v škole. 39 % rodičov má pocit, že nemôže ovplyvniť dianie v škole. 12% rodičov označilo odpovede, že má „určite“ možnosť ovplyvňovať dianie v škole. 2% rodičov sa k otázke nevyjadrilo.

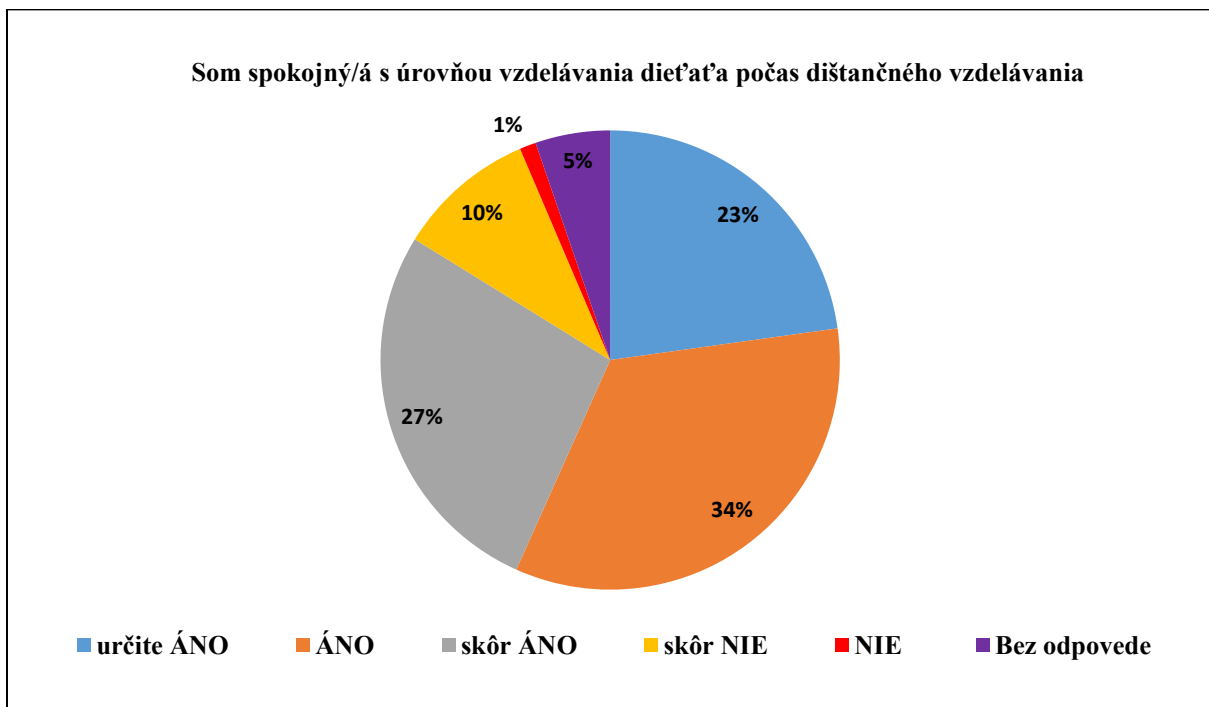
mám možnosť ovplyvniť dianie v škole

Posúďte prosím, ako ste spokojní s vedením školy: Priali by ste si na komunikácii s vedením školy niečo zmeniť? Na jednej strane sú rodičia celkovo spokojní s vedením, ale pri otázke týkajúcej sa spôsobu komunikácie sa 201 rodičov (19%) vyjadrilo, že by uvítali zmenu.

16 % rodičov nie je spokojných alebo sa radšej nevyjadri k úrovni vzdelávania dieťaťa počas dištančného vzdelávania. Tento parameter mohol v sebe zahŕňať neprístupnosť k zariadeniam, zasielanie veľkého počtu úloh bez vysvetlenia alebo aj náročný prechod na dištančnú formu.

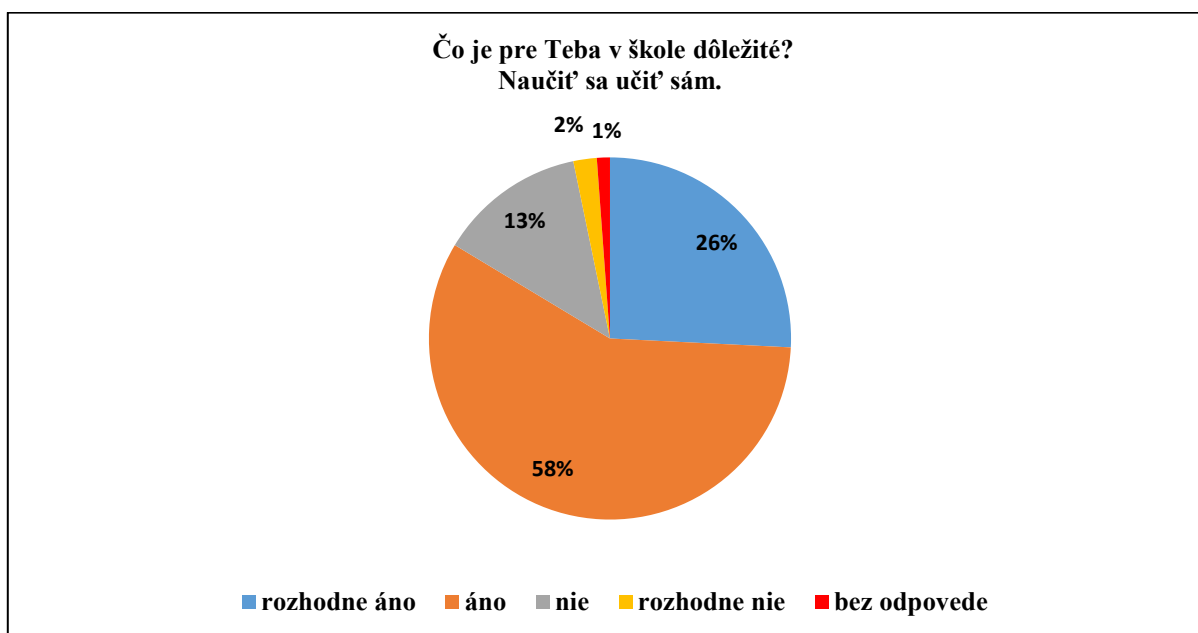

Výstupy z dotazníka ZŠ a ZUŠ rodičia - zhrnutie

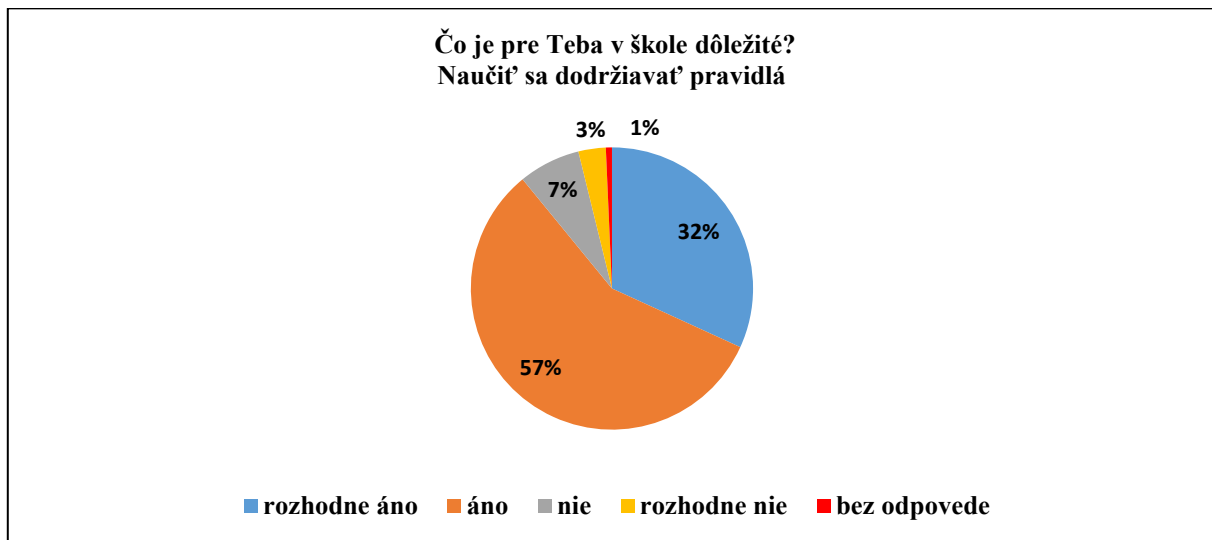
- Spolu 41% rodičov sa vyjadrilo, že v kvalite výučby jednotlivých predmetov vnímajú rozdiely.
- Dvaja z desiatich rodičov, že ich dieťa (22%) má konflikty so spolužiakmi.
- Kumulovane 24 % rodičov by privítalo zmenu v jednaní učiteľov voči žiakom.
- 39 % rodičov má pocit, že nemôže ovplyvniť dianie v škole. 12% rodičov označilo odpovede, že má „určite“ možnosť ovplyvňovať dianie v škole.

5.4 Dotazník žiaci ZŠ / 5. -9. ročníky /

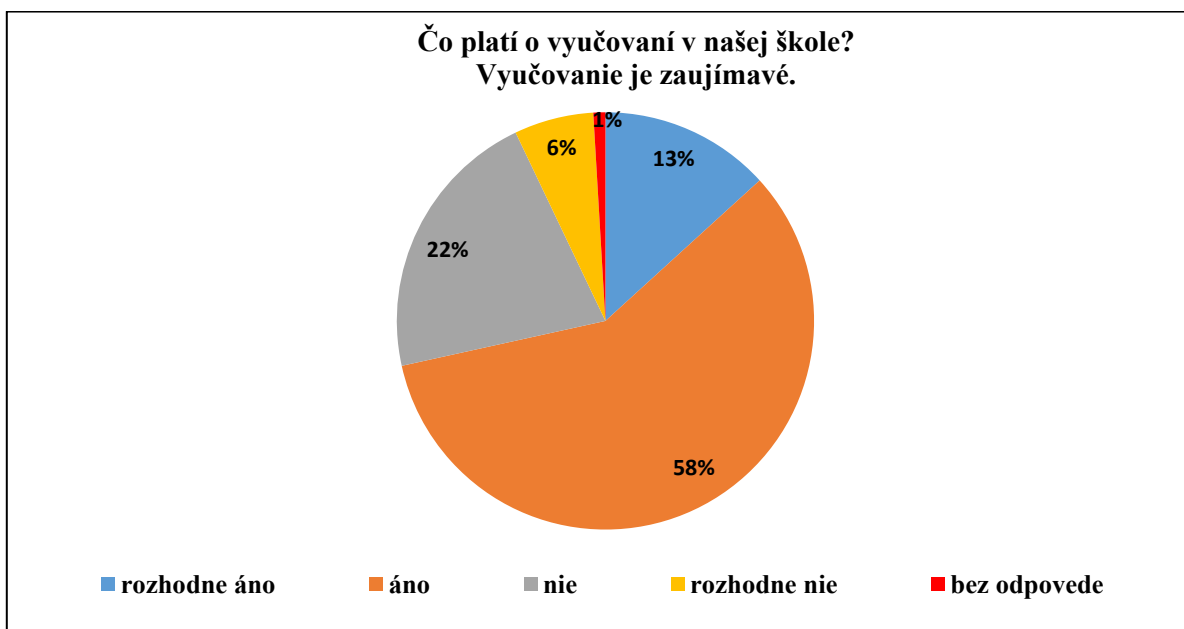
Predpokladom pre zvládnutie vzdelávania je samotná motivácia žiaka. Súčasťou tejto motivácie je i porozumenie dôležitosti sa naučiť prijímať informácie a teda sa jedná o zručnosť sa učiť sám. 15 zo sto žiakov nepovažuje schopnosť vedieť sa sám učiť za dôležitú schopnosť, (13% - nie, 2% - rozhodne nie).

V otázke, čo je pre Teba dôležité, v časti „naučiť sa dodržiavať pravidlá“ každý desiaty žiak uviedol, že ho škola neučí dodržiavať pravidlá. Odpoveď rozhodne áno uviedla tretina žiakov. Šesť žiakov neuviedlo žiadnu odpoveď.

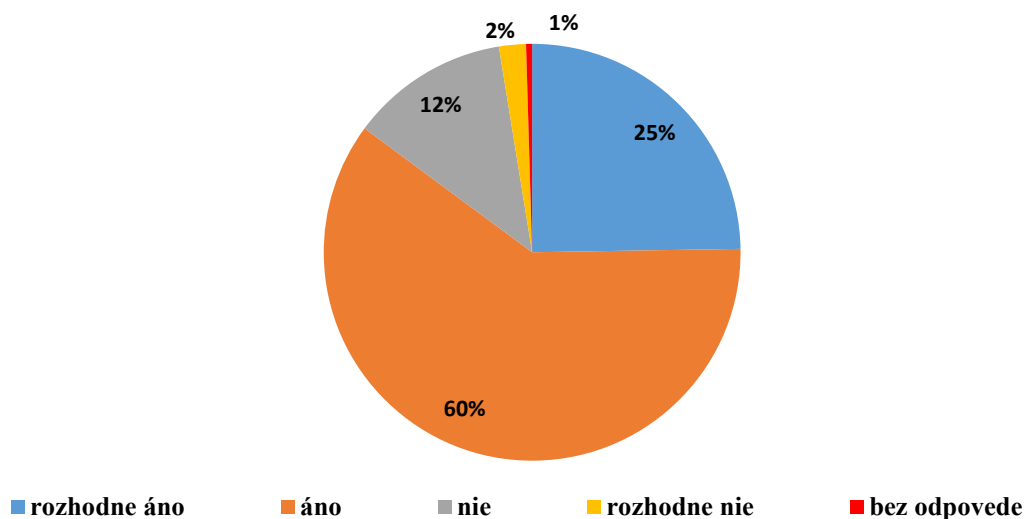

Z výsledkov dotazníka vyplýva, že až 28% žiakov (237) uviedlo vyučovanie ako nezaujímavé. Len 13% uviedlo, že vyučovanie je pre nich rozhodne zaujímavé. 8 žiakov pri tejto otázke neuviedlo žiadnu odpoveď.

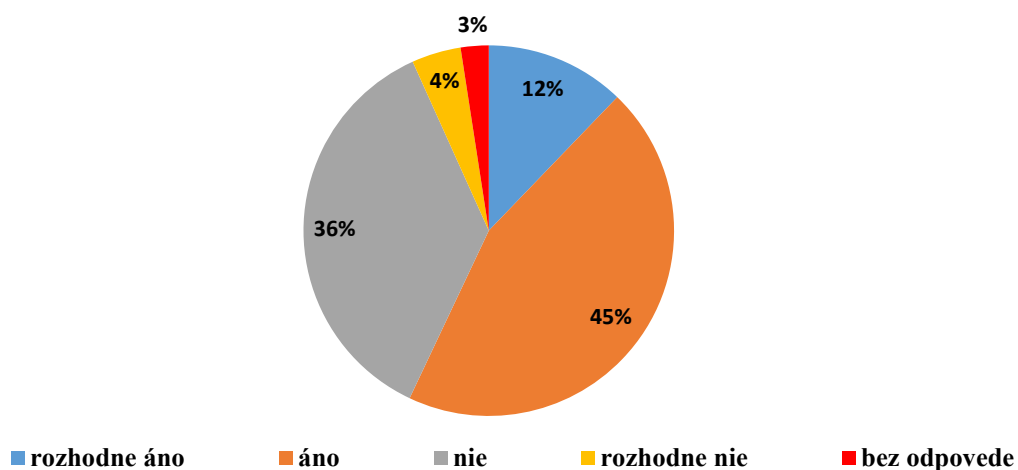
14 % žiakov nemá pocit, že ich učitelia vedú k samostatnému učeniu. Len štvrtina žiakov uviedla „rozhodne áno“ pri hodnotení výroku „Učitelia ma vedú k tomu, aby som sa vedel/a učiť samostatne“.

**Čo platí o vyučovaní v našej škole?
Učítelia ma vedú k tomu, aby som sa vedel/a učiť samostatne.**

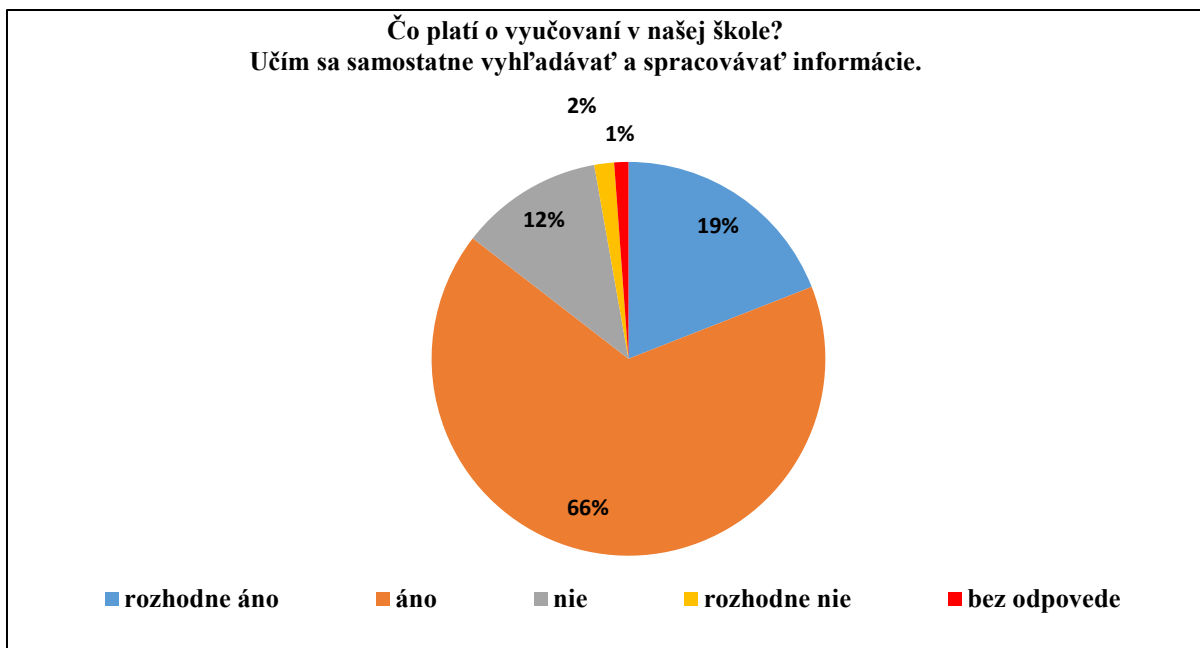

40 % žiakov uviedlo v dotazníku, že počas vyučovania nepracujú vo dvojiciach alebo skupinách. Rozhodne áno uviedlo 12% žiakov. Výsledok môže súvisieť s využívaním transmisívneho vyučovacieho štýlu učiteľov.

**Čo platí o vyučovaní v našej škole?
Na vyučovaní často pracujeme vo dvojiciach alebo skupinách.**

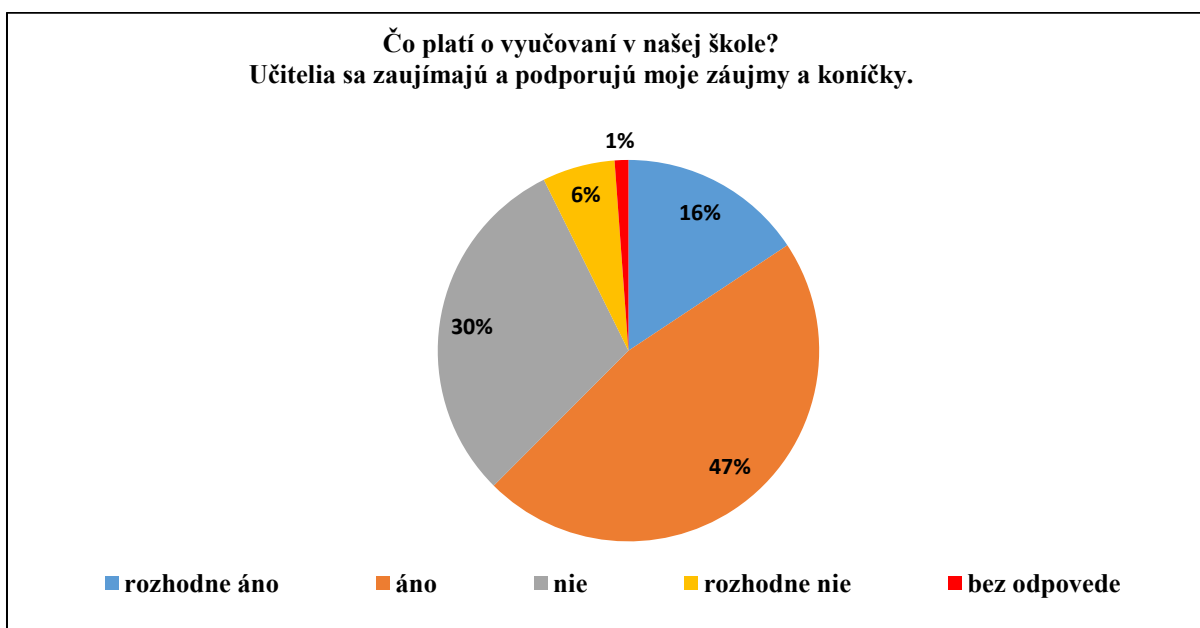

14% žiakov vo výstupoch dotazníka uviedlo, že na vyučovaní neučia samostatne vyhľadávať a spracovávať informácie. 19% žiakov však v tejto otázke uviedlo, že „rozhodne áno“.

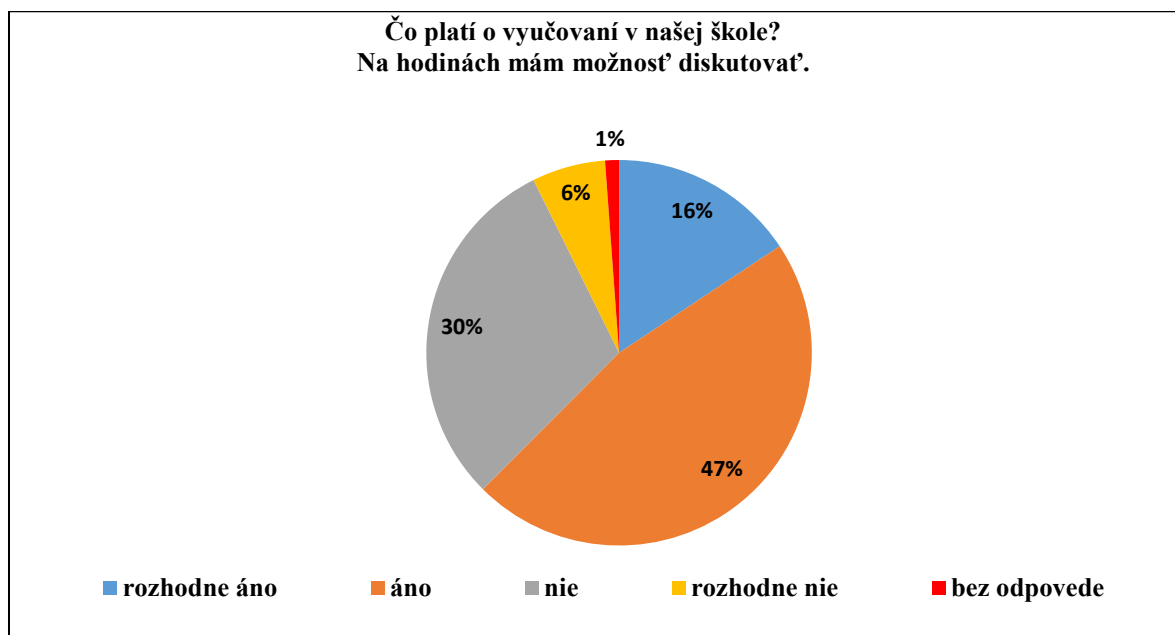

Medzi inovatívne prvky vzdelávania patria v mnohých školách aj projektové týždne resp. tematické prepájanie predmetov. V dotazníku až 23% žiakov vníma, že na školách je slabé projektové vyučovanie. 76% žiakov vníma prepájanie predmetov a využitie medzipredmetových vzťahov.

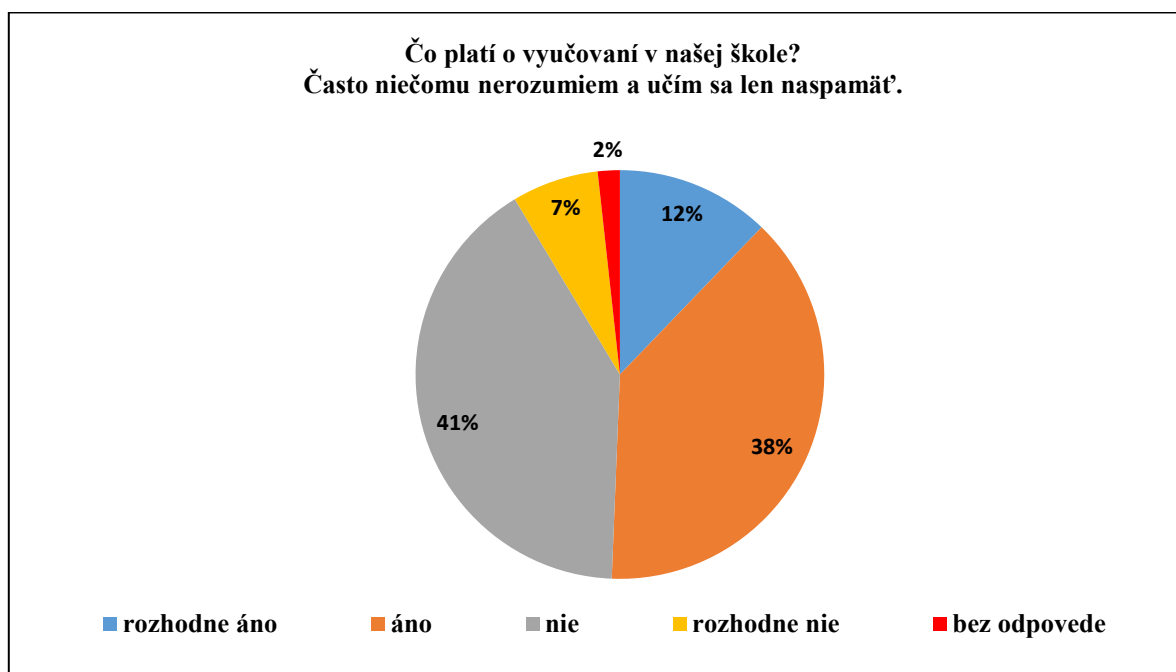
Rozhodne áno uviedlo 16% žiakov na vyjadrenie, učitelia sa zaujímajú a podporujú moje záujmy a koníčky. 36% žiakov uviedlo, že učitelia nepodporujú ich záujmy a koníčky.

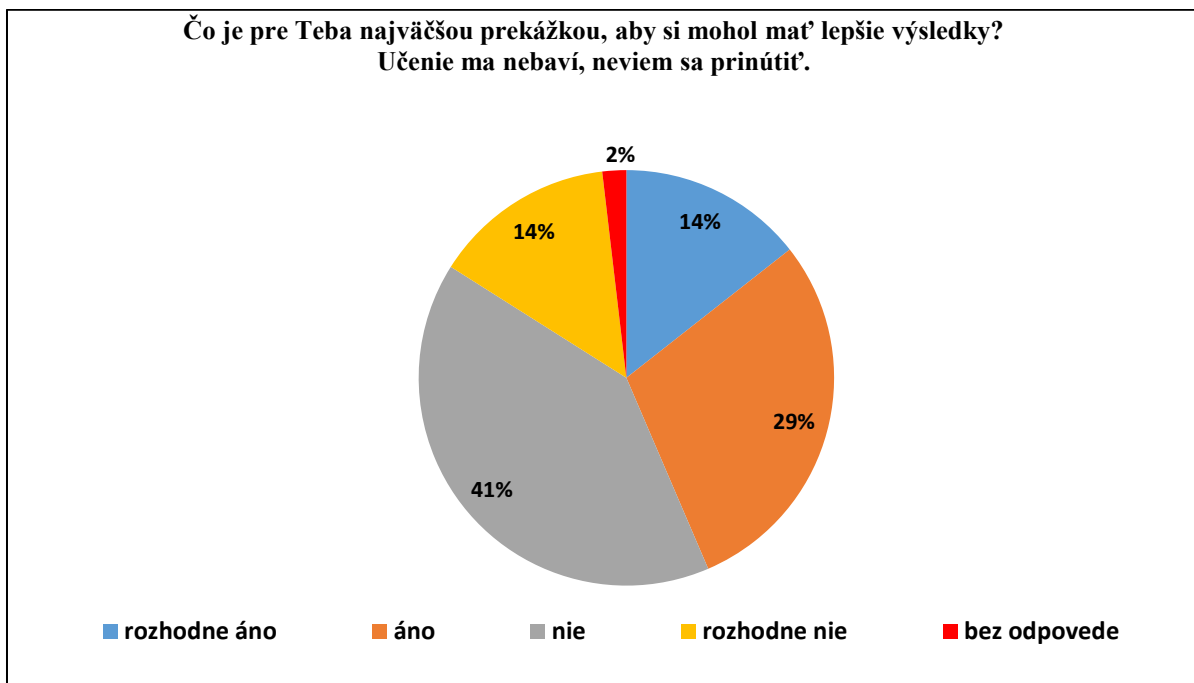
Medzi zručnosti 21.storočia sa zaraďuje aj argumentácia a schopnosť komunikovať a diskutovať. 36% žiakov tvrdí, že škola ich neumožňuje diskutovať. 63% žiakov vyjadrilo, že túto možnosť má. V tejto otázke je otázne vnímanie diskusie medzi žiakmi. V niektorých prípadoch sa nemusí jednať o diskusiu ku téme a obsahu učiva, ale nezáväzné rozprávanie.

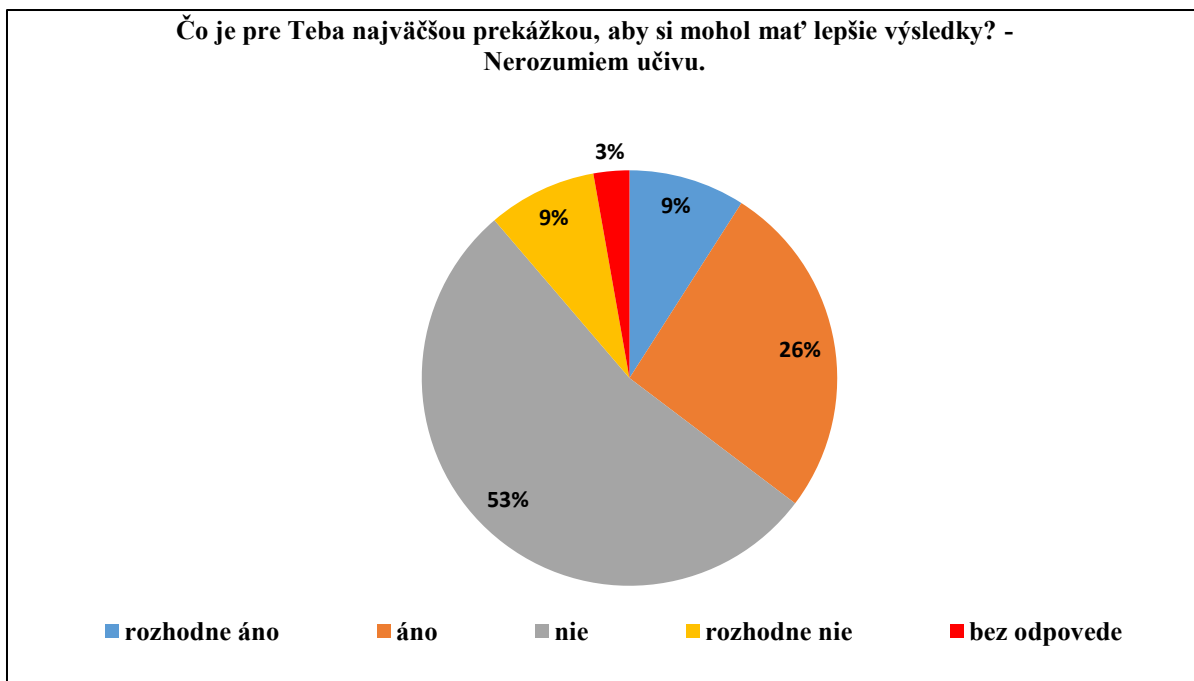
Jeden z kľúčových výstupov dotazníka žiakov. Až 50 % (436) žiakov tvrdí, že sa učí naspamäť, bez súvislostí. Táto informácia je dôležitá s ohľadom na nastavenie štýlov výučby. Memorovanie bez chápania súvislosti môže byť problémom pri riešení medzipredmetových vzťahov, pri budovaní korektných informácií. Poznatky získané v škole tak súžia len na kontrolné skúšanie, resp. na monitoring pre písomné testy. Neslúžia však na praktickú využiteľnosť v reálnom živote.

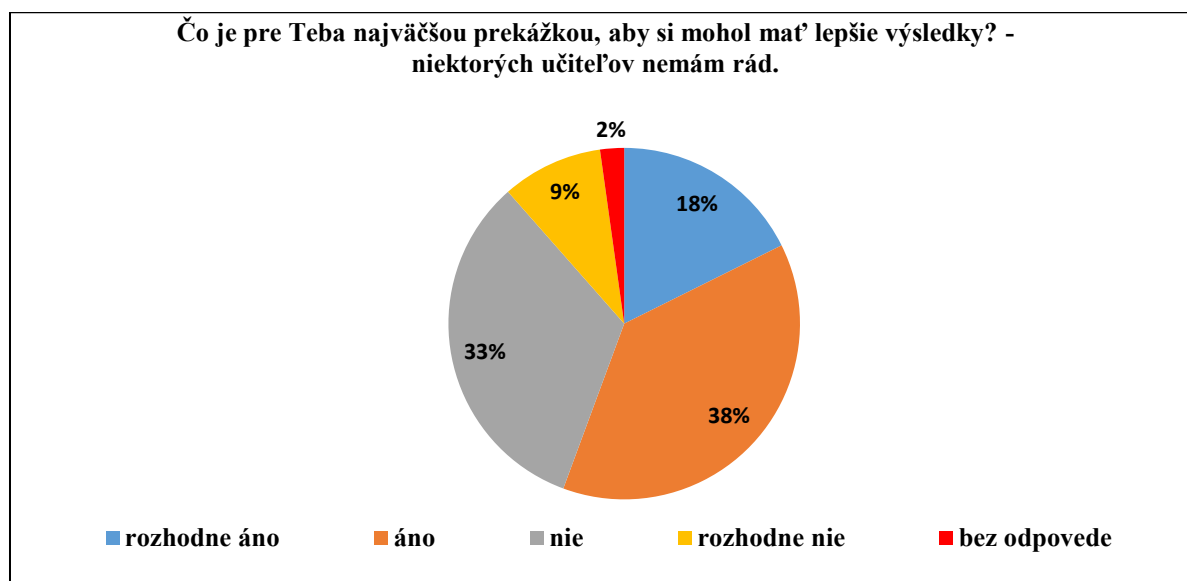
43% žiakov (375) uvádza ako prekážku pre lepšie výsledky skutočnosť, že ich nebaví učenie a nevedia sa k nemu prinútiť. Len 14% uviedlo tento dôvod ako nerelevantný.

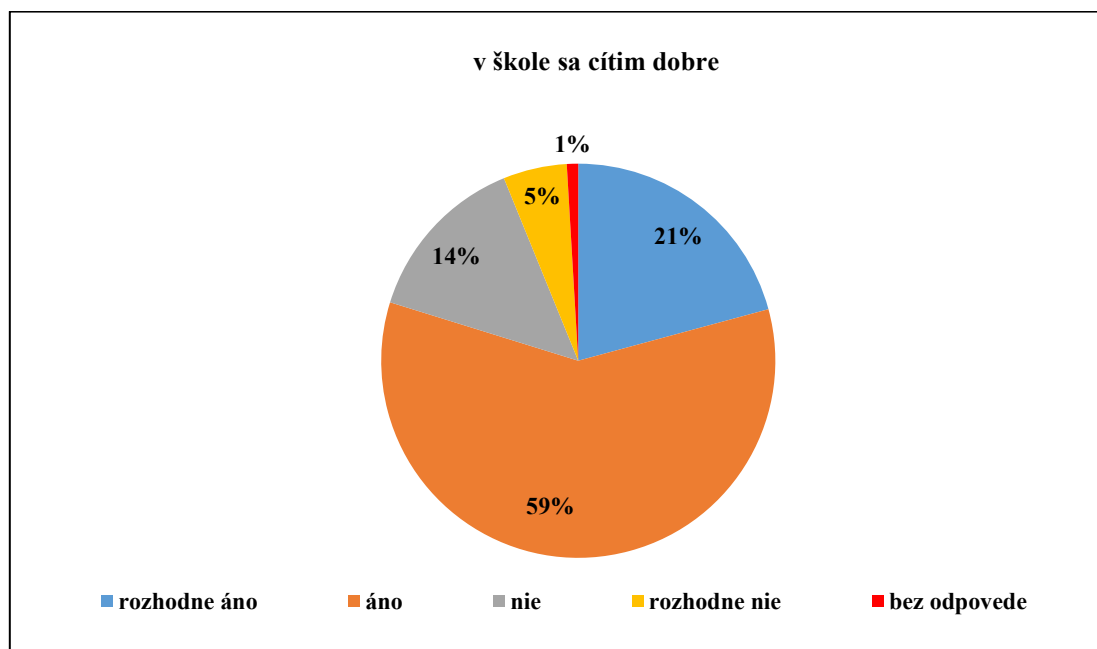
35% (304) žiakov sa v dotazníku vyjadrilo, že nerozumie učivu a to je dôvod, prečo nedosahuje lepšie výsledky. Tento výsledok, v kombinácii s odpoveďou na otázku porozumeniu učiva pri memorovaní, kde až 50% žiakov učivo síce memoruje, no nerozumie mu, reflektuje stav preferovaných učiteľských prístupov vo vyučovacom procese. 24 žiakov na túto otázku vôbec neodpovedalo.

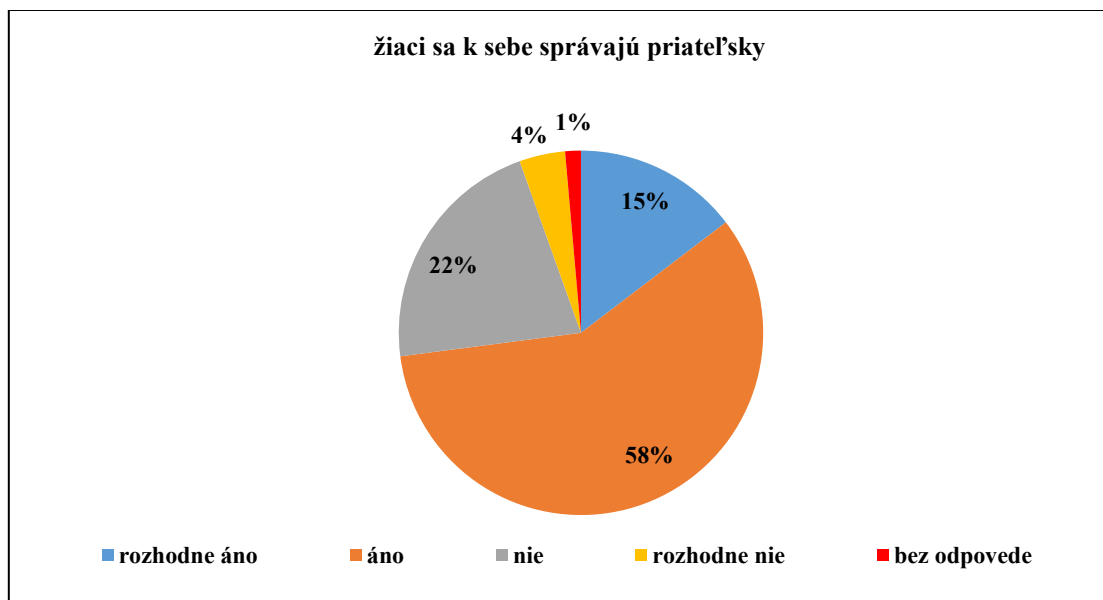
Spätná väzba získaná v dotazníku na otázku prekážok pre získavanie lepších výsledkov a príčine vzťahu s učiteľom (osobnosť učiteľa, jeho štýl výuky) bola na úrovni 56 % žiakov (479).

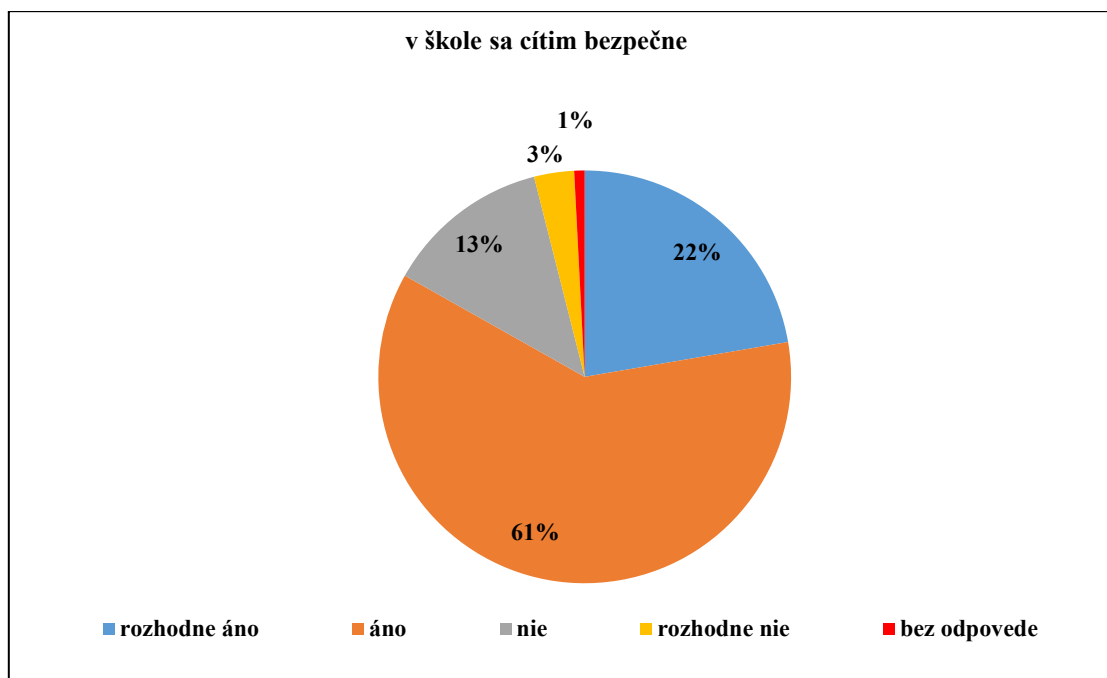
Na otázku vnímania školy odpovedalo 80% žiakov pozitívne. 19 % (166) žiakov sa necíti v škole dobre. Odpovede v tejto otázke zahŕňajú rôzne alternatívy. Napríklad vnímanie dobrého školského kolektívu, lepšieho fyzického prostredia ako doma, prístup ku teplej strave, kontakt s učiteľom. V každom prípade na pozitívnych pocitoch je možno stavať pri nastavovaní vyučovacích štýlov a pri výbere metód a nástrojov, ako skvalitniť vyučovací proces.

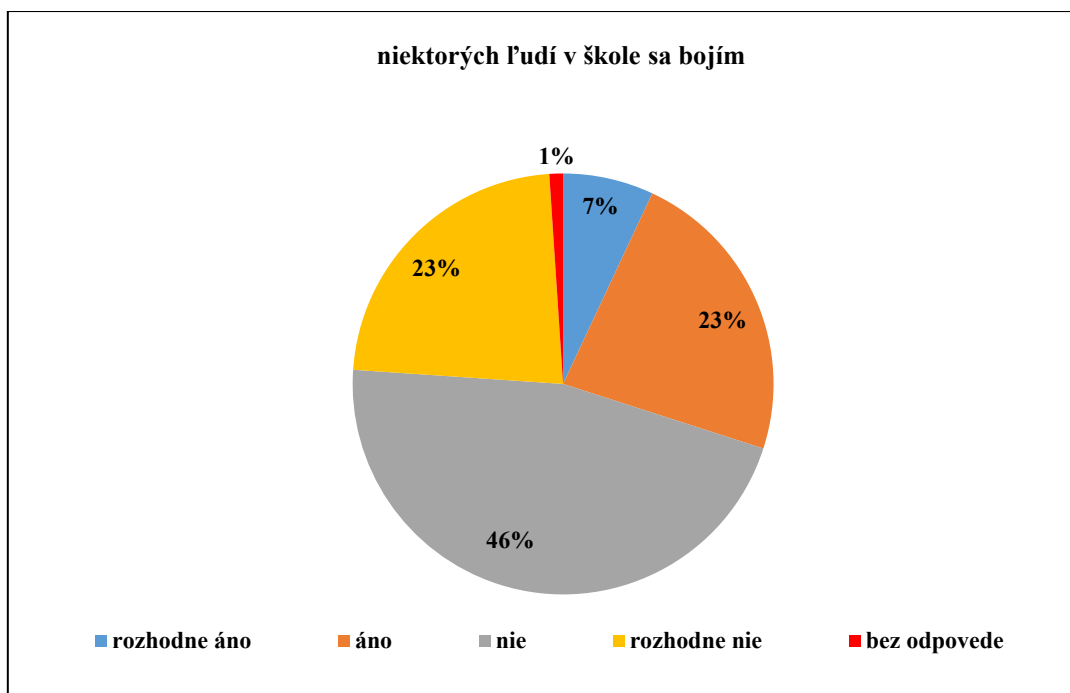
Vzťahová rovina v žiackych kolektívoch a jej vnímanie jednotlivými aktérmi je dôležitý aspekt na vytváranie pozitívnej klímy. V odpovediach až 26% (221) žiakov si nemyslí, že sa k sebe žiaci správajú priateľsky. Tento výsledok, kedy každý štvrtý žiak vníma problém vo vzťahoch, indikuje možné problémy, ktoré môžu mať vplyv na správanie, šikanovanie resp. agresiu v škole.

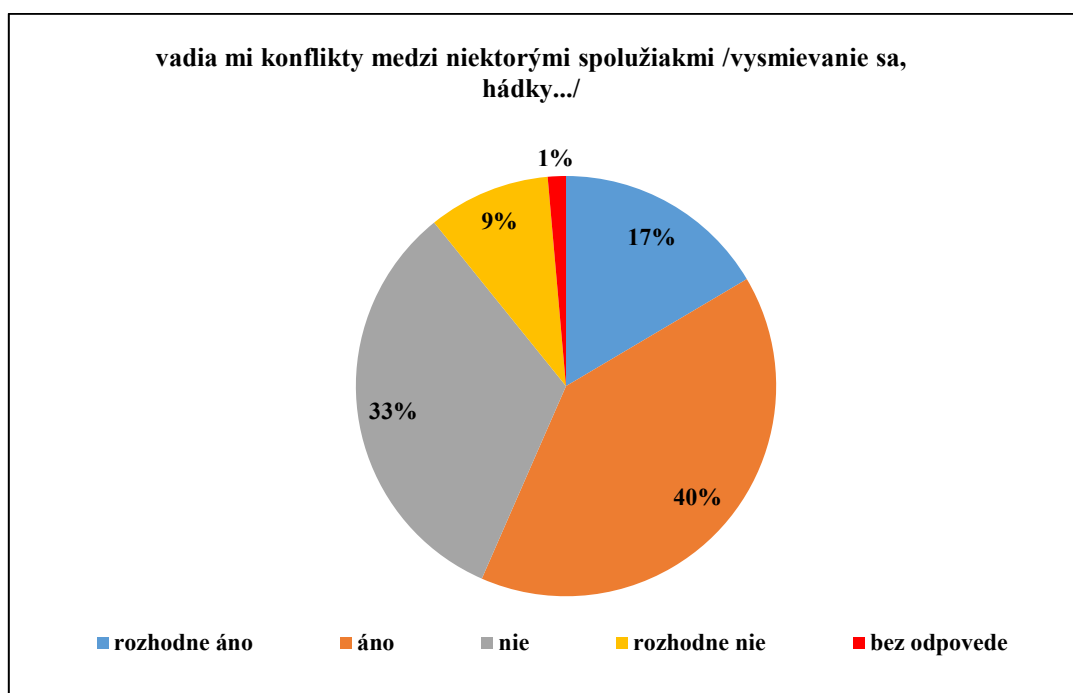
16% žiakov (138) sa necíti v škole bezpečne. Podobne je to aj v ďalšej otázke, či sa v triede medzi spolužiakmi cítia dobre. (116 žiakov nie, rozhodne nie).

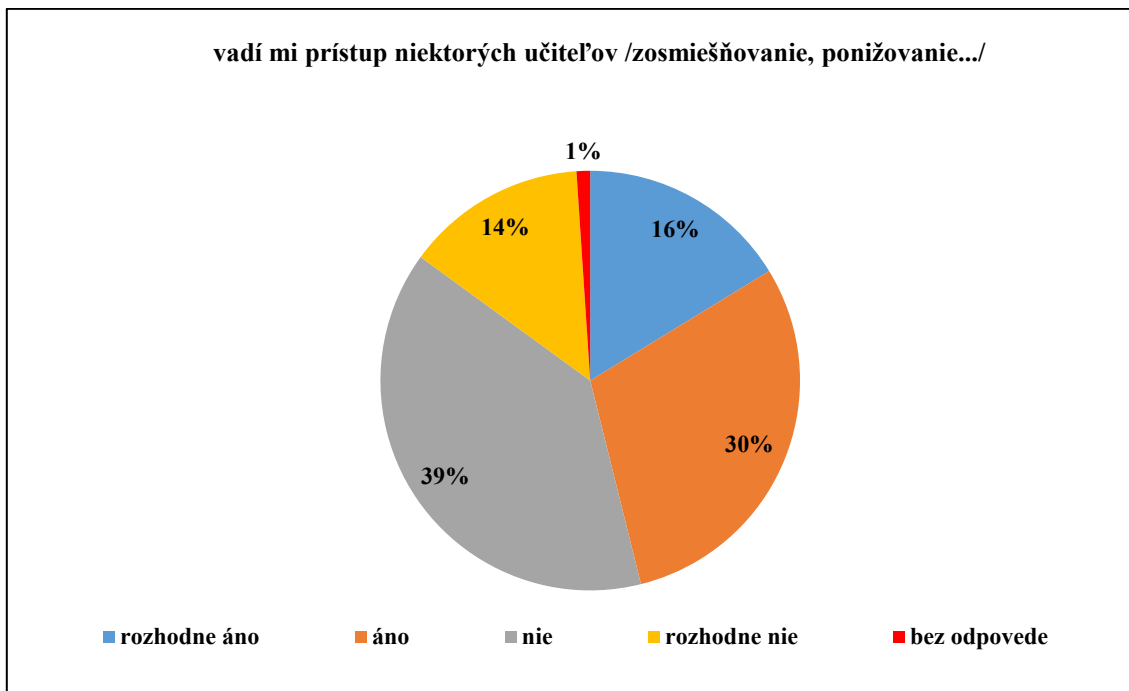
Výsledky v oblasti pocitu strachu ukazujú, že 30 % žiakov (258) sa bojí niektorých ľudí /pociťuje strach/. V triedach je potrebné odhaliť zdroj strachu. Vytvoriť platformu dôvery a tieto negatívne pocity u žiakov eliminovať.

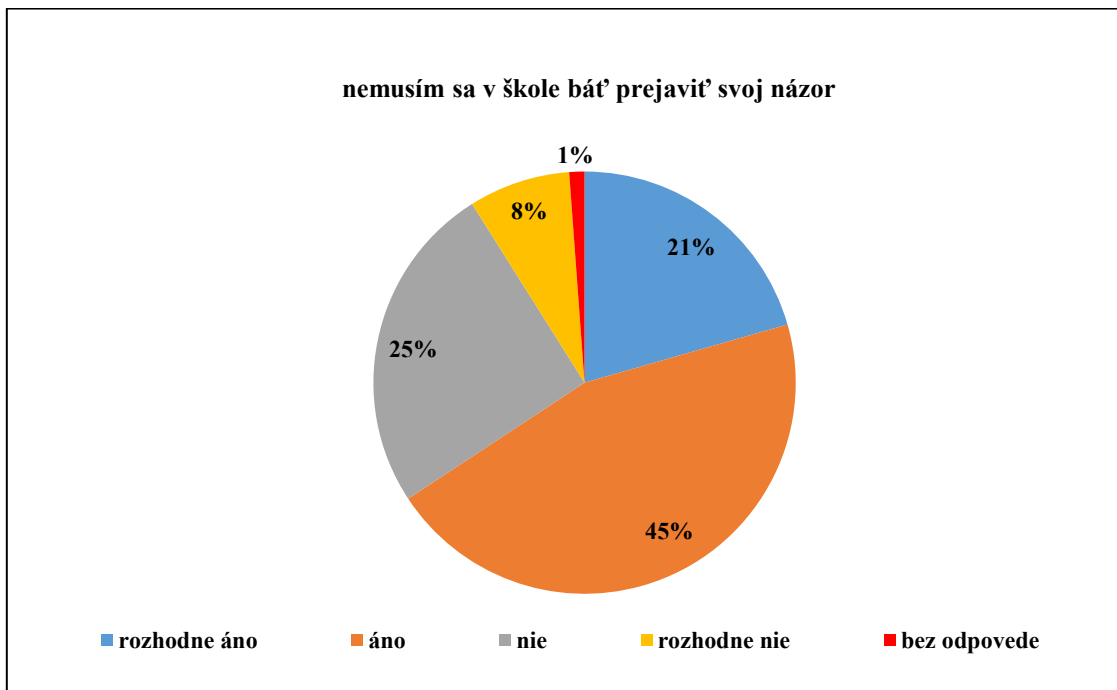
V otázke, či prekážajú žiakom konflikty s niektorými spolužiakmi sa až 57% (celkovo 487) žiakov vyjadrilo, že im vadí. Tento výsledok opäť otvára možnosti skvalitnenia práce inkluzívnych a odborných tímov v regióne. Z uvedeného vyplýva, že doterajšie aktivity riešenie problému škôl a odborných zamestnancov neposúvajú.

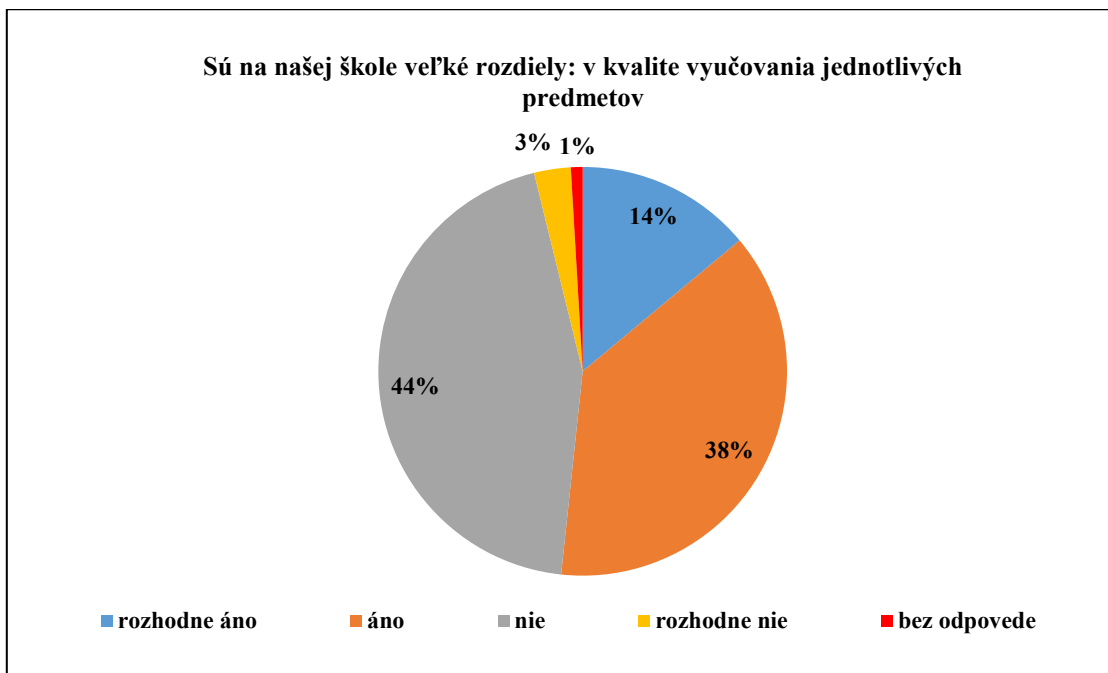
Problémom, ktorí žiaci vnímajú je prístup niektorých učiteľov. Ako príklady prejavov problémového prístupu bolo uvedené zosmiešňovanie resp. ponižovanie. Vadí to 46% žiakom.

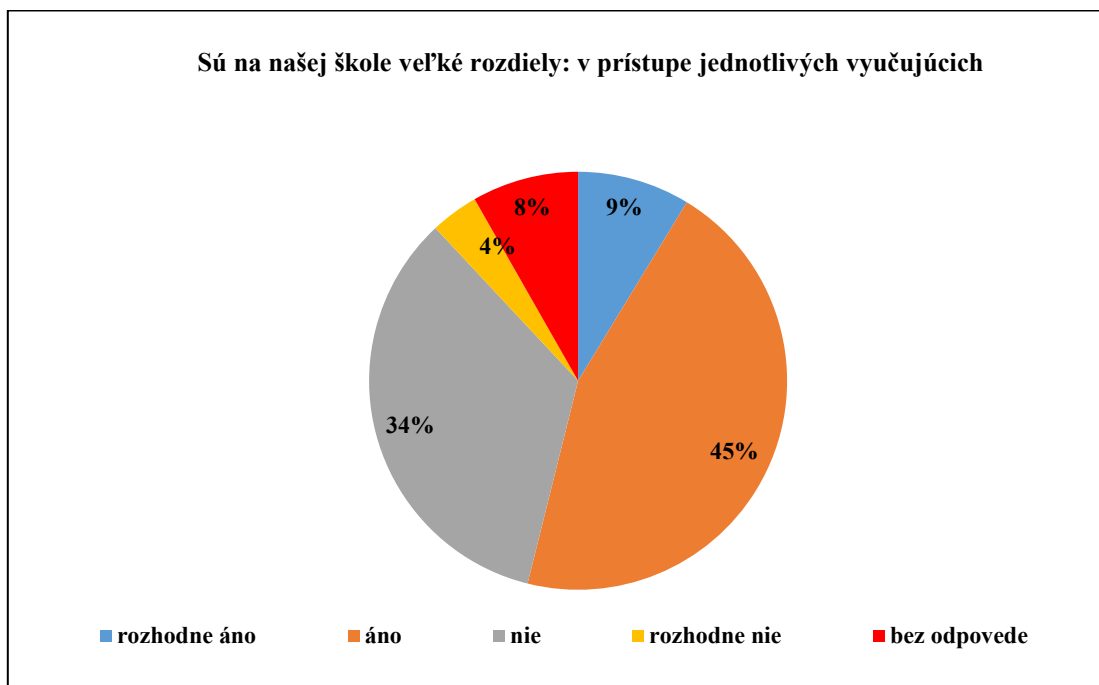
V dotazníku žiakov až tretina uviedla, že sa bojí vyjadriť svoj názor. Tento výsledok môže súvisieť s odpoveďami v iných otázkach, napr. nutnosť memorovania bez pochopenia obsahu učiva. U žiakov sa tak nebudujú zručnosti ako argumentácia, prezentácia názoru, kritické myslenie.

Jasné vízie školy pri práci so žiakom v škole sú predpoklad, že vhodné nastavovanie pedagogických prístupov vo vzdelávacom procese. 52% (445) žiakov vníma rozdiely v kvalite vyučovania jednotlivých predmetov. To isté platí aj o náročnosti – 482 žiakov sa vyjadrilo, že vníma tento rozdiel.

Až 54% žiakov cíti rozdiel v prístupe jednotlivých vyučujúcich. 71 žiakov neuviedlo žiadnu odpoveď.

Výstupy z dotazníka ZŠ žiaci - zhrnutie

- Každý desiaty žiak uviedol, že ho škola neučí dodržiavať pravidlá.
- Až 28% žiakov uviedlo vyučovanie ako nezaujímavé.
- 40 % žiakov uviedlo v dotazníku, že počas vyučovania nepracujú vo dvojiciach alebo skupinách.
- Až 50 % žiakov tvrdí, že sa učí naspamäť, bez súvislostí.
- 43% žiakov uvádza ako prekážku pre lepšie výsledky skutočnosť, že ich nebaví učenie a nevedia sa k nemu prinútiť.
- 35% žiakov sa v dotazníku vyjadrilo, že nerozumie učivu a to je dôvod, prečo nedosahuje lepšie výsledky.
- Na otázku vnímania školy odpovedalo 80% žiakov pozitívne.
- 26% žiakov si nemyslí, že sa k sebe žiaci správajú priateľsky.
- 46% žiakom vadí ponižovanie a zosmiešňovanie zo strany učiteľov.
- V dotazníku žiakov až tretina uviedla, že sa bojí vyjadriť svoj názor.
- 52% žiakov vníma rozdiely v kvalite vyučovania jednotlivých predmetov.
- 386 žiakov tvrdí, že keby sa sťažovalo, mohli by mať z toho väčšie problémy.
- 201 žiakov, ktorí odpovedali v dotazníku sa vyjadrilo, že učitelia na vyučovaní nepoužívajú zaujímavé pomôcky.

6. Prepojenie kľúčových výstupov dotazníka a základných priorít koncepcie

„Podľa predikcií a analýz pracovného trhu, je predpoklad, že až 65% žiakov na 1.stupni bude mať v budúcnosti povolania, pre ktoré dnes ešte nemáme vymyslený ani len názov.“

(Svetové ekonomické fórum)

Napriek meniacich sa podmienok rožňavské školstvo musí mať svoje jasné základné priority – ciele, ktorými sú:

1. **Zvyšovanie kvality škôl a ich vzájomné prepojenie,**
2. **Využívanie kapacít regiónu,**
3. **Dôraz na neustále sa zlepšovanie,**
4. **Optimalizácia a efektivita procesov,**
5. **Príprava budúcnosti pre ďalšie generácie,**
6. **Práca so špecifickými cieľovými skupinami.**

6.1 Zvyšovanie kvality škôl a ich vzájomné prepojenie

Kvalita školy

Vymedzenie obsahu pojmu kvalita školy by mal byť kolektívny proces. Sledovať kvalitu školy znamená zisťovať poznatky o vopred dohodnutých aspektoch práce školy, s ktorými sa následne pracuje. Výsledky tohto zisťovania majú byť interne diskutované a aktualizované vo vzťahu k predstave o kvalite, ktorá je prijatá v škole. Hovoriť o kvalite edukácie bez nadväznosti na autoevalváciu nemá zmysel. Autoevalvácia je krokom k udržiavaniu a zvyšovaniu kvality vzdelania a výchovy žiaka a k seba-realizácii učiteľa. V procese autoevalvácie je nutné stanoviť oblasti, ciele, kritériá a indikátory, metódy zberu a spracovania dát. Pri hľadaní kritérií sa ukázalo, že pozornosť učiteľov a žiakov sa sústreďuje aj na nekognitívne procesy v škole. Za kvalitnú považujú školu, v ktorej prevláda duch porozumenia, úcty a ústretovosti. Požiadavky na kvalitu edukácie by sme si mali klásť všade tam, kde prejavujeme záujem o vývoj spoločnosti a o kvalitný život. Okrem záujmov žiaka a učiteľa, ktoré sú každodennou realitou školy, kvalitné vzdelávanie a výchova sú záujmom spoločenským, a teda aj politickým. Názory na hodnotenie kvality školy sú rozdielne aj v rámci odbornej verejnosti. To znamená, že na kritériách kvality sa ešte vedia dohodnúť, ale na tom ktoré z nich by mali byť prioritami, na základe ktorých by sa dalo jednoznačne určiť poradie kvalitných škôl, je problematické. Vzhľadom na rôznorodosť okresu Rožňava – deti nepochádzajú z rovnakého prostredia, zdravotné a sociálne znevýhodnenie, národnostne miešané územie, vysoká nezamestnanosť atď. – hodnotenie Š a ŠZ je ešte o to zložitejšie. Z uvedeného vyplýva, že momentálne, namiesto určovania poradia Š a ŠZ z hľadiska „kvality“ je dôležité najskôr určiť kritéria kvality, oboznámiť Š a ŠZ s podrobnými výsledkami dotazníkového prieskumu, prijať spolu opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a priebežne evalvovať – interne a externe - ich plnenie. Stotožňujeme sa s výsledkami dotazníkového prieskumu NÚCEM, podľa ktorých kritériami kvality sú/môžu byť/mali by byť:

- kvalita pedagógov – odborná a osobnostná zdatnosť učiteľov /ľudská spôsobilosť, zapálenosť pre svoje zamestnanie.../,
- inovatívne postupy vo vzdelávaní a hodnotení žiakov,
- evalvácia školy a autoevalvácia učiteľov a vedenia,
- hmotné zabezpečenie a iné podmienky /materiálno-technické zabezpečenie, celková vybavenosť školy z estetického a funkčného hľadiska.../,
- aktívny život školy /zapojenie školy do rôznych projektov, ŠkVP, škála iných aktivít.../,
- úspešnosť žiakov /v ďalšom vzdelávaní alebo v uplatnení na trhu práce/,
- študijné výsledky žiakov a/alebo ich úspešnosť v súťažiach a externých skúškach,
- schopnosť pružne reagovať na potreby regiónu,
- medzil'udské vzťahy /vzťah medzi učiteľom a žiakom a vzájomný vzťah medzi učiteľmi/
- pozitívna klíma školy podporujúca tvorivosť, samostatnosť, motiváciu a sebarozvoj žiakov,
- aktívna spolupráca medzi školou a rodičmi,
- úroveň spolupráce s inými inštitúciami či širšou verejnosťou,
- sebareprezentácia školy /obraz, aký má škola v očiach učiteľov, žiakov, rodičov a verejnosti... /
- záujem o školu zo strany žiakov, rodičov a verejnosti,

- spokojnosť s danou školou,
-

Súčasnú školu by mali prioritne rozvíjať osobnosť žiaka, sociálne zručnosti, stavať na jeho schopnostiach, motivovať ho k dosiahnutiu úspechu, ktorý zohľadňuje predovšetkým jeho individuálne možnosti a limity.

Aj napriek odporúčaniam strategickým a akčným plánom z predchádzajúceho obdobia za ostatné roky v oblasti školstva v regióne nedošlo k zásadnému posunu. Zmeny v školách nemajú byť len zmenami vo fyzickom prostredí škôl (napr. zateplenie, výmena plastových okien, nákup IKT, ...), ale najmä v prístupoch a pohľadoch na samotný proces vzdelávania. V roku 2020 a 2021, čiastočne, možno považovať za posun v školstve prechod na dištančné vzdelávanie. Tento prechod však nemožno považovať za plánovaný rozvoj učiteľov, nakoľko šlo o nutnosť a potrebu zmeniť vzdelávanie počas krátko obdobia a prispôbiť sa pandémie. Tu je však dôležitá aj skutočnosť, že dištančné vzdelávanie vo svete prebieha už desaťročia a je považované za štandardný nástroj vzdelávania. Z dotazníkov však vyplýva, že aj v tejto oblasti sú rozdiely v prístupe jednotlivých škôl, resp. pri konkrétnych učiteľoch. Rodičia mali možnosť lepšie spoznať vyučovanie počas online hodín resp. pri komunikácii so školou (edupage, ...). Na Slovensku vznikli univerzálne prístupné webové platformy, kde má rodič prehľad o práci so žiakom v iných školách a v iných regiónoch. Tieto platformy (napr. Zavretá škola, Učíme na diaľku, ...) by mali byť aj tzv. benchmarkingom pre učiteľov.

Samotná stratégia rozvoja školstva v Rožňave a okolí je postavená na zručnostiach, ktoré by mal ovládať absolvent škôl. Pri koncipovaní je dôležitý nielen skríning aktuálneho stavu, ale najmä smerovanie v stredno a dlhodobom horizonte. V tejto oblasti je pripravovaná koncepcia pilotným materiálom z pohľadu Slovenska, nakoľko reflektuje očakávané kompetencie absolventa podľa Svetového ekonomického fóra v horizonte rokov 2021 -2030.

Na základe dotazníkového prieskumu, SWOT analýz od škôl, správ o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2019/2020 resp. na základe aktuálnych údajov / k 15. 9. 2020 / od škôl bolo zistené, že na školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, napriek vysokej kvalifikovanosti pedagogických zamestnancov, sú problémy s odbornosťou vyučovania niektorých vyučovacích predmetov. To sú hlavne predmety s nižšou týždennou hodinovou dotáciou /1-2 hodiny týždenne/ - etická výchova, hudobná výchova, výtvarná výchova, občianska náuka, dejepis, geografia, polytechnická výchova, tzv. druhý cudzí jazyk - alebo predmety, ktoré patria medzi „vyhľadávanejšie“ aj v iných rezortoch, nielen v školstve ako napríklad informatika. Žiaľ na niektorých miestach aj predmety ako anglický jazyk alebo fyzika sú problematické. V rámci mesta – v školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta – **v počte 102 hodín týždenne vyučujú kvalifikovane, ale neodborne.** Špecifické postavenie majú školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny – v našom prípade s vyučovacím jazykom maďarským – nakoľko tento nepriaznivý stav tam je ešte vypuklejší z dôvodu všeobecne nedostatočného počtu pedagógov. Čo sa týka regiónu, hore uvedené číslo je ešte vyššie, nakoľko zabezpečenie kvalifikovaného zamestnanca môže byť/je spojené resp. podmienené aj s dochádzkou pedagogického zamestnanca. Dost' často sa stáva, že školy s nižším počtom žiakov, nižším počtom tried nevedia zabezpečiť pedagóga ani na vyučovanie

hlavných predmetov. **Práve preto, z dôvodu zabezpečenia čo najkvalitnejšieho a najodbornejšieho vyučovania všetkých predmetov na školách je potrebné hľadať riešenie.** Východiskom z tohto dlhotrvajúceho problému by mala byť dohoda medzi školami – prostredníctvom tzv. strediska služieb škole. Stredisko služieb škole je školské zariadenie, ktoré v zmysle zákona / § 143 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní / školský zákon / a o zmene a doplnení niektorých zákonov / poskytuje odbornú, technickú, metodickú a materiálnu pomoc školám a školským zariadeniam pri zabezpečovaní ich prevádzky. Zákon umožňuje aj to, aby stredisko služieb škole poskytovalo – v prípade záujmu – svoje služby aj školám a školským zariadeniam iných zriaďovateľov a vďaka tomu spolupráca škôl a školských zariadení na území mesta/regiónu by sa mohla dostať na inú, vyššiu úroveň a zároveň by spĺňala aj jeden z prvotných cieľov Konceptie – **Zvyšovanie kvality škôl a ich vzájomné prepojenie.**

Ako vidieť, zmena vnímania kvality škôl je dôležitým parametrom pripravovanej koncepcie. Okrem výsledkov testovania žiakov v školách v štandardizovaných testoch (T5, T9, ...) sa musíme pozerieť na stav, ktorý je mimo škôl, najmä po ukončení povinnej školskej dochádzky. **Školy a ich aktivity by okrem naplňovania štandardov mali vytvárať priestor na uplatnenie absolventov v reálnom živote. Ideálne so zacielením na potenciál pracovných pozícií v regióne.** Prepojenosť a koordinácia týchto činností, aktivít a prístupov je nutným predpokladom pre rozvoj nielen Rožňavy, ale celého regiónu Gemera s výhľadom do roku 2030.

6.2 Využívanie kapacít regiónu

Rožňava a región Gemer nevyužíva svoj potenciál. Aj nasledovné materiály – **stratégie, plány, koncepcie – len dokazujú** nevyhnutnú potrebu vykonať zmeny v meste Rožňava, v regióne Gemer t. j. prijať konkrétne opatrenia s cieľom zabezpečiť zvyšovanie kvality škôl s dôrazom na využívanie kapacít regiónu.

Z úrovne Európskej únie - Stratégia Európa 2020

Stratégia Európa 2020, ktorá je v súčasnosti základným medzinárodným rámcom definujúcim ciele v oblasti vzdelávania pre členské krajiny EÚ, obsahuje nasledovných šesť ukazovateľov prepojených na oblasť vzdelávania:

1. podiel mladých ľudí s predčasne ukončeným vzdelávaním
2. podiel vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva vo veku 30-34 rokov
3. podiel 15-ročných žiakov dosahujúcich nízke zručnosti
4. miera zamestnanosti čerstvých absolventov
5. participácia detí na predprimárnom vzdelávaní
6. participácia dospelých na celoživotnom vzdelávaní.

Z úrovne štátu – Národná stratégia regionálneho rozvoja SR

„Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. **Každý región bude využívať svoje danosti** v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho,

environmentálneho a územného rozvoja, a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie.“

/Vízia Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky /

„Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 ich adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť pri súčasnom zvyšovaní kvality života obyvateľov a pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja.“

/ Misia Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky /

Z úrovne štátu – Programové vyhlásenie vlády SR na obdobie rokov 2020-2024

VZDELÁVANIE AKO ZÁKLADNÝ PILIER BUDÚCEJ PROSPERITY SLOVENSKA

Vláda SR vníma rezort školstva ako jednu z najväčších výziev nasledujúcich rokov, a to z viacerých dôvodov. Problematika školstva bola dlhodobo zanedbávaná, neriešená a podliehala nekoncepčným krokom. Vláda SR si uvedomuje, že deti a mládež sú tým najcennejším zdrojom rozvoja, aký máme, a preto bude pristupovať k problematike vzdelávania transparentne, participatívne, s rešpektom a primeranou podporou. Dnešná spoločnosť a jej vzdelávanie je súčasťou zásadných ekonomických, sociálnych, technologických environmentálnych zmien. Školstvo musí meniace sa podmienky dnešného sveta reflektovať v obsahu vzdelávania, v metódach a prístupoch, aby pripravilo mladých ľudí na ich úspešnú budúcnosť. Nositeľmi týchto zmien musia byť vzdelaní, motivovaní a adekvátne odmeňovaní pedagogickí a odborní zamestnanci, využívajúci svoje odborné znalosti a zručnosti, ako aj ďalší zamestnanci v školstve a odborníci z oblasti vzdelávania. Vláda SR bude klásť dôraz na **budovanie odborných vedomostí, zručností a kompetencií absolventov, ako aj na rozvoj ich schopnosti flexibilne reagovať na zmeny, spolupracovať, kriticky myslieť, využívať technológie vo svoj prospech, odolávať konšpiráciám a dezinformáciám a zároveň rozvíjať svoju tvorivosť, etické správanie a schopnosť prevziať zodpovednosť**. Preto bude vláda presadzovať aktualizáciu obsahu výchovy a vzdelávania, zatraktívnenie foriem a metód vyučovania na úrovni základných, stredných aj vysokých škôl, bude klásť dôraz na digitálnu transformáciu školstva, rovnako ako na motivujúce ohodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov a ich sústavný profesijný rozvoj. Vláda SR uznáva, že popri formálnom vzdelávaní detí a mladých ľudí zohráva dôležitú úlohu ich neformálne vzdelávanie a práca s deťmi a mládežou, ktoré sa realizujú v čase mimo vyučovania, a preto podporí rozvoj príslušnej infraštruktúry a zabezpečí systémovú a transparentnú finančnú podporu neformálneho vzdelávania, vrátane umeleckého vzdelávania a voľnočasových aktivít

Z úrovne kraja - PHSR KSK 2016 - 2022

Medzi dominantné slabé stránky Košického kraja je treba jednoznačne zaradiť **nízke mzdy a nezamestnanosť**. Dnes je už prakticky nespochybniteľným faktom, že nízke mzdy, nezamestnanosť a z nich vyplývajúca chudoba a sociálna exklúzia, sú najzávažnejšími problémami v regionálnom rozvoji Košického kraja. Preto by si ako odkázaní ľudia tak aj verejná správa mali neriešiteľnosť tejto situácie uviesť a **hľadať také riešenia problému, aby si odkázaní ľudia dokázali sami, svojpomocne, zabezpečiť svoje osobné a spoločenské potreby**. Ako jedným z možných riešení je podporiť **proces „regionalizácie“**.

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobrá geografická poloha - rozvinutý IT sektor - inovačný potenciál - budovanie vedecko-technologických parkov a centier excelentnosti - podpora rozvoja kreatívnej ekonomiky - existujúce klastre v oblasti IKT technológií v oblasti robotiky a automatizácie a v oblasti cestovného ruchu - potenciál vzniku klastrov v oblasti energetickej efektívnosti, kreatívneho klastra a klastra biomedicínskeho, resp. klastra nových materiálov a oceli 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> - rastúca nezamestnanosť - nízke mzdy - slabá napojenosť na nadradenú cestnú infraštruktúru - nízka regionálna identita - nízka ochota obyvateľov združovať sa a spoločne presadzovať svoje záujmy
<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba nových pracovných miest v perspektívnych oblastiach - zapojenie kraja do globálnej výmeny tovarov podporou rozvoja dopravných koridorov v smere sever-juh a východ-západ - podpora „regionalizácie“ ako alternatívy ku globalizačným tlakom - budovanie regionálnej identity 	<p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> - nevhodná štruktúra slovenskej ekonomiky (veľká otvorenosť a jednostranné zameranie na sektor automobilového priemyslu) - snaha štátu o funkciu centrálného tvoreu a kontrolóra politiky regionálneho rozvoja - obmedzená možnosť samosprávy ovplyvňovať zásadné rozhodnutia centrálny vlády - snaha ústredných orgánov o riešenie dôsledkov a nie skutočných príčin spôsobujúcich nezamestnanosť a nízke mzdy

Bežné postupy na riešenie nezamestnanosti, ktoré boli možno účinné do 80-tych rokov minulého storočia, dnes už neprinesú očakávané výsledky z pragmatického dôvodu, pre vysoký počet trvalo nezamestnaných v Košickom kraji. Absolútnu nezamestnanosť, teda situáciu, keď je na trhu práce nedostatok ponuky voľných pracovných miest a prebytok dopytu, teda čakateľov na prácu, je možné riešiť len pokusom o vyrovnanie úrovne dopytu a ponuky na trhu práce, teda náhradou nedostatku disponibilných pracovných miest tvorbou nových pracovných miest. Možnosť ako dosiahnuť tento základný cieľ - pomocou rôznych strategických /špecifických/ cieľov – je viac napr.:

- **Posilňovanie regionálnej identity cestou rozvoja vidieka - Špecifický cieľ** - Tvorba nových pracovných miest podporou vzniku miestnych distribučných a spracovateľských sietí

- **Posilňovanie regionálnej identity hľadaním alternatív k trhu práce pre pracovnú silu, ktorá bola z trhu práce vytlačená** - Špecifický cieľ - Podpora rozvoja komunitného spôsobu života,
- **Posilňovanie regionálnej identity zastavením vytlačania pracovnej sily z trhu práce** - Špecifický cieľ - Tvorba nových pracovných miest v oblasti cestovného ruchu.

Tvorba nových pracovných miest v oblasti cestovného ruchu Cestovný ruch tvorí dôležitú súčasť regionálnej ekonomiky Košického kraja. Krajina a **prírodné prostredie Košického kraja je žiadaný atraktívny cieľ pre turistov a poskytuje možnosti pre vznik nových produktov v cestovnom ruchu**. Na to aby sa cestovný ruch v Košickom kraji vyvíjal ako odvetvie, je nevyhnutné zabezpečiť jeho ekonomické efekty pre región. Tie sa prejavujú v podobe spotreby prichádzajúcich turistov na produkty cestovného ruchu pozostávajúce z tovarov a služieb poskytovaných predovšetkým podnikateľskými subjektmi, ktoré v regiónoch, či v destináciách cestovného ruchu pôsobia. Vidiecky cestovný ruch patrí vo svete k pomerne široko využívanému druhu cestovného ruchu. Aj napriek skutočnosti, že Slovensko má dobré podmienky na jeho rozvoj, v našich podmienkach je **vidiecky cestovný ruch málo rozvinutý**.

Košický kraj tak má všetky predpoklady pre úspešný rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky. Medzi hlavné nedostatky, ktoré ovplyvňujú aktivity a úroveň zariadení poskytujúcich služby vo vidieckom cestovnom ruchu v našom kraji patria najmä:

- **nedostatočný** navádzací, informačný systém a rezervačný systém,
- **slabá alebo žiadna spolupráca** na regionálnej, ale aj na lokálnej úrovni,
- mnohí podnikatelia pracujú inštinktívne, **bez náležitej odbornej prípravy** v oblasti cestovného ruchu,
- prevláda individualizmus, **absentuje vzájomná prepojenosť**,
- **chýba efektívna marketingová činnosť**,
- jednostranne zamerané služby v zariadeniach **chýba rozmanitosť ponuky**.

Z hore uvedených dôvodov bude potrebné zamerať sa v nasledujúcom období najmä na zintenzívnenie komunikácie s podnikateľmi v tomto segmente, budovanie partnerstiev, **zvýšenie odbornosti aktérov v cestovnom ruchu, zvyšovanie kvality poskytovaných služieb (napr. zavedenie systému certifikácie), zlepšenie informačného systému a najmä rozširovanie ponuky, tvorbu produktov v cestovnom ruchu a posilnenie propagačných a marketingových aktivít**.

Z úrovne okresu - Akčný plán rozvoja okresu Rožňava

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a vedie zoznam najmenej rozvinutých okresov. Do zoznamu najmenej rozvinutých okresov zapíše **okres, v ktorom miera evidovanej nezamestnanosti vypočítaná z disponibilného počtu uchádzačov o zamestnanie, ktorú ústredie vykazuje, bola v období za aspoň deväť kalendárnych štvrt'rokov vyššia ako 1,6-**

násobku priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v Slovenskej republike za rovnaké obdobie.

Osobitná podpora najmenej rozvinutých okresov sa poskytuje **na základe akčných plánov, schvaľovaných vládou Slovenskej republiky pre každý najmenej rozvinutý okres osobitne**, keďže každý z týchto okresov má svoje vlastné príčiny hospodárskeho zaostávania, z ktorých každé vyžaduje iné konkrétne riešenia.

Dňa 15. decembra 2015 bol okres Rožňava zaradený Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny SR medzi najmenej rozvinuté okresy. Akčný plán rozvoja okresu Rožňava bol schválený vládou SR na výjazdovom rokovaní dňa 14. septembra 2016 uznesením vlády č. 385/2016. Podpora okresu sa má v priebehu 5 rokov od schválenia Akčného plánu zamerať na nasledujúce prioritné oblasti:

- A. Podpora založenia a budovania koordinačného centra pre rozvoj okresu, zriadenie Centra udržateľnej energetiky
- B. Rozvoj regionálnej a lokálnej ekonomiky**
- C. Rozvoj poľnohospodárstva, lesníctva a nadväzujúcich odvetví
- D. Rozvoj ľudského kapitálu prostredníctvom vzdelávania pre potreby trhu práce**
- E. Investície do rozvoja technickej a sociálnej infraštruktúry, **zlepšenie kvality a dostupnosti služieb, zvýšenie atraktivity regiónu.**

V okrese Rožňava sa nachádza 9 stredných škôl, z toho 2 gymnáziá, 5 stredných odborných škôl (SOŠ) s maturitou, 2 odborné učilištia - z toho 1 gymnázium, 4 stredné odborné školy, 1 odborné učilište v meste Rožňava. SOŠ ponúkajú širokú škálu odborov síce relevantných pre trh práce, avšak svojim technickým vybavením pre väčšinu trhom požadovaných profesií zaostávajú za požiadavkami zamestnávateľov a je potrebné ich vybaviť. **Problémom je tiež demotivácia žiakov ukončiť odborné vzdelávanie po dovŕšení veku povinnej školskej dochádzky a absencia ponuky tréningových aktivít pre nekvalifikovanú pracovnú silu.**

Rozvoj domáceho a zahraničného cestovného ruchu umožňuje samotné mesto Rožňava so svojim kultúrnohistorickým a prírodným potenciálom ako aj ďalšie sídla v jeho okolí.

Okres Rožňava má potenciál rozvíjať cestovný ruch nadregionálneho významu v oblastiach: **návštevníckeho servisu v UNESCO jaskynných lokalitách, dopravnej dostupnosti jaskýň Krasu, produktových inovácií pre Slovenský raj, Gotická tematická cesta, hrad Krásna Hôrka, Krásnohorské podhradie a Kaštieľ Betliar, koncepčného budovania zážitkových programov a produktov na báze banskej histórie a obnovy pestovania viniča ako základu pre vinársky turizmus.** V prvom kroku je však pre región potrebné zabezpečiť zvýšený záujem domácej klientely o využívanie služieb cestovného ruchu v domácom prostredí.

Limitmi ekonomického a sociálneho rozvoja okresu Rožňava, ktoré je potrebné riešiť v rámci Akčného plánu, sú najmä:

- nízky podiel finalizácie poľnohospodárskej, ale aj priemyselnej výroby,
- **odchod mladých kvalifikovaných ľudí,**
- **nepriaznivá vzdelanostná a sociálna štruktúra obyvateľstva,**
- **orientácia vzdelávacieho systému nereflektujúca štruktúru odborov podľa potrieb trhu práce**
- **zlý technický stav a nedostupnosť kultúrno-historických pamiatok, zlý technický stav a nízka energetická efektívnosť verejných budov atď.**

Z úrovne mesta – Program rozvoja mesta Rožňava 2015 – 2022

Stratégia rozvoja mesta Rožňava je nástrojom manažovania dosiahnutia Vízie mesta v roku 2022 (2025), dosiahnutia plánovaných zmien. Proces zmeny spúšťajú hlavne 2 faktory a to sú príležitosti a potenciál, ktoré je možné využiť a problémy, ktoré je potrebné riešiť. Obe (príležitosti i problémy) sú výzvami pre rozvoj mesta a sú súčasťou definovania smerovania a cieľov rozvoja mesta. Pre dosiahnutie 10-tich cieľov rozvoja mesta Rožňava sú definované špecifické programy rozvoja mesta, ktoré sú spracované ako súbor opatrení a návrh súboru aktivít.

Okres Rožňava patrí medzi okresy s najvyššou nezamestnanosťou na Slovensku (konverzia baníctva); nezamestnanosť je viac ako 24%. Výrazný podiel na celkovej miere nezamestnanosti v rámci mesta majú obyvatelia marginalizovaných rómskych komunit (ľudia viac menej so základným vzdelaním), na ktorej sa podieľajú takmer 100% mierou.

Hospodárstvo mesta je založené na troch hospodárskych odvetviach - **cestovný ruch**, priemyselná výroba a **služby**. Priemyselná zóna s vybudovanou prístupovou komunikáciou využíva najmä endogénne rozvojové zdroje, ponúka nové pracovné príležitosti.

Prehľad cieľov rozvoja mesta Rožňava a programov na ich plnenie

P.č	Program	Ciele
1.	Podpora zamestnanosti z úrovne mesta Rožňava	Zvýšiť zamestnanosť v meste – nové pracovné príležitosti pre Rožňavčanov.
2.	Cestovný ruch a kultúra	Zvýšiť počet návštevníkov mesta a zvýšiť počet prenocovaní v meste Rožňava.
3.	Doprava a dopravná infraštruktúra	Zlepšiť podmienky dopravy a dobudovať dopravnú infraštruktúru v meste.
4.	Životné prostredie a estetizácia mesta	Zlepšiť stav životného a prírodného prostredia v meste.
5.	Bývanie	Vytvoriť nové možnosti pre bývanie v meste Rožňava v súlade s územným plánom mesta s dôrazom na výstavbu finančne dostupných sociálnych a nízko štandardných bytov.
6.	Sociálne služby a zdravotná starostlivosť	Zlepšiť sociálnu situáciu obyvateľov mesta poskytovaním dostupných a vysoko kvalitných sociálnych a zdravotných služieb podľa dopytu obyvateľov mesta.
7.	Školstvo	Skvalitniť výchovno-vzdelávací proces v školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Rožňava.
8.	Šport a športová infraštruktúra	Zlepšiť podmienky pre športové a pohybové aktivity pre organizovaných športovcov i pre širokú verejnosť.
9.	Bezpečnosť obyvateľov	Zvýšiť bezpečnosť obyvateľov a návštevníkov mesta.
10.	IKT v samospráve mesta	Zefektívniť výkon samosprávnych funkcií mesta využívaním informačno-komunikačných technológií.

Stratégia mesta Rožňava 2015 – 2022 a Stratégia PHSR KSK 2007 – 2013 sú v súlade a prehľad súvisiacich prioritných tém na regionálnej a na mestskej úrovni pre porovnanie uvádza nasledujúca tabuľka:

P.č	Ciele a programy Rožňava 2020 (2022)	Priority a ciele PHSR KSK 2007 - 2013
1.	Podpora zamestnanosti z úrovne mesta Rožňava: Zvýšiť zamestnanosť v meste.	Zvyšovanie zamestnanosti (vzdelávanie, podpora rozvoja podnikania, podpora výskumu a vývoja, zavádzanie inovácií).
2.	Cestovný ruch a kultúra: Zvýšiť počet návštevníkov mesta a zvýšiť počet prenocovaní v meste.	Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu, marketing a propagácia cestovného ruchu.
3.	Životné prostredie a estetizácia mesta: Zlepšiť stav životného a prírodného prostredia v meste.	Zmiernenie disparít na regionálnej úrovni v oblasti životného prostredia (ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana ovzdušia, dopady zmeny klímy, znižovanie vplyv envi-záťaží a dobudovanie infraštruktúry odpadového hospodárstva).
4.	Doprava a dopravná infraštruktúra: Zlepšiť podmienky dopravy a dobudovať dopravnú infraštruktúru v meste.	Modernizácia a rozvoj cestnej infraštruktúry (výstavba rýchlostných komunikácií, výstavba a rekonštrukcia ciest I.II.III triedy, rekonštrukcie miestnych komunikácií, podpora regionálnej a
5.	Bývanie: Vytvoriť nové možnosti pre bývanie v súlade s územným plánom mesta s dôrazom na výstavbu finančne dostupných sociálnych a nízko štandardných bytov.	Obnova a budovanie základnej infraštruktúry (revitalizácia oblastí ohrozených sociálnym vylúčením skupín obyvateľov, budovanie základnej infraštruktúry v oblastiach ohrozených
		sociálnym vylúčením skupín obyvateľov, vrátane obnovy bytových domov).
6.	Sociálne služby a zdravotná starostlivosť: Zlepšiť sociálnu situáciu obyvateľov mesta poskytovaním dostupných a vysoko kvalitných sociálnych a zdravotných služieb podľa dopytu obyvateľov mesta.	Obnova a budovanie základnej infraštruktúry (budovanie, rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia zariadení sociálnych služieb, zdravotníckych zariadení; Podpora sociálnej inklúzie prostredníctvom rozvoja sociálnych služieb a opatrení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a zdravotníckych služieb s osobitným zreteľom
7.	Školstvo: Skvalitniť výchovno-vzdelávací proces v školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Rožňava.	Obnova a budovanie základnej infraštruktúry (rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia školských zariadení, sociálna inklúzia, premena tradičnej školy na modernú, zvyšovanie vzdelanostnej úrovne príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít, zvyšovanie vzdelanostnej úrovne osôb s osobitými vzdelávacími potrebami).
8.	Šport a športová infraštruktúra: Zlepšiť možnosti a materiálne podmienky pre športové a pohybové aktivity pre organizovaných športovcov i pre širokú verejnosť.	Podpora rozvoja športu (mládežníckeho, vrcholového, športu pre všetkých, športové udalosti, materiálne - technické vybavenie)
9.	Bezpečnosť obyvateľov: Zvýšiť bezpečnosť obyvateľov a návštevníkov mesta.	-----
10.	IKT v samospráve mesta Zefektívniť výkon samosprávnych funkcií mesta využívaním informačno-komunikačných technológií.	-----

Uvedené strategické materiály dlhodobu prezentujú potrebu zmien. Nie je využitý potenciál cestovného ruchu, potenciál agroturistiky a ani možnosti orientácie na informačné technológie, kde blízkosť IT Valley dáva možnosti smerovania a uplatnenia absolventov aj týmto smerom. V ponímaní Koncepcie je duálne vzdelávanie, resp. jeho začlenenie do systému školstva len čiastkovým riešením. Orientácia na spomenuté oblasti zatiaľ nefunguje a chýba zjednocujúci prvok medzi školami, obsahom vzdelávania, prepojenia potenciálu škôl a učiteľov a reálnym trhom práce. Absentuje strategický pohľad využitia zainteresovaných strán na možnosti regiónu v horizonte ďalšej dekády.

Dobrá prax jednej organizácie nie je využitá ako súčasť učenia sa v inej organizácii. Takzvaná znalostná a zdieľaná ekonomika nie je systémovo začlenené do života regiónu. Organizácie, vo väčšine prípadov, správajú izolovane a pohybujú sa výhradne v intenciách vlastných rezortov resp. v rámci historicky akceptovaných mantinelov bez vnútornej potreby zmeny vo vnútorných procesoch. Požiadavky a očakávania firiem a spoločností musia byť komunikované ako potreby, ktoré je potrebné začleniť do obsahu samotného vzdelávania. Inšpiráciu takisto môže hľadať Rožňava v Európe resp. vo svete. Regiónov s podobným osudom (zmena štruktúry priemyslu) na jednej strane a možnosťami prírodného a kultúrneho bohatstva, je viac a mnohé z nich využili šancu na reštart celej oblasti.

Koncepcia počíta s využitím potenciálu a kapacít rôznych úrovní a štruktúr s cieľom rozvoja celého regiónu. Samotné vzdelávanie potrebuje nastavenie komunikačných kanálov, medzipredmetových a medziodborových pohľadov, ktoré je nutné začať nastavovať už na úrovni základného vzdelávania. Zdieľanie know-how lídrov a vzájomné prepojenie je „stmeľovacou hmotou“ využívania kapacít.

6.3 Dôraz na neustále sa zlepšovanie

Svet sa dookola posúva a rýchly rozvoj vnímame vo väčšine oblastí nášho života. Samotný región to pociťuje takisto a školstvo nie je výnimkou. Zmena vyučovacích štýlov a prístupov sa za ostatné obdobie prejavila v mnohých školách, na mnohých hodinách a v mnohých predmetoch. Problémom však zostáva, ak realita života v regióne sa mení, no obsah vzdelávania zostáva na určitej úrovni. Je zlé, ak si ľudia povedia, že školy neučia pre život. Je smutné, ak si absolvent školy povie, že na toto ma škola vôbec nepripravila. Je zbytočné opakovať, že štátny vzdelávací program je niečo, s čím sa nedá pracovať. Opak je pravdou. Už niekoľko rokov majú učitelia možnosť si obsah prispôbovať úrovni žiakov a prostrediu, v ktorom pracujú. Mnohí to však považujú za prácu navyše a radšej využívajú pripravené hodiny spreď niekoľkých rokov. Pritom sa svet zmenil. Situácia sa mení. Očakávania na trhu práce sa menia. Žiaľ, výsledky dotazníkov ukazujú skutočnosť, že žiaci vo väčšej miere sa učia obsah memorovaním bez toho, aby mu rozumeli.

Výsledky SWOT analýz škôl, školských zariadení a ich partnerov – ako bolo už aj vyššie uvedené – nám ukazujú ako jednu zo silných stránok, vysokú kvalifikovanosť pedagogických

zamestnancov. **V rámci škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, miera kvalifikovanosti je 98,26 %.** Z toho prepočítaný stav pedagogických zamestnancov podľa jednotlivých kariérových stupňov: začínajúci - 10,35; samostatní – 71,66; s prvou atestáciou – 61,78 a s druhou atestáciou – 53,48.

Kde sú teda problémy prečo máme pocit ako keby zastalo školstvo v regióne?

Ved' všetci vieme, že tie výsledky neznameniajú, že pedagogickí a odborní zamestnanci sa nemajú ďalej vzdelávať a získavať nové kompetencie v rámci ďalšieho vzdelávania s dôrazom na neustále sa zlepšovanie.

V zmysle § 4 ods. i) až k) školského zákona dokonca stanovuje ako povinnosť:

- i) udržiavať a rozvíjať svoje profesijné kompetencie,**
- j) absolvovať aktualizačné vzdelávanie,**
- k) vykonávať pracovnú činnosť prostriedkami, metódami, formami a postupmi, ktoré zodpovedajú súčasným vedeckým poznatkom, hodnotám a cieľom školského vzdelávacieho programu alebo výchovného programu.**

Nepochybne sa v rámci škôl nájdú učitelia, ktorí využívajú moderné metódy, trendy a žiaci ich prijímajú pozitívne. Negatívne však vyznievajú odpovede na otázku, či spôsob výučby iných kolegov komplikuje ostatným učiteľom prácu. 45% učiteľov ZŠ uviedlo (36% učiteľov MŠ), že áno. Ak vnímajú rozdiel v prístupoch učiteľa, ako vnímajú túto nejednotnosť samotní žiaci? A ako rodičia?

Štátny vzdelávací program dáva už desaťročie učiteľom možnosť rozvíjať žiakov cielene aj v rámci kompetenčného rámca. To sa realizuje prostredníctvom špecifických nástrojov na hodinách. Väčšie percento žiakov v dotazníku však uviedlo, že na hodinách absentujú prístupy ako práca v dvojiciach a skupinách, diskusia, či prepájanie predmetov a tém.

Odborná a osobnostná stránka učiteľa nie je fixná. Kontinuálny profesijný rozvoj nie je len fráza, no meniaci sa svet predpokladá, že získavanie nových informácií, ich triedenie, kritické vyhodnocovanie, bude súčasťou života práce na školách nielen s ohľadom na splnenie kvalifikačných predpokladov, ale najmä s ohľadom na rozvoj školských tímov a klastra.

Priemernosť v školstve, v každom regióne, je problémom. Koncepcia rozvoja školstva má ambíciu reflektovať potreby školského systému, rozvoja regiónu a pripravovať žiakov na konkurencieschopnosť pri vytváraní alebo hľadaní práce.

6.4 Optimalizácia a efektívnosť procesov

Historicky má väčšina organizácií nastavené procesy, ktoré vo veľkej miere akceptujú aktuálnu legislatívu. So zmenami v legislatíve však prichádzajú aj možnosti úprav, nastavovania nových schém a najmä možnosť rozhodovať sa pri príprave nových procesov.

Samotná elektronizácia priniesla do práce, vrátane oblasti školstva, zásadnú optimalizáciu a tým aj úsporu času. Tlač vysvedčení, evidencia dochádzky, prihlasovanie sa na obed či komunikácia cez Edupage sú niektorými z príkladov.

Nastavené procesy a ich efektívnosť je však nutné monitorovať a v prípade potreby korigovať. Optimalizácia je aj súčasťou opatrení rezortu školstva predstaveného na jeseň a súvisí s viacerými parametrami, ktoré vstupujú do samotnej prevádzky škôl a školských zariadení. Prehodnotenie ŠVP školami môže takisto zlepšiť nastavenie predmetov a optimalizovať učivo a zahrnúť prvky na rozvoj zručností potrebné pre 21. storočie resp. pre využiteľnosť v regióne.

Koncepcia rozvoja školstva regiónu pracuje nielen s aktuálnym stavom, víziou, ale aj premennými, ktoré každoročne budú vplývať na chod škôl a vzdelávací proces. Dôležitými parametrami pri rozhodovaniach budú napr. populačná krivka, veková štruktúra zamestnancov, migrácia a mobilita obyvateľstva, počet nezamestnaných, štruktúra ponúk práce pre nezamestnaných, nové príležitosti v regióne a pod.

Pri kľúčových zmenách je nutné reagovať a pripravovať riešenia. Riešením pre naše mesto a náš región by mohol byť návrh Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, ktoré plánuje otestovať novú formu podpory učiteľov základných a stredných škôl, aby vzdelávací a výchovný proces dokázali lepšie prispôbiť potrebám 21. storočia. Cieľom tohto konceptu je nájsť šikovných a úspešných pedagógov v regiónoch, ktorí by sa stali mentormi ostatných učiteľov v rámci tzv. regionálnych centier. V školskom roku 2021/2022 ministerstvo plánuje spustiť pilotný projekt v dvoch regiónoch: prvým bude okres Rožňava a druhým okresy Martin a Turčianske Teplice. Cieľom pilotného projektu bude otestovať navrhnutý koncept v praxi a v prípade potreby urobiť úpravy pred spustením projektu v ďalších regiónoch. V ďalších školských rokoch plánuje pridať ďalšie regióny, cieľom je, aby v roku 2026 sieť regionálnych centier pokryla celé územie Slovenska.

V prípade regiónu Rožňava je cieľom nájsť miestnych učiteľských lídrov, ktorí by sa stali mentormi pre ostatných učiteľov v meste resp. regióne. Nájsť vhodných kandidátov na mentorov plánuje ministerstvo urobiť spolu s miestnym partnerom – v prípade schválenia našej Koncepcie. **Partnerom by sa stalo mesto Rožňava, ktoré by týmto spôsobom premostilo plány mesta resp. regiónu s plánmi ministerstva a spolupráca by tak bola pre obe strany výhodná.**

Spoluprácou mesto:

- dostane finančnú a odbornú podporu na naplnenie svojich plánov (vytvorenie Rožňavského edukačného klastra).
- zvýši kvalitu vzdelávania v celom okrese.
- región získa 10 učiteľov z regiónu dostane špičkové profesijné vzdelávanie, vrátane možnosti zahraničnej stáže, na náklady štátu.
- keď sa systém zavedie po celom území Slovenska, región už bude mať skúsenosti.

Počas pilotného projektu by ministerstvo úzko spolupracovalo s vytvoreným centrom - **Strediskom služieb škole** / ďalej len „SSŠ“/. Spočívalo by to najmä v tom, že:

- zabezpečí financovanie mzdových nákladov pre mentorov v regióne.
- zabezpečí časť režijných nákladov.
- vyškolí mentorov a zabezpečí ich odbornú podporu počas celého trvania pilotného projektu.
- participuje na výbere regionálnych mentorov.

Mesto:

- vytvorí organizačné predpoklady pre vznik REK zriadením SSŠ, ktoré by poskytovalo metodickú podporu školám a školským zariadeniam,
- vypracuje špecifické regionálne kurikulum zamerané na témy a zručnosti, ktoré sú v súlade s plánmi hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónu,
- predloží prostredníctvom SSŠ na schválenie program profesijného inovačného vzdelávania a po dohode s MŠVVaŠ určí jeho odborného garanta,
- prostredníctvom SSŠ zamestná regionálnych lídrov pedagogických inovácií (na mzdy dostane dotáciu od MŠVVaŠ SR), ktorí budú poskytovať inovačné vzdelávanie učiteľom a riadiacim pracovníkom v zapojených školách,
- v prípade potreby predloží projekt experimentálneho overovania (ako zriaďovateľ SSŠ).

Pilotný projekt Rožňavský edukačný klaster / ďalej len „REK“ / predpokladá situácie, ktoré budú jedinečné a špecifické a neexistujú aktuálne na nich riešenia. Úlohou pilotu a jeho aktivít bude analyzovať vzniknuté situácie a procesy, ktoré neboli súčasťou plánu a nastavovať optimálne a efektívne riešenia.

Merateľnosť efektivity bude závisieť od individuálnych parametrov v sledovaných ukazovateľoch. **Okrem finančných úspor, debyrokratizácie bude sledované najmä zvyšovanie úrovne poskytovania vzdelávania. Rozvoj a posun samotných zamestnancov, motivácia žiakov, spolupráca s komunitou v regióne a uplatniteľnosť na trhu práce.**

Optimalizácia, a to napríklad aj so spájaním a združovaním škôl a školských zariadení, v zmysle legislatívy sa nemusí vždy stretávať s pozitívnym vnímaním, no historicky nastavené procesy resp. snaha zotrvať pri aktivitách, je potrebné nahradiť flexibilnejšou štruktúrou s možnosťami reagovať na vzniknuté prípady a situácie. Pripravované zmeny legislatívy v oblasti školstva zo strany MŠVVaŠ SR predpokladajú pri združení škôl a školských zariadení nové označenie Školský klaster.

6.5 Príprava budúcnosti pre ďalšie generácie

Rožňava a región Gemer patrí podľa štatistik ÚPSVaR medzi najmenej rozvinuté okresy a zaradený bol do zoznamu 31.12.2015. Negatívnymi správami v regióne, okrem zvyšujúcej sa miery nezamestnanosti, migrácie kvalifikovanej sily do iných regiónov je aj odd'ovanie výstavby tunela Soroška a tým aj zvýšenia záujmu o investície v okrese a regióne. Deti a mládež nevnímajú budúcnosť a uplatniteľnosť v regióne pozitívne a aj to je dôvod, prečo si vyberajú stredné školy mimo región, kde následne pokračujú v štúdiu na VŠ, vytvoria si väzby a do Rožňavy sa už nevracajú.

Aktuálna pandémia Covidu zmenila štruktúru priemyslu a tak je pravdepodobná zmena a preskupovanie odvetví. V Konceptcii predpokladáme orientáciu na 4 zacielenia. Zo strednodobého a dlhodobého pohľadu je potrebné sa venovať:

6.5.1 Cestovný ruch / služby

Región nie je prístupný pre väčšie investície. Chýba mu prepojenosť na dopravné koridory a infraštruktúra. Naopak, ponúka jedinečné prepojenie historických, kultúrnych a technických unikátov. Tieto nedokážeme využiť v prospech regiónu a naviazať nové pracovné pozície v danom segmente. Samotné nastavenie obyvateľov nie je ideálne, nakoľko očakávanie pracovnej doby od 7,30 do 15,30 hod. historicky mnohých obyvateľov vnímané ako štandard spolu s víkendom určeným na oddych a voľno, nie je dobrou východiskovou pozíciou pre poskytovanie služieb v danom segmente. Školy sa venujú príprave na prácu v cestovnom ruchu len okrajovo, napriek nutnosti dobiehať zameškané. V podmienkach regionálneho školstva je nutné sa viac orientovať a venovať napr. regionálnej geografii, regionálnemu dejepisu, ale i jazykom. A to nielen v rámci jedného predmetu, ale naprieč vzdelávacím systémom s využitím medzipredmetových vzťahov.

6.5.2 Ekoturizmus a poľnohospodárstvo

Rôznorodosť regiónu ponúka prepojenosť cestovného ruchu spolu s prvovýrobou resp. prvoprodukciou. Historicky je vnímané Slovensko ako sebestačná krajina z pohľadu potravinárstva a poľnohospodárskej produkcie. Remeselnícka výroba v tejto oblasti dokáže nielen vytvárať hodnoty pri samotnom produkte, ale v kombinácii s predošlým zacielením

(cestovným ruchom) vytvárať pridanú hodnotu. Tak ako v službách a cestovnom ruchu, ani táto oblasť nevyžaduje stredné vzdelanie s maturitou a vyššie. V tomto segmente je možná realizácia nezamestnaných celoročne i sezónne a je ideálnou príležitosťou aj pre žiakov, ktorí opakovali ročník resp. sú zaradení medzi nízkokvalifikovaných.

6.5.3 IT / AI / marketing

Informačným technológiám sa venuje väčšie množstvo škôl a to už nielen na úrovni základov na predmetoch Informatika. **Segment IT má množstvo výhod, ktoré dokáže využiť aj región Rožňava. Zamestnanie v IT sektore už dávno nie je len otázkou programovania, ale zahŕňa škálu rôznych pracovných pozícií od počítačovej grafiky, manuálneho testovania, navrhovania architektúry, manažmentu IT projektov až po samotný predaj aplikácií.** Väčšina z týchto prác a aktivít sa už pred pandémiou realizovala v online priestore. Región Rožňava takto dokáže ponúknuť záujemcom o IT technológie možnosť realizácie a práce s pridanou hodnotou.

Samotná orientácia na cestovný ruch resp. agroturistiku si bude vyžadovať takisto podporu zo strany IT sektora (web, eshop, ...), takže komunitu a rozvoj klastra v tejto oblasti možno považovať takisto za kľúčovú.

6.5.4 Pozície, ktoré ešte len vzniknú

Podľa predikcií Svetového ekonomického fóra a analýz pracovného trhu, je predpoklad, že až 65% žiakov na 1.stupni bude mať v budúcnosti povolania, pre ktoré dnes ešte nemáme vymyslený ani len názov. Koncepcia rozvoja regiónu a rozvoj učiteľov preto predpokladá orientáciu na výuku zručností, ktoré v 21.storočí, resp. po roku 2030 budú kľúčové a dnešní žiaci 1.stupňa ZŠ budú na nich postupne pripravovaní.

Učítelia sa tak v rámci osobnostného rozvoja, v súlade so stratégiou projektu Odboru inovácií MŠVVaŠ SR „Učítelia pre 21.storočia“ budú rozvíjať a pripravovať žiakov na budúcnosť. A ako by mala vyzeráť budúcnosť našej ďalšej generácie, čo všetko sa očakáva od nich a aké zručnosti by mali mať? Napríklad:

- Dohovoria sa s turistom v cudzom jazyku (orientácia, stravovanie, ubytovanie, ..)
- Poznajú históriu regiónu, vrátane základnej komunikácie v inom jazyku
- Dokážu prezentovať región a jeho zaujímavosti, vrátane základnej komunikácie v cudzom jazyku
- Sú schopní porovnať kvalitu služieb a pomenovať problém
- Dokážu analyzovať možnosti a hľadať efektívne riešenia
- Sú schopní kriticky posúdiť svoje silné a slabé stránky

- Dokážu pracovať v tíme a plniť úlohy
- Sú schopní komunikovať, argumentovať a prezentovať
- Prácu v službách považujú za prirodzený zdroj príjmu
- Sú schopní na základe empatie pochopiť druhú stranu
- Sú schopní pracovať na spoločnom ciele
- Sú schopní prezentovať služby a produkty prostredníctvom IT
- Dokážu kriticky myslieť a využívajú len overené zdroje
- atď.

6.6 Práca so špecifickými cieľovými skupinami

Rožňavský región dlhodobo rieši otázky uplatnenia marginalizovaných rómskych komúní a nízkokvalifikovanej pracovnej sily. Napriek viacerým snahám nebol doteraz prijatý jednotný spôsob rozvoja týchto cieľových skupín. Okrem ich samotného uplatnenia je problémom aj otázka vzorov pre ďalšie generácie. Dnešným žiakom chýbajú pozitívne vzory a najmä vízia, že pri snahe dosiahnuť lepšie výsledky v prospechu je reálna šanca na lepší život, ako mali rodičia.

S rozvojom a prácou so žiakmi z MRK je tak dôležitá práca aj so samotnými rodičmi. V tejto súvislosti je opäť potrebná synergia s inými organizáciami. Napr. Úradom práce a rodiny alebo Štátnym inštitútom odborného vzdelávania. V prípade záujmu o napredovanie je potrebné dať záujemcom z týchto cieľových skupín druhú šancu.

V podmienkach škôl je predpoklad vytvorenia multifunkčných medziodborových tímov, ktoré by dokázali byť nápomocné pri práci so žiakmi. V tejto oblasti počítame s aktívnou spoluprácou s odborom inkluzívneho vzdelávania MŠVVaŠ SR. Systém poradenských zariadení by mal byť viac zrozumiteľný pre rodičov, nápomocný pre pedagógov a bližší k deťom a žiakom priamo v školách. A na záver:

„Po preštudovaní Vášho projektu chcem vyjadriť, že projekt oblasti vzdelávania sa javí ako ambiciózny a je aj v súlade so zámermi MŠVVaŠ SR v oblasti inklúzie a teda aj s Nultým akčným plánom inkluzívneho vzdelávania, ktorý bol nedávno schválený. Projekt má predpoklad byť úspešný a môže priniesť pozitívne výsledky pre cieľové skupiny projektu, ak bude doplnený príslušnými vykonávacími akčnými plánmi.“ Svetlana SÍTHOVÁ, riaditeľka Odboru inkluzívneho vzdelávania, Sekcie národnostného a inkluzívneho vzdelávania MŠVVaŠ SR (december 2020).

7. SWOT

SWOT analýza je nástroj strategického plánovania používaný na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb, ktoré spočívajú v danom projekte, obchodnej príležitosti, prípadne v inej situácii, v ktorej sa nachádza organizácia so snahou uskutočniť určitý cieľ.

Naším hlavným cieľom bolo vytvoriť materiál, ktorý bude základom pre ďalšie smerovanie rozvoja školstva v meste Rožňava. Materiál, ktorý obsahuje názory, návrhy, pripomienky všetkých fyzických a právnických osôb, ktoré sú priamou alebo nepriamou súčasťou ŠKOLSTVA v meste. Uvedené osoby mali možnosť vyjadriť sa v čom vidia:

- **Silné stránky (Strengths)** – interné / vnútorné atribúty / vlastnosti školstva v meste, ktoré jej môžu napomôcť k dosiahnutiu cieľa
- **Slabé stránky (Weaknesses)** - interné / vnútorné atribúty / vlastnosti školstva v meste, ktoré sťažujú dosiahnutie cieľa
- **Príležitosti (Opportunities)** – externé podmienky, ktoré môžu dopomôcť školstvu v meste k dosiahnutiu cieľa
- **Ohrozenia (Threats)** – externé podmienky, ktoré môžu sťažiť školstvu v meste dosiahnutie cieľa.

Plne si uvedomujeme, že analýza SWOT má zmysel len v prípade, že sa z nej získané výsledky budú ďalej využívať, a to v podobe nadväzujúcich opatrení, ktoré vyplývajú z definovaných stratégií a ktoré budú konkretizované v Akčnom pláne pre napĺňanie Koncepcie rozvoja školstva v meste Rožňava.

Pred uskutočnením SWOT analýzy sme sa snažili vyhnúť niektorým možným chybám, ktoré sa často vyskytujú pri strategickej analýze t. j.:

1. Uskutočnenie SWOT skôr než sa definujú a odsúhlasia ciele – východiskový materiál **Analýza stavu Š a ŠZ v meste Rožňava** a materiál **Učítelia 21. storočia** (ako želaný koncový stav). SWOT nemá existovať v abstrakcii, nemôže existovať bez vzťahu k cieľom. Ak konečný cieľový stav nie je jasne a otvorene definovaný a schválený, účastníci rozhodovania môžu mať na mysli rozdielne koncové stavy a výsledky analýzy tým budú neefektívne. Práve preto došlo aj k pracovnému stretnutiu so zástupcami MŠVVaŠ SR a členov pracovnej skupiny na tvorbu Koncepcie v decembri 2020, kde boli odprezentované plánované spoločné ciele.
2. Externé príležitosti sa často zamieňajú s vnútornými silnými stránkami. Je potrebné tieto dve kategórie rozlišovať.
3. SWOT analýzy sú občas mylne zamieňané za možné stratégie. SWOT-ky sú opisy podmienok, kým možné stratégie definujú akcie. Táto chyba sa vyskytuje predovšetkým v súvislosti s analýzou príležitostí. Aby sa predišlo tejto chybe, je užitočné myslieť o príležitostiach ako o „*vhodných podmienkach*“.

Silné stránky školstva v meste

- Personálne zabezpečenie zamestnancov na školách v zmysle platnej legislatívy
- Využitie kapacít materských škôl z dôvodu redukcie zariadení v okolitých obciach
- Preferencia tzv. mestských materských škôl pred existujúcimi zariadeniami v regióne
- Využitie kapacít základných škôl žiakmi z Rožňavy a okolia
- Zlepšujúca sa úroveň fyzického prostredia základných škôl
- Modernizácia škôl a školských zariadení, zníženie ich energetickej náročnosti
- Ponuka krúžkovej činnosti na základných školách
- Efektívna komunikácia a spolupráca medzi OŠ a MŠ
- Organizovanie tematických porád alebo workshopov pre Š a ŠZ na vybrané témy
- Vybavenosť materských a základných škôl
- Úspechy žiakov a študentov ZŠ a SŠ v celoslovenských meraniach, súťažiach, olympiádach... (napr. Gymnázium, ZŠ akad. J. Hronca)
- Rôzna profilácia škôl
- Športoviská pri ZŠ

Slabé stránky školstva v meste

- Veková štruktúra zamestnancov v materských školách
- Kultúra a klíma v kolektívoch v MŠ
- Medziľudské vzťahy - negatívna atmosféra v kolektívoch a jej nepriaznivý vplyv na výkonnosť zamestnancov
- Prejavy spomienkového optimizmu pri výkone práce
- Orientácia na zbieranie kreditov kvôli benefitom bez pozitívneho dopadu na žiakov
- Vnímanie žiaka na základnej škole prostredníctvom normatívneho financovania
- Nedostatočné možnosti rozvoja nadaných žiakov a žiakov s ŠVVP
- Nevyhovujúce priestory na prevádzku ZUŠ
- Nedostatočná prepojenosť základného a stredného školstva v regióne
- Odbory stredných škôl nie sú v súlade s potrebami pracovného trhu a priorít regiónu
- Duplicita študijných odborov
- Formálna spolupráca pri odborných podujatiach
- Absencia reálnej poradnej a metodической činnosti z úrovne odborných profesií
- Nedostatočné finančné prostriedky na modernizáciu vybavenia Š a ŠZ

- Technický stav niektorých objektov a ich ochrana pred vandalmi
- Chýbajúca podpora inkluzívnych tímov a odborných zamestnancov
- Absencia triedy resp. zariadenia pre žiakov so zdravotným znevýhodnením
- Chýbajúce inštitúcie celoživotného vzdelávania
- Potrebná rekonštrukcia športovísk resp. ich vytvorenie
- Nedostatočná počítačová gramotnosť niektorých zamestnancov
- Absencia diétného stravovania v MŠ (najmä pre deti s potravinovou intoleranciou)
- Absencia webových sídiel niektorých materských škôl
- Nedostatočná schopnosť pružne reagovať na potreby regiónu
- Nízka vzdelanostná úroveň určitých skupín rodičov – rekvalifikačné kurzy - ÚPSVaR
- Nízky záujem o štúdium v SOŠ v regióne
- Záškoláctvo resp. zanedbávanie povinnej školskej dochádzky
- Absencia alebo nedostatočná úroveň autoevalvácie škôl
- Nízka osobnostná zdatnosť pedagógov, chýbajúca vnútorná motivácia a zle nastavené očakávania od profesie učiteľa

Príležitosti školstva v meste

- Pozitívne nastavené vedenie mesta a poslanci smerom k rozvoju regiónu
- Odborná komisia otvorená zmenám pri rozvoji školstva a regiónu
- Nové vedenie odboru školstva
- Spolupráca s autoritami a lídrami v oblasti školstva a zavádzania inovácií v ňom
- Motivovanie mladých umelcov pre rozvoj kultúry
- Inovatívne vedenie CVC
- Intenzívnejšia komunikácia stredných škôl s rodičmi
- Vytvorenie komunity v regióne, nie izolovaných skupín
- Realizácia odborných seminárov v školách
- Podpora inklúzie a vytvárania tímov
- Propagácia dobrej praxe pedagógov – zdieľanie inovácií v regióne
- Motivovanie angažovaných pedagogických zamestnancov
- Zdieľanie ich potenciálu lídrov pri rozvoji regiónu / networking
- Realizácia inkluzívneho vzdelávania z prostriedkov ESF
- Zapájanie sa do rôznych typov projektov a grantových výziev
- Podpora realizácie pedagogickej praxe študentov SŠ a VŠ

- Posilnenie, resp. vytvorenie odborov na stredoškolské štúdium – potrebných a využitelných pre zníženie nezamestnanosti v okrese Rožňava
- Prezentácia zámerov v oblasti školstva smerom k vedeniu škôl a verejnosti – na webovom sídle mesta, vydanie bulletinu, Rožňavské noviny, RVTV...
- Zvýšenie záujmu žiakov o štúdium na SŠ v regióne
- Užšia spolupráca partnerov pri riešení zanedbávania povinnej školskej dochádzky a nebankovania o riadne plnenie povinného predprimárneho vzdelávania
- Nastavenie systému efektívnej autoevalvácie škôl
- Inovatívne postupy vo vzdelávaní a hodnotení žiakov – aj slovná forma
- Seba prezentácia školy
- Sledovanie úspešnosti žiakov na ďalšom stupni vzdelávania a v uplatnení sa na trhu práce

Ohrozenia školstva v meste

- Populačná krivka a demografia v regióne
- Mobilita a migrácia obyvateľstva z regiónu
- Zvyšovanie počtu žiakov so rozmanitými potrebami
- Apatia zamestnancov a odpor voči meniacemu sa svetu
- Nepochopenie novej koncepcie rozvoja školstva a regiónu
- Nízka atraktivita profesie
- Veková štruktúra zamestnancov
- Individualizmus škôl – hranie sa na svojom „piesočku“
- Prínosy z normatívov na úkor potrieb žiakov
- Demotivácia kvalitných učiteľov v toxických kolektívach a ich odchod zo školstva
- Neochota spolupracovať a využívať synergiu v prospech komunity a regiónu
- Nedostatočné vedenie – leadership vedúcich zamestnancov pri prijímaní nepopulárnych opatrení
- Vandalizmus v školských areáloch
- Nepriaznivá sociálna a ekonomická situácia v rodinách
- Nezáujem rodičov o vyučovanie v jazyku národnostných menšín,
- Nedostatok finančných prostriedkov na investície
- Nedostatok odborných zamestnancov (špeciálny pedagóg, logopéd, psychológ) a PZ
- Syndróm vyhorenia PZ

7.1 Špecifické požiadavky partnerov škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Rožňava

Na základe vyjadrení partnerov škôl a školských zariadení v meste Rožňava:

Smerom na mesto:

- riešenie lokality Rožňavskej Bane – zaškolenie detí,
- hľadanie možnosti budovania telovýchovnej a športovej infraštruktúry: atletická dráha, kryté kúpalisko, zimný štadión, multifunkčné športoviská na sídliskách, cyklotrasy v okolí mesta a pod.,
- zlepšovanie materiálno-technickej vybavenosti a fyzického stavu škôl, ktoré to potrebujú,
- spolupráca v oblasti systému duálneho vzdelávania a v oblasti zabezpečenia súvislej odbornej praxe pre žiakov,
- väčšia podpora národnostného školstva,
- aktívnejší prístup mesta k odbornému školstvu v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, pri zabezpečení odborného rozvoja prostredníctvom regionálnych subjektov,
- metodická pomoc,
- vytvoriť rovnaké smernice a dokumenty pre ZŠ a do budúcnosti aj stredisko služieb škole,
- lepšia zaangažovanosť poslancov MZ vo veciach týkajúcich sa školstva v regióne,
- podpora ZUŠ.

Smerom k odboru školstva:

- jednotná dlhodobá stratégia pre činnosť a rozvoj Centra voľného času ako miesta pre rozvoj nielen mladej generácie v meste,
- komunikácia a pravidelné pracovné stretnutia s plánovaním, motiváciou a evalváciou práce,
- zintenzívnenie spolupráce predmetových komisií v rámci okresu.

Smerom na školy / aj v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta /:

- intenzívnejšia spolupráca SŠ a ZŠ,
- bolo vhodné, ak by sa školy pridržovali pri svojich požiadavkách rozdelenia kompetencií CPPPaP a CŠPP podľa školského zákona a usmernenia MŠVVaŠ z 26.4.2019.,
- potreba rešpektovania smernice 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania v školách – nepodceňovať problém,
- zlepšenie informovanosti rodičov o existencii a činnosti CPPPaP Rožňava,

- pozitívna motivácia predovšetkým učiteľov telesnej výchovy na aktívnom spolupodieľaní sa na mimoškolských športových aktivitách. Byť viacej aktívny pri organizovaní športových podujatí vo vlastnej škole,
- prostredníctvom pôsobenia výchovných poradcov správne orientovať záujem o ďalšie vzdelávanie na SŠ v územnej pôsobnosti mesta, regiónu,
- konzultácie v oblasti výchovy a vzdelávania budúcich prvákov medzi pedagógmi MŠ a pedagógmi 1. stupňa ZŠ, poradenstvo pre zákonných zástupcov.

Do Koncepcie rozvoja školstva v meste Rožňava sme sa snažili zahrnúť uvedené požiadavky, priamo alebo nepriamo ponúknuť riešenia na problémy, ktoré sťažujú každodennú prácu škôl, školských zariadení. Sme veľmi vďační – odbor školstva MsÚ – kolegom, zamestnancom škôl a školských zariadení na území mesta, rodičom našich detí, žiakom našich škôl, vedeniu mesta vrátane poslancov MZ, partnerom škôl a školských zariadení a širokej verejnosti - obyvateľom mesta /aj regiónu /, ktorí so svojimi cennými poznámkami a pripomienkami spolupracovali na tvorbe tohto materiálu.

Po schválení tejto stratégie nás čakajú ešte ďalšie povinnosti. Bude to aj príprava Akčného plánu, v ktorom nami/Vami navrhnutým zmenám dáme konkrétnu podobu t. j. navrhne konkrétne aktivity, termíny a určíme aj zodpovedné subjekty. Práve preto sa mohlo stať, že nie všetky Vaše konkrétne pripomienky /ktoré ste uviedli v dotazníku/ sa dostali do tohto dokumentu. Patria totiž do Akčného plánu. Čaká nás ešte dlhá práca a preto Vás chceme poprosiť o ďalšiu spoluprácu v prospech našich detí a celého regiónu.

8. Záver

Predkladaná koncepcia sa snaží vytvoriť podmienky, aby platilo vyjadrenie v jej úvode a to, že **Rožňava je mesto s výhľadom**. Bola vytvorená na základe podrobných analýz, stavu a situácie regiónu v rôznych oblastiach na prelome rokov 2020/2021, vstupovali do nej aspekty a pripravované vízie rezortu školstva, no primárnym cieľom bolo, aby sa Rožňava a okolie stalo územím, kde sa oplatí žiť a pracovať. Generácia detí, žiakov a študentov v školách v regióne potrebuje nové vízie a hlavne pozitívne vzory. Pracovné pozície ako ich poznajú generácie tzv. Baby Boomers alebo Generácia X sú minulosťou. **Spomienkový optimizmus, či orientácia priemyslu z druhej polovice minulého storočia budúcim generáciám pri ich profesijnej orientácii nepomôže.**

Školstvo tak, ako sme ho poznali a poznáme nepostačuje držať krok s dobou a tak, ako očakávame modernejšie prístupy napr. u stomatológa, ktorý skončil školu v roku 1978, tak môže verejnosť čakať v Rožňave učiteľov 21. storočia. Aj keď majú „len“ pár rokov do dôchodku. Samotná pandémia Covidu pomohla prekonať u mnohých pedagógov ich negatívny prístup ku IKT a ich zručnosti sa v tejto oblasti zlepšili. K dištančnému vzdelávaniu nás prinútila situácia. Dnes navštevujú prvý ročník žiaci, ktorí budú, pravdepodobne, maturovať okolo roku 2033 a následne sa rozhodnú, či budú pokračovať v štúdiu alebo vstúpia na trh práce.

Je teda logické a správne učiť žiakov len to, čo si vyžaduje dnešok resp. čo učili spomenuté generácie v minulosti? Alebo je potrebné ich rozvíjať s cieľom, aby sa uplatnili aj v pozíciách, ktoré dnes ešte ani nevieme pomenovať? A teda učiť ich kompetenciám zajtrajška?

Región musí vytvoriť moderný a flexibilný vzdelávací systém. Systém, kde sa budú dobré poznatky na školách zdieľať. Kde bude mať dieťa prístup ku kvalitnému učiteľovi, ktorý ho nebude nútiť memorovať bez toho, aby dieťa chápalo obsah a podstatu témy. Kde bude učiteľ v triedach vytvárať atmosféru a klímu podnecujúcu diskusiu, schopnosť učiť sa a pracovať tímovo. Prezentovať a argumentovať slušne a logicky. Zapájať kreativitu a vytvárať nové možnosti a príležitosti uplatnenia. Pre seba i pre región.

Sme v tom všetci. A je na nás, aký región pripravíme a necháme budúcim generáciám.